

સંત સમાજ

અભજનાવળી.

કથાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર.

શા. મંગળદાસ જોઈતારામ બુકસેલર.

ગીચરિડ—અમદાવાદ.

આદિતિ ૨ છ.

૧૫. પ્રત ૩૦૦૦

મેવત ૧૯૮૨.

સંત ૧૯૨૫.

ધો મનહર પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં માતીલાલ ગણપતરામે છાપી

પાનકોરનાકા—અમદાવાદ.

કૌમત રૂ. ૦-૧૨-૦

૧૨૫૫૪

કોનો ફોન.ર (સતી	બજન બેંકાર	૦૮૧
પારવની)	સંકેપત સાવળીયા	-૮-
છેલ જરાંર	દોથલ પદમણી	૦-૧૨
અનુસંકર યોસીસ માળ ૦-૧૨-૦	ભરથરી નાટક	૦-૮-૧
એ નિવાપ તમામ જાતની પુરતકો જાણી કીધાયલ જાણ	સાતિજયા	૦-૮-૧
વેચનાર		

પુકસેલર મંજળદાર નેમલિસામ.

સીબીશિલ-અખદાવાદી. નં. ૩૩૩

પ્ર
પ્રકાસ જોડતોરમના યુસ્તકાલય
તાનાં પ્રસિદ્ધ કરેલાં યુસ્તકાલ

સુચીપત્ર.

૧૨૬૫૨

નીચે પ્રમાણે.

સંતસમાજ અજનાવળા	૧-૦-૦	જોડતો પ્રસંગ	૬-૦
ચેનાશેઠાણી રંગીક ચાલી	૦-૮-૦	પ્રસસમણી અજના	૦-૮
જમખા ચોટી	૦-૮-૦	ચોટીચાણા	૦-૫
નર્મદાંદ્ર અતપાળા	૦-૮-૦	અંધીચાણા	૦-૮-૦
જોડતો ૫-મણી	૦-૬-૦	જોડતો ૫-મણી	૦-૮-૦

સાંકળીજી.

ગણપતિની સ્તુતિ--

વીધનહરન ગવરીકે નંદન	૧૭
શ્રી ગણપતી ગણુ-મહારા	૧૭
બેઠા લગાદે પાર ગણુપતી હુંદાળા	૧૮
ગજાનંદ સમરીએરે દાતા	૧૮
રણુજણુ રણુજણુ ચલો મેરે દાતા	૧૯

મુળદાસનાં ભજન--

છરે વઠાવઠા વાટે ને ઘાટેરે	૨૦
લેક્ષ્મી તો રામના નામ લેજોરે	૨૧
સુપનમાં સુતા જન તમે જાગજોરે	૨૨
પંદને વરમંડપયાં જયાં વાણીનીતી	૨૩

વચનને વિચારીરે સંતો તમે	૨૫
નવધા ભકિત કરો એ સોહમ	૨૬
મુંદર વરની મુંદરી	૨૭

દેવયાત પડિતનાં ભજન--

પેલા પેલા પવન ફરકશે	૨૮
કામ ક્રોધ મન માયલાને વારોરે	૨૯
લોભી આતમને સમજવો	૩૦
હે વીરા ! પાત્ર પારખ્યા વીના	૩૧
ચુર તારો પાર ન પાચોરે	૩૨

જોસલનાં ભજન--

નહી મેરે નહી મેઢની	
--------------------	--

વારેવારે કહું મારા દીલડાની વાત ૩૩
 શબ્દોના બાંધ્યારે સંતો શું કરે ૩૪
 પીર કેવશણ જોસલને તોળી ભાઈ ૩૫

તોળી રાણીનાં ભજન—

પાપ તારાં પ્રકાશ જાડેજા ૩૬
 હકને હાલો હેતે તમે હુધ મળો હાં ૩૭
 જેસલ કરીલે વિચાર, માથે જમ ૩૮
 તમે વિશ્વાસી નરને કાં વેડયા ૩૯
 કાઠી રાણી તારો સાચબો બતાવ ૪૦
 ફળે મુજ્જ ભાસડાનો ભાવ ૪૦
 કમ્બધી જેસલ ઉભા ઝોણરે ૪૨
 જાડેજાં તારો તંજુરો સતીના ૪૩

તોળી પ્રબોધ—

તોળી પરીક્ષા કરો નર પુરા ૪૪

મીરાંબાઈ—

અરજ કરે છે મીરાં રાંકડી	
નેણાં ઠયાંછે તમ જોઈને	૪૬
બલીહારી રસીયા ગીરધારી	૪૭
પ્રભુ પાલવ પકડીને	૪૮
ખ્યારા જોવિંદના શુભ ગાથું	૪૯
શુભાનીના ઘેલા રાણા	૫૦
રૂડીને રંગીલીરે વહાલા	૫૦
માન સરોવર જઈએ; કુડીરે કાયા	૫૧
રાણાજી હુતો ગીરધરને મન લાવી	૫૨
પ્રેમ પીયાલો મેં પીધારે	૫૨
હરી મારે હૃદયે રહેજો	૫૨
નાથ તુમ જાનતહો સખ ઘટકી	૫૩
વાર્યો મારા વીરારે	૫૪
નહીંરે વીસકે હરી અંતરમાંથી	૫૪

(૨)

કાલુડો શું જાણે મારી પ્રીત	૫૫
શું કરવુંછે મારે શું કરવુંછે	૫૫
શું કંઈ રાજ તારું શું કંઈ પાટ તારું	૫૬
જમુનામે' કુદ પયો કનઈયો તેરો	૫૭
ગોવીંદ લીનો મોલ, માય મે'તો	૫૭
મે' પુણું હાસી રામ તોરી	૫૮
હરી' નામ બીના નર એસાહે	૫૯
તુંતો તારા બીરદ સામું	૬૦
જગો તમે જહુપતિ રાય	૬૧
મીરાંને પુર્વ જનમની પ્રીતુરે	૬૧
વંચિછેરે વાગેછે વૃંદાવન મોરલી	૬૨
ભજન કર ભવસિંધુ તરવા	૬૩
રામ રમકડું જડયુંરે રાણાજી	૬૪
અળ તો મેરા રામનામ	૬૫
નાખેલ પ્રેમની ઢોરી	૬૫

મારા પ્રાણ પાતળીયા	૬૬
ધ્યાન ધણી કેંકે ધરવું	૬૭
દવતો લાગ્યો ડુંગરીયે	૬૮
જીતું થયું દેવળ જીતું થયું	૬૮
ઘેલાં અમે થયાં અમને	૬૯
મેં તો છોડી છોડી કુળકી લાજ	૬૯
સ્વામી સખ સંસારકે હો તુમ	૭૦
મારે શીરપર શાહીઆમ રાણાજી	૭૦
મારે હીરદે વસોજી દીનાનાથ	૭૧
સુનાવે વીનતી મોરી	૭૨
ભાર તો ધરણીરો દીનાનાથ	૭૨
નીત નીત ભજવું તારું નામ	૭૩
કાતુડા તારી મોરલી અમને	૭૩

(૮)

જેડીરામ---

વારૂ મારા વીરા ન કરીએ સં

બકિત કંરે ભારજરે ૭૪

કાયા કોટે લીચો ગઠ ઘેરી ૭૫

અવણુદાસ---

અમારો ન અવણુશુરે ૭૫

જાણું છે મરી મેરમ જાણું છે મરી ૭૬

મારો જાણપણનો બેનીરે ૭૭

ગોરખનાથ---

વાણી વાણીરે મારા સતગુરૂની વાણી ૭૭

સોહી માણેક મેરી નજરુંમે આયા ૭૮

વાવંગ ઘરતી વાવંગ કાયા ૭૯

પ્રેમના પ્યાલા સંતોષે પાયા ૭૯

મનસા માલણીશુરે ગોરખ ૮૦

રજભર સુખીયા કોઈ ન દેખ્યા ૮૦

અળ મે' કયા કંઈ મેરા ભાઈ ૮૧

રંગતા ભોળી આયા નગરમેં	
ભગત વીરલા કોઈ ન બાણે	૮૪
આતમદેવ અલક કરી જાનો	૮૪
ઉંડો કુવો સંતો જળ વીના	૮૪
એનું અજળ બનાયા	૮૪

અખો ભગત—

એક દીન એસો આવશે	૮૫	(ખ)
આતમ એકછે હાં	૮૫	
ચેતન ચેતજેરે હાં	૮૬	
વીર મારા વાડીયુ વધાવજો	૮૭	
સાધુ મારા ભાઈરે	૮૮	

કબીર સાહેબ—

અમને તુમરા મળજો એક મતી	૮૮
ભાઈ મારો સાથીડો રીસાણો	૮૯

થોડી ધીરે ગાડી હાંકોરે	૯૦
અરણ્યસુલભે મોરીરે	૯૧
જગતહે રેનકા સ્વપના	૯૨
રામ રસ એસાહે મેરા ભાઈ	૯૨
કળ સમરોગે રામ	૯૨
ગર્વ કીચો સોઈ નર હાર્યો	૯૩
કયા બોલે અળ કયા બોલે	૯૪
પાનીમેં મીન ખ્યામી	૯૫
રામ નામ જળ બાણે	૯૫
લોભી મન એસે જાનોરે	૯૫
ભજન ગઢ બાંધોની મેરા ભાઈ	૯૫
કયા ગુમાન કરના	૯૬
પ્રભુ મેં કીતી કંઈ પોકાર	૯૬
કેસા ભોગ કમાયા	૯૭
કીયું લીજે ગઢ લાંકા ભાઈ	૯૭

જા વર કયા નહી કીરતન નહી	૯૮
જમસે નહી ડરંગારે	૯૮
સંતો બાઈ રેવા ધરકી	૯૯
લાય ધરોધર લાગી	૯૯
તુમ હેખો લોકો સાદ કરે	૧૦૦
સંતો ભાઈ ઉન ધરકી	૧૦૦
મોકો રોકનવાલા કોન	૧૦૧
નારાયણ બોલે ઘટોઘટ	૧૦૨
સતગુરુકા ભરમ ન પાયા	૧૦૩
જો તુમ કરીયે કોટ પાખંડ	૧૦૩
સતગુરુ નીરવાણી	૧૦૩
રામ સમર રામ સમર	૧૦૪
નીરધનકો ધન રામ	૧૧
સંતો બાઈરે ઉન ધરકી	
નથી જીવ તારોરે સુંદર કય	

મણુપત—

આવોને આતમરામ	૧૦૮
જુના ધર્મ દયો જાણી	૧૦૯
અખંડ અનાદીરે	૧૧૦

મારકુંડ રૂપી—

મારકુંડ કહે છે તમે સાંભળો	૧૧૦
સુધીષ્ટિર પુછેરે રાયજી	૧૧૨
કરજો કરજો તમે જુધીષ્ટિરરાય	૧૧૪
રાજા પુછેછેરે જુધીષ્ટિર પુછેછેરે	૧૧૫
રૂપીરાય કહેછેરે મારકુંડ	૧૧૬
રાજા પુછે સુધીષ્ટિર પુછે	૧૧૭
મારકુંડ કહેછેરે તમે સાંભળો	૧૧૮
સુધીષ્ટિર પુછેરે રાજા પુછેરે	૧૧૮
મારકુંડ કહેછેરે તમે સાંભળો	૧૧૯

રાજા પુછે યુધીષ્ઠર પુછેછે
 મારકુંડ કહેછે તમે સાંભળો
 યુધીષ્ઠર કહેછેરે તમે સાંભળો ૧૬૪
 રાયજી પુછેરે યુધીષ્ઠર ૧૨૫
 પુછે પુછે પાંચે પાંડવો ૧૨૬
 લક્ષ્મીજી પુછેરે તમે સાંભળોને ૧૩૧
 હેશંતો ઉમીયાને અશ્રમે નારદજી ૧૩૩

શીલદાસ—

જીરે સંતો શીવરા મંડપમાંમારો ૧૩૫
 જીરે સંતો આજ મંડપ આનંદ ૧૩૬

શહદેવ જોશી—

શબ્દે ચાલો તમે વચને માલો હાં ૧૩૭

લાખો—

નાથ તમે તુલસીને પત્રે તોળાજી ૧૩૮

સખમે માળી—

જેને દીઠે મારાં નેણા ઠરે	૧૪૦
તારી અકળકળા નવ જાણી	૧૪૦
વસ્ત્રી વસોઠે બનમેં યોયેશ્વર	૧૪૧
ખીના લેહ બાહીર મલ ભટકે	૧૪૧
આણે અમર પુરૂષ પધાર્યા	૧૪૨
સુન શીખર પર સતગુર	૧૪૩
દીન ઉગે યગ જેની નીરખલે	૧૪૩

સાલદાસ—

સોહી રામ રામ કોરે મારા	૧૪૪
------------------------	-----

સીતમખાઈ—

કાચી રામ કોણે થઈ તારી કાયા	૧૪૪
----------------------------	-----

દેથી—

વાલમ એવી વેહનીરે નીશા ૧૪૫

વૃત્તિ ભારી રામચરણમાં લાગીરે ૧૪૬

શીવાનંદ—

કાળા રાજા કોપ્યોરે ચોપે આપ્યો ૧૪૭

વિશ્વનાથ--

મેલી ગોઢી સંતો લાઈ ૧૪૭

કહાંસે આયે કહાં જાયગા ૧૪૮

(૮)

રવીસાહેબ--

નેડલો કરીયે કો સાચાની સંગાથે ૧૪૯

તુને રવીએ રમતાં બાળ્યોરે ૧૫૦

હમ યોગી સો રહે એકલા ૧૫૧

કોઈ જાગંદા કોઈ ચેતંદા

ખ્યાલો મેને પાણેરે	૧૫૧
હલ દરીયામાં અખંડ દીવો	૧૫૨
હલ દરીયામાં હમેશ નાતાં	૧૫૩
એવા સતગુર નોંધારનાં આધાર	૧૫૪
રામ ભજન વિનારે	૧૫૫
જગોને મન ચેતો આતમરાય	૧૫૬
દેખા દેખી તમે મત કરો બાધ	૧૫૭
સંગત કીજીએરે મોરા સંતનીરે	૧૪૮
સંતગુર સાથેરે બાધ મારે	૧૫૮
સતગુર બોલ્યારે મસ્તક કરી ધરી	૧૫૯

રૂપિરાજ—

પામર પ્રભુરસ ને શું પીયે	૧૬૧
પ્રભુરસ પ્રેમીજન પી શકે	૧૬૧
બહાલીડા ચડો બહારેરે	૧૬૨
શ્રી રામ કહેનેકી મઝા	૧૬૩

માયામાં મનદું મોહુંરે		
અરે ભવ શું કરવા આથડે	૬	
જમદે નીત્ય જપાટોરે	૧૬૫	
જખરો કાળ જપાટોરે	૧૬૬	
નિશ્ચે રહેવું નથીરે	૧૬૭	
પકડે કાલ પલનાંરે	૧૬૭	
નારે દેખો સુખી ડોલરીયો	૧૬૮	
જુહું જુહું જીવન	૧૬૯	(૭૭)
ગોવિંદ જાણ્યા વીના	૧૬૯	
રટવા રટવા આવ્યો છે	૧૭૦	

ગોલીદાસ—

હરે તે તે મનખ્યા જનમ ૧૭૧

નાભા ભગત—

કાયામાં અલક પધારશે ૧૭૨

મુઝેવ—

સુરદરગાપર વારી ખાવી'દ	૧૭૨
પ્રભુ બહાહો ખીર પાદશાહ	૧૭૨

નીર્મળ—

સાની તો તેને કહીયેરે	૧૭૪
રામનામ ખ્યાલોરે મીલાવે કોઈ	૧૭૪
સાધુ તો તેને કહીયેરે	૧૭૫

ધીરો ભગત—

બાહો વાળી બેઠારે	૧૭૬
કળીબુગ તો આગ્યોરે	૧૭૬
ધીરાનો ધડસલો મોત વીધે	૧૭૭

નુરત—

રામ ભજે મેરે ભાઈ	૧૭૮
------------------	-----

પાસણસીંહ—

રૂઠડા રામને મનાવે ૧૭૬

પીઠો ભગત—

હંસલા રાજ કાયા પડે તેને ૧૭૬

કયાં જઈ રેશે રાત ૧૮૦

ભવાનીદાસ—

કહોને શુરૂ જોનું કેમ થાશે ૧૮૧

હરીના ભજન વીના ચાલી ગઈ ૧૮૧

જાંગલા અજગ અન્યા હો મોરાર ૧૮૨

ભાણુદાસ—

જાણો જન મુપનેકા મેલા ૧૮૨

ભેરવપરી—

ગણપતી ગામ લે સદા

મુકુંદ—

દીટોડી કહે ત એરે ૧૮૪

તુલસીદાસ—

એસે પાપી નર હોવેંગે ૧૮૫

હરી સાધ મંગવાઈ ૧૮૫

ભજ મન રામ ચરન સુખદાઈ ૧૮૬

જીવે મોરી દુખી સુનો હનુમાન ૧૮૭

ચરનરજ મહામાં મેં જાની ૧૮૭

એરે લાવો નધયા ૧૮૮

સીતાજીનો તાત એમ બોલ્યા હોજી ૧૮૯

હોલો હોલી કહેછેરે ૧૮૯

પ્રીર ગઈ રામ દુવાઈ ૧૮૯

ભક્તિ સદા હે સાર ૧૯૦

ધ્રુવને મહાલાદ—

જીવડાનું જતન કરોરે ૧૯૧

ગોપીચંદ--

પેલા પેલા ભવમાં

ભલો ભલોરે રાજા ચંદરે

૧૬૩

રણસીંહ--

કર મન ભજનનો વેપાર

૧૬૪

લીલાવતી--

એ ભલો ભલો મેવાડનો

૧૬૫

ભગવાનદાસ--

રામને ભજ્યા વીના

૧૬૬

રામદાસ--

ખ્યાલો અમને પાયોરે

૧૬૭

રૂખડ--

સહી ધુનમે રહેના જોગેશ્વર

૧૬૮

ધન ચુરે લાવાને ધન ચુરે દેવા ૧૦૯

અવધાન—

બચ્ચી રાકો તો નર બગલો	૨૦૦
હેરી પોતાના સત્વર્થમને કાજ	૨૦૧
વરસ તીર ને તાજણો	૨૦૨

હરણ ભારી—

હરે બાપલ બજન વીના	૨૦૪
ચઠો ચઠોરે અજમલરા રામ	૨૦૫
આલો આરા નકલંગી રયામ	૨૦૬
ગુણ વખાણું અતી ભારી	૨૦૭
હલા બટકી બની બચોને	૨૦૭
વાગે બડાકા ભારી બજનરા	૨૦૮
વારે ભરસો મને ભારી	૨૦૯
રામદે પીરના વીચાહ	૨૧૦

દલા વાણીયાની સાવળ—

અરુજ સાંભળે રહું જનનારાય ૨૧૪

મેરૂ—

મેં તેા જોયુ તખતપર જાગીરે ૨૧૫

ગીરધર—

જ્યાં લગી આત્મા અંગમાં તે ૨૧૫

ભાણે લુવાણે—

એ અબ્યાગતની વ્હાંરે ૨૧૬

મન તું રમ લણલે રાણા ૨૧૭

લીલમખાઈનું સ્વપ્નું—

તમે સાંભળજોરે હારેહાં ૨૧૮

” ૨૦

” ૭

(૬૬)

તમે સાંભળો મારી બાકી ૨૨૦

ગણેશપુરી—

વૃક્ષ બીજમાં બીજ વૃક્ષમાં ૨૨૧

છોટમ—

અલક નામ ધુન લાગીરે ૨૨૨

તેરી નેતું બાગ નામ નીરખ ૨૨૩

ભેજલ

કાચબો કાચબી જળમાં રહેતાં ૨૨૩

ચેલધયા પુરાણ ૨૨૫

ચેલધયાનું હાલરડું ૨૩૦

ગોપીચંદના ચારે ખંડ પુરા ૨૩૧

ગંગાદાસ

મહ્યો મનુષ્ય જન્મ અવતાર ૨૩૭

મન કરી લે વિચાર જીવન થોડ

મેઘજી

ઘડીયાળા વાગે સુતાં ૨૩૯

પીંગળસીંહ કવિ

કહેવું શું હવે તમનેરે કાના ૨૩૯

ગોકળીયું નાનું ગામડીયું ૨૪૦

મને ઘડી નથી વીસરતા રામ ૨૪૦

ખડુ સાથી થયાછો બળીયા રામ ૨૪૧

એ દેહ બની અલબેલા રામ ૨૪૧

તમે ચીતની વૃત્તિ સુધારો રામ ૨૪૨

શામળીયા છોડી દેશો ૨૪૨

લાધો

ગુફજી પધાર્યા જોતયુ જાગી ૨૪૩

(
૨
)

સાલિદાસ--

સોઈ રામ સમરે મારા ૨૪૩

રૂપાદે માલદે--

વાયક આંબારે સુર દેશનાળ ૨૪૫

દામો--

હરીશ્ચંદ્ર પુરાણ ૨૫૦

કલો ભગત પાંડવોનો આંબો--

હરવાસા રૂપીએ ગોઠતી કીધી ૨૬૧

ગંગારામ--

હરીજન હિંમત રાખીએ ૨૬૩

પીપા ભગત--

મેલીદે મનથી માફ તારે ૨૬૩

મોરાર સ્વામી---

ઓઘાણ વાતો કોને આ કહીયે ૨૬૪

ગુરુ આવ્યાછે જુઠેરે જમાનો ૨૬૫

લગવાનલાલ શર્મા ૨૬૬

અરજણ---

ગુરુ મારા નજરે મોતી આયા ૨૬૭

મહાત્મા અનંતપ્રસાદ---

પ્રભુ આપ વીના કોઈ ૨૬૮

કૃતી સામું કદી નબુઓ ૨૬૮

પ્રભુ રહું માત્ર તુજ આશે ૨૬૯

નથી હુંતો સમજતો કોઈ ૨૬૯

લોચણ અને લાખાના

બજન ૧૮ ૨૭૦-૨૮૫

નરસીંહ મહેતા---

રાસ હુંડી

૨૭૧

(૧૫)

ખોચતો પલંખ	૧-૦-૦	મજરાખાંર	૦-૮-૦
પુખીનો ખળનો	૦-૮-૦	સદિવંત	૦-૮-૦
બપંકર છુતાવળા	૦-૮-૦	ખીરખલ	૦-૮-૦
ચતુરસુંદર મોટી	૦-૧૨-૦	ચીંચી ચરીવ	૦-૮-૦
જસમા મોટી	૦-૮-૦	મજન સાગર	૦-૮-૦
હાથલ પદમણી	૦-૧૨-૦	નરસી એહિતો	૦-૧૨-૦
ચતુરસુંદર મોટી	૦-૧૨-૦	કાનાકુંવાર ચાને સતી	
		પારવલી	૦-૮-૦
કેદાજરાંર	૦-૧૨-૦	સતી તેજા	૦-૮-૦
જાડન બંડાં	૦-૮-૦		

તમામ જાતના પુસ્તકો જાપાની કીધાયત લાવે વેચનાર.

કુકસેલાર મંગળદાસ જોહંતારામ

રીચીફોર્ડ-અમદાવાદ.

૨

ડુસેલર મંગળદાસ જોડિતારામના
 ડુસ્તકાલયમાં પોતાની પ્રસીધ્ધ
 કહેલાં ડુસ્તકોનું સુચીપત્ર.



॥ श्रीमतेरामानुजायनमः ॥



સંત સમાજ ભજનાવળી.

ગણપતિની સ્તુતિ.

શ્રી મંગળાચરણ.

૧ રાગ—નંદકે લાલા હો મતવાલા.

વિધ્ન હરન ગર્વરી કે નંદન, સમર્થ સદા સુખકારી—ટેક.
જીસી સુમરનસે પાપ કટત હે, નિરમલ હો મતિ મોરી—વિં
અવગુન બહોત ગુન નહિ એકે, માફ કરો ચુક મોરી—વિં
નિરમલદાસ સંતનકો સેવક બિનતી કરૂં મેં તોરી—વિં

૨ રાગ—કલ્યાણ,

શ્રી ગણપતિ ગણ-મહારાજ, તુમ રખલો મોરી લાજ,
પ્રભુ તુમ રખલો મોરી લાજ—ટેક,
સર્વ દેવનમા હો તુમ દેવા, પ્રથમ પહેલી તુમારી સેવા;
દ્વિજાંત્યક દ્વિજ હો તુમ દેવા, એસેહો મહારાજ—તુમં

નમકરાકૃત કુંડળ, એકદંત અતિ શોભિત ઉન્નવળ;
 યુદ્ધ દુદાળે અતિ બળ, એસેહો મહારાજ—તુમ
 ન હરન ગવરીકે નેંદન, તારણ તરણ અસુર નીકંદન
 લાલ તીલક ઓર કેશરી ચંદન, એસે ગરીબ નીવાળ—તુમ
 રૂગનાથસીંગળ શુભકુ ગાવે, લઈ ચંગસે તાર મીલાવે;
 ફતેચીંગ ભજનમે ગાવે, એસેહો પ્રતીપાલા—તુમ

૩ રાગ—કંઠ્યાણ.

બેડા લગાદે પાર ગજનંદ દુંદાળા,
 દુંદાળા મોટી સુંદાળા (૨)
 મેરા બેડા લગાદે પાર, ગજનંદ દુંદાળા ટેક.
 પેહેલા કરમાં, જલરે કમંડળ,
 બીજે મોઢીક હાથ, ગજનન દુંદાળા—મેરા.
 ત્રીજા એ કરમાં, ફરશીરે શોભે;
 ચોથે ઝાલી જપમાળ, ગજનંદ દુંદાળા—મેરા.
 માનાએ કડીએ જેની, આઠ સવાની;
 પીતા એ શંકર દેવા, ગજનંદ દુંદાળા—મેરા.
 બેઝી કર જેડી, અરજ કરે છું.
 પ્રણમું વારંવાર, ગજનંદ દુંદાળા—મેરા.

ભજન ૪ થું

ગજનંદ સમરીએરે, દાતા નમું ગરૂવા ગણપતી;
 સુંદાળાને સમરીએરે, દાતા નમું ગરૂવા ગણપતિ—ટેક.

ભજન ૫ મું

રણ જણ રણ જણ ચહો મોરે દાતા,
દયા ભાવે મન લોળાણ.

૨૬૦

શુદ્ધ ભુદ્ધ નારી તારા ચમર ઢાળે હે દાતા,
મેરૂં કરોને મોરારીરે.

હે ગુણ

રીઝા ગુરૂદેવ સુંઠાળા

ખેલ્યાં મારા રૂઢીયાનાં તાળાં;

પાર્વતીનો। પુત્ર તો કહીએ દાતા,

પીતા શંકર હોવારે રીઝા ગુરૂ.

અંધ યીદિદના ચડે રંગ ચોળા,

કંઠડે કુલકાની માળાણ રીઝા ગુરૂ;

કાવું'મે' કુંડળ જળકત આવે હે દાતા,

દર્શન દીધે ને દેદારા રીઝા ગુરૂ.

હે ગુણ

હે ગુણ

(૧૯)

ગણપતિનાથ પકડેને હાથ, પરસન હોય પારવતિ;,
 દેવી દેવતા કરે સેવના (૨) કરસન કમળાપતિ-સુંદાળાને
 યુગ ને પાત્રી ચરે રંગરતી; ધ્રુપ ધ્યાન આરતિ;

• ચાર ભુજ તારે ભક્ષે બીરાજે (૨) રીઝસીઝ દોલ સતિ-સું
 દેખીને રૂરે પ્રભુમ સહુ કરે, દાતા મહાવિકરાળ મુરતિ
 એકએક દંતો દશાન્વતો (૨) બક્ષિત કરે વિનતિ-સું
 શિંહલક્ષ્મીપમાં તારી સ્થાપના, લાંબી સુંદ બુલલી;
 દસ નામ ચરણે ભણે રૂપદીપો (૨) ગાદીચનાદી અતિ-સું

મુળદાસનાં ભજન.

છરે વડાવડા વાડેને ધાડેરે
વીઢાંબ નવ કીછખેરે—ટેક.

સ્વપનામાં સુતારે હરીજન બાંબો, તારો જન્મ પદાશીં બધરે;

દેવને હુલેલ છે આ દેવતા,

તે પુરણુ બાગ્યે પાપ.

તે પુરણુ બાગ્યે પાપ.

છરે વડાવડા વાડેને
એવા વાડેને ધાડેરે વીઢાંબ ન કીછખેરે—ટેક.

એણે આપેા આપું અરપીને પરને પોાબીએરે.

તે ભજવા શ્રી બગવાન

આત્મ ને પર આત્મ એક કરી જાણીને,

તે દયા સયો નહિ દાન.

છરે.

(૨૦)

ત સાધકે રાગજી બનાવ કે,
જામે બેઠા હે ગુરૂ મેરાજ;
કાયા બેઠી અભ્રુ પાર ઉતારી હે દાતા:
જીન સખર ઘઠ લેયોં કે રીઝા ગુરૂ.
દેવાદાસ કેરી સેવા બનાવ લે,
હરદાસા હૂંવા અંજવાળાજ;
ભાવ દાસના બોલયા રામદાસ,
અગર કરીને પોકાર રીઝા ગુરૂ.

હે ગુણી,

હે ગુણી

એવા પરદેશી પરોણા આળ્યા ઘેર આપણે
તે વાયક દેશી વાય એવા જાણે છે પોતાના
ધ્રુષ્ટે તે પારકા પુત્રને પરીવાર

અરે૦

એવા સરોવરને તરોતર પંડ પરમાર્થી

એવા નદીયુંના નીર નવસે પોતાતણાં

તે નીર નવાણે જાય.

અરે૦

એવા છતેને પોતે નવ વાવરે

એ અણુસમણુ છે નાર્થ;

કાયાને માયારે મીઠ્યા કરી જાણે

તે સંભારી નાહિ આવે સાથ.

અરે૦

પંડને પસોરા પોઠયા પ્રાગ પાંદડે,

ત્યાં પંખીડા વસે દોનુ પાસ;

કાળને કળાડી આળ્યો તેને કારમ્યો

તે નીત્ય પરલેને નીત્ય નાશ.

અરે૦

સંસારીઓ સુતોરે ઘેરોરે લઇ ઘેનમાં.

જેને અન્ય માયાની આશ;

એના હરીજન ભાગ્યારે શબ્દ રૂડા સાંભળી;

તે તે મહારાજ સુખદાસ જાય

અરે૦

ભજન રે બું.

લેવાય તો રામનામ લેભેરે, નીકર મુન રહીએ હો બંદા;
વનસમાં રહીને વનફળ ખાતા, વિના પાલવમાં પડયા રહીએ હે.
સાધુસંતની સેવા કરીએ, સાધુના સંગમાં ભળીએરે; હે૦

(૨૨)

હારીએ વઢો જાય છે, તેની સંગાતે નવ જાએરે. હે.
મુળદાસ પેઢની વાણી, હૃદયકમળમાં લઈએરે.

ભજન ૩ જી.

સુપનમાં સુતારે જન તમે જાગજોરે
અને તારો જનમ પદારથ જાયરે;
એવી દેહને દુર્લભરે મોટા દેવનેરે,
પુરણુ બાળ્ય હોય તો પાય રે. ટેક૦
જીરે વટાવડા પ્રરે છે વાટનાં,
એવી વાટોને ઘાટોરે વિલખ ન કીજીયે;
નતેને હુતેરે જે વીત નહીં વાવરેરે
મે તો અણસતીયારે કહેવાયરે. ૧
કાયાને માયારે મીથ્યા કરી જાણજોરે
અને ભાઈ સઘળું નહીં આવે સાથરે;
જાણો છો પોતાતું પણુ આ છે પારકુરે
ભાઈ પુત્રને પરિવારે. ૨
જેમ પરદેશી પરદેશીરે આવ્યા ઘર આંગણેરે,
એને વાયરે વિદેશીરે વાયરે;
ઝાવરને ઝાવરે પડે પરમાર્થારે
અને ભાઈ અપે તે વેડીને ખાયરે. ૩
નદીઓ સંગરે નીર પોતા તણારે
ભાઈ નીર તો નવાણે જાયરે;

ભાગ નં ૪ છું.

પૃથ્વીને વરમંડપમાં જ્યાં રે વાણી નોતી,
 ત્યાં રે નાવને છું હ નવ ઝરતાછરે;
 બ્રહ્માને વિશ્વ મહિશ્વર નોતી,
 ત્યાં રે આપે આપ ઝકરતાછરે.
 રાશિ મહા ધરમ છે હાં બારજ્યા સીતર
 એક બ્રહ્મ છે હોછ.

૮૬૦

ધન મથી માયાએ મહિલ રચાવ્યો,
 ત્યાં રે નાહને છું હ પરકાર્યાછ;
 પાંચે રે તરવ લઇને પ્રગટ કીધા,
 ત્યારે ચૌદ લોક રચાવ્યાછરે.

સાચો ૨

(૨૩)

માટે આપોડુ અરપીનેરે પરને ચોખીએરે,
ભાઈ ભણ્યોરે શ્રી ભગવાનરે.

આતમને પરચાતમરે એક કરી જાણીએરે
ભાઈ દયારે સમો નહીં દાનરે;

પંડને પોઠયારે. પ્રાગવડને પાનડરે,

પગીડા વસે ધેનુ પાસરે.

૫

કાળને દગાડીરે. આંબો જયારે કારખોરે
ત્યારે નિરપ પરજેને નિરપ નામરે;

શબદને સંભારીરે સંતો તમે ચાલોરે,

એવા મહાજન કહે છે મુળદાસરે.

૬

મહા મંત્ર લઈને પંથ પ્રકાશ્યો,
 ત્યારે ઘાટેને પાટે પુખ્ત કીધીજીરે;
 પાંચે મળીને મહામત સાધ્યા,
 તારે નામ તો ધરાવ્યાં નીમ ધારીજીરે.
 ભાઈરે તેરૂં બીજરથી ગંગાજી મંગાવ્યાં,
 પાછેને કાછેરે ત્રવેણીજી;
 લકત જીગતને લકને ઓઘરણી,
 શબ્દમા રેણીને કરણીજીરે.

સાચો ૩

સાચો ૪

દયાને ધરમ લઈ પરમારથ પેખો,
 તમે આપો પશુ નવ લેખોજી;
 ગુરૂને વચને તમે હોઈ કરી ચાલો
 તમે સરવમાં નિરંજન કરી દેખો.

સાચો ૫

ગુરૂજી લેહેને ચારે વેદ,
 ત્યારે લક્ષિ લઈ શીવજીને દીધી;
 શીવને શક્તિ મળી ધર્મ ચલાવે
 ત્યારે ઉઘેવા માટે પધાર્યાજીરે.

સાચો ૬

શબ્દ નિત હોઈ ઉન મુન રેણાં,
 ત્યારે જીવ વરણુ નવ ભાળેજી;
 મુળદાસ કહે જે નર ભીતર જાગ્યાં,
 તો માતારે ધર્મને પાળોજીરે.

સાચો ધર્મ છે હાં બારણ્યાં ભીતર.

સાચો ૭

(૨૫)

ભજન ૫ મું,

વચનને વિચારીરે સંતો તમે ચાલજોરે,
 હારે ભાષ ઇ છે મોટાનો મમરે. ૨૬૦
 ભાવે ને અમૃત માંહે વીખ લઈ ઘોળીયેરે,
 હારે એનું કોટીક બેસે કમરે;
 જીવો સેવો સ્વામને સ્વામને સેવોરે,
 નકલંગી નામને જીરે સેવો સામને. ૨૬૦
 ગળીને સાકરરે લઈને નાંખે દુધમારે,
 હારે લઈને પલંગને પાયરે;
 વશીયરની ડાઠેરે વીખ ઘણું ઉપજોરે,
 હારે ભાઈ પંડ પડે કાં જીવડો જાયરે. ૨૬૦
 ગંગાના જળ વહે અતિ નિર્મળારે,
 હારે એને પીધે પ્રાયશ્ચિત જાયરે;
 ગળીને ગળીરે જવ કેરા ભોગમારે,
 હારે ઇતો ફેલિક જળ કહેવાયરે. ૨૬૦
 મહીને મથ્યે નવે નીધ નીપજોરે,
 હારે પાણી મથ્યે શું થાયરે;
 લુણને મળ્યુંરે મહી કેરા માટમારે,
 હારે એતો ગરથ સમુળજો જાયરે. ૨૬૦
 અહું ને કહું ર પડ્યું જેની આંખમારે,
 હારે એને જોયા તહું સુખ જાયરે

ભજન ૬ હું.

નવધા ભક્તિ કરીએ સોહમ, નામ જયો જનમ ભવ નરોઃ
ગણધતિ ગુરુ ગુરુ ભંડાર, તોગતરે મુક્તિના દ્વાતાર;
તો નીગમ કહું નીરંધાર. છરે નવધા ભક્તિ૦

પ્રથમ નામે પ્રહલાદ ચોધાર્યો, રૂપી નારદને પ્રતાપે;
નરન્નીંહરૂપ ધર્મ્યુ નારાયણે, તો પર્ણપ્રસ્થ પ્રગટયા છે આપે. છરે૦
હાથ જોડીને હનુમાનજી ઉભા, તો રામજી કેરા નીજવાસા;

(૨૬)

દશાંતે આંજલ્યુરે ગુરુઓ આંજનું આંખમાં, હાંરે બેના નેતર નીર્મળ થાયરે.

છરેઠ

ફલનની જતનરે સંતો તમે રાખજોરે, હાંરે જેમ માજન સંધરે માલરે,
ખાઓને ખરચોરે વીગતે વાવરોરે, હાંરે ભાઈ ડાચો થકને લલાલરે,
સર્વેને અમૃત રે પીધું બેની પાસમાંરે, હાંરે છલ કરીને મનમુખેરે;

છરેઠ

અંતઃકરણુરે જેનાં નહી ઉજળાંરે, હાંરે ભાઈ લીધું દેવનાને હુઃખરે.
ખતર ને કખાતરંરે એ છિ પડીતરોરે, હાંરે ભાઈ તેથી પામીયે પાસરે,
કલંક નર્થારે નકલંગી નામરે, હાંરે ભાઈ માહાજર કહિ ગુણદાસરે

છરેઠ

છરેઠ

વાંચે ને કાચે કેવળ ભક્તિ, તો રામજીના ચરણ નીવાસાં.
 ચરણ કમળ લક્ષ્મીએ સેવ્યા, તો પતિવ્રતા પદની ઢાસીરે.
 એ નીજ ધર્મ કર્યો નારાયણે તે અખંડ મુરતી અવિનાશીજીરે.
 સખારે ભાવે અરજીને સુખ દીધું તો કળ્પ ઉપાશય કીધું
 મળા કલપાંતે પાંડવને એઘાર્યો એ ભક્તિ અભેષઠ દીધી જીરે.
 અકૂરને જ્યારે ભ્રમર ભાસ્યો, તો આત્મરૂપ છે એમ કે,
 કળ્પ વિના બીજું કાંઈએ ન ભાસ્યું તો વેદ પુરાણે વિવેકેજીરે.
 શ્રીમદ્ ભાગવત શુકદેવે કહ્યું તું, તો પરીક્ષિતને રસપાની;
 નામ લેતાં રે અભેષઠ પામ્યા. તો વેકુંઠનારે વૈમાના. જીરે.
 સેવારે પુખ્ત પૃથુરાએરે કીધી, તો બળરાજા આપની વેદી;
 મુળદાસકહે કોઈ મહાસંત જાગ્યા તોનવધા ભક્તિની વેદી-જીરે.

ભજન ૭ મું

સુદર વરની ચુંદડી, માંહી છે આત્મારામનો આંક ઓધા.
 તપ નીરથ મેં ખડું કર્યા ને, વૃત કર્યા રે અપાર,
 ભગવત ભવાની બહુ ભજ્યારે, મારે હરીવરવરવાની આશ ઓ.
 પ્રદ્ધએ વણ વાવીયાં ન, બીણે ચારે વેદ,
 સનકાદીકે સુતર કાંતીયારે, તેનો કોઈ ન જાણે ભેદ. ઓધા.
 ત્રીશુણ તાણ્યો તાંતણેને માંહી પ્રેમનો રસપ્રાણ;
 તુરત સુતર નળી ચાલીરે, એના વણનારા સંતસુખજી. ઓધા.
 ચારે મુકટના ખુટા રચાને માંહી તાણાના રંગ પાંચ;
 એવીશું સાળે ચડીયુંને, માંહી છે બીવેક બીચારનું રાસઓધા.

हेवयात पंडितनां भजन.

भजन १ छुं

येछा येछा पवन करछ्यो, नदीअ नदीं छाय नीर;
जोतर धडीदे सायभो आव्यो, सुग्ग्य मोडिन वीर.

પાસે રંગી સુંઠડીને, સુંઠડેવે પાડી ભાત;
 સુંઠડેવે જોણુટા જડયાને જોની જુજવી જુજવી ભાત જોધા
 શ્રીજીણુ સાગે સગાઈ કરીરે મારા મુન્યતણા નહી પાર જોધા
 વીરુંકે વીધા રચીને, માંડી વેગાનારે લગાન,
 પ્રજીજી પધારીયારે, મરૂં મોઢે ભરાણું છે મન. જોધા
 મન કમ વચને માચરૂંને મેં મેલી લોકડીયાની લાજ
 હરિવાળા હરી સુ અઘોર માંડી છે વાણીતણી વરમાળ જોધા
 આરે તે જુગની ચોરી રચીને મોડી મન છે ભેતરપાળ,
 અમહંતામન મગાડીયોરે માંડી છે વાણી વરમાળ. જોધા
 કર્મ કારટનેા હવન કીધા ને મંગળ વરધા આર,
 પીતાજીએ કાન ધડુલીધારે અમે કોરે જરયારે કંસાર જોધા
 રાતેા રંગ રેણી તણાને જોનો મુરણ લાગ્યો પાસ;
 અનંતજીએ રંગ નહી ઉમટેરે વાણી ગાયછે સંતમુળદાસ જો
 આખંડ જોવાતણુ વર હું વરીને પરણીને રાખ્યા પાસ;
 જે જન આધ સુંઠડીરે જોનો વેડુંડે હોજો વાસ, જોધા

(૨૯)

દેવાયત પંડિત દહાડા દાખવે, સુણલે દેવલદે નાર;
 આખણી ગુરૂએ સત્ય ભાંખીયું, જુઠાં નાંહરે લખાર.
 લખ્યાને ભાખ્યારે સોય દીન આવશે. ટેક૦
 ધરતી માથે હેમર હાલશે, સુના નગર મોખર;
 લક્ષ્મી હુંટાશે લોકોતણી, તેની કાંઈ રાડને છુમ. દેવયાત૦
 પોરોરે આપ્યો સંતો પાપનો, ભરતી માગેરે ભોગ;
 કેટલાક ખડકે સંહારશે, કેટલાક મરશે રોગ દેવયાત૦
 ખોટાં પુસ્તકો ખોટાં પાનીયાં, ખોટાં કાળનાં કુરાન;
 અસલ જાદીરે ચુડો પહેરશે, એ છે આગમનાં એ'ધાણ. દેવ૦
 જતી સતી ને સાખરમતી, ત્યાં હશે સુરાના સંઘ્રામ;
 કાયમ કાલીગાને મારશે, ને નકલક ધરશે નામ. દેવયાત૦
 કાંકરીયા તળાવે તંબુ તાણશે, સો સો ગામોની સીમ;
 રૂડીરે રળીયામણી, ભેળાં અરજીન ને ભીમ. દેવયાત૦
 પશ્ચિમ દીશાથી સાયબો આવશે આવે મારો જીગનો જીવન
 કળીયુગ ઉથાપી સત્યયુગ થાપશે તે બોદયા દેવયાત પંડિતરે.

ભજન ૨ જી

કામ ક્રોધ મન માંયલાને વારોરે સાધુ ધરમ સંભાળોરે હોજી
 મન વાત બાવો શું સમજાવેરે પવન વેગથી ન્યારોજીરે સંતો
 આઠ કુળ પવંતર ધરા જેમ ધ્રુવેરે,
 ભેળા હનમો હશેરે હોજી અસ૦
 દશમેં દરબાર ગુરૂએ કયા વરતાવીરે,

લગ્ન ૩ ભૂં

હોલી આતમને સમજવે,

મારા સદ્ગુરુજીને પુછું રૂડા જ્ઞાન બતાવેજી—૨૬
હંસલા મેલીને બગલાને કોણુ સેવે

બગલા બાહિર ઘોળાને મનના મેલા—મારા
હીરલા મેલીને પથરાને કોણુ સેવે

પથરા બાહિર લીનાને ઝખંદર કોરા—મારા
કેસર મેલીને કેસુડાને કોણુ સેવે;

કેસુડા, બાહિર રાત્રીને મુખના કાળા—મારા

રહ્ય વગડામાં ગુરૂએ રમતુ માંડીરે
પાપી પરલે હોશોછ

કાલં

મનના માન્યા મરૂએ મેલ વરસાવ્યારે;
ત્યારે પડલે કાળીગો લાગ્યોરે હોછ

કાલં .

નાગરવેલે નિત્યે કળ હોશોરે;

કાલં

એવા વાંછયા વધારો બાવો કરશેછરે
એ અમરકળ સાદી ધને હોસે ત્યારે
તાં કાળીગાને મારોરે હોછ

કાલં

મેં પણ લોભી મેં પણ લાલચુરે

કાલં

ચરણગત સ્વામી તારોરે છરે છરે
સઘળા પડિતના ગુરૂ દેવવાત યોગ્યારે
મેં આધીન તરો તારે હોછ

કાલં

ભજન ૪ શ્રુતું

હિ વીરા ! યાત્ર પરખ્યા વિના સંગ નવ કીજીએજી
મોહા અસાની ઉપાધી કન્હોજી. ૨૬૦

હિ વીરા ! હિમનો ઠરેલ એક જાંઠર હતોજી.

તેને જન્મે યાંત્રમાં લીધો;

હિ વીરા ! સચીયર થયો પ્યારે પાણીં શણગારી;

યાંત્ર પાડીને અળગો થયો. ૨૬૧

હિ વીરા ! સજીવન મંત્ર એક વિધ ભણ્યો.

તેણે મુવેજો વાઘ જીવાડ્યો;

હિ વીરા ! હં વાઘે મોહા વિમને માર્યો;

પડકારીને પેજી થાયે.

૨૬૨

હિ વીરા ! કુધ સાકર લકને વસીયરને સોંપ્યો;

તનમનથી વીંચ નવ જાંડ્યો;

હિ વીરા ! અસાની જીવને જાન નવ આવેજી,

ભજી વાંચીને વેઠ મંભળાવે, ૨૬૩

હિ વીરા ! ભવના જીવ્યા નર હીંડે ભટકતાજી,

જોયા જોયા લખયા હિ અવળા;

૨૬૪

(૩૧)

સુગારા મેઘીને ગુગારાને કોણ સેવે;
ગુગારા નિશ્ચે નરકે લખ જાવે—મારાં
સોભાજીને। ચેલો દેવો પંડીત બોલ્યા;
મારા સંતોનો બેઠલો સવાયો—મારાં

(૩૨)

વીરા ! દેવલ ચરણે દેવાયતણ પંડિત બોલ્યા.
હ તો સમજ્યા તે નર સવાયાં. હે વીરાં

ભજન પ મું.

ગુરૂ તારો પાર ન પાયોરે, પાર ન પાયોરે:
પૃથ્વીના માલેક તારજો હોણ ટેક૦
હારે હાં ગવરી પુત્ર ગણુશ, દેવને સમરોણ:
સમરું સારદાં માત. પૃથ્વીનાં
હારે હા જમી અસમાન મુળ વિના માંડુણ હોણ;
થંભ વિના આલ ઠેરાવ્યોરે. પૃથ્વીનાં
હારે હા સુનુ શીખર ગઢ અલક અખેડાણ હોણ
વરસે નુર સવાયોરે. પૃથ્વીનાં
હારે હાં જળ હળ જ્યોત્સુ દેવા તારી જળકેણ હોણ
દરશન ખીરલે પાયોરે. પૃથ્વીનાં
હારે હાં શુ ખીયોનો ચેલો, દેવયાત પંડિત બોલીયા હોણ
સંતોનો ખેડલો સવાયોરે. પૃથ્વીનાં
ગુરૂજને ઓળખ્યા હોણ સમી તારો પર ન પાયોરે;
પાર ન પાયો લવન ઠાકોર તારો પાર ન પાયોરે. પૃથ્વીનાં

જેસલનાં ભજન.

અહીં મેરૂ નહીં મેઠની, નોતા ધરણી ને આઠાઝ;
ચંદોને સુરજ દોષ નહોતા, તેહી ધણી મારા આપો આપ.

વારે વારે કહું મારા દીલહાની વાત;
 જાડેજા કરીલે લલાચું થોડા છવણાદે જેસલણ. ૮૬૦.

હજ ખેડતો મેંતો જાલીને માથો,
 પાદર છુંડી પાણીપાત્રી કાઢીરાણી પાપ મકાશો. ૧૧૦

ઝાવીશ વરસ રૂખી મેં ઝાત્રીયું કીધી,
 અમારા અવણિયુંનો નહીં પાર; ૧૧૦

કાકડીરાણી પાપ મકાશો! ધણી આખળે.
 અાવી અાવી અતિથિની જમાત જાડેજા, ૧૧૦

તેમાં તે સાધયો! અાવીયો;
 અવર રોજને લાંબી સ્ત્રી'જ જાડેજા, ૧૧૦

સાધબાને કરતુડી કેવડોદે;
 જેસલણ બોલીયા તોરલ કાઢીરાણી જાડેજા, ૧૧૦

જોડયા ને જોર હુંડી પાંખડી રે. ૧૧૦

પીરને પોષાદે મુળ ભવરા, સતી તારે। ધર્મ સંભાળ,
 ચોતાન મુન્યવિના પાર નહિ, મુરેવિના મુકિત પછા નોય પીં
 ધરતીના દોય પડ ધુજશે, પૃથ્વીમાં હોશે હાહાકાર;
 નીરવખ ફરીજન જાગશે, તે સાચા દેવતણા દુવાર. પીં
 નરને મહા નળયા પંથી, સેખ બંધનને સધીર;
 મુવાને તોરલ સળવન થયા, તે બોલ્યા જેસલ વીર. પીં

ભજન રે ભૂં

ભજન ૩ જી

શબ્દોના બાંધ્યા સંતો શું કરે પુરા સાધ્ય હોય ત્યાં જઈમળે
 વાયક આબ્યાં સંતો દો જણારે, ત્રીજી કેમ સમાય;
 પંથ ઘણો બહુ એકલું. એ પાળા કેમ ચલાય. શબ્દો
 સોના કટારી સતિએ કર ધરી, પાળી માંડી છે પેટ;
 કુખ ખોલી કુંવર જનમીયો, એ જન્મ્યો માજમ રાત. શબ્દો
 હીરની દોરીનો બાંધ્યો હીંચકો, બાંધ્યો આંખા ફેરી ડાળ.
 બાઈ પાટોશશુ મારી બેનડી, રોતાં રાખે નાનાં બાળ;
 અમારે બહુ ધણીને માંડવે, તારા કેશુ જરને જુહાર. શબ્દો
 ત્યાંથી તોળીરાણી ચાત્રીયાં, આબ્યાં વનડા મોઝાર;
 વનમાં વસે એક વાંદરી; ઠેકે મોઢેરા ઠેક. શબ્દો
 ત્યારે તોળીરાણી બોલીયાં સાંભળો વનડાના રાય;
 ઉરે વળગાડી તારાં બચડાં, રખેને ભુલની ચોટ. શબ્દો
 મારાં બચડાં મારી ઉરમાં, તોરલ ત્હારાં સમાળ
 કોળીયા અન્ને કારણે, પુત્ર તારે આંખાની ડાળ. શબ્દો
 પુત્ર સંભારી પાનો ચડ્યો, અંગડે વ્યાપી છે પીડ;
 ચાન હતાં સતીનાં થરથર્યાં, પડતા છાંડયા પ્રાણ શબ્દો
 ગરથ ગણી ગાંઠે ધર્યો એ તોરલ છાંડયા પ્રાણ;
 અધવચ દોરી ડુલીયા અને શો દેશુ જવાબ. શબ્દો
 જેસલ ગાંઠડી ઉપાડીયા, ચાલ્યા ધણીને હુવાર;
 સામા મોહોલ મહારાજના, દીપક સ્વીયલ ચાર. શબ્દો

ભાગના ૪ શુ.

પીર કેવરણાદે, જેસલ ને તોળી બાઈ
 સાધ કેવરણાદે જેસલ ને તોળી,
 જેને કલકે બાન્ત કાઠએ ન આણીદે,
 અલાહો ભુગમાં સીધ્યા પીર, જેસલને તોળી ફાઠ
 બીજડીયા વરને જયાદે જમ્મેયો રચાવ્યોદે હાં
 ધણી કેરો પાટ મંડાણાદે હાં મારમ રાતના હુયા મંજડાં
 ત્યાદે ચોટી ધડો ઘેર આવ્યોદે
 તોળીને ધરે જયાદે જમ્મેયો રચાવ્યોદે હાં,
 અને કાઠોડે કીધી કમણીદે બાઈ,
 તોળી ઘોડી લઈ જેહલને સોંપ્યાં,
 ત્યાદે સાહિબ રાખ્યા સંઘતેદે
 ચોવીસ વરસ સુધી ચોટી કીધીદે હાં,
 અને ધણીરા ભુવ સંતાપ્યાદે.
 ધીળા આવ્યા ત્યાદે ધણીને ધાચો
 ત્યાદે મંઘીદે પાધાયાં ચોરાટી.
 જેસલ ને પીર જેતોદે બાઈ

સ્વલા હિા૦

અલા હિા૦

ફેપલા હિા૦

(૩૫)

ગાવમાં ગાંસડી ઉતારીહિ, ઉઠી તોરણદે નાર,
તમે જાગ્યે જામો જામશે; યે.દયા જેસલરાય.
ગાય શીળે સુણે સાંજળે, તેનો વૈકુંઠમાંવાસ.
સાંસલીયા કાઠીની વીનલી, જાગે તોરણદે નાર.

શાબડો.૦

તોળીરાણીના ભજન.

ભજન ૧ છું

યાપ તારાં પ્રકાશ જાડેજા ધર્મ તારો। સંજાળદે
તારી ખેડલીને યુરવા નહિં ઠઠિ જાડેજા તોરલ કહેછિદે—ટેકં
તોડી સરોવર યાળ સતિ મેં તોડી સરોવર યાળદે;
ગોધણુ તરત્યાં વાળીયાં, તોળાંદે જેશળ કહેછિદે—પાપ.
હરણુ હરુયા લખ ચાર સતિ મેં હરણુ હરુયા લખ ચારદે
જનના મોરલા મારીયા તોળાંદે જેશળ કહેછિદે—પાપ.

(૩૬)

અબળમાં અળેપાળ સીધ્યા

પ્યારે તોરલે ત્રણ નર તાર્યારે

બીજ હતું તે સાધુ મુખ વાવફરે હાં

અને વેળુ વાવી ઘેર અગ્યા;

એક મને હુઈ અલખ અપારાધીયો,

પ્યારે સાચા મોતી ઘેરે લાગ્યા.

ઉંચા મોહિલ ને તે પર અંબલીરે હાં.

અને નીચાં ગંગાજળ પાણીરે,

માલદે કાંટવાલે ઉમા અપારાધીયો;

પ્યારે જેસલ તોળી નરવાણીરે.

અહાહિ જુગમાં સીધ્યા પીર જેસલને તોળી

દલદે બાંત કંઇએ ન અણીરે હિ

અલા હિાં

અલા હિાં

અલા હિાં

અલા હિાં

હડકને હાલિા હિતે તમે હુઈ મળો હાં;

સાચી કલે કરોને યોગખાણું મારા વીરાદે

માફ મન બાંધી શુરવીર સાધસે હાં;

જેને રદે વસે લાલ શુલાઈ મારા વીરા.

અંજણના અંજયારે છુટયા તમે કાં લસે હાં;

હાથમાં ઢીલો કાં પડો કુલે મારા વીરાદે.

અંખચુના ઉજ્જારા વીરા તમે કાં કરો હાં;

તેણે નરખીને તમે જુઓ મારા વીરાદે.

કાલરને પેતરમાં ખીજ નવ વાવીએ હાં

પાવ જોઈ જોઈને તમે પેળો મારા વીરાદે.

જેતરું તે અજવાળે કાન રૂડા ઢીછીએ હાં;

રૂડા આધુને સેવો દલ ચોળો મારા વીરાદે.

તોળીકે.

તોળીકે

તોળીકે

તોળીકે.

તોળીકે

તોળીકે

(૩૭)

હુંડી કુંવારી જન સતિ સે' હુંડી કુંવારી જનરે;
સાતવીસુ મોડખંધા માફીયા, તોળાંદ જેશળ કહિછેરે—પાપ
વાળી ચરલી ગાય સતિ સે' વાળી ચરલી ગાયરે.

ખેન બાણિજ્યને કુલીયાં, તોળાંદરે જેશલ કહિછેરે—પાપ
જેદલા માથાના વાળ કાઠીરાણી જેદલા માથાના વાળરે;
એદલાં કુકમોં સે' કરયાં તોળાંદરે જેશળ કહિછેરે—પાપ.
બોલ્યા જેશળ પીર કાઠીરાણી બોલ્યા જેશળ પીરરે;
મુંને સંત ચરણાં રાખજે તોળાંદરે જેશળ કહિછેરે—પાપ

ભજન રે ભૂં.

ભજન ૩ ભૂં.

જેશલ કરી હે વિચાર, માથે જમ ફેરો માર
સ્વપ્ના જેવા છે સંસાર તોળીરાણી કરે છે પોકાર;
આવોને જેસલરાલ આપણુ પ્રેમ યમી મળીયે
પુરો સાધ્યા હિય ત્યાં જલ લળીયેછ.

ટુક.

અનુભવી આળ્યો છે આવતાર માથે સતગુરૂ ધાર;
જાતું ધણીને દુવાર, ખેલડી ઉતારી ભવપાર.
આંદો સુરજ વસે છે આકાશ, નવલાખ તારા ઘેની પાસ;
પવન પાણીનો પ્રકાશ, સૌ લોક કરે તેની આશ.
ગુરના ગુણનો નહીં પાર, ભક્તિ છે ખાંડની ધાર;
નુબારા શું જાણે સંસાર, ઘેનો ઝમેળે ગયો અવતાર. આવો.
કીર્તિ સમુદ્રમાં ધાય, વાકી ધન્યદે કમાય;
સ્વાંતીના મેહુલા વરસાય ત્યાંતેક સાચાં ચોતી ધાય, આવો.

આવો.

(૩૮)

નાનું ના મેવલા જળધારારે વરસે હાં
 તેની તમે નીપજ દ્યો ગોતી મારા વીરાદે. તોળીકે.
 વસીયરને મુખે વીખંડા નીપજે હાં
 સીપ મુખ નીપજે સાચાં મેતી મારા વીરાદે. તોળીકે.
 મનના માન્યા મુનિવર જો મળે હાં;
 દલરાંની ગુંજું આપણે ફીછ્યે મારા વીરાદે. તોળીકે.
 જેસલને ધરે તોળીરાણી ખેલીયાં હાં
 આપણે ગુરૂ વચને ફલ લીજે મારા વીરાદે તોળીકે,

(૩૯)

મોતી એરણુમાં ચોરા, માથે ઘણું કુરો ધાય;
કુરો તે કટકીયાં કહેવાય, સાચાનીતો ખરે ખબરે થાય આ.
જીવની ગતિ ગુરૂની પાસ, કેવી કરતુરીની ખાશ;
તોળીરાણી તેજતણા અંખાર, સેવકોની લેવા આવે લાજ. આ.
નવલાખ કોથળીયું ખંધાય, તે તો ગાંધીડો કહેવાય;
હીરામાણેક હાટે વેચાય, તે તો મુલે માંઘા થાય. આવો.
નિત્ય ઉઠી નાવાને જાય, કોયલા ઉજળા ન થાય;
ગુબુકાનો બેઠો ખાપ કોને કેવા જાય, માવઠામેટોકણુ ન થાય.આ.
દેખાદેખી કરવાને જાય એ તો અધુરીઓ કેવાય
હાથમાં દીવો લઇ કુવે પડવા જાય ચાર જુગની
વાણી તોળીરાણી ગાય. આવો.

ભજન ૪ થુ.

તમે વિશ્વાસી નરને કાં પેડયાં માણા રાજરે;	
નર ગુગરાસે નેહો ન કરીએરેજી.	ટેક૦
હંસલો ને બગલો બેઉ એક રંગાજી;	
બેઠા સરોવરની પાળે માણુરાજરે.	નર.
હંસાને ચારો સાચા મોતીનોજી;	
બગલો ડોળે કાદવ ગારો માણુરાજરે.	નર.
આજ મારા ઘણીનો પાટ મંડાણોજી,	
જળકળતી જોત્યુ હરસાણી માણુરાજરે.	
ગુરૂને પ્રતાપે સતી તોરલ બોદ્યાંજી;	
મારા સંત અમરાપર માલે માણુરાજરે.	નર.

ભજન ૫ મું.

કાઠીરાણી તારો સાયબો અતાવ,
 તોળીરાણી તોરો ધણીડો અતાવ;
 આઘ ભવાની અરજ કર હે જાડેજરે. ટેક.
 વસ્ત્રો થુલાને વાસ જાડેજરે;
 અણુભવ આડાં આપ્યાં જાડેજરે, એમ તોળલ કહેછે.
 તું તારું પાપ પ્રકાશ જાડેજરે;
 તારી બેડલી છુડવા નહિ દઉં. જાડેજરે એમ.
 હેરણાં હેર્યાં લખચાર તોળલદે;
 વનના મરઘા મારીયા. તોળલદે એમ.
 છુટી કુંવારી જન તોળલદે;
 સાત વીશું મોડ બંધા મારિયા. તોળલદે એમ.
 વાળી ગોંદરેથી ગાય તોળલદે;
 બેન ભાણેજી દુલખ્યા. તોળલદે એમ.
 તેડી સરોવરની પાળ તોળલદે;
 વનના મોરલા મારીયા તોળલદે એમ.
 બોલ્યા જેસલદે રાય તોળલદે;
 સંત અમરાપર માલજો. તોળલદે કેછે.

ભજન ૬ હું.

રૂળે મુજ લાયડાને લાવ હારેહાં કાઠીરાણી;
 સતી તોળલદે અમને તારજો હોજી. ટેક.

હાંરેહાંરે જેસલ જગનો ચોરટો હોજી;

ખાતો ચારે ખંડ હાંરે,

સંગતુ કરીએ જેસલ સાધ્યની હોજી;

વસીએ ધુલા લેગો વાસ હાંરેહાં,

કાઠી રાણી અમને તારજો હાંજી.

હાંરેહાં સતિ તોળલદે એમ બોલીયાંરેજી

હાંરે જેસલ કપડાં ધોઈને લાવ હાંરેહાં;

ધરે મારગે સુરામળે હેજી જેસલ વાળી ધરે લાવ. કા.

હાંરેહાં નથીરે પોગ્યો સરોવરે હેજી;

નથા બોલ્યા નીરમેરે હાથ હાંરેહાં

અધવચે ઉજળાં હોઈ રહ્યા

તોળી તારો સાયબો સસીયાર હાંરેહાં.

કાઠીરાણી.

હાંરેહાં જેસલે બમ્બેયો રચાવીયોરેજી;

મુનિવર મળ્યા લખ બેચાર હાંરેહાં

કાઠીરાણી.

તેમાં તે ઘણી મારો આવી મળ્યોરેજી;

જેસલ રહેજે હુશીયાર હાંરેહાં

કાઠીરાણી.

હાંરેહાં કલીયુગમાં નિંદા ઘણીરેજી;

નિંદા છે ટંકશાલ હાંરેહાં

કાઠીરાણી.

નિંદા સુણીને સાધુ નીરમળ્યોરેજી;

ઉતરે શીર હુવાં ભાર હાંરેહાં

કાઠીરાણી.

જેસલને ઘણી મારો આવી મળ્યોરેજી;

ભાગ નં ૭ મું,

- કચ્છથી જેસલ ઊભાગેલ મેવાડ માલો આપાધિ, ૩
 મુનિવર મળ્યા મુનિવરો, શોમ આધોઆધી; ૪
 ઊભા જેસલ કર માંડયો, ભાયલા ભાવે મળેા. ૫
 માલે જેસલને ગુછીયું, આપણે હુઈ ખોળખાઈ; ૬
 હાથે પંજે ઢંઢને મળ્યા, ઇસાધાર્યા ભાઈ. ૭
 ઘડે જુલ્યા શેરી નસે, કૂપે કડવાં પાણી; ૮
 અપાધિ અમૃત હુવા ઈ તોળલ કાઠીરાણી. ૯
 સ્વાત સોનાની મુરેની બારેંબી તેમાં રૂપાદેરાણી; ૧૦
 મળ્યા મેહ વરસાવીઆ ઈ માલો શેર રાણી. ૧૧
 જેસલે વાવી પારસ પીપળી માલે વાવી ઝાદ; ૧૨
 થાંકે આલે પરકીયું ઢાણુ વરમાંડે જામ. ૧૩
 પરબલ પાખંડમાં કાખડી કોરાણીજ; ૧૪
 આ જુગ જાતાં જશે નહિ પીપળી પરાતી. ૧૫
 ધનવે કુંગર સંતો પગ ધવાં સાધુ દયો વીસાસો; ૧૬
 ગરગુરેનાં જોસણાં થાપના પીરની. ૧૭
 આધાન આગે નરમલા, નવે નાથે આપાધી; ૧૮
 લશ્મણ ગીરધર બોલીયા સતધરમણી નિશાની. ૧૯

(૪૨)

ત તોળલદને આરામ હારેહાં કાઠીરાણી.
જુનો જડેજે એમ બોલીયારેણ;
તોળી નારો સાયબો સમીયર હારેહાં. કાઠીરાણી.

ભજન ૮ મું

જાડેજરે તારો તાંબુરો સતીના હાથમાંજરે,
 સતિ કરે છે અલેકનો આરાધ જેદી બોલતાં મેવાડમાં
 તેદીના બોલ સંભાર જાડેજરે વચન સંભારી વેલા જાડેજરેજ
 જાડેજરે મેવાડથી માલો રૂપો આવીયારેજ
 તેડુના બોલોને કાજ ત્રણ દિવસને ત્રણ ઘડી
 શુરા હોય તો જાગ જાડેજરે વચન સંભારી વેલા
 જાડેજરે કાલી કેવાશે કાઠીરાણી,
 મુવા પછી નરને બોલ્યાના હોય નીમઃ
 જાડેજરે ધુપ ધજને શ્રીફળ તો ચડે,
 આ તો ખરાખરીનો ખેલ. જાડેજરે વચન
 જાડેજરે આળસ મરડી જેસલ ઉઠીયારેજ,
 ભાંગી ભાયુની શાંત;
 જાડેજરે વેલા મળ્યા રૂપા માલહેને,
 પછે મળ્યા તોળલહે નાર. જાડેજરે
 જાડેજરે માલો પારખને રૂપા પેઢીયેરેજ,
 વોરે હીરા હીરાને લાલ;
 વચન ચુક્યા તો જાશે ચોરાશીમાં,
 રેજો તમે વચનની લાર એમ વચન સંભારી વેલા જાડેજરે.
 જાડેજરે લીધા લગનને કીધાં છાંટણાં,
 લાગી વીવાની ખાંત કન્યાએ કેશરીયા પેરીયા,
 તો મોડ મીઠાળ જાડેજરે હાથ, વચન સંભારી વેલા જાડેજરે.

તોળી પ્રયોધ

તોળી પરિક્ષા કરીને નર ગુરા
 છરે સંતો શેજયા સોય પાર ઉતારીયાહ
 ચાંદન રોપાવી તમે કાષ્ટ કાં ભાળો,
 બીજને વધાવી તમે ખારસ કાં પાળોહ.
 સાધુને સેવીંગ તમે અવર કાં ભાળોં.
 અલખ છતીને તમે કરીવા કાં હારિરેહ.
 અભેદીના નર તમે સભેરી ના કાવો
 પ્રગટ જેતું રધાં તમે છપતાં કેમ આવીરેહ.
 લાછણુંથી ડરીઓ તો જોઇને યગ ભરીએ
 ધરમ લાખેણાને શીઠ ન વરીએહ
 સરખમાં બેઠારે નર શબ્દના ભુલયા
 કેવા અપહિતને આપે થાય શુભારેહ
 પાડે બેસીને પરમેશ્વરીરે થાપે
 વીના શબ્દ કોળી પાવન આપરેહ
 વચન વીચારી તમે આ ધર્મ પાળો;
 સંતને સાહિબ તમે ભોક કરી ભાળોરેહ,
 ચારે ચારે જીગની તો એકજ છે બારી;

(૪૪,

મહેનદે જેસલને ધરે તોળીશાણી ખોલીયાંદે.
નવી સમાધું ખોદાય; સહુ વળાવી પાછા વળ્યા,
એકે ન વળ્યા તોળાલ નાર વચન સંભાવીં.

કેક ગયા છતીને કેક ગયા હારીરેણ.
 સહસ્ર કળાને જોત્ય છે અનેરી
 ચારે ચારે પાટ તેની એક છે કનેરીરેણ
 અલખપુરુષના સો અવતારા,
 એ પદ બુજે સોધએ શુરેણ અમારારેણ ૫
 સત્યના મંદિરમાં જે નર બેઠા,
 ગત્ય મુક્તિમાં રમતારે દીઠારેણ.
 ધીજરે ખરાખર નવ કોઈ જાણે;
 સંત એાધરીયા સોધ ધરમ વખાણે, ૬
 સંતના મંદિરીયામાં ધર્મના છે દીવા
 અડસઠ તીરથમાં નહ કોઈએ વારેણ
 હુકમ દીઓ તો પીરેણ હુરે વધાવું
 પોહોર રીઓ તો પીરેણ પાટરે આણરેણ ૭
 શીલ સંતોષના જે નર ભોગી
 ગત્યરે મુક્તિમાં રમતારે જોગીણ
 હૃદયેરે હૃદયમાં એની છે વાણી
 ન પીએ ધરારે અમરત નારે ચાણી. ૮
 વચન વીચારી તમે મહા ધર્મ પાળો,
 મેરૂરે શીખરથી મંગાણરે વાળોરેણ;
 આંગણે આળ્યા નર અખર અંબતા.
 ધન્યરે વખાણુ તોતી તેની માતા.

મીરાંબાઈનાં ભજન.

ભજન ૧ છું

અરજ કરે છે મીરાં રાંકડી ઉભીઉભી;
 અરજ કરે છે મીરાં રાંકડી—ટેક.
 મુનિવર સ્વામી મારે, મંદીરે પધારો વહાલા;
 સેવા કરીશ, દિન રાતડી ઉભી ઉભી અરજ.
 કુલના તે હાર વહાલા, કુલના તે ગજરાયે;
 કુલના તોરા ને કુલ પાંખડી—ઉભી ઉભી અરજ.
 પય પકવાન વહાલા, મીઠાઈ ને મેવાયે;
 ઘેખર જલેખી તલ સાંકળી—ઉભી ઉભી અરજ
 સાવરે સોનાનાં વાહાલા સોગઠાં ઢળાપુંરે;
 રમવા આવો તો જાય રાતડી—ઉભી ઉભી અરજ.
 બાઈ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના શુભ વહાલા,
 તમને જોઈ ઠરે છે આંખડી—ઉભી ઉભી અરજ.

ભજન ૨ જી.

નેણાં ઠયાં છે તમ જોઈને છબીલા લાલ,
 નેણાં ઠયાં છે તમ જોઈને—ટેક.
 જે દિનના મોહન તમે ગયા છે,
 તે દિન વિતવા મુજ રોધને—છબીલા લાલ.
 લોક લજ્જા મરજાહા તજીને,
 રહી છું મોહનજીને મોહીને—છબીલા લાલ.

તમ વીના હું તો ત્રણે ભુવનમાં,
એમાં ન દીઠા મેં કોઇને—છબીલા લાલ
બાઈ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ
રહી છું ચરણ ચિત્ત પ્રોધને—છબીલા લાલ

ભજન ૩ જી

બલીહારી રસીયા ગીરધારી સુંદર શ્યામ હો તણ અમને
મથુરાના વાસી આવા ન બનીએજી. (ટેક)
વાંસલડી વાગી એવા ભણકારા વાગે છે,
મજ વાટ લાગે ખારી સુંદર શ્યામ હો તણ અમને,
મથુરાના વાસી આવા ન બનીએજી—બલીહારી
જમુનાનો કાંઠો વહાલા ખાવાને દોડે છે,
અકળામણ દે છે હવે ભારી—સુંદર શ્યામ હો તણ અમને
મથુરાના વાસી, આવા ન બનીએજી.—બલીહારી
વૃંદાવન કેરી શોભા તમ વીણ અમને તો;
નજરે દીઠી નવ લાગે સારી—સુંદર શ્યામ હો તણ અમને
મથુરાના વાસી, આવા ન બનીએજી—બલીહારી
ગોવર્ધન તોળ્યો વહાલા, ટચકી આંગળીએ;
અમ પર ઢોળ્યો ગીરધારી—સુંદર શ્યામ હો તણ અમને
મથુરાના વાસી આવા ન બનીએજી—બલીહારી
બાઈ મીરાં કહે છે પ્રભુ, ગીરધરના ગુણ વહાલા,
સહાય કરી લેજો શુદ્ધ વારી—સુંદર શ્યામ હો તણ અમને
મથુરાના વાસી, આવા ન બનીએજી—બલીહારી

ભજન ૪ થું.

પ્રભુ પાલવ પકડીને, રહી છું પ્રેમથીરે.
 મારા છેલ છબીલા અંતરના આધાર;
 ઉભી અરજ કરે મીરાંબાઈ રામનેરે—ટેક.
 મારા હાસીપાના હુંખ, સરવે દુર કરોરે,
 શીશ નામું મારા, સદ્ગુણે પ્રણામ;
 ઉભી અરજ કરે, મીરાંબાઈ રામને રે

(સાખી)

સાસરીઆમાં સુખ નહીં, મહીયરીયે નહિં માન;
 સુખ હુંખની વાતડી, ધરતું નથી કોઈ ધ્યાન.
 હવે નથી રહેવું રાણાજીના રાજમાંરે;
 રાણો રોષ ભરેલો કુંડો કપટી રાય—ઉભી અરજ૦

(સાખી)

આ સમે હરિ આવજો, વિકૃલ કરજો વહાર;
 એવિંદ સાથે ગોઠડી, અબળાના આધાર.
 વહાલા વસનું બાણી, વેગે વહેલા આવજોરે;
 નહીંતર જરૂર મારા જીવનું ભોખમ થાય—ઉભી અરજ૦

(સાખી)

ઉંડે કુવે ઉતારીઆ, તરત તુટયાં વૃત;
 તારણહારે તારથે શામળીયો સમરથ,
 એવા વિવેકી વિકૃલને બઈં વારણેરે
 રણશે હરિજનોના અંતરના ઉચાટ—ઉભી અરજ૦

(સાખી)

વિશ્વાસે વળગી રહી, ત્રીકમ રાખો ટેક;
 આગે હીંમત આદરી, ધારૂં વિવેક.
 એવા ભક્તિ ભાવે ભુધર આવો ભેટવારે,
 હું તો વેચાણી છું નાથ તમારે હાથ—ઉભી અરજ૦

(સાખી)

નીતિધર્મ નવ છોડીએ, જ્યાં સુધી ઘટમાં પ્રાણ;
 સહેજે સમુદર ઉતર્યા, જેને ભેટયા શ્યામ,
 એવા પુરણ પુરૂષોત્તમ પધારજોરે,
 સત્ય રાખો મારા સાચા સુંદરશ્યામ—ઉભી અરજ૦

(સાખી)

રૂપાળા રણછોડજી, લળી લળી લાશું પાય;
 રાણા ઘેર જાણું નથી, જ્યાં સુધી ઘટમાં પ્રાણ.
 હવે શરણાંગતની વારે ચઢેલો વિકૃણારે,
 પ્રભુ કૃપા કરીને રાખો ચરણની પાસ—ઉભી અરજ૦

ભજન પ મું

ખ્યારા ગોવીંદના ગુણ ગાશું રાણાજી અમે,
 ખ્યારા ગોવીંદના ગુણ ગાશું (ટેક)
 ચરણામૃતનો નિયમ હમારે;
 નિત્ય ઉઠી મંદિર યજ્ઞ—રાણાજી અમે.
 રાણાજી રૂઝે તો રાજ તબક્કો;
 ભગવત રૂઝે મરી જાશું—રાણાજી અમે.

(૫૦)

વિષના ખ્યાલા રાણાણ્યે મોકલ્યા;
અમૃત કરીને પીઈ જાશું—રાણાણ અમે.
રામના નામની ઝાઝ બનાવી;
તેમાં બેસીને તરી જાશું—રાણાણ અમે.
બાઈ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ;
ચરણકમળ પર વારી જાશું—રાણાણ અમે.

ભજન ૬ ઈ.

ગુમાનીના ઘેલા રામ, જીવાનીના છેલા રામ
આવરઢા તારી વહીરે જશે એણ—ટેક.
હણ્યે નર તું, ચેતી શકે તોયે ચેત—ગુમાનીનાં.
પાંચ ને પચીસરે વિત્યાં પ્રપંચમાંરેણ
આવ્યો તારે સાઠ વરસનોરે દીન—ગુમાનીનાં.
વળીને વીશેકેરે વનિતાને વશ થયોરેણ;
તેમાં નર તું ભજવાં ભુલ્યોરે ભગવાન—ગુમાનીનાં.
એમને કાંઈ કરતારે આવ્યો તારો વાયદોરેણ
પછીયે તારા મુખડામાં લાઈને પડી ધુળ—ગુમાનીનાં.
ભણ્યા ને ગણ્યારે કંઈક ભુલા પડ્યારેણ;
ભુલ્યા ભુલ્યા પંડિત ચતુરસુબાણ—ગુમાનીનાં.
ગુરૂને પ્રતાપેરે બાઈ મીરાં બોલીયાંરેણ;
દેખે અમને સંતાના ચરણમાં વાસ—ગુમાનીનાં.

ભજન ૭ મું.

રૂડી ને રંગીલીરે, વહાલા તારી ચાંસળીરેણ;

(૫૧)

મીડીને મધુરીરે, માવા તાસી મોવલીરેજી;
એતો મારે, મધીરીયે સંભળામ—ફીડી રંગીલીરે.
કાનુડો એ કાળોરે, બાઇઓ મારે ફીડીયે વશ્યારેજી
મુકી દેને, કકાત કુંવર મારાં ચીર—ફીડી ને રંગીલીરે.
સરખી ને સાહેલીરે, સાથે ગ્રાણી નીસર્યાંરેજી
બેડલું મેલ્યું, સરોવરીયાં નીરે પાળ—ફીડી ને રંગીલીરે.
ધંઠાણી વળગાડીરે, આંખલીઆની કાળમાંરેજી
ઉલી નીરખું, નટવર દીન હયાળ—ફીડી ને રંગીલીરે.
હું ને કાંઈ સુતીરે, બાઇઓ ભર નીંદમાંરેજી;
મોરલી વાગી ઝખકીને જાગી માઝમરાત—ફીડીને રંગીલીરે.
ગુરને પ્રતાપેરે, બાઇ મીરાં બોલીયાંરેજી;
દેખે અમને, સાધુનાં ચરણોમાં વાસ—ફીડીને રંગીલીરે.

ભજન ૮ મું

માન સરોવર જઈએ, ફીડીરે કાયા માનસરોવર જઈએ
હંસલાની સાથે વીરા, સંગતું કરીયે;
લેળા બેસીને મોતી ગ્રાણીયે—ફીડીરે કાયા.
સાધુને સંગતે વીરા, સાધુ કહેવાયે
નીત્ય નીત્ય ગંભાણમાં નહીયે—ફીડીરે કાયા.
માંહેલા એ મનડા કેમ તું ભુલ્યો વીરા
દરશન ગ્રહણનાં કરીએ—ફીડીરે કાયા.
બાઈ મીરાં કહે પ્રભુ, ચીરખરના ગુણ
ભવસાગરથી તરીયે—ફીડીરે કાયા.

(૫૨)

ભજન ૯ મું.

રાણાજી હું તો ગીરધરને મન ભાવી (૨) ટેક.
પુર્વ જન્મની, હું વૃજ ગોપી;
ચુક થતાં અહીં આવી, રાણાજી મારી (૨) રાણાજી.
જન્મ લીધો નૃપ જયમલને ઘેર;
તમસંગે પરણાવી, રાણાજી મુને (૨) રાણાજી.
ગીરધર નામ હું તો ઘડી નવ છોડું;
ભલે નાંખોને મરાવી, રાણાજી મુને (૨) રાણાજી.
મીરાં કહે પ્રભુ, ગીરધરના શુભ;
ગાવા લગની લગાડી, રાણાજી મેં તો (૨) રાણાજી.

ભજન ૧૦ મું.

પ્રેમ પીયાલો મેં પીધોરે, જીયો સંતો પ્રેમ પીયાલો મેં પીધો
આરે જગતડાને, જોઈને વારોરે;
અમર પછેડો કોણે લીધોરે—જીયો સંતો પ્રેમ
આરે શરીરનાં, સરવે સુખડારે;
તે અસે ત્યાગી લીધોરે—જીયો સંતો પ્રેમ
મારારે મનડાને, બહુરે સમજાવ્યોરે,
જોગ જંગલનો મેં લીધોરે—જીયો સંતો પ્રેમ
બાઈ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના શુભ;
સ્વર્ગપુરીનો મારજ લીધોરે—જીયો સંતો પ્રેમ

ભજન ૧૧ મું.

હરી મારે હૃદયે રહેજો, પ્રભુ માસી પાસે રહેજો;

ભજન ૧૨ મું.

નાથ તુમ જનતહો સખ ઘડકી, મીરાં ભક્તિ કરે મગડકી—ટેક.
 નાહી ધોઇને મીરાં લે રમરણી, તેા તુખ કરે સીતા પતકી;
 સાલીઆમકુ તુલસી ચડારે, તેા ભાંલ તીલક બીચ ટીપકી—ના.
 રામ મંદીરમાં મીરાંબાહ નાચત, તાલ બાજવત ચુડકી:
 રૂમઝુમ રૂમઝુમ બાજત હુધરા, લાજ તણ હુંઘડકી—ના.
 વિષના ખાલા રાણાજીએ મોકલ્યા, સાધુ સંગત મીરાં અડકી.
 કરી ચરણામૃત પી ગઈ મીરાં, તેા અમૃત જેસી ઘડકી—ના.
 સુરત દોરાપર ચાલીએ ખારો, તેા શીર ગાગરપર મડકી;
 બાહ મીરાં કહે મહુ ગીરધરના શુભ,

સુરતા ચલી જેસી નડકી—ના.

(૫૩)

જે જે ન્યાસ થાતા રામ. તે દીનનો ત્રિશાસ હિ—ટક.
 ધના ભગતે ખેતર ખેડ્યું, વેળુ વાવી શેર આપ્યા રામ—તે.
 સંતજનાનાં પાત્ર પુર્યાં (૨) ધર્મિનાં ગાહં શેર આપ્યા રામ—તે.
 શુનાગઢના ચોકમાં જે દી નાગરે હઠેા દીધી રામ—તે દીનનો.
 નરસેયાની હુંડી લઇને (૨) કારકામાં દીધી રામ—તે દીનનો.
 મીરાંબાઇને મારવા જે દી રાણે ખડગ લીધી રામ—તે દીનનો.
 ઝેરના પ્યાલો અમૃત કરીયા (૨) ત્રીકમ ટાણે પધાર્યા રામ—તે.
 બીલડીનાં એકં ખેર, તમે પ્રેમથી આરોગ્ય રામ—તે દીનનો.
 ગણે ભુવનના નાથ તમને (૨) મીરાંબાઇએ ગાયા રામ—તે.

(૫૪)

ભજન ૧૩ મું.

વાર્યો મારા વીરાઈ, સંગ ન કહીએ નીચનો રેભ;
 નિચપણું નિશ્ચે નરકે લઈ જાય—ટેકો
 આકડીઆનાં કુધરે અતિ ઘણું ઉજાગારેભ,
 તેમે ખીધે તરત મૃત્યુ થાય—વાર્યો મારા.
 ગરવી ગાયનાં કુધરે, અર્તા ઘણું મીઠાંરેભ;
 સતર લેળે સ્વાદ અકકેરો શાય—વાર્યો મારા.
 બાવળમે કંટાભોરે, દીસે અળખામણેરેભ;
 છાંયે એસે અંગને વસ્ય ઉજરડાય—વાર્યો મારા.
 આંખલીયાની છાંયરે, દીસે રળીયામણીરેભ;
 તેને સેવે ફળની પ્રાપ્તિ થાય—વાર્યો મારા.
 ગુરૂને પ્રતાપેરે, બાઈ મીરાં બોલીયાંરેભ;
 રાખે અમને સંતના ચરણની માંય—વાર્યો મારા.

ભજન ૧૪ મું.

નહીંરે વિસાઈ હરી, અંતરમાંથી નહીંરે વિસાઈ હરી—ટેક.
 શામળી સુરતના શામળીઆ, શામળી સુરતના હરી;
 શામળીયાળ જોતાંમાં નજરે ઠરી—અંતરમાંથી.
 જળ જમુનાના ભરવાને ગયાંતાં, જળ જમુનાનાં હરી;
 ભરવાને ગયાંતાં શીરપર ગાગર ધરી—અંતરમાંથી.
 આણી તીરે જંગા પેલી તીરે જમુના, આણી તીરે જંગા હરી
 પેલી તીરે જમુના મુખપર ભેરલી ધરી—અંતરમાંથી.

(૫૫)

વંદ્રાવનની, કુંજગલનમે', વંદ્રાવનની હસી;
કુંજગલનમે', ગોધેન આસે ફરી અંતરમાંથી.
ખાઈ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ, ખાઈ મીરાં કહે પ્રભુ હરી;
ગીરધરના ગુણ ચરણ કમળમાં ઢળી—અંતરમાંથી.

ભજન ૧૫ મું.

કાનુડો શું જાણે મારી પ્રીત, ખાઈ અમે ખાળ કુંવારાંરે,
કાનુડો શું જાણે મારી પ્રીત—ટેકો
જળ જમુનાનાં અમે, ભરવાને ગયાંતાં વહાલા;
કાનુડે ઉડાડયાં આછાં નીર, ઉડયાં ફરરરરરરે—કાનુડો
વંદ્રા તે વનમાં વહાલો, રાસ રચ્યો છેરે;
સોળસેં જાણીનાં ખેડ્યાં ચીર, ફાટયાં ચરરરરરરરે—કાનુડો
જમુનાને કાંઠે વહાલો, ગોધેન આરેરે;
વાંસળી વગાડી ભાગ્યાં દોર, ભાગ્યાં ભરરરરરરે—કાનુડો
હું તો વચણાગી કાના, તમારાંરે નામનીરે;
કાનુડે તાણીને મારયાં તીર, વાગ્યાં ચરરરરરરરે—કાનુડો
ખાઈ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણરે;
કાનુડે ખાગીને કીધાં ખાખ ઉડી ફરરરરરરે—કાનુડો

ભજન ૧૬ મું.

શું કરવું છે મારે, શુરે કરવું છેરે;
હીરા માણેકને મારે, શું કરવું—ટેક.
મોતીની માખા રાણા, શું કરવી છેરે;

તુળસીની માળા લઈને, પ્રભુ લજવું છેરે—હીરા.
 હીરનાં ચીર રાણા, શું કરવાં છેરે;
 ભગવી ચીંથરીઓ પહેરી, મારે ફરવું છેરે—હીરા.
 મહેલ ને માળ રાણા, શું કરવા છેરે;
 જંગલ ઝુંપડીએ જઈને, મારે વસવું છેરે—હીરા.
 ખાઈ મીરાં કહે પ્રભુ, ગીરધરના ગુણરે;
 અમર ચુડલો લઈને, મારે મરવું છેરે—હીરા.

ભજન ૧૭ મું.

શું કંઈ રાજ તારે, શું કંઈ પાટ તારે;
 ચિત્તાં ચોરાણાં તેને શુંરે કંઈ, એ રાણા શુંરે કંઈ—ટેક.
 બુલી એ બુલી રાણા ઘરડાનાં કામ;
 અન્નડા ન ભાવે (૨) નેણે નિંદ્રા હરામ—તેને શુંરે કંઈ.
 માવા તારી વાંસલડીમાં ભરી મોણવેલ;
 ઘડીક ઉભેરા રહેા તો (૨) ભરી લઈ હેત—તેને શુંરે કંઈ.
 ચીતોડગઢને મીરાં રાણી, ચોરે વાતું થાય;
 માનો મીરાં રાણી (૨) જીરવ્યું ન જાય—તેને શુંરે કંઈ.
 ઉભી ઉભી બનરમાં, ગજ આલ્યો જાય;
 શ્વાન ભસે તેને (૨) લજ્જા ન લગાર—તેને શુંરે કંઈ.
 નિંદા મરને કરે રાણાજી, નગરના લોક;
 ભજન બુલું તો મારો (૨) મારો ફેરો થાય ફોક—તેને શુંરે કંઈ.
 મનમાં ભળે મીરાં રાણી, નારાયણ નામ;
 પ્રગટ જો ભજવા હોય તો (૨) છોડો મારાં ગામ—તેને શુંરે કંઈ.

ભજન ૧૮ મું.

જમુનામેં કુદ પયોં કનહયો તેરો,
જમુનામેં કુદ પયોં—ટેક.

કાળો કાળો નીર કલીંદ્રિકો ભરીયો;
નીર તે દેખીને ના હયો—કનહયો તેરો
માતા જશોદાજી રૂદન કરે છે,
નયનુંમેં નીર ભયો—કનહયો તેરો
દસલી આંખીએ વહાલે ગોવર્ધન તોળ્યો,
હંદ્રકો માન હયો—કનહયો તેરો
બાલ બીરાં કહે મજી ગીરધરના મુજી;
સરજીમેં ચિત્ત ધયો—કનહયો તેરો

ભજન ૧૯ મું.

ગોવીંદ લીનો મોલ માઈ મેં તે।
ગોવીંદ લીનો મોલ—ટેક
કાઈ કહે હલકા, કાઈ કહે ભારી.
મેંને લીનો ગાજવે તોલ—માલ મેંતો ગોવીંદ
કાઈ કહે સરતા, કાઈ કહે મોંધા;

(५७)

शुभं समन्तं राज्ञा नगरना दीक;

वनशानुं वांशे तेने (२) शीआमलु दीक-तेने शुदे कदे.

आषा मीरां कहे प्रभु, गीरधरना शुभु;

नमनं अष्टने हुं तो (२) शर्धुं न्यादा-शुदे कदे.

(૫૮)

કોઇ કહે હું અણુમેલ—માઈ મેંતો ગોવીંદ૦
 બિન્દ્રાબનડી કુંજગલનમે,
 મેંને લીઓ બળકે ઢાલ—માઈ મેંતો ગોવીંદ૦
 બાઈ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધારના ગુણ,
 એ તો પુર્વ જન્મકો બોલ—માઈ મેંતો ગોવીંદ૦
 ભજન ૨૦ મું.

મેં પુર્ણ દાસી રામ તોરી દાસી,
 પીયા તુમારા ચરણુડી;
 મેં પણ દાસી તોરે રંજે રાચી,
 દીનજંદુ દેવા આવો, ગોકુળ ગામડાના વાસી—ટેક૦
 (સાખી)

શરીબાઈ કુંભારના બોલ સાંભળી, સુરતા રાખી મોરા શ્યામ;
 નિલાડાનાંથી બચલાં ઉગાયાં, તે દી પ્રતિમા રાખી રામ.
 પહેલાદ કારણે ચંલ ધગાવ્યો, તેદી તેની ન ભરી પાછી;
 નાતો ધંલ નમે શીતળ કર્યો, તેમાં કઈ વાત કહી કાચી-મેં.

(સાખી)

એક દીન જન્મે કહ્યું ગીરધારી, અંતરજામી સુણી ચરદાસ;
 મહા જળમાંથી સુકાવ્યા, તે દી પ્રેમ પધાર્યો એની પાસ.
 મુંડને મારી ગુજવાં કીધાં, ફટકમાં ટાળી જજની ફાંસી.
 આણી નકે વહેલા આવો, તમે વંદરાવનના વાસી—મેં.

(સાખી)

કયા કહું કલીયુગકી, સંત બોદારણુ શ્યામ;

(૫૨)

રધ રાખી રાણા તાણી, કેશવ તમારા કામ.

ઝેરના કટોરા રાણાએ મોકલ્યા બાઈ હતાં પ્રેમનાં ખ્યાસી,
ધરિ વીખે મીરાં મુઠ્ઠ હતો ત્યા જગતમાં તારી હાંસી-મેં.

(સાખી)

મીરાંદે રૂપાંદે તોળાંદે રાણી, જેણે પ્રેમલક્ષણા ભક્તિ પીછાણી
સાચી ભક્તિ તો તારાંદે તણી, જઈ વાડી ઘર વેચાણી.

નરસિંહ મહેતાનાં માંમેરાં પુર્યાં થયા દીનજંધુ એની દાસી,
એ માંહેલું આજ કાંઈ ન મુઝે, વસાવસા વાત કહું છું સાચી-મેં.

(સાખી)

અધમ યોદ્ધારણ અંતરજામી, સંભારી લે સેવકની સાર
મહા ગુન્ડા હોય તો માફ કરો, પણ દાસીને દીઓ દીદાર.
સંત યોદ્ધારણ શ્યામ કહેવાણા એમ સાચ કહે વાત સાચી,
દામી જીવણસંતો લીમને ચરણે, હુંતો રંગ તમારેજ રાચી-મેં.

ભજન ૨૧ મું.

હરી નામ બીના નર એસા હે.

દીપક બીના મંદિર એસા હે—ટેક.

જેસે બીના પુરૂષદી બારી હે,

જેસે પુત્ર બીના માતરી હે,

જલ બીના સંસેવર એસા હે—હરી નામ.

જેસે શરી બીજ રાખી સુની હે,

જેસે બીના લોનકી રસેઈ હે

ભજન રર મું.

તું તો તારા બીરદ સામું, જોઇલે શામળીઅ.

નવ જોજે કરણી હંમરીરે વહાલા—ટેકો

ગજને કારણ વહાલા, પેદલ ધાયા—હાં, હાં, હાં હા,

દ્રોષદીનાં ચીર વધાર્યાં રે વહાલા—તું તો

માંજરી ફેરાં વહાલો બન્ધ્યાં ઊગાર્યાં—હાં, હાં, હા, હા, હાં,

મહલાદ ભકત ઊગાર્યો રે વહાલા—તું તો

અનેક ભકતોને વહાલા, આપે તાર્યાં—હાં હાં, હાં હાં હાં

અનેક અસુરો સંહાર્યાં રે વહાલા—તું તો

ડીંગોડીનારે વહાલો બન્ધ્યાં ઊગાર્યાં—હાં, હાં હાં હાં હાં,

મળપતિની પત રાખીરે વહાલા—તું તો

મીરાંબાઈ કહિ મળુ ગીરધરના શુભ્ર હાં હાં હાં હાં હાં,

ચરણકમળ બલીહારી રે વહાલા—તું તો



(૬૦)

ઘર ધની ધીના ઘર જેસા હે—હરી નામ
હું'ર ધીના વૃક્ષ ધનાયા હે,
જેસે સુખ સંચરી માયા હે,
ગુનીકા ઘર પુત્ર જેસા હે—હરી નામ
મીરાંબાઈ કહે હરીસે મીલના,
જહાં જન્મ મરણી નહી કલના,
ધીન ગરૂકા લેલા જેસા હે—હરી નામ

ભજન ૨૩ મું.

જગો તમે જહુપતિ રાય પળ એક નેણા ખેલીએ;
 ઘડીભર ધુગટડામાંય હસીને હરી ખેલીએ હોજી--ટેક૦
 તનમન સોંખ્યાં શરીર વહાલાને જઈ વારણે;
 છોડી મેં કુળની મરજદ, ગીરધારી તારે કારણે હોજી--જગો૦
 આપે સુકયાં શરીર ચરસુમાં ચીત ધર્યાં;
 જળલગ જાગે દીનાનાથ તમલગ સેવા મેં કરું હોજી--જગો૦
 નથી દીધાં કથીરેનાં દાન કંચન કયાંથી પામીએ;
 હજી લગ્ન ના આવ્યારે વૈમાન અમરાપુર કયાંથી માણીએ
 હોજી--જગો૦

મેલીદે આળપંપાળ સાહેબનો ડર લાગશે,
 મારે જાણું ધણીને દરબાર પળપળનાં લેખાં માગશે
 હોજી--જગો૦

તમે મોહોટા છે મહારાજ, અમેપર કરૂણા કીજીએ;
 ગુણ ગાય મીરાંબાઈ ઠાસીને દરશન દીજીએ હોજી--જગો૦

ભજન ૨૪ મું,

મીરાંને પુર્વજન્મની પ્રીતરે, મીરાંને હૈડે લખાણુ હરીના નામરે
 નામ નહિરે છોડું--ટેક

(સાખી)

રાણાજીએ આપીયો, મીરાંને જીતડાં લેજો વાસ;
 જીતપ્રેત જાગી ગયાં, મીરાંને ઈંદ્રજીવન થયો અવાસયે-
 નામ નહિરે છોડું--મીરાંને.

(૬૨)

(સાખી)

વિષના પ્યાલા લાણુએ મોકલ્યા, દેલો મીરાંને કાથ;
અમૃત કરી મીરાં પી ગયાં, જેને રાખનવાળો રઘુનાથરે—
નામ નહિરે છોડું—મીરાં

(સાખી)

રાણે વસીયલ મોકલ્યો, દેલો મીરાંને જઇ;
પુંજી મીરાંએ પ્રેમથી, મુર્તી શાહીગમની થઇરે—
નામ નહિરે છોડું—મીરાં

(સાખી)

રાણે રજા આપી પછી, કાઢી ગણીને કાશ;
મીરાં ચાલ્યાં મહાલતાં, બાઈને લાગ્યો છે ગજનો સુવાસરે—
નામ નહિરે છોડું—મીરાં

(સાખી)

પાછળથી પસ્તાઇને, રાણા કહે કોઇ જાઓ;
વેગે કહેલો વીનવી, મીરાંબાઈ એકવાર ચીતોડગઢ આવોરે—
નામ નહિરે છોડું—મીરાંને

ભજન રપ મું.

વાગે છે રે વાગે છે વૃંદાવન મોરલી વાગે છે;
એનો શબ્દ ગગનમાં ગાળે છે—વૃંદાવન
આણી તીરે ગંગા, પેલી તીરે જમુના;
વથમાં ગોઠુળીયું ગાળે છે—વૃંદાવન મોરલી

(૧૩)

અમે તો સુતા, ભર નિંદ્રામાં;

પેલી વેરણ નણ્ણી જાગે છે—વૃંદાવન મોરલી૦

વૃંદાવનને, મારગ ભલાં;

વહાલો કાણુ દધીનાં માળે છે—વૃંદાવન મોરલી૦

વૃંદાવનની, કુંજગલીએ;

રાધે કૃષ્ણ ખીરાળે છે—વૃંદાવન મોરલી૦

શરદ પુનમનો, રાસ રચ્યો છે;

ત્યાં ગોપી ને કાન બે નાથે છે—વૃંદાવન મોરલી૦

બાધ મીરાં કહે, પ્રભુ ગીરધરના શુભ;

તારા દરશનથી દુઃખ ભાગે છે—વૃંદાવન મોરલી૦

ભજન ર૬ મું.

ભજન કર ભવ સીધુ તરવા (૨)—ટેક૦

ખોવા જગત જાળવા જુઠામાં ભટકે શું કરવા—ભજન૦

ભક્તિ નાવ ગ્રહી લે પ્રાણી સત્ય ચઢાવી થા સુકાણી:

પાર ઉતારવા—ભજન૦

વૃથા ન જાયે હરિ નામ લીધું ભક્તિને વશ છે દયાસીધુ;

સહાયે જો કરવા—ભજન૦

બાધ મીરાં કહે, પ્રભુ ગીરધરના શુભ;

ચરણ ચિત્ત ધરવા—ભજન૦

ભજન ર૭ મું.

સાકર રાખોજી, અમને ચાકર રાખોજી૦

ભાગનં રેલ મું.

રામરમકડું જડીયુંદે રાણાબહે મને રામરમકડું જડીયું. ટેક.
રેમકુમ કરતું મારે મંદિરે પધારયુંદે;

નહિ ફાઇને હાથે ધડીયુંદે.

રાણાબે

મોટા મોટા મુનીબન મળી મળી ઘાઝવારે;

ફાઇ કોક વીરાને હાથે યડીયું.

રાણાબે

સુન શીખરનારે ઘાટની છિપર;

અઅમ અગોવ્યર નામ ધડીયુંદે.

રાણાબે

બાઈ વીરાં કહે પ્રભુ બીરબર નાગર;

અરે મન શામળીયાણું જડીયુંદે.

રાણાબે

(૬૪)

શામળીઆ ગીરધારી લાલ ચાકર રાખેછે.

હજીરી ચાકર રહેશુંછ. (૨)

મેહન મેજલીવાળા બાપ, ચાકર રહેશુંછ.

ચાકરીમાં સમરણ માણું, હરશન માણું ખરચી;

લાવ ભક્તિ ઝાઝેરી માણું ચાર વાતો સરખી—અમને.

જપ કરવાને બ્રહ્મણ સરજ્યાં, તપ કરવા સંન્યાસી;

ભજન કરવા સંત સરજ્યાં, વૃંદાવનના વાસી અમને.

રહોડા ઘેર દીકરી, ને રાણીછ ઘેર નાર;

શામળીઆ તારા કારણે, મેં છોડી દીધી સંસાર—અમને.

ચાકર રહેશું ને બાપ બનાવશું, નિત્ય નિત્ય સેવા કરશું;

બાઈ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ, રાધેજીવિંદ ગણું—અમને.

ભજન ૨૯ મું

- અબ તો મેરા રામ નામ, ફુસરા ન કોઈ;
 માતા છોડી પિતા છોડે છોડે સમા બાઈ;
 સાધુ સંગ બેઠ બેઠ લોક લાજ ખોઈ. અબતો.
 સંત દેખી દોઢ આઈ જગત દેખી દોઈ;
 પ્રેમ આંસુ ડારડાર અમર બોલ બોઈ. અબતો.
 મારગમે તારણ મીઝે સંતરામ દોઈ;
 સંત સદા શીશ ઉપર રામ રૂઢ્ય હોઈ. અબતો.
 અંતમેસે તન કાઢયો પીછુ રહી સોઈ;
 રાણે મેલ્યા વીખકા ખ્યાલા પીને મસ્ત હોઈ. અબતો.
 અબ તો વાત ફેલ ગઈ, જાણે સખ કોઈ;
 હાસ મીરાં લાલ ગીરધર હોનીતી સો હોઈ. અબતો.

ભજન ૩૦ મું.

- નાખેલ પ્રેમની દોરી, ગળામાં અમને નાખેલ પ્રેમની. ટેક.
 આણી કોરે ગંગા વહાલા, પેલી કોરે જમના વહાલા;
 વચમાં કાનુડો નાખે ફેરી. ગળામાં.
 વન્દ્રાઈ વનમાં વહાલો ઘેન ચરાવી,
 વાંસલડી વગાડી ઘેરીઘેરી. ગળામાં
 જલરે જમનાના અમે પણીડાં ગયાતા;
 ભરી ગાગર નાખી ઢોલી. ગળામાં.
 વન્દ્રાઈ વનમાં વહાલે રાસ રચોરે;

કાનુડો કાળોને રાધા ગોરી.

ગળામાં.

બાઈ મીરાં કહે છે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ વહાલા

ચરણુકી દાસી પીયા તોરી

ગળામાં.

ભજન ૩૧ મું.

મારા પ્રાણ પાતળીયા વહેલા આવોરે,
તમારા વિના હું તો જન્મ જોગણ છું રે.

નાભી કમળથી સુતારે ચાત્રી,

જઈને તખતપર રાચ રચીલા

સુખમના નારી એની સેજ બીછાવે;

તેહી રંગભીના છે રાસ ધારી (બે)

તમરે વિનાનું મારે અંતર અંધારું રે,

મારા જીવના જીવન.

મારા.

સાચું ધરેણું મારે તું છોરે શામળીયારે,

અવર ધરેણું મારે હાથ નહીં આવેરે;

કુંવરબાઈના જેહી મામેરા પુર્યા તેહી

છાબ મરીને વેલા આવોરે.

મારા.

સાવરે સોનાના હરીના વાઘ શીવડાણું રે,

પ્રીતમજીને પ્રણામ કરીને;

વીઠલરાય જેહી વરવાને આવ્યા તેહી,

વીંટાણા છે વરમાળે રે.

મારા.

કાગળીયાનો જેહી કટકો નહોતોરે,

મસરે મોંઘીને જેહી લેખણ પણ નહોતીરે,

ભજન ૩૨ મું.

દયાન ધણી કેદે ધરતુંદે, ધીજીં મારે શુ કરતું;
શું કરતુંદે સુંદર રયામ. ધીજને મારે શું કરવું.
નિરપ છીને અસે નાઇએ સોઇએ,
દયાન ધણી કેદે ધરીએદે.

સંસાર સગર મહા જળ ભરીયોદે વહાલા,
તારા ભરસે અસે વધીયે રે.

સાધુ જનને ભોજન જમાડીનેદે વહાલા,
જીરું વધે તે આપણુ જમીયેદે.

વન્દ્રાવનમાં રાસ રચ્યોદે વહાલા,
રાસમંડળમાં તેા અસે રમીયેદે.

હીરને ચીર મને કામ ન આવે વહાલા,
ભગવાં પહિંદીને અસે ભમીયેદે.

બાઇ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધર નાગર
ચરભ કમળ ચીત ધરીયેદે.

ધીજીં.

ધીજીં.

ધીજીં.

ધીજીં.

ધીજીં.

ધીજીં.

(૬૭)

વહાલા વિહર તે જઈને એટલું ઝહીજો;
તમે એકવાર મળવાને આણેરે.

મારા.

મધુરી નારની મોરલીરે વાળે,
સુરતિયામાં રાખાણ જગેરે,
મીરાંનો રવામી જેઠી ઝીરખર મળશે;
તેઢી દાસીના ધુરઆલ લાંબો રે.

મારા.

ભાગ્ય ૩૪ મું.

છતું થયુરે દેવલ છતું થયું, મારો હંસલો નાનો દેવલ. ટેકવ
 આરે કાયા હંસા ડોલવાને લાગી;
 ઢાંલ ગયાને માંહિલી રેણુ મીચું.
 મારો હંસલો
 આરે કાયા હંસા પડવાને લાગી,
 ગયો હંસો પીંજરૂં પડી તો રહ્યું.
 મારો હંસલો
 તેવતેવડી મથારે હંસા ડોલાલણી,
 તે શું મનડું મોહી રહ્યું.
 મારો હંસલો
 મીરાં કહિ મળુ ગીરધરના ગુણ,
 એમનો પ્યાલો તમને પાઈ પીઈ-
 મારો હંસલો

(૬૮)

ભળન રૂઝ મું.

દવતો લાગ્યો। ડુંગરીયે કિતે જોખવણ કેમ કરીયેઃ

ટેક૦

કેમ તો કરીયે અમે કેમ કરીયે દવતો લાગેલો।

હાલવા જાણ્યો તો વહાલા હાલી ન શકીયે,

દવતો.

એમ્ની રહીયો તો અમે બળી મરીયે.

અમે વરતીયેર નથી ઠેકાણુંદે વહાલા,

દવતો.

પરવતીની પાંખે અમે કરીયે.

સંતાર સાગર મહાજળ ભરીયો। વહાલા,

દવતો.

બાંહેડી બાલો। નીકર છુડીજ મરીયે.

બાઈ મીરાં કહે છે મલુ ગીરધર નાગર,

દવતો.

ગુરૂજ તારે તો અમે તરીયે.

(૬૯)

ભજન ૩૫ મું.

ઘેલાં અમે યયારે અમને ઘેલામાં ગુણ લાધ્યો. ટેક૦
આગે તો અમે કાંઈ ન જાણ્યું, મન માયામાં બાંધ્યું;
લવસાગરમાં ભુલા પડીયાં, મારગ મળીયા માધું. ઘેલાં૦
ઘેલાં તો અમે હરીનાં ઘેલાં, દુરજનીયા શું જાણે;
જે રસ દેવી દેવને દુર્લભ, તે રસ ઘેલાં માણે. ઘેલાં૦
ઘેલાં તો અમને હરીએ કીધાં, નિરમળ કીધાં નાથે;
પુરવજનમની પ્રીતલડી અમને, હરીએ આપ્યાં હાથે. ઘેલાં૦
ઘેલાં ઘેલાં તમે શું કરો, ઘેલાં ઘેલાંનું કામ કરશે;
સુખનું કેતાં દુઃખજ લાગે, તે નર કયાંથી તરશે. ઘેલાં૦
ઘેલાં તો અમે કાંઈ ન જાણતાં, સાધુ ચરણો સેવ્યાં;
મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ, સમજે કારજ સીધ્યાં. ઘેલાં૦

ભજન ૩૬ મું.

મેંતો છોડી છોડી કુળકી લાજ,
રંગીલો રાણો કાંઈ કરશે માણુરાજ. ટેક૦
પાવમે બાંધુગીમે ઘુઘર, હાથમાં લજીંગી સીતાર;
હરીકે ચરણ આગે નાચતીરે, કાંઈ રીઝેગો કીરતાર. મેંતો.
ઝેરકો પ્યાલો રાખણએ લેલ્યો, ધરીયો મીરાંબાઈ હાથ;
કરી ચરણામૃત પી ગધરે, શ્રી ઠાકોરજીનો પ્રસાદ. મેંતો.
રાણાજીએ રીસ કરી લેલ્યો, ઝેરી નાગ અસાર;
પકડ ગલે ખીચ ડાલીયો, કાંઈ હો ગયો ચંદનહાર. મેંતો.

ભાગ ૩૭ મું.

સ્વામી સખ સંસારકે હો, તુમ સાથે શ્રી લગાવન. ટુક.

સ્થાવર જંગમ પાવક પ્રાણી, ધરતી ધીવ સમાન; સ્વામી

સખસે મહીમા તેરી દેખી, કુદરતે કુરબાન.

સુદામા કે દારિદ્ર જોયે, પાંડુકી પહિચાન; સ્વામી

દો મુકી તાંકુલકી આલી, દીનહી દ્રવ્ય મહીન.

ભારથમે અર્જુન કે આજો, આપ ભયે રથવાન; સ્વામી

હસને અપને કુલકે દેખા, છુટ ગયે વીર કમાન.

ના કોઈ મારે ના કોઈ મરતાં, તેહી હે અસાન; સ્વામી

ચિતન ભવતો અજર અમર હે, હો ગીતાકી જ્ઞાન.

સુજ પદ તો પ્રભુ કૃપા કીલે, બંદી અપની જન; સ્વામી

મીરાં લાજો શરણ વીહારી, લાજો ચરણકે ક્યાન.

ભાગ ૩૮ મું.

મારે શીરપર શાલીધામ, રાણાણ સેરા કાંઈ કરી. ટુક

મીરાંસે રાણા કહીરે સુણ, રાણા મેરી વાત;

આકુકી સંગતી છોડદોલ, સખીયાં મન સંકુચાત. ૨૦

મીરાંને સુન ચે કહીરે, સુણ રાણાણ વાત;

સાધુ તો મલયા પાપ કહરે, સખીયાં કહી લખરાત. ૨૦

કેરકા ખાલા લેણ્યારે, દેલે મીરાંને હાથ;

(૬૦)

મીરાંકિ ગીરધારી મીલીયા, જનમ જનમ ભરધાર;
મે'તો દામી જનમ જનમકી, કુબલુ કંથ ભરધાર. મે'તો.

(૭૧)

અમૃત કરકે પી ગધરે, બેલી કરેગો દીનોનાથ. ૨૧૦
 મીરાં પ્યાલા પી લીયારે, કર કર બોલે બાર;
 તે તો મારણુકી કરેરે, મારો શ્રી હરી રાખણહાર. ૨૧૦
 આધે બરડ પાણી હેરે, આકે બરેડ કીચ;
 આધે મીરાં એકલી રે, આધે રાણાકી ફેજ. રાણાજી
 કામ મોઘકો ડાલકર, શીલ લીયે હથીઆર:
 જીતી મીરાં એકલી રે. હારી રાણાકી ફેજ. રાણાજી
 કંચગીરી કાચા તરારે, બેઠે સંત પચાસ;
 જિનમે મીરાં એ સીદમકે, લખતા રામ પ્રકાશ. રાણાજી
 ટાંડા જીભવે બાહિયારે, બે ગીદીના હોદ્ર;
 કલકી તારન કામનીરે, ચલ હંચ પુઠકર નહાન. રાણાજી
 ભજન ૩૯ મું.

મારે હીરદે વસોજી દીનાનાથ, મેં અબ ના વીસાઈગી. દેકો
 મીરાં ઉતરી મહોલસેરે, જીપે તીલક લગાઈ;
 પાયત આધે મુઘરારે, હાથમાં લીયેહેં સીતાર. મેં અબ
 સાસન ન દીપાયો ઉઠ બોલી, દેવન શીશ નમાઉ;
 મીરાં કહે માથા વહી તેવાજી, જહાં પાઉ દીનાનાથ. મે. અબ
 રાણે પ્યાલા લેજીયારે, દેલો મીરાં હાથ;
 મીરાં પ્યાલા પી ગઈરે, તુમ બનો મજનાથ. મેં અબ
 રાણે ખાડા સાધીયારે, કુ મીરાંકો માર;
 તેરી મારી મરે ન મીરાં, રખને હાર કીરતાર. મેં અબ

ભજન ૪૧ મું.

ભાર તે। ધરણીરંદા દીનાનાથ, વાતુ અસે કેમ કરીયે ૫૩૦
 લટકામાં આતું ને લટકામાં જાતું, લટકામાં સમજાતું;
 એક ફેકાણું ભલા તમને એવું બતાવું તે બે ધડી રહિજો;
 સુખદુઃખની આપણુ વાતુ કરીયે વાલમ જોખન જાય રસલેવારે,
 સોના ઇંદોણીને ફેપલાતું બેડું, હાથમાં જળજમનાંની ઝાડી
 રાંણી રાધાજી જ્યારે પાણીડાં આલ્યાં, જભિ સોલ વરસનીનારી
 સોજો શણગાર તારે અંગે બીરાજોને, હાથમાં સોના ફેરો યુરો
 બાઈ મીરાં કહે મહુ ગીરધરના ગુણ, વાલમ વર છે રૂડો।

ભજન ૪૦ મું.

સુનાવે વીનલી મોરી મે શરણુ મહી મહુ તોરીછ. ટેક૦
 આપ પતીત અનેક ઉધારણુ, ભવસાગર પારે ઉતારેછ સુ૦
 મેં સખકા નામ ન જનું, મેં ક્રોધ બળત બખાનુંછ, •
 અંબરીશ સુદામાનામાં મહુ પહિંરયા એનીજબાબાછ સુ૦
 ક્રુવ પાંચ વરસકા બાહા, ક્રુમાં હરશન હીયો. નંદલાલછ.
 સુનકા મહુ ખેત જમાયા, કબીર ઘેર ખેલ રચાયાછ. સુ૦
 શબરીકે તુમ કળ ખાવે, સળ કાજ કીયે મન ભાયેછ,
 સાધન સામે સેના નાહિશુમ, બહિત કરી અપનાઈછ. સુ૦
 ઠમોંકી તુમ બીચડી આધી, ગણીકા પાર લગાઈછ,
 મીરાં તુમરે રંગમેં રાલી, રોહ જાનતહે સળ સાધીછ. સુ૦

ભાજન ૪૩ મું.

કાનુડા નારી મોરલી અમને, હું ખડા દીયે છે દાડીદાડી. ટેકા
માજમ રાતડી મધુરા સ્વરની વાલાણ મોરલી કેણિ વગાડી;
હું રે સુતીલી મારા શરયનભુવનમાં, મુને નીંદ્રામાંથી જગાડી.કાં
સાસુ સસરાથી ઓગીતી હું ઉઠી વહાલાણ.
હજારે હજારે બાર ઉધાડી;

ગ્યાકુળ થઈ હુંતો તનડામાં મારા,
પહેરતાં ભૂલી ગઈ સાડી.

કાનુડાં

કીધારે કબાડી તુંને કાપીને લાગ્યો વાલાણ;
કીધાં સુતારે તુંને સવારી;
શરીર જોને તારૂં સંઘેડે ચડાવી,
તારા ખંડડામાં છે દપટાવી
મોરલી કહે હું કામભુગારી વાલાણ,

કાનુડાં

(૭૩)

ભજન ધર મું.

નિત નિત ભજવું તાઁ નામ તાઁ નામ મારા શામરે.
ત્રેમ થકી મને પ્રભુછ મળ્યા હોછ.

સુની રોજડીયે મુને નીંદ્રા ન આવે વડાલા,
કાંઈ નવ સુજે ઘરમાં કામ (ર)

ભાતભાતનાં લોજન પીરમીયાં વડાલા
જમવા ન આવે થોલો શામ (ર)

ખાઈ મીરાં કંડે પ્રભુ, ગીરધરનાગુણ વડાલા,
જેવી ખાટીના રામ રામ રામરે. નિત નિત०

જેઠીરામનાં ભજન.

ભજન ૧ છું.

વાડે મારા વીરાદે ન કરીએ સંગ નીચનોદેશ;

વારૂં

નીચપણું નિશ્ચે નરકે લઇ જાય.

આંકેડીયાનાં દુષરે અતિ વણાં ઉજળાંદેશ.

વારૂં

તે ખીસેથી છુટાં મરુ ધાય

દુષદીયાં મંગાવેદે ગવરી ગાયનાંદેશ,

વારૂં

સાકળ ભેળે સ્વાદ અતિ ધણે ધાય.

ગાવળીયો કાંટાળોદે અતિ અળખામણેદે

વારૂં

તેને અંગે અંગને વસે ઉજરડાય.

આંખલીઆની છાયાદે યની રળીયામણેદે

વારૂં

તેને સેવે ફળની પ્રાપ્તિ ધાય.

છરૂને પ્રતાપેદે જેઠીરામ ખેલીયાદેશ,

વારૂં

દેશે અમને સંત અરણુમાં વાસ.

ભજન ૨ છું.

અકિત કેસે મારગદે, દુલાં કેરી યાંખડીદે,

મુઝે તેને સ્વાદદે હાં

(૯૪)

હું છું. સજ કૈસી મારી;

આઠ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ,

વાલાળ તનહામાં તાપ સમયી.

કાવુડાં

(૬૫)

કરણીના હીણારે, શુભ શ્રદ્ધને ચાલશેરેલ;
અને કાયર ખાશે મારે હાં. ભકિત૦
ધરણીનાધીંગારે, શુભ નર જે હશેરેલ;
અને સરણવા જેલે મદ્દનરે હાં ભકિત૦
સ્વાદને સુ દ્યારે, ગોપીચંદ્રને ભરથરીરેલ;
જેને વનમાં ઉપચર્યો વધરાગરે હાં ભકિત૦
શુરને પ્રતાપે જેઠીરામ ખોલીયારેલ,
દેજે દેજે સંત ચરણમાં વાસરે હાં. ભકિત૦

ભજન ૩ જી.

કાયા કોટે લીયો ગઢ ઘેરી ખંકો, કાયા કોટ લીયો ટેક૦
જ્ઞાન વધરાગકી ફેળ ચડીયાં, જળ સતશુર શબ્દ સુનાયા
નેમેરો પાંનીજ નામદા, ત્યારે ચોદશ ઘેરા દીયા. ગઢ૦
નુરત નુરતકી નાજાં નોંધી, પ્રેમ પલીતા દીયા,
ગોર છુટયા જ્ઞાનકા, સારા શહેરકુ કબજે કીયા. ગઢ૦
પાંચ ઉમરાવ પચીસ પટરાણી, ઉનકુ પકડ મંગાયા:
પકડો શહેર હુંદા રાણ્યા, તેને પલમાંડે નખાવ્યા ગઢ૦
ત્રણ ઉમરાવોને મારીયા, જળ સળ સાધુ શહેરરે જાયારે;
જેઠીદાસે જમકા ત્રાસ મીટાયા, સમશેર કાયા કુદીયા. ગઢ૦

અવણદાસનાં ભજન.

ભજન. ૧ જી.

અમારાને અવગુણરે, શુરજીના ગુણ ઘણારેલ;

ભાજન ૨ નું.

જાણુંછે મરી મેરમ જાણુંછે મરી,લેલગાડી રામ બજીલે ટેકું
મેડી મંદીર માળીઆં, તારા જાણેરે પડી;

કાચી કાપાનું રથુળ ખંધાણું, જાણે ધુળમાં ઘડી (૨)મેરમ
સચું કટુંખ તારૂં, હુંટવા લાગે કાનની કડી;

કાઠો કાઠો ઘોને સહુડો કહે, હવે રોકમાં ઘડી (૨) મેરમ
કુલની જોડે કુલી રહ્યાં છે, જાણીએ ગથમાં ગાળી;

જમડા આવશે ભવ લેવા, પછી ભાંગાશે નળી (૨) મેરમ
સાથુની સંગત ગુરૂની સેવા, ઇ વાત છે ખરી;

ઢાસ ભવણ સંતો જામને ચરણે, જનમ જાય ટળી(૨)મેરમ

(૭૬)

અમારા અવગુણ સ્થાનું મત જોય.

૨૬૦

ગુરૂં ભારો હીવોરે, ગુરૂં ભારા દેવતાદેહ;

ગુરૂં ભારા પારસમણીને તોલ.

અમારાં

ગુરૂં ભારા ગંગાદે, ગુરૂં ભારા ગોમતીદેહ;

ગુરૂં ભારા કાશી ને કેદાર.

૨.મારાં

ગુરૂં ભારા ગાપાદે, ગુરૂં ભારા લંબુડોદેહ.

ઈ તુંબડીએ તરીએ ભવપાર.

અમારાં

જાળીડાં મેલાવોરે, ગુરૂંગમ રાતનાદેહ;

ઈ જાળીડા અરણ્ય માંહિલા જાપ.

અમારાં

ગુરૂંને પ્રતાપેરે, દાસ હવણ પ્રાણીપાદેહ;

હેજે અમને અંત અરણ્યમાં વાસ.

સજન રે લું.

વાણી વાણીરે મારા સતગુરની વાણી,
જીવતાં પરણાવી બાવે મુવા હેર આણી.
ખીજો હજેર મારે ભેંસ વણેણી.

૮૬૦

સસરે। પારણીયો। ને વહુ છીંચોળે;
જેતર પાકચુંદે રખવાળાને ખાધો,
ઉઘટો। મરણે પારધીને બાંધ્યો।

વાણીં

હોંઠે લાંડી ઉપર ચુલો। ચરીઓ,
જળ ફેરી માછલીઓ બગાડાને બળીઓ।

વાણીં

(૭૭)

ભજન ૩ છું.

મારે માળપણનો પેલીરે, મારી કાયાનો સંઘાતીરે,
જેણે મીત જગતમાં કીધી. ટકં

વહાલ મારા પહેલી તે મીત ધ્રુવજયે કીધી,

તેણે સ્વવીચળ પદવી લીધીરે. જેણેં

વહાલ મારા ભાવે બાણ વિદુરની ખાધી,

જેની સંગતે ગુણકા સાધીરે. જેણેં

વહાલ મારા જળમાં ગળે યુગ કીધી,

તેની ભરત ખખર લીધીરે. જેણેં

વહાલો મારો જુઠ્ઠા તે વનનો વાસી,

એમ ખેલ્યા ઇવણદાસરે. જેણેં

ગોરખનાથનાં ભજન.

ਗੰਗਾ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤ

ਸੋਢੀ ਮਭਿੱਖ ਜੋਸੀ ਨਜ਼ਰਾਂ ਘੁਮਾਏ,
ਕਥਾਵੇਂ ਵੇਖੁੰ ਭਾਖਾ ਰੇਸੀ ਰਾਮ;
ਕਥਾਵੇਂ ਵੇਖੁੰ ਫਾਟਾ ਮੋਰਾ ਫਾਟਾ ਰਾਮ,
ਸੋਢੀਵੇ ਮਭਿੱਖ ਜੋਸੀ 'ਨਜ਼ਰਾਂ' ਘੁਮਾਏ।
ਗਵਰੀਨੀ। ਪੁਰ ਮਭਿੱਖ ਮਨਾਧੋਰੇ,
ਫਿਰੇ ਡਾਕ ਫੁੱਲਾਧੋ। ਰਾਮ।

੨੩੦

ਸੋਢੀ ੦

ਸੋਢੀ ੦

ਸੋਢੀ ੦

ਸੋਢੀ ੦

ਸੋਢੀ ੦

ਸੋਢੀ ੦

ਘਾਬਨ ਘਜ਼ਰ ਨੇ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ,
ਮਾਰਾ ਅਤੁਰੇ ਰ੍ਹਾਂ ਰਾਖਾ ਰਾਮ।
ਰੁਕਾਵਰ ਰਾਧਾਂ ਮੋਰ ਕਰਮਰ ਤੁੰਬੀ,
ਰਾਵੇ ਸ਼ਰਤੁਰੇ ਰ੍ਹਾਂ ਘੋਰ ਅਰਾਖਾ ਰਾਮ।
ਰਾਂਸਾਰ ਰਾਧਾਰ ਮਛਾ ਕਰ ਕਰੀਧੀ,
ਰਾਵੇ ਰਾਰ ਮੀਠਾਧਾ ਰਾਮ।
ਰਾਵੇ ਰੇਵਰ ਉਡੀ ਤੁੰਬੀ,
ਰੁਕਾ ਮਛੀਠ ਅਨਾਧੀ ਰਾਮ।
ਮਰਠਾਂਦਰ ਮਰਾਧੇ ਕਰੀ ਤਿਆਰ ਉਠਾਧਾ,
ਰੀਠਾ ਰੋ। ਨਰ ਪਾਧਾ ਰਾਮ।

(७६)

आल वरसेरे जमी परये,
नेवांनं पण्णी ते भोले घरसे.
भावे पोल्या हे भयङ्करहे भुत,
मेही भक्ताने लये। अणभुत.

वा.प्री०

वा.प्री०

(૯૯)

ભજન ૩ જુ.

વાવંઝ ધરતીને વાવંગ કાયા, વાવાઈ વરસ્યા વરસે;
મારા મરઘા પારકા ખેતર, સાધુ સંતરે જના. ટેક૦
પારકુ તે રૂપ જોઈ ડીલ ન ડગાવો;
જીતી બાજી હારી જશે. મારા૦
પારકુ ખેતર જોઈ ખીજ મત વાવો;
વાવીને પછી પસ્તાશે. મારા૦
ત્રાંબા પીતળની ઘાણીએ પીલાશો;
પાપી પામર પ્રાણી. મારા૦
મચ્છંદર પ્રતાપે જતી ગોરખ બોલ્યા:
અનુલવ અમૃત વાણી. મારા૦

ભજન ૪ જુ.

પ્રેમના ખ્યાલા સંતોએ પાયા, ધાર્યા મેંતો ધુન ઘણી:
હીરા માણેક મોતીના માલગી રતન પદાર્થ પારસમાણી. ટેક૦
સકલ સોંહમે કામ હમારા, રામ વિના નહિ કોઈ:
તલભર મનસેં જુઓ તપાસી, રામ સમોવડ હોઈ. પ્રેમ
નાભી કમળમે નીરખી જુઓ, કાયા કેસી ખીલી પડી;
છત્રીસ વાજે શહેરમાં, ગગનમંડળ પર ધુન ખડી. પ્રેમ
તીન શુણ તારા તેજ અમારા, પાંચ તત્વમેં જોત્ય ખડી;
ત્રણ ભુવનમાં તુજ અજવાળું, સુરત દોર હમાન ચડી. પ્રેમ
જ્ઞાની નર તો જાણે મનમાં, અવર સાચરીયો લેજમથી;
શુદ્ધપ્રતાપે ગોરખ બોલ્યા, બોલ્યા વિના કંઈ ભીન નથી. પ્રેમ

ભજન ૫ મું.

મનસા માલણીજીરે ગોરખ ભગતા નર સેવીએ;
 ભગતા નર સેવીએ, તુંને મળે નિરંજન દેવ. ટેક૦
 પથ્થર પુળે હર મીલે તો, મેં પુણું ગીરીરાય;
 એ પહાડકી ચકી ખનતહે, પીછ પીછ જગખાય. મન૦
 માલણુ લાવી કુલડાં, એનો કળીયે કળીયે જીવ;
 એહી કુલ દેવનકુ ચડતેહે, દેવજ પોતે શીવ. મન૦
 માલણુ લાવી કુલડાં, તે ઘર્યાં દેવની પાસ;
 એ દેવમેં સાચ હોય તો, કેમ ન આવે વાસ. મન૦
 ટંકણુ દર્ધ પથ્થર ઘડયો, ઘર્યો છાતી પર પાય;
 એ દેવમાં જો સાચ હોય તો, ઘડનારાને ખાય. મન૦
 એ પથ્થરના દેવને હીજે જળમાં ડાળ;
 આપ ખુડે તો કોને તારે, કોણુ કરે સંભાળ. મન૦
 પુખ્તરીના ઓશીયાળા ઠાકર ઠામે ઠામ;
 ખંદીવાન મંદીરના ઠાકર, કેવાના ભગવાન. મન૦
 સેવ મુંવાળી રાંધીને, ધરી દેવની પાસ;
 જમનારો તો જમી ગયો, ને દેવને ન આવી વાસ. મન૦
 એક ભુલ્યો હુજો ભુલ્યો, ભુલ્યો સખ સંસાર;
 એક ન ભુલ્યો જોગી ગોરખો, કરી ભજન આધાર. મન૦

ભજન ૬ ઠું.

રજસર સુખીયા કોઈ ન દેખ્યા;
 જ્યાં જાઉં ત્યાં સુખકું ન હોઈ મેરે લાલ. ટેક૦

ગાજન ૭ મું.

અપ્પ મેં કયા કંઈ મોરા ભાંધ, મરઘલા ગયા પેત સંખ ખાઈ. ટેક
કેસર કરગુરી ખાતર મીલાયા, જલ જમનાકં પાણી;
રામ લક્ષમણુ બરી બરી લાવે સીંગે ચીતા માઈ. અપ્પ

પાંચ મરઘલા મોર પચીસ મરઘલી રહત હંસો વનમાંઈ;

હં વનસેં હે પેત હંમારા, મરઘા ચડીચડી જાઈ. અપ્પ
પેતકા થણી જપ્પ આપા પેતસેં, અધવચ્છ ઉભા આઈ;
જાણું તખ તો ભાગી જાવે સહિત ખચ રજાઈ. અપ્પ

તલખ તરવારા સમરણુ છાલા, શાન કમાઈ ચડાઈ;
ગુરત સુરતકા કરજો ભલકા, મરઘેકુ મારા હડાઈ. અપ્પ

આઠ ક્રીડ મોર કદા કરવાળ, ઘેરી ગઢકી ખાઈ,
પાંચમેં પાંચ વસે ગઢ ભીંતર, ઉનસે લડાઈ લગાઈ. અપ્પ

જર્મીનબી દુઃખણી આસમનબી દુઃખીયા,

પવન પાણીને સુખ નવ હિલ મેરે લાલ.

રજ૦

ચાંકાબી દુઃખીયા સુરજબી દુખીયા.

નવલખ ગારને સુખ નવ હિલ મેરે લાલ.

રજ૦

રાજાબી દુઃખીયા મળબી દુઃખણી;

નરનારી અને સુખડું નવ હિલ મેરે લાલ.

રજ૦

જોગીબી દુખીયા જોગીબી દુખીયા,

તપસી સંઘાસીકું સુખ નવ હિલ મેરે લાલ.

રજ૦

મછંદરના પુત જતી ગોરખ બોદયા

ભજન કરે સોય નર સુખીયા મેરે લાલ.

રજ૦

(૮૨)

સતશુર સાહેબ સનમુખ રહેવે, ખેતર ખીચમેં જમાઈ;
શુર અખધુત ગોરખ બોદ્યા, મોફેરવાઠ કરાઈ, અખ૦

ભજન ૮ મું.

રમતા જોગી આયા નગરમેં રમતા જોગી આયા હોણ ટેક૦
જળ કેરી માછલી થળમાં વીયાણી, અધર ઇંડાં જમાયા હોણ.
ઇંડામાં સીડા વિના ચેતન કેસે આયા. રમતા૦

કાચ માટીકા કુંભ બનાયા, તે અમીરસેં ભરીએલ અંકા,
નવ દરવાજા જેપુરસે વશ કીધા, તેના દશમેં દરવાજો
વાગ્યા ડંકા રમતા૦

ગગનમંડળમાં જોધન વીયાણી તેના ગોરસવણ દુધ જમવાયાણ
સુરતે સોંધીને માખણ વીરલે ખાધું, તેની છાશે જગત
ભરમાળ્યા. રમતા૦

ચાંચ વિના તે પંખી ચુમારે ગતસે, શીતળ ઉનકી છાયાહોણ
મચ્છંદર પ્રતાપે જતી ગોરખ બોદ્યા, ચાદ્યા સોનર પાયા. ર૦

ભજન ૯ મું.

જગત વીરલા કોઈ ન જાણે જીવે શુર,
વિના અગમ ધુન ગગનમાં લાગી. ટેક૦

આતમસે એક ધમણ ધમાયા, ઉલટા તે પવન ચલાયા જી૦
અગમપુરીમાં એક અધમ અંગીડી ઇનસે ધ્યાન લગાયા જી૦
વંકનાલસે પેરા ચત્રીયા તે શુકન કચારા પીલાવા. જી૦
એક કચારામેં દો માણુક નીપજે, વાંકા મુલ નપાયા, જી૦
ભવસાગરમે એક હીરલા છુટા, હીરાલોક એરણે ચડાયા જી૦

સુરત સાંભુસી હાથ્યા હથોડી, હીરલાકુ ખરા કરાયા. ૭૦
ત્રીવેણીમાં ટંકશાળ મંડાવી, હીરલામેં હીરલા મીલાયા. ૭૦
ભણે ગોરખનાથ સુણરે મચ્છેન્દરી, મારે સતગુરૂ પાર લગાવો. ૭૦

ભજન ૧૦ મું.

આતમદેવ અલક કરી જાનો,	
ધનિ સંગ ધ્યાન લગાવો.	ટેક૦
કાચી માટીકા એક કુંલ બનાયાળ;	
માંહી પવનકા ચંત્ર લગાયા.	આતમ૦
ધંધા કારમેં સખ રંગ ભુલ્યા;	
તે ભુલ્યા સકલ સંસારા,	આતમ૦
પાંચ કુમારી પચીશ હઠાવો;	
સુરતાકુ ચકડી મંગાવો.	આતમ૦
નુરત સુરતસે પાણી ભરલે,	
પાકા રંગ લગાવો,	આતમ૦
તલભર તાળાંને રજભર કુંચીળ;	
તે મારા સતગુરૂએ ખોલ બતાવારે.	આતમ૦
કાળ કોષકા કર ડારો કટકાળ;	
મોહમ જાપ જપાયા.	આતમ૦
શીશ ઉતારી સતગુરૂકું દીયા;	
તો અજર અમર ઘર પાયા.	આતમ૦
ભણતો ગોરખનાથ સુણરે મચ્છેન્દરી;	
મારે સતગુરૂ પાય લગાય.	આતમ૦

ભજન ૧૧ મું.

ઉંડો કુવો સંતો જળ વિના, નિત્ય ભરે પાણીઆરીઃ
 અસત જુહું નવ બોલિયે, બ્રહ્મા જુબોને વિચારીરે. ટેક.
 હેઠે કુંભાર ઉપર ચાકડો, મેં તે ફરતાં દીઠોઃ
 કીડી કેરા નેત્રમાં, હતી મેં જતો દીઠો. ઉંડો
 નદી કેરાં નીર ઉલટયાં, જઈ પર્વત ચડીયાં;
 હરણા પાસે બાંધીયો, માંહી પારાધી પડીયાં, ઉંડો
 હેઠે ભમર ઉમર કમળ છે, માળી છાબમાં દીઠો;
 તેને પ્રેમે વાપરો, ચઉદ લોકમાં મીઠો. ઉંડો
 હેઠે ગાગર ઉપર પનીયારી, તે મેં ભરતાંરે દીઠી;
 ગોરખ બોલ્યા વિનતિ, વાણી છે બહુ મીઠી ઉંડો

ભજન ૧૨ મું.

એરણુ અજળ બનાયા મેરા સતશુરે એરણુ અજળ બનાયા-ટેક
 આગ મીલાકર એરણુ થાપી ઘડીયા તાર મીલાયરેજી;
 સુરત સુરતકી નળીયુ મીલાહે, ઉલપા પવન ચલાયા. મેં
 હરહમ હથોડા સુરતા નીસરણી, શી અકલ મીલાયા;
 કુબુદિ કોટે કરાંલ ઠડાં જલાયેહે આતમકું ખુબ નાયા મેં
 સત કેરા સાયળ પ્રેમરસ પાયા તે મારી તહપ બુજાયા;
 મમતા મારી ભલે વશ કીધી, આતમકુ સુખ આયા મેં
 નાભીકમળ પર નાવ ચલતહે ત્રીકુટી ધ્યાન લગાયા;
 મચ્છેન્દ્ર પ્રતાપે ગોરખ બોલ્યા, અમર આરા થયાયા. મેં

અખા ભગતનાં ભજન

ભજન ૧ છું.

એક દીન એસો આવશે, તે સળળ મારા રૂઢીયામાં સાલેછ.
 સગારે મીત્રને કારણે, કોઈનું જોર નવ ચાલેછ.
 કાઢો કાઢો એને સઉ કરે જાણે જનમ્યોજ નોતોછ. એક૦
 પડતો ધુધટ અળગો કરો, રોકયા દશે દરવાજાછ;
 કાળે કાયાનો ગઢ ઘેરીયો. રોકયો દેહનો રાજાછ. એક૦
 સોળરે વરસની ચુંદરી, ઉભી ટગમગ ભુવેછ;
 આરં કાયામાં હવે કાંઈ નથી, ઉભી કુસકે રૂવેછ. એક૦
 વેઠ વીંટીને સાંકળાં, નાના વીધના વાઘાછ;
 કુટુંબ મળ્યું સહુ સામઢું, સરવે લુટવાને આવ્યાછ:
 ખેની વળામણું શેરીયે, માતા અંપેથી વળશેછ, એક૦
 સગારે સગાં તમે શું કરો, સગાં વળાવીને વળશેછ:
 સગારે વન કેરાં લાકડાં, આવી ભેળાં બળશેછ એક૦
 કોનાં છોડે ને કોનાં વાછડે, કોનાં માથ ને બાપછ:
 અંતકાળે જાણું એકલું, સાથે પુન્ય ને પાપછ. એક૦
 એક નહિરે ત્રપો નહિ તુંબરાં, નહિ કાંઈ ઉતારોને આરોછ
 કરજોડી અખો એમ બોલીયા, પ્રભુછ મને પાર ઉતારોછ—એ

ભજન ૨ જી.

આતમ એક છે હાં એક જોહર એક ખાણરે;
 બહાર આવ્યા પછી ઉત્તમ મધ્યમ, થઈ છે તાણાતાણ. ટેક

પ્રાદાણુ, ક્ષત્રિય, વૈશ્ય, અને શુદ્ર ને વણું કયાં છે અઠાર;
 સાર જોતાં સોનું એક છે. ઘડાયા ઘાટ અપાર. આ૦
 જ્ઞાન દૃષ્ટિએ જીવો તપાસી, માં કરો તાણા તાણુ;
 સાર જોતાં શેરડી એક છે, ગોળ સાકર ને ખાંડ આ૦
 નવસે નવાણું નદીનાં નીરછેરે, એને જીજવા જીજવા જાણુ;
 મહા સિંધુમાં જઈ મળ્યાં, નીર પોચ્યા નિરવાણુ. આ૦
 હસ્તી કેરાં હાડકારે, કરમાં પેરે સુહાગણુ નાર;
 નવાણુ ચોકો જઈ કરો એતો દેખીતું પાખંડ જાણુ, આ૦
 આચારીને સદાય અવગત, મુળમાં જોતાં મર્મ;
 કહે અખો એવા ભરમે ભુલ્યા, કોઈક છુટે કર્મ. આ૦

ભજન ૩ જી.

ચેતન ચેતજેરે હાં, આવ્યો તારો મનસા અવતારરે;
 સ્મરણુ કરી લે જીવડા અભાગીયાને,
 પ્રભુને ભજો તો ઉતરો ભવપાર, ચેતન૦
 કાયા કાગઢ જેસી કોટડીનેરે, ભરીયેલા અનગળના ભારરે;
 કાયા ખેડી તારી યુડવા લાગીને, સંતો ઉતારે ભવપાર. ચે.
 હરીના નામના હાટ મંડાવેને, ભકિતનો કરો પેપારરે;
 વીકૂલ નામની વસ્તુ વારેને, તોલાં રાખો ટંકશાળરે. ચેતન.
 ધીરજની તમે ઢાલ બાંધેને, સત્યની બાંધો તરવારરે;
 રામનામનાં બખતર પેરેને માયલા, કાળીંગાને માર. ચેતન.
 માત તાત તારાં કુટુંબ કળીલાને, ઘરે સકળવંતી નારરે;
 હરી તુઠા તેને સુખજ આપેને, જમવા આલે ઝાઝી ઝારરે. રે

ભજન ૪ થું.

વીર! માન! વાડીયુ વધાવજો વધાવજો: હાં:

ટુકા

સાચા સતગુરૂ મુનિવર સેવિયે.

જોરથેને પાડેરે જામો જાગશે, મળશે નર ને નારીરે
મોટા મોટા મુનિવર આવશે, ભેસે આસન વાળીરે.

વી

ચ પો મરજો ને કેવડો, લીછડી નાગરવેલરે;

કાલી કુલી વાડી ઉલટી, મનની આંટીયુ મેલરે.

વી

છડીયુંવાઝારે ચાલી નીકળ્યા, પંથે નીકે પુગે પાળારે;

ભલાઈવાળારે ભેટશે, કુડીયા દેશે મોં ટાળારે.

વી

સામટો રવાઈ નમે કાં કરો, ફળ તમે ખાજોને વેંચીરે
આવતા અભિયાગત જોળયો કાં ભેડા આંખ મીચીરે

ભાવતા જોગન તમે કાં જમો, કાં થાજો આગે અકારારે
ધણીને દરઆરે લેણું પુછશે, મારશે સોટાના મારે

શુરા હિય મો સનમુખ રેવે, પગલા નહિ ભરે પાછારે;

શીશ પટે ને વાંકો ધડ લડે, ધડ ડગલાં ભરશે સાચારે

રેણુરે રાખાપીરના પંથમાં, ખેલણું ખાંડાની ધારે,

ભુતનાથ ચરણે ભણે અપેયો, સદગુરૂ પાર ઉતારે.

વી

ભુતનાથ ચરણે ભણે અપેયો, સદગુરૂ પાર ઉતારે.

વી

(૮૭)

સેજ તળાધુને અવલ ઓશીધાને, ધન દોલતનો નહિ પારદે;
આંહીનું ધન તારૂં આંહીજ રહેશેને સાથે નહિ આવે તલભારદે
દેવાય તો તમે અનનકાન દેજોને; ભરીયા છે ગર્ધ ભંડારદે,
જીતના અરણે ભલે અપ્રેયોને, સત વચન ધીકારદે, ચેતન૦

કર્પાર સાહિબનાં ભજન.

ભજન ૧ છંદ

અમને નુગરા મળજે ઓઠ મલી,

સુગરા મળજે લાખ; મળજે જતી સતી;

અલખને દરબાર મળજે,

સાહેબને દરબાર મળજે, જતી સતી.

ભજન ૫ મું.

સાધુ મેરા ભાઈ મેમને ભલકે લડીયે હિાછ.

૩૬૦

મનને માસીને મર્દન કરીયે, કાંઇક જરણા ધરીયે;

સીલ સંતો સંધરણ કરી, સંતોના વરણામાં વસીયે સાં

આશુષ ઝાંધીને ધઈએ આકાશ, સધીરા સધીરા અવીયે;

દીલ સામારે ડગલાં ભરી, છુપત છુપે મળીયે. સાં

કરેશ્વેત્રમાં વડવા, કિશરીયાં કરીયે;

શીર માટે સદશુર મળે તેનો ધાઓ ન ધરીએ સાં

સતની કમાન ચડાવી, સીંગા લેલાંજ કરીયે;

વાંચો ભરીને તીર ચોડીએ, માંહિલાને માસીને મરીયે સાં

દીના ઘડા અગ્નિપર ધરીયે, પરજળવા ન દઇએ.

ધાંચ કળાને વશ કરી; છુટે છેડે કરીએ સાં

રવર્જના સામયા ત્યાં તો આશા ન કરીએ;

છુતનાથ વરણે ભણે અખઇયો, તેજમાં તેજ મોંઝાયા માં

(૮૯)

ખેતર બગાડીયું ખણસલે ને,
 સલા બગાડી કુડ ભાઈ ભાઈ;
 સંત બગાડયા લાલચે,
 જેમ કેશર મળી ગઇ ધુડ—મળજો જતી સતી.
 આંખો બાણી મેં સેવીયો,
 પણ આંખો પાક્યો કેલાસ—ભાઈ ભાઈ;
 આંખે કેરી પેહેલ વેહેલી,
 અમત મળજો શાખ—મળજો જતી સતી.
 અંધેકુ કયા આરસી,
 અને કયા બહેરસે ખાત—ભાઈ ભાઈ;
 કુડે નરકી ચાકરી.
 એર કયા લંગડેકા સાથ—મળજો જતી સતી.
 હીરા જવેરની કોટડી,
 માંહે ન્તન જડેલા કમાડ—ભાઈ ભાઈ;
 નવ મહીને બેડી નાંગરી,
 એનો ઘડનારો ઘટમાયા—મળજો જતી સતી.
 કળીરની માયે કળીર જનમીયા,
 કળી ન પાયા સુખ—ભાઈ ભાઈ;
 ડાળે ડાળે કળીર ભટકયા,
 પાને પાને ફુખ—મળજો જતી સતી.

ભજન ર જી.

ભાઈ મારો સાથીડો રીસાણો, તેને કેણુ મનાવા બાંધે—ટેક.

(૯૦)

કાચી માટીના ઘાટ ઘડુલા, તે પણ દુટી જાય;
પરદેશીની પ્રીતડી તે, પળમાં દુટી જાય—ભાઈ મારો.
પીંજરમાંથી ચોપટ હાડ્યો, પીંજર ઝોલા ખાય;
સરખી મળી સાહેલીઓ, કાંઈ અવળા મંગળ ગાય—ભાઈ
પાંચ તત્વકા પીયુ હમારા, તે છોડ્યા કેમ જાય;
જ્ઞાન ગરીબી હૃદયમાં રળલે, થનાર હોય તે થાય—ભાઈ
સદ્ગુરૂજીકા સ્મરણ કરી લે, હૃદયકમલ સુધી જાય;
કહેત કળીરા સુનો ભાઈ સાધુ, વેકુંડ વાસા થાય—ભાઈ.

ભજન ૩ મું,

થોડી થીરે ગાડી હાંકોરે, મેરા રામ ગાડીવાલા;
રામ ગાડીવાલા. મેરા સદ્ગુરૂ ગાડીવાલા—(ટેક)
ગાડી નારી અજળ રંગીલી, બેલ જોડ્યા બે ચાર;
હાંકનવાલા છેલ છળીલા, બેઠનવાલા લાલરે—મેરા.
ગાડી છુડી રેતમેં ને મજલ પડ્યા હે દુર;
સીધા સદ્ગુરૂ જો મીલે તો, પહોંચાડે હજુરે—મેરા,
ઘોડા છુટ્યા સ્થાનસે ને, પીછે પડ્યા હંડ પોકાર;
દશ દરવાજા બંધ કર્યાં પણ નીકળી ગયો અસ્સવારરે—મે.
જાંતર માંડે ઝાંઝવું ને, દુટી ગયા સહુ તાર;
જાંતર બિચારા કયા કરે, ગયો ગચાવનહારરે—મે.
ગંજા કીનારે ઘર કરો ને, નાચે નિરમળ નીર;
હત વિના નવ પામીએ, એમ કહી ગયા દાસ કળીરે—મે.

ભજન ૫ મું.

જગત હે દેવકી સર્વના, સમજ મનકો નહિ અપના,
કઠીન હે લોભકી ધારા, બહિ સખ જાત સંસારા—૨૩૦
ધરા જશુ નીરકા કુટા, પત્તા જશું રાલીસે કુટા,
એસી નર જાન છુંદગાની, સમજ મન લેત અભિમાની—૪
ભુલો મનિ દેખ વન ગોરા જગતમેં ભવના શોર;

જાગૃત ૪ થું

અરજ સુભુજે મારીરે, મારો અરખો ખોલે,
રામનામ ભજ તુંહી રામ ભજ તુંહી રામ ભજ તુંહી-ટોક.
થળ ઉપર જળ નીપજ્યો, ને જળમાં કીધો વાસ;

એક અવ્યંખો એવો સુભુજો બેડીઓ જનર્યો બાપ-અં
બેડી કહી હે બાપને મારે; અભુજશો વર લાવઃ

અભુજયો વર ના મળે તો. તારે મારે ધરવાસ—અરજ
રે પીંજવા હું ગઇને. પીંજે પીંજરા ભાઈ;

પીંજણ પીંજરાને ખાઇ ગઇ ત્યારે સદગુરે અઠકલ બતાઈ—અં
અરખો મારો અજબ રંગીશો; પુણીઓ લાલ ગુલાશ;

કંતનવત્રી છેલ જબીલી, કંઇ આકાશે નાંખે તાર—અરજ
માતા મરજે પીતા મરજે મરજે ધર ભરથાર;

એક ન મરો મારો છેલ સુનારી, અરખાનો ધડનાર—અર
રામાનંદનો ભણે કબીરો આ અરખો કહિવાય;

અરખાને જો ફેરવે, તેવું જનમ મરણ મડી જાય-અરં

(૯૨)

નજો મન લોભ ચતુરાઈ, રહો નિશંક જગમાંહી-જગત.
કુટુંબ પરિવાર સુત દારા, ઉસી દીન હોયેગા ન્યાસ;
નીકલ જળ પ્રાન જાવેગા, નહી કોઈ સાથ આવેગા-જગન
સદા મત જાને એ દેહા, લગાવો રામસે નેહા.
કટેગી જન્મકી કાંસી, કહે કબીર અવિનાશી-જગન

સજન ૬ ઠું.

રામરરા એસા હે મેરા ભાઈ (૨)
જો કોઈ પીવે ગમર હો જાઈ—ટેક.
મીઠા મીઠા સખ કોઈ પીવે. કડવા પીએ ન કોઈ,
કડવા કડવા જો કોઈ પીવે, સખસે મીઠા હોઈ—૨.મ૦
ઉંચા ઉંચા સખ કોઈ ચાલે, નીચા ન ચાલે કોઈ;
નીચા નીચા જો કોઈ ચાલે સખસે ઉંચા હોઈ—૨.મ૦
ધ્રુવને પીઆ પ્રલહાદે પીઆ ચોર પીઆ રોહીઢાસ;
દાસ કબીરા ભરભર પીઆ, ચોર પીવનકી આશ-રામ૦

સજન ૭ મું.

કળ સમરોગે રામ, અળ તુમ સમરોગે રામ—ટેક
ગર્ભસ્થાનમેં જપ તપ કીનો, નીકલી હુવા બેઇમન-અ.
બાલપનમેં હસ બેલ ગુમાયો, તનરૂપનમેં કામ-અળ.
હાથ પાઉં જળ કપને લાગે, નીકલ ગયો અવસન-અળ.
બુઠી કાયા બુઠી માયા આખર મોત નિહાન—અળ૦
કહેત કબીરા સુનો ભાઇ સાધુ, જીવ દો દીનકા મીજબાન-અ

(૯૩)

ભજન ૮ મું.

ગર્વ કીયો સોય નર હાર્યો, સીયા રામજીસે;
ગર્વ કીયો સોય નર હાર્યો—ટેક.
ગર્વ કીયો રતનાગર સાગરે, નીર ખારો કરી ડાર્યો—સીયા.
ગર્વ કીયો ચક્રવાને ચક્રવી, રેન વિયોગ કરી ડાર્યો—સીયા.
ગર્વ કીયો અંજનીકેરે પુત્રે, પાંવ ખોડો કરી ડાર્યો—સીયા.
ગર્વ કીયો હીરણ્યકંઠ રાજ્યે, નોર વધારીને માર્યો—સીયા.
ગર્વ કીયો લંકપતિ રાવણે, દશ મુકુટ કાઢી ડાર્યો—સીયા.
ગર્વ કીયો આવળકેરે કુલડે, લઈને ચમાર કુંડ ડાર્યો—સીયા.
કહત કબીરા સુનો લાઈ સાધુ, શરણે આયો વાકો તારો—સી.

ભજન ૯ મું.

કયા ખોલે અખ કયા ખોલે,
મન મગન લયા અખ કયા ખોલે—ટેક.
તેરા સાહેબ હૈ તુજ ભીતર, ખાહેર નેના કયા ખોલે—મન.
સુકમણા નાડી અમીરસ લાવે, ખ્યાલા ભરભર અણતોલે—મન.
હંસે પાયા માન સરોવર, હજી જગ્યાપર બગ ડોલે—મન.
કહત કબીરા સુનો લાઈ સાધુ, સહશુર પાયા અણખોલે—મન.

ભજન ૧૦ મું.

પ.નીમેં મીન પીયાસી,
ખોલે દેખત આવે હાંસીરે ટેકો
આત્મ જ્ઞાન વિના નર ભટકે

(૯૪)

કોઈ મથુરા કોઈ કાશીરે—પાનીમે.
 જોગી હોકરે ખસે જંગલમે.
 બન બન શ્રીરે ઉઠાસીરે—પાનીમે.
 કસ્તુરી મૃગ નાલી ખસત હે,
 હુલત હે બન ઘાસીરે—પાનીમે.
 પોથી પઢ પઢ પડિત મુવે,
 તોયે ન મીલે અવિનાશીરે—પાનીમે.
 મસીદ ચઢ કર મુલ્લાં પોકારે,
 તોમે ન મીટે જમ ફાંસીરે—પાનીમે.
 કહત કબીરા સુનો ભાઈ સાધુ,
 ગુરૂ બીના ન ટળે ચોરાંશીરે—પાનીમે.

બજન ૧૧ મું.

રામ નામ જબ જાણો, સંતો રામ નામ જબ જાણો. ટેક,
 આત્મ તત્વ પીછાણો, સંતો રામ નામ જબ જાણો;
 પૃથ્વી તેજ પવન ઓર મોજ, ચારે ગગન સમાણો. સંતો.
 કોણ મરે કોણ અવતરે ભાઈ, કોણ જીતે કોણ હારે;
 જલકી લઈરી જલસેં ઉપજી, કોણ તરે કોણ તારે. સંતો.
 કાચા કુંભ લે જલમાંહી ધરીયા, ખહાર બીતર પાણી;
 કુટયા કુંભ જલજલમેં ભળીયા, સો ગત વીરલે જાણી સંતો.
 હરી અથા હથા હથે પારો. સાહેર સુરતા સમાણી;
 હીમર જલ હાલે કહા કરહી, મીનહી હો ગયો પાણી. સંતો.
 ગુરૂ બીન જ્ઞાન રામ બિન બોલે, મીથ્યા વાર કંઠાવે;

ભજન ૧૩ મું.

ભજન ગઠ બાંધીની મેરે ભાઈ, તેરી જમશે હ્રાઈ લગાઈડેક
 કું બાંધ્યો। પ્રહલાદે બાંધ્યો। બાંધ્યો। નીતિંબાઈ;
 અલખોરે એ સોહી બાંધ્યો, કાંવ ચડ્યો તપશાસી. ભા
 રામ નામકા કીલા બનાયા ધર્મકી પુરઝ લગાઈ,
 સાનકે મોરચે શક કરાવ્યો। સમતા બાઈ બનાઈ; ભા
 શિલ સંતોષકે મજબુત જો, લોભકી ભાર હઠાઈ;
 કાયર લોકસે કામ નહિ સંતો। રાખો શુર સીયાઈ ભા
 દયા તો પકી કર દ્યો। તૈયારી, શામ દમ નાવા બનસાઈ
 સાયકી ચક્રમક અભિન દીખાયો, કામકી ફાજ હઠાઈ. ભા

(૯૫)

કહો કબીર મું'ગેકી સમક્ષ, મું'ગા હો સો પાવે સંતો।

બજન ૧૨ મું

લોભી મન એસે બનોદે, ઇસ જગતમેં હરી સમાનનો।
કાલ દુલે દેકર

• ચાલતી ચક્રી દેખકે, ગીયા કબીરા દોષ,

ઇસ દોષદે બીચમે, સાવધ રહા ન દોર્ધ.

સો.

જનની કહો સુષ્ટ ખેટડા તું બોલે સો હિય,

પુંડ પકડ કરે છેડે રહુંગી, હાર ન પીછે કાઇ,

સ.

કાયા ખાયા કયા કામકી, મત કર માન ગુમાન,

કાલકે હાથમેં તીર સમાન, કયા ભુલ કયા ભુવાન. લો.

કબીર હીડા બજારમે, શીર પર લીનો ભાર;

દોર્ધ આરે સાવધ કહેતે ગાકલ હોય સાંસાર.

લો.

(૯૬)

ભજન ૧૪ મું.

કયા જીમાન કરવા યે મીટી સે મીલ જના.
 મીટી ખોલકર મહેલ જનાયા ગમાર કહે ઘર મેરા
 આગયા લેવતરા લે ગયા જીવડા ઘર તેરા નહિ મેરાકયા
 મીટી ખાના મીટી પીના મીટી કરના લોગ,
 મીટીસે મીટી મીલ ગઈ તો ઉપર ચલે સખ લોક. કયા
 હાડ જલે જેસે લકડીકી મુલી ખાલ જલે જેસે ઘાસ.
 સોને સ્વરખી કાય જલે કોઈ સગા ન આવે પાસ, કયા
 કહત કબીરા સુન લાઈ સાધુ જીઠી હે સખ માયા,
 ભજન કરે કુછ ધ્યાન ધરે પવિત્ર હોયગી કયા, કયા

ભજન ૧૫ મું.

પ્રભુ મં કીતા કં પોકાર, પવન પુનેજી લોકા. ટેક
 કબીરકી જનમી કબીરા જનમા કબી ન પાયા સુખ;
 ડાલી ડાલી કબીરા ફરીયા પાને પાને દુઃખ પ્રભુ
 સોના પહેરે રૂપા પહેરે પહેરે પીતળ કાંસા;
 રૂપીએ ગજકી મશરૂ પહેરે નહિ જીવનકી આશા પ્રભુ
 ખાજી દેશ ખાજીદા મિલ ગયા, જેસા કમલકા ફુલ;
 દો દીનકે એ જીવના આખરહે ધુલકી ધુલ. પ્રભુ
 કોડી કર કર જોડ જોડ જોડાઈ, પાના પાના જોડ
 નારાયનકી ચીટી ઉતરી. ચલા લ'ખોટી ખોલ. પ્રભુ
 નદી કીનારે ઘોર ખોદી, નહાયો નિર્મળ નીર;
 કીયા સોધ ફળ પાવેગા, કહે તે દાસ કબીર. પ્રભુ

ભજન ૧૬ મું.

કેસા જોગ કમાયા એ, ચે કેવા ઢોંગ મચાયા એ. ટેકજ
જટાં બઢાઈ લલુત ચઢાઈ, જગમેં કહેતા સીદા:

સીદનકી તો ખાત ન જાને, ખાલપનોકા ગદ્દા. કેસાં

- લગવે કપડે શીશ મુંડાવે, કહના મેં સન્યાસી;
સન્યાસીકી ગત હે ન્યારી, પેટન કે ઉપદેસી. કેસાં
ગલેમેં કદની શીરપે ટોપી, કહતા ફકીર મૌલા:

ફકીરી હોતો સખસે ન્યારા, એ તો ફજતખોરા. કેસાં

કાન કાઠ કર મુદ્રા ડારી, નાથ કહાવે ભારી,
નાથનકી તો ગત હે ન્યારી દેખત પરકી નારી. કેસાં

કહેત કબીરા સુનો ભાઈ સાધુ, સખ સંતનકો છારા,

નામ નામ ખીન મુકિત ન હોવે, એહી પંથ હમારા. કેસાં

ભજન ૧૭ મું.

કયુ લીજે ગઢ લંકા ભાઈ, જાકુ ખેવડ કોટ સર ખેવડખાઈટેક

કામ કોધ સુખ દુખ દરવાણી, પાપ પુન્ય દરવાળ;

• મોહ પ્રધાન લોભ ગઢ ભીતર,, જાન મેવાસી રાજ કયું.

સ્વાદ શનાહ તોપ મમતાકો, કબુધી કમાન ચડાઈ;

તૃષ્ણા તીર રહે ઘઢ ભીતર, સુખુદ્ધિ હાથ ન આઈ. કયું.

પ્રેમ પલીતા સુરતી નાહી કરી જોખા જ્ઞાન ચલાયા;

પ્રજ્ઞ અગ્નિ સે દીયા પલીતા, એકે ચોટ કરાયા.

સત સંતોષ મે લડને લગ્ન, તોરે કશ દરવાળ;

સાધ સંજત અરે સુર કૃષ્ણસે, પડીકા ગઢકો રાજ કયું.

(૯૮)

લગવત બીર શક્તિ સુમરનકી, કાઠી કાલકી કુંસી;
હાસ કબીર ચડયા ગઢ ઉપર, સજ દીયાં અવીનાશી. કયું.

ભજન ૧૮ મું.

જાધર કયા નહિ કીરતન નહિ, સંત નહી મીજમાના;
તાધર જમડે ઠેરા દીના, સાંજ પડે સમશાના બાધર.
કુલ્યો ફગરો ઘડાં પ્રીરત હે, કટા દીખલાવત અંગા;
એક પલકમેં ફના હોયગા, જેસા રંગ પતંગા. બાધર.
નાભી કમળમેં નાવ ચલતહે, દ્વાદશ મીન ઠેરાના;
અધર તપ્પકા દેખા તમાસા, સોઠ સતગુરૂકી સાના.બાધર
બહેર વેરાગે ગુરૂ ગમ જાગે, સતગુરૂ નામ નીશાના;
આધુજનકી સેવા ન કીની, કીસવિધ હોય કલ્યાના બાધર,
મેરી મેરી કર કર મુરખ મીટો નહી માન ગુમાના;
કહતકબીરા સુણો બાઈ સાધુ, કીસવિધ હોય કલ્યાના.બ.
નામ હમેરા અમર તારા, સુરતા હમેરી દોરી; ગુરૂ સુ
માલ ખજાના અપરંપારા, કામ ક્રોધ નીશોરી.

ભજન ૧૯ મું.

જમસે નહી ડરંગારે ગુરૂકા ભજન કરંગાળ ટેકો
સખ દુનિયા તસબીકે ચાકર, મેં સરકારી કાલ;
કાલ કોધને ગરદન મારી મારા સાહેબાને રાખુ રાળ. જ.
યાંચ પચીશકું રાખી ચાકર, ગઢ પર ફોજ ચડાવું;
શાન તો ચોરીસે રાખે, જમક માર ધરૂ જમસે.

(૧૯૮)

જાન જનમસે આર સીપાવે, જમ હમેરા ચેલા;
કહત કખીરા સુનો ભાઇ સાધુ સગ ઘટ હંસા મેરા જ.

ભજન ૨૦ મું.

સંતો ભાઈ રેવાધરકી અમને કોઈ બતાવો;
કાયા ત્રરશે હંસા આયારેજી. ટેક૦

સંતો ભાઈ પેલા વેલા, પુજ્યા શીવ ને શકિત,
કુણે કુણે પીર મીલાયા. સંતો.

સંતો ભાઈ બ્રહ્માબી નહોતા, ને વિંબુબી નહોતા;
મુલે નહોતી માયા. સંતો.

સંતો ભાઈરે કાયા છોડી, જન મલ્યા હંસરાજ;
કાલે આગ કોરે સમાયા. સંતો.

સંતો ભાઈરે સુર વેર શ્રસિયર, શશિ વેર શુરા;
જેસી મસ કેરી છાયા. સંતો.

મે મરી મમતાકુ માયોં અલ મોરા પ્રીતમ પાવા. મેંતો
સંતો ભાઈરે ગગન મંડળમાં ગઈ વિચાણી,

ધરણી દુધ જમાયા. સંતો.
છાશ પીયે સારી દુનિયા માતા, માખણ વીરલે ખાયા

સંતો ભાઈરે ચોરાશીમાં જઈને હુંઢીયા ફેગટ ફેરા અંધા
કહત કખીરા અંતર ધુન લાગી ન્યોતમેં ન્યોતમીલાયા. સં.

ભજન ૨૧ મું.

લાય ધરોધર લાગી, સંતો કયાં ઉગરીએ ભાગી. ટેક.

(૧૦૦)

પાપ હતું તે પૃથ્વીમાં પરવાયું, ધરતી ધંધી બગી.
હિંદુમુસલમાન થયા હાલક ડોલકે ઉડયા ઘર મેલી ત્યાગી સં.
ધંદ્ર ડોલયા ધંદ્રાસન ડોલયા, લાત ગેબીની લાગી;
બ્રહ્માનંદ નવ માસ ડોલયા લહેર હવાની લાગી; સંતો.
ગુરૂબી જલીયા ચેલાગી જલીયા, જલીયા મહા ત્યાગી;
બાર પંથ પટ દર્શન જલીયા રાગીને બઠરાગી. સંતો.
ત્રણે ભુવનમાં ત્રાસ પડીયા, સંત ન ડોલયા અભાગી
કહત કળીરા સુનો ભાઈ સાધુ, આત્મ દર્શન અનુરાગી સં.

ભજન ૨૨ મું.

તુમ દેખો લોકો સાદ કરે બાદશાહી.
સંતન લોકો સાદ કરે બાદશાહી
કઠિન કામ તરવારો ખાંડે કામ નહિ કાયરકે,
હે કોઈ સંત શબ્દકો લેલી ગુરૂ ચરણ ચિત લાવેગો, તુમ
દલભિતર એક દલી પાઈ, લગના લીધો લખાઈ:
અગમ ખોજ આગેરા આઈ તો પછમ દેશસેં પાઈ. તુમ.
પાંચ ચેલા હુકમસે હાલે યું ગઢ ભૂત્યો ભાઈ,
ગેહર ભુમ નગારે બાજે, તો ભવત નિશાન ઘેરાઈ. તુમ.
તન મન ધન અર્પણ કરીએ યું ગઢ ભૂત્યો ભાઈ;
કહત કળીરા સુનો ભાઈ સાધુ, સુન્યમેં પક્ષ ડેરાઈ. તુમ.

ભજન ૨૩ મું.

સંતો ભાઈ ઉન ધરતી કોઈ અખર મંગાવે;
કહો શબ્દ ક્યાંકે આયા.

ટેકો

ભગ્ન રૂઠ મું.

મોડો રોડનવાલા ફોન મગનસે જાઉ ચલી;
સઠગુરૂ પકડો પાંચ.

૨૬૦

હંડા હતા તબ ખોલતા, પાચા પોલત નાહિ;
પડદર્શનસે સાચા પહીયા, ગોરખકુ ગામ નાહી. મગન
આજેસે તે આજ જન્મસીયા; પીછું પાડા ભાઈ;
ધામધુમસે પાચા જન્મ, પીછું જન્મી માઈ મગન
આજેસે તે હુધ જન્મપા પીછું દોહી ગાય;

(૫૦૧) .

સંતો ભાઈ બ્રહ્મા વિશ્વ મહેશજી પોતા,
આદ ના હોતી માયા;

અલક પુરુષકુળબદ્ધા ન હોતી,
કહોલ કયાંસે આયા

સુરતી લાગી મેરી તન મનસે,

તો ઉલટા ફરીજન ધાયા;

એં મેરી અમલોક આરી વેરમેં વેર ઠરાયા સંતો
સુરતી લાગી મેરી તન જોર મનસે;

તવ મેરા ગુઠ લોઠ પાયા;

સોહાગણુ નારી ચરણું પર લોટી.

તબ સેવા પ્રીતમ આયા.

કેલક ગુજે રીવ શકિતક,

કહે કબીર શબ્દ કુન લાગી.

તેજમેં તેજ ખીલાયા.

સંતો ૧૦

સંતો ૧૦

સંતો ૧૦

સંતો ૧૦

• (૨૦૨)

વાછરે ગાયકે પેટમેં, વાંકો હુધ હાટોહાટ વેચાઈ. મગન
કીડી બાઈ ચલે સાસરે, નવ મણુ કાજળ માપ;
હસ્તી લીયા હાથમેં, ઉંટ ઝપટ લે બાઈ. મગન
કહત કબીર ફકીર મસ્તાના, ચેહી પહલે નીરવાઈ;
એ પહ તો કોઈ વીરલા બુજે, હંસા ઉતર ગયા બાઈ. મગ

ભજન ૨૫ મું.

નારાયણ બોલે, ઘટોધટ નારાયણ બોલે;
બંગલા બુખ બન્યા મહારાજ, તામે નારાયણ બોલે. ટેક
પાંચ તલ્લી ઇંટ બનાઈ, ત્રીન શુનકા ગારા;
પચીસ પ્રકૃતિકી પુરણ બનાઈ, સરજનહાર ન્યારા બંગલા.
ઈસ નગરીકો દશ દરવાજા, બીચ પવનકા થંભા;
આવન જાવન કોઈ ન દેખે, એહી બડા અચંબા. બંગલા.
ઈંગલા પીંગલા સુખમન નારી, તારમાં તાર મીલાવે;
નુરન સુરત હોતુ ગાવા લાગી, રાગ છત્રીસે ગાવે. બંગલા.
સોહી પુરષોત્તમ પુરણ પાયા, સહશુર ખેલી બતાયા;
કહત કબીરા સુન બાઈ સાધુ, બોજયાસો નર પાયા. બં.

ભજન ૨૬ મું.

સતશુરકા બ્રમન પાયા, સાધુભાઈ દેખત જગ સખ ન્યારાણદે.
હિંદુ કહે વો કામ હમારા, મુસલમાની રહિમાના,
આપ સમે હોઉ લડલડ મુવે, હુબધ્યા મોલ પઢાનાણ. સા
કેતકે નેમી ધરમેં કહાવે, પ્રાંત કરે અસનાના;
આતમ માર પાપાનકું મુજે, ઈસકા કોન ગીનાનાણ. સા

ભજન ૨૮ મું.

સદગુરૂ નીરવાણી નીરવાણી,

અરે રાની સુકિત ભરે છે પાણી.

૬૫૦

આ સિદ્ધિ નવ નિતિ કરે મચ્છરી,

ખોર વીધાતા રાણીદે; (૨)

અંદા સુરજ દોનું જયે સંગાથી, (૨)

સુરતી સેજ સમાણી.

સદગુરૂ ૨

ચાર વેદને ંધાકરણ પાણી,

(૧૦૩)

કુતોર પીર ઓલીયા કહાવે, પહલ કીતાબ ફરાનહ;
 છહેરો મુરદી તકલીબ બનાવે, બે-ને અલગ નહી જનાહ સાબ
 હિસ ખીષ અલદ કહે રામકી, આપ કહાવે સાનાહ;
 કહે કબીર સુનો બાલ સાધુ દોનોએ કીણ દીવાનાહ. સાબ

બજન રંગ મું.

જે વૃમ કસીયે કુટ પાખડા, ધરમરાય છોડ નહિ દરડા;
 ધરમરાયસો દરડ જે માણુ, અમકુડ કરકુડ લગા દાંગુ દેક.
 તાંદે ગંગા કાણી, તાંદે કુંભુ કુવારકા વાસી,
 તાંદે લીન લોકકી રાની, તાંદે દુરગા આલી બવાની જોગ.
 તાંદે લીન લોકકી ભુવા તાંદે નિરંજન જોલ સરેખ;
 અલખે વરકુકંડ વુજેળી તાંદે, પકડેલો પ્રમકે તાજન માંદે જે.
 સાહિબ કબીર નીરમળ અરવારા, વેદ કીતાબ દોનોસો નવારા
 સાધી વેદ કીતાબ હમ દેખે, ગુફી જનકી આચાર લેખે જે.

અષ્ટાદશ પુરાણીરે (૨)

તે પણુ ઇચ્છે અગમ અગોચર, (૨)

નીગમ તેવી વખાણીરે. સદ્ગુરુ ૪

ધર્મ અર્થ ને મોક્ષ સુકિતપદ,

બેલ ફરે જેમ ઘાણીરે, (૨)

શુદ્ધ ભકિત બીના ચાર પદારથ (૨)

કાગ વિદ્યા સમાણી રે. સદ્ગુરુ ૪

વર્ણાશ્રમ ને લેઈ અલેદા,

ગમને લહેર સમાણીરે; (૨)

કહેત કબીરા સુનો ભાઈ સાધુ (૨)

અયમ અગોચર એ'ઘાણી રે. સદ્ગુરુ ૫

ભજન ૨૯ મું.

રામ સમર રામ સમર, રામ સમર ભાઈ.

રામનામ સુમરન બીન, બુડત ભવમાંહી. રામ૦

બનિત સુત દેહ ગેહ, સંપતિ સુખદાઈ,

ઇનમે કછુ નહી તેરી; કાલ જાત ખાઈ. રામ૦

અબ્જમેલ ગજ ગણિકા, પતિત કમ કીને;

સોખી ઉતર પાર પડે, રામ નામ ધીને રામ૦

સુકર કુકર ચોનિ ભમત, અજહું લાજ નાઈ

રામનામ છાંડ અમૃત કાહેકુ વિખ ખાઈ. રામ૦

ધર્મ કર્મ તણ કુકર્મ. રામ નામ લેહી;

સુર પ્રસાદ જન કબીર, રામ કર સનેહી. રામ૦

ભજન ૩૨ મું

સંતો ભાઈ ઉન ધરકી મોહિ ગલ સમનવેં,
 ઇન ધરસે બ્રહ્મ આયાણ;

સંતો ભાઈ કાયા છોડ ચલે જબ હંસા,
 તબ જીવડા કહીં જાંત સમાયાણ.

સંતો ભાઈ કોઈક પુજે શીવ શક્તિક,
 કોઈક પીર મનોવેણ;

સંતો ભાઈ અલખા પુરૂષકી આઠ ન જાણે,
 ફેકડ ફેરા ખાવેણ.

સંતો ભાઈ બ્રહ્મા વિષ્ણુ મહાદેવ રવામી,
 પથરા નામ ધરાયાણ;

સંતો ભાઈ જિન પથસેક કાલ ન વ્યાપે,
 સુતા મર મર જાવેણ.

સંતો ભાઈ ઘડયા દેવલકું અપકી એ માને,

૨૬૦

સંતો. ૧

સંતો. ૨

(૩૦૫)

ભજન ૩૦ મું.

નિર્ધનકો ધન રામ, હમારો નિર્ધનકે ધન રામ. દેડો
ચોર ન લેવે ઘડહુ ન જાવે, ધાડ પડે દે કામ. હો
સોવલ ખેડલ જગત ઉઠલ, જપહુ નિરંતર નામ. હો
દીન દીન હોત સવાઇ દોલત, પુટલ નહિ ઓક દામ. હો
કોકોર ચલે નગર કારોસે, પાસ ન એકે બદામ. હો
કંકલ કબીરા સુનો। બાલિ સાધિ, પારસકો નહિ કામ. હો

ભગવત રૂઢ મું.

૮૩૦

નથી જીવ તારોરે સુંદર કાયા,
છાડીને આપ્યો વણુઆરોરે હોણ.
પરદેશથી એક હંસલો આપ્યો ને,
આંગણે કરે છે કુંવારોરે હોણ;
ધરે હંસાને તમે લેલ ન આપો ભાઈ,
પુત્રી આપ્યો છે ધર તારોરે.
કાઠે કાઠારાને યો છે ઉપારાને,

સુંદર કાયા

(૧૦૬)

અણુષઠ માને ન કાઠિછું;

સંતો! ભાઈરે ગુરત સુરતકો, જો કાલ માને,
નિરલેકા કળ સોઠિછું. સંતો! ૩

સંતો! ભાઈરે ઘાટ વેરાદ કણખી ન હોતા,

ગુરત હૂતી માયાછું;

સંતો! ભાઈરે મોં મેરી મમતા હું માર હટાયાં,

તબ જોઈ સુદમ પાયાછું;

સંતો! ભાઈરે સુરતા સુહાગણુ ચારણુ જાઈ કોટી,

તબ જાઈ પ્રીતમ પાયાછું, સંતો! ૫

સંતો! ભાઈ રે રાગ ક્યાન સમજ મન મેરા,

ગુફે ગમસે ભેદ પાયાછું;

સંતો! ભાઈરે કહિત કબીર અલખ અવિનાશી,

યમકે સંકટસે છુડાયાછું. સંતો! ૬

કાયા કહી મેં હ'સલાને કળીયોને,
 હંસલો પહેલ કગારો રે હોલ;
 ગુજ સરગી હું તો પહેલ કળી લાયો ભાઈ,
 ગીયો મેં ધરડો તારો રે,

સુંદર કાયા ૦

લઈ ગયા વણને ઉઠ ગયા દંડાને,
 લાલ ભયોરે લલકારો રે હોલ;
 હો ગયા તેલને ઘુજ ગઈ પતીયાં,
 મંદિરીઓ મેં ઘોર અપારો રે,

સુંદર કાયા ૦

કહિત કળીરા સુખ ભાઈ સાધુ,
 મેરે ચાકર ચરણકો રે હોલ;
 સાધુ અંતકી સેવા કરી લે ભાઈ,
 ખીટ ભરે મરનેહો ફેરોરે,

સુંદર કાયા ૦



(૧૦૭)

હંસલાને નાતરી જમાડયો કે હોઈ;
ધરે હંસાને જુગ્યો મત રાપો ભાઈ,
પાપીડા જુગ્યો સધાયોદે.

સુંદર કાયા૦

કાયા કહિ મેં સુંદર સ્ત્રીને,
તું માતો પુરૂષ જ્યાદો કે હોઈ;
માયા જોગણીને સુતી મેલીને ભાઈ,
કાથે કરીને લલચાણોરે.

સુંદર કાયા૦

(૧૦૮)

ગણપતનાં ભજન.

ભજન ૧ હું.

આવોને આતમ રામ આપણે જ્ઞાન સાંભળીયે;
એવી પ્રેમની તો રીત, રૂઢી પાળીયે હેજી. ૧૦૦
કરીયે સત્યનો વિચાર, સતિયાં હોય નરને નાર,
સતે ચાલે છે સંસાર, સતે મેઘ વરસે ધાર. આવો ૦
પીતળ પીણું તો દેખાય, જ્યારે સોની પાસે જાય;
એ તો અગ્નિમાં તપાય, ત્યારે એની કીંમત થાય. આ ૦
મોતી મીણીયા ધોયે, એનું નીર ઉતરી જાય;
ભાંગે કદી ન સધાય, એનું મુલ તે શું થાય. આવો ૦—
હીરા ઝવેરી ઘેર જાય, જ્યારે એરણુમાં ચોરાય;
ખમશે ઘણું કેરા ધાય, ત્યારે મુલથી વેચાય. આવો ૦
જ્યારે સભાઓ ખરાય સાધુસંત ભેળા થાય;
સતની છાપ છપાય, ત્યારે ભક્ત તો કહેવાય. આવો ૦
ગુરૂની ગમ વીના ગાય, એતો મુરખારે કહેવાય;
એનો મોક્ષ તો નવ થાય, નુગરા નરક માંહી જાય. આ ૦
પ્રેમનો પાટ તો મંડાય, પીરની ભેત્ય પ્રગટાય;
મનની માંડવી રચાય, દીલ શુદ્ધ દાન તો દેવાય. આ ૦
ગંગા સમુદ્રમાં જાય, ત્યારે એક રૂપે થાય;
તેમાં નર નારી નાય, તેનો મોટો છે મહીમાય. આવો ૦
આસન પદમ તો ખંધાય, સોલ્હંમ જાપ તો જપાય;

(૧૦૯)

ત્યારે સીદ્ધ કારજ થાય, ત્રિકુટી ધ્યાનમાં દેખાય. આઠ
તૃણા તરત મટી જાય. આત્મમરૂપ તો ઓળખાયઃ
તેનો જીવ તો શીવ થાય, એનો શુદ્ધ ગણાયત ગાય. આઠ

ભજન ૨ જી.

જીનાં ધર્મ દ્યો જાણી, મારા સંતો ભાઈ જીના ધર્મ
દ્યો જાણી રેકઠ

નદી કીનારે કોઈ નર ઉભો, તરસ્યા નહિ સમાણી હોજી;
કાંતો આજસુ અંગ એહતું, સરીતા ખરે સુઝાણી. મારાઠ
કદપતરૂ તળે કોઈ જન બેઠો, ક્ષુધા પુખ પીડાણી હોજી;
નહિ કદપ એ બાવળીયો કે, ભાંગ્યરેખ ભેળાણી. મારાઠ
સદશુદ્ધ સેવે શીશ નવ સુધયો, વિમળ મળી નહિ વાણી હોજી
કાં શુદ્ધ છે જ્ઞાન વિનાના, કાં પાપી એ પ્રાણી. મારાઠ
ચિંતામણી મળી પણ તોયે, ચિંતા નવ ઓલાણી હોજી;
નહીં ચિંતામણી નક્કી એ પથરો, વસ્તુ નવ ઓળખાણી માઠ
મળીયું ધન તોય મોજ ન માણી, કહું કરમની કાણી-હોજી
કાંતો ભાગ્ય બીજાતું બળીયું કાં તો ખોટી કમાણી. માઠ
અમૃત મળીયું પણ અમર થયો નહિ, પીવાની ભુકિત નવ
જાણી હોજી;

કાંતો ઘટમાં ગયું નહિ કે, પીવામાં આવ્યું પાણી, મારાઠ
ધરમ ને કર્મ ભકિત બધું, ભેદ વિના ધુળધાણી હોજી:
કે ગણાયત સજ્જત ત્યાં સંતો પુણ્ય શ્રીત્વ સમાણી મારાઠ

(૧૧૦)

ભજન ૩ જી.

અખંડ અનાદિરે, અનુભવી જે હશેરેભ;
કરશે એતો ભક્તિ કેઈ કાજ. ટેક૦
સદ્ગુરુ સેવો સાચા સંતનેરે ભ,
મેખ કાંક લોક તણી લાજ. અખંડ૦
સદ્ગુરુ શબ્દેરે કાળજ સોધીયું
પ્રગટયા પુરણ પ્રદ્યાનંદ;
મન જેનું માન્યુંરે સત સંગમાંરે,
ન પડે પાછું અંગ અખંડ૦
પ્રેમનો ખ્યાલોરે પીધો જેણે પ્રીતથી,
રાખી હૃદયમાં રૂઢી રીત;
શીરને સાટેરે સેવો સાચા સંતને.
હોય પુરવ જનમની પ્રીત. અખંડ૦
ભક્તિને ભાવે ભુદર ભેટીયા,
જેની ભાંગી મનડાની ખાંત;
ગુરુને પ્રતાપે ગણપત ગાય છે,
રાખો કાંઈ આપ ચરણમાં દાસ. અખંડ૦

મારકુંડ રૂપીનાં ભજન.

ભજન. ૧ જી.

મારકુંડ કહે છે તમે સાંભળોને શુધીષ્ટિર રાય,

સતની વાતું વીરા હું કહું હાં હાં;
 સતની બાંધી માતા પૃથ્વીરે હાં,
 સતના બાંધ્યા શેષ નાગ છે. હાં હાં૦

સતના બાંધ્યા મારા હરીજન,
 તારે સતના બાંધ્યા રૂડા સાધ છે;
 સતવાદીએ સત ધરમ ચલાવ્યોરે હાં
 અને રૂપી અઠાશી હજાર મળી. હાં હાં૦

પણ ઇંદ્રને ઇંદ્રાણી મળી, બ્રહ્માને બ્રહ્માણી મળી;
 ત્યારે અલખ વધાવ્યો સાચે મોતીયે,
 કોંડ તેત્રીશ મળી જગત રચાવ્યોરે;
 અને તેજોમાં અલક આવીયા. હાં હાં૦

પણ જોતી સરૂપી નર પાટપર પધાર્યા,
 ત્યાં નર નકળંગી બાવો આવીયા;
 જેના જગનમાં ગંગાજી પધાર્યોરે,
 હીંડે કોળી વાળતાં હાં હાં૦

પણ જેના જગનમાં સતી દ્રૌપદી પધાર્યા,
 તેા હીંડે કોળી પ્રેસાળ વેચતાં;
 આ ધર્મ આદ્ય અનાદીનોરે,
 અને દેવતાઓએ પ્રગટ કર્યો. હાં હાં૦

કહે રૂપી મારકુંડ સુણો રાજા મુધીપર;
 આ ધર્મ મરણવા તણો તે;
 અનુભવીયાને પરવશ પર્યો. હાં હાં૦

(૧૧૨)

ભજન ૨ જી.

યુધીષ્ઠર પુછેરે રાયજી તમે સાંભળો રૂપીરાય;
સાંભળોને મોટા દેવ, નીજીયા ધર્મ અમને દીજીયે હાં ૦ ટેક ૦
એક અંગના કરો નવ નવ ટુકડારે હાં,
શીશ ઉતારીને ધરણીયે ધરો. હાં ૦ ૧
કહે રૂપી મારકુંડ તમે સાંભળો રાજા ધર્મ,
નીજીયા ધર્મને તો તમે વરો:
રાજા કહે છે એક અંગના કફ સ્વામી નવ ટુકડારે હાં,
ને શીશ ઉતારીને ધરણીએ ધરે,
કહે રાજા ધર્મ સુણો રૂપી મારકુંડ,
તો નીજીયાને કેમ વરે હાં રૂપી કહે છે,
તેની વાતું તો માતા કુંતાજી જાણેરે. હાં ૦ ૨
એમા તો મીથ્યા જરાયે નથી,
ધર્મ ધુનોને નીળય પંથ, તો તે સંપુર્ણ જાણે છે;
સતી દ્રોપદી જાણેરે. હાં ૦ ૩
ત્યાંથી તો સમજી એમણે અલ્યારે હાં,
માતાને મંદીર આવીઅં;
પરકમા કરીને પાય લાગ્યા, હાથ જોડીને ઉભા રહ્યા;
માતાજી કહે પુત્ર અમારાંરે હાં, સીધે કારણે તમે આવીયા:
પણ મુખારવીંદથી તો એમણાં હાથ જોડીને ઉભા રહ્યા. હાં.
ધર્મરાય કહે છેરે તમે સાંભળો માતાજીરે હાં.
નીજીયા ધર્મ અમોને દીજીયે,

જનમ મરણ અમને ભવ ભારે તો;
 મટે તે વીધા અમને કીજીયે હાં
 સત વચન છે મારકુંડ કેરા રે હાં
 માતાજી કહે એમાં મીથ્યા તો જરાએ નથી,
 ધર્મ ધુનોને નીજર પંથ એતો, સંપુર્ણ જાણે છે સતી;
 ત્યાંથી રાજજી ચોંપેથી ચાલ્યા રે હાં.
 દ્રોપદીને મંદીર આવીયા ઉનમુન થમ્ને રાજ ધર્મ,
 હાથ તો જોડી ને ઉભા રહ્યાં હાં
 દ્રોપદી કહે છે ચાકર ઠાકરનો નાતો અમારે રે હાં
 સીયો અવગુણુ અમારો આવીયો;
 પણ-રાજ મુખારવિંદથી ન ઓચર્યા,
 તે હાથ જોડી ને ઉભા રહ્યા. હાં,
 રાજ કહે ચાકર ઠાકરનો નહીં નાતો અમારે હાં.
 ને સ્ત્રી પુરૂષ એણું શું હશે,
 માતા કુંતાને મારકુંડને વચને હું તો આવીઓ:
 તો નીજીયા ધર્મ અમુને દીજીયે,
 સતી કહે છે નવ તો અંજની નવધા ભકિત,
 તેની સેવા જુજવી જુજવી છે.
 શીશને સાટે શ્રીફળ ગુરૂને ચરણે મેઢો,
 તો નીજીયા ધર્મ તમે તરવરો હાં;
 તન મન ધન લઇને ગુરૂજીને સોંપો હાં,
 ધણીપણુરે મેઢી દીયો હાંસલને જોટના ધણી;

(૧૧૪)

ચુરુને સોંપોતો નીજર પીયાલો રાજા તમે પીસા; હાં.
જોડે સજોડે પછે રાજાજી ચાલ્યા રે હાં,
મારકુંડળને મંદીર આવીશ્ણા,
સહસ્ર અઠાશી રૂપીને તેત્રીસ કરોડ હેવ મળીને;
યુધીષ્ઠરનાં કાંકણ ત્યાં લગ્યાં હાં,
અજર પીયાલોં રાજા નીજર કરો રે હાં,
તે તો અમીરસ તમે જીરવો;
કહે રૂપી મારકુંડ સુણો રાજા ધર્મ,
અમરકેળ તમે તરત વોરો હાં.

ભજન ૩ જી.

કરજો કરજો તમે યુધીષ્ઠર રાય,
ફરી ફરી અવસર આવો ન મળે હાં;
શ્વાસોશ્વાસે જપો જાપ અજપારે હાં,
અને પુરા હશે તે પામશે, ધર્મધુને તે નીજર.
પંથ મરજીવા હશે તે માલશે,
શીવ સનકાદિકે ઇશ્વર ઉભયાં હાં.
બ્રહ્માદિકે જેની આશા કરે પણ.
વીશ્ણુને લક્ષ્મી દેવીઉને દેવતાઓ;
નીજર નીજર મુખ ઓચરે હાં.
નમે નમે નમીને સીધ ચોરાશી રે હાં.
નવે ભોગેશ્વર તે જપો પણ જેના પુન્યથી પૃથ્વી ઠેરાણી
તે ધન્ય ધન્ય ધર્મ નીજર છે. હાં હાં;

(૧૧૫)

નીબરી પુરૂષનેરે શું વખાણું હાં,
 ને શેષનારાયણ એને જપે પણ માથુ મેલીને.
 નીબર સાથે તારે એનેરે પુનઃ પૃથ્વી ક'પે હાં,
 અજર પીયાહા જે કોઈ પીએ રે હાં;
 અજરા જરે તે અમર થીઆ,
 કહે રૂપી મારકુંડ સાંભળો રાજા ધર્મ,
 નીબરી પુરૂષ તો વૈકુંઠ ગીયા હાં.

ભજન ૪ થું

રાજા પુછે છેરે ભુધીશ્વર પુછે છેરે,
 કહેને રૂપી કહેને મોટા દેવ હાં;
 માહરો ધર્મ તો કયાંથી થયો હાં,
 ધરણીથી પેહો રે ધર્મ ધુતો રે હાં.
 તેહી ચાંદો સુરજ હોહુ નહી,
 પણ પવન પાણી આકાશ નહી;
 તેહી નીરંજન નીરાકાર હતાં હાં,
 તેજ પીંજરની માયા છે ન્યારી રે હાં.
 ચઉદ પ્રહારો તો એમાં હતાં હાં.
 શ્વાસ ઉશ્વાસથી બે વચન પેહા કર્યો;
 ત્યારે નીજ્યાતું થાપન એણે કરે હાં,
 શ્વાસ રૂપી તો માયા કહી જે તે ઉસા શ્વાસ
 તે નીરાકાર છે.

(૧૧૬)

તેનું ભજન કરીને ભવજળ તરીએ એતો

અજંપા જાપ છે હાં,

એની વાતુ તો કોક વીરલા જાણે છે હાં,

ને પુરા હસે તે પામશે,

કહે રૂપી મારકુંડ સાંભળે રાજા ધરમ;

મરજીવા હશે તે ધમ, માણસે હાં.

ભજન ૫ મું.

રૂપીરાય કહેછેરે મારકુંડ કહેછેરે તમે સાંભળો ધર્મરાય,

ધર્મની વાતુ તો વીરા મારા હું કહું હાં;

સતના બેલીને તો વારે વારે નમીએરે હાં,

ચરણ ઘોઈ ચરણામૃત લીજીએ કોટીક પાપ તો પરલોકરે.

અભેપદ આપે આપણું લીજીએ હાં,

હરી ભજન હોય તે હરીને બહુ વાલારે હાં;

સંત તો હરીનારે પ્રાણ છે ઇંદ્ર ને ઇંદ્રાણી,

બ્રહ્મા ને બ્રહ્માણી મળે તોએ એક હરીજનની

પદવીનો મળેરે હાં

તે પદવી તો કોઈ પુરારે પામેરે હાં,

ને શીશ ઉતારીને રંગે રમે;

સંતને સાહેબને એક કરી જાણે,

તે સરીઆરા સાહેબને ગમે હાં,

તે નરને તો અલીયાજત કહીએરે હાં,

એને હરી બરાબર જાણીએ;

(૧૧૯)

કહે રૂપી મારકુંડ તમે સાંભળો રાજા ધર્મ,
આપણે શીશ સાટે ધર્મ માણીએ હાં.

ભજન ૬ ઠું.

રાજા પુછે યુધીષ્ઠર પુછે તમે સાંભળો ઋષીરાય,
ધન્ય સતતું પ્રમાણ શુદ્ધ અમને દીજીએ હાં;
અચળ ચળે નહિ કોઈ દીરે હાં,
એવા પુરુષ હરીજન કહીએ.
નર નીજર પંથીને ધરમ ધુનો,
મન વાંછીત ફળ માગીએ હાં;
ધરમ ધુનાને તો વીવળ વખાણેરે હાં,
ને ઉમાળ વારે વારે પુછ્યા કરે.
પણ ધરમ ધુનાને શૈષનારાયણ વખાણે,
તોય અનુભવ નો કહી શકે હાં;
નિજર ધર્મથી તો સૃષ્ટિ કેરાણીરે હાં,
ચઉદે બ્રહ્માંડમાં તે રમી રહ્યા.
પણ મહા મુનીઓ તેનું સાધન કરે,
એવા સતના વચન મારકુંડે કહ્યા હાં;
ધરણી પેલો છે રસ ધરમ ધુનોરે હાં,
તે રસ કસ અધીકારે આવી આપણ;
કહે રૂપી મારકુંડ સાંભળો રાજા ધર્મ,
ભરણ પોષણના ધણી હરી રીઆ હાં.

(૧૧૬)

ભજન ૭ મું.

મારકુંડ કહે છે રે તમે સાંભળો રાજા ધર્મ
મરણવા હશે તે ધર્મ માથાએ હાં,
શંકરના ઘરની ઉમૈયા નારીરે હાં,
જેણે મહા ધર્મ માનીઓરે.
શીશને માટે સનાતન તપને ધર્મ રૂદામાં ધારીએ હાં
ધર્મ ધોરીધરને ધન્ય કહીએરે હાં
સનાતન નીજારી પુરતો તેને કહીએ,
અષ્ટકુળ પર્વત પચાસકો.
પૃથ્વી તેના ચરણમાં ઠરી રહી હાં,
અઢાર ભાર વનસ્પતિમાં એક નથી ઠાણું,
કાં એકવીસે બ્રહ્માંડમાં ધર્મ રમી રહ્યો,
ધન્ય ધન્ય ધર્મ મોટો સર્વથી,
એમ સમજી ઉમાજીને કહ્યાં હાં.
સતવાદી તો સતના ભોગી હાં,
સતથી તો હરીરે આધિન છે;
કહે રૂપી મારકુંડ સુણો રાજા ધર્મ,
ચઉદે બ્રહ્માંડ સતનાં બાંધ્યાં રહ્યાં હાં.

ભજન ૮ મું.

યુધીકર પુછેરે રાજા પુછેરે તમે સાંભળો રૂપીરાય,
મરણવા મુરૂષ તે કેને કહીએ હાં,

(૧૧૯)

આશા ત્રશના જેને એકે મહીં ઉરમ્મરે હાં,
અજર પીઆલો તે પીએ,
પણ સતમે કારણ શીશ ઉતારીમે આલે;
તો મરજીવા લાલ એમ લીએ હાં,
પોતા તણું તો નવ ગણે;
પરમારથ કારણે સઉથી પેલા આલે,
તે મરજીવા પુરૂષ તો અલખને મળે હાં,
પેલે પરભાત રવી ઉગતાંરે હાં,
અન્નનું દાન તો તે કરી આળ્યા અલીયાગતને પ્રેમે પુજે;
તન મન ધનથી પ્રશ્ન કરે હાં,
સોઈ તો મરજીવા મોક્ષને વારેરે હાં,
ને અલખ વીન્યા બીજી નવ કહે,
કહે રૂપી મારકુંડ સાંભળો રાજા ધર્મ,
નવધા સાથે તો નરને નવ ધડે હાં.

લગન ૯ મું.

મારકુંડ કહે છેરે, તમે સાંભળો રાજા ધર્મ,
એ તો ધર્મ શું વરણવું હાં;
શેષ સરખા પણ જેને જપેરે હાં,
ને તેનું દર્શન કર્યા કરે,
પણ અઘોર પંક્ષીનું ચરણામૃત;
જે મળે તો ભવરે સાગર તે સેજે લવે હાં,
શંકર જેવાં નીત્ય નીમ હાં,

ભજન ૧૦ મું.

રાજા પુછે જુધિષ્ઠર પુછે છે, સાંભળો રૂપીરાય;
ધર્મનો વિસ્તાર અમને કીજીયે હાં.
અહિં બ્રહ્માંડમાં તો તેજ છે એનું રે હાં,
તે જ્યારે જોયો ત્યાં તે વસે,
પણ અણમ પુરૂષ તો તેને કહીએ,
મરણવા હોય તેને મળે હાં,
મોંઘી વરતું તો મરણવા માણે રે હાં,
તુન બ્રહ્માંડમા તે વસે;
આદિ નારાયણ અખંડ મુરતી.

(૧૨૦)

ચરણામૃત વીના હોજન નવ કરે,
પણ અજર પીયાલા શંકરને જરે;
પણ અધુરીયાને રસ કયાંથી ઠરે હાં;
સહારે મણીએ રતન પેઢા થાય રે હાં.
જતન કરીને જયો તેજ છે પણ;
ધર્મ ધુનો શીશ સાટે માણી,
અધમનો બોધારણ એ છે હાં;
અધુરીયાને એ તો કયાંથી મળશે રે હાં,
આ તો વાણીરે વેઢની છે,
કહો રૂપી મારકુંડે સાંભળો રાજ ધર્મ,
નીજાર સાધે તે તો વૈકુંઠ વસે હાં.

ભજન ૧૧ મું.

સારકુંડ કહે છે તમે સાંભળો રાજા ધર્મ;
નીજાર ધર્મ વીસ્તારને કહું હાં;
જેના પુત્રપથી તો પાર નરીયો હાં;
તે તો ધર્મ સરય જાણીયો;
પણ સતગુરે વચને હ્રુદ ને હાલીયો,
ગાહારે ધર્મ આપણે માણીયો હાં.
સારમાં સાર વારુ તેમાં છે રે હાં;
ને વચન બોધ તેમાં મળે;
ધન્ય ધન્ય ધર્મ જુના તે કહીયો;
આવા ગમણના ફેરા દળે હાં;
ધન્ય ધન્ય કહીયો રાગ સંતને રે હાં

(૧૨૧)

અવિનાશી તે જોતીઠ રૂપ છે,
હાં કંઠ કમળમાં વાસો શંકર વીરાયોરે હાં,
ત્રીવેણી ધુઆકા ત્યાં લીચો અખંડ,
અખંડ અસનાન તીઆ કરીને રહીચો,
અલખ ગુરૂપ ગોતી લીજીએ હાં,
અખંડ તેજ પાંજરે જોતી તીઆ જાસેરે હાં;
દેવ તેગીસ કરોડે ત્યાં વસે;
કહો રૂપી મારકુંડ સાંભળો રાજા ધર્મઃ
જોડે મુખથી વિરતારી કરી શકું હાં.

(૧૬૨)

માહારે ધર્મ તે અગર પશુ કર્યે;
તેત્રીસ કષાઠ દેવતા તેનું સ્મરણ કરે;
એ તો અનુભવીયાને હર વસે હાં;
પરીબ્રહ્મ કેરો રે સાર એમાં રે હાં;
ને જોતા તે વસ્તુ તેમાં મળે;
કનુ રૂપી મારકુંડ સાંભળો રાખા ધર્મ,

ભજન ૧૨ મું.

યુધીષ્ઠીર કહે છે રે તમે સાંભળો જાણ દેવ;
સદિનું થાપન કેણુ કર્યું હાં;
તેજ પંજર તો આદિ નારાયણુ રે હાં;
જોતીશ રૂપી તેજ તણો રે અંબાર છે;
પણુ જળમાં હતું તેદી ચોદે બ્રહ્માંડ તેદી
આદી નારાયણુને ઇચ્છા થઇ હાં
સ્વાસ ઉસ્વાસ બે વધન નીસર્યા રે હાં;
સ્વાસ રૂપી તો માયા થસે;
પણુ ઉસ્વાસ તો વચન સરણુ તારણુ છે
અધમ ઓધારણુ તેજ છે, હાં
સ્વાસ ઉસાસા તે જોળ બંધાણુ રે હાં.
તેને સદિ કરવાની ઇચ્છા થાય;
નાલીકમળથી કમળ ચલાવ્યાં;
તેમાંથી આદી શક્તિ હોલી થઇ હાં;
રતી એક તેજ હરીબે તેમાં મેલ્યું રે હાં;

(૧૨૩)

ને મતી લઈ તે તેજે-દીપ્તી જણુ,
સોહંમ બાહ ગરજના કરે,
તે કમળમાં દેવી પરવારી હાં,
સાત કલપ દેખે કમળમાં રહ્યાં રે હાં,
પછી આકાશે ચડી તે નીહાળીયું,
પથ કમળની વચમાં બેસીને જોવે તો.
જળ બંબાકાર લાળીયું હાં.
કહો તુંને તે પેઠા કોણે કરી,
પણ કમળ વિષે દેવી પાછાં પરવસીયાં,
ઓહં સોહં પુરૂષ પસે આવી ખડી હાં,
આવી અલખ ઉપર તય આહસીઓરે હાં,
ને બાર વરસની લાગી ઝઘી,
પણ ગગનમાં ધુન શબ્દ કેરી સાંભળીને,
પછી આવીને અલખ પાસે ઉભી ઝઘી હાં,
બાર વરસે તો રીજયા નારાયણ રે હાં,
માગો દેવી ફળ આલીઓ;
પછી ઇચ્છા શકિતએ વર માગીઓ;
તે સૃષ્ટિ અમે તો રચાવી રે હાં,
નારે નારાયણ મુખથી બોલ્યા રે હાં,
અચળ પ્રજ્ઞા વર ઠીકીઓ,
પણ તલાતલ માહા નવ પ્રસાદમાં જઈને તમે વરો,
મન ગમતા ફળ લીજીઓ હાં,

(૧૨૪)

જ્યાંથી શક્તિ પર વશ્યા તે બ્રહ્મા પાસે આવીઆ,
પણ ખટ માસ કલેવર કરતું કરે.
તારે મુળની શુદ્ધ લાગીઈ હાં;
તારે શક્તિ તપ આદરીયો ને હાં
બાર વરસે બ્રહ્મા બોલીયા;
માગો વર સતી તુમને આલીયે,
સતી કે તુમે મને વરો હાં,
તારે બ્રહ્માને ઇચ્છા થઈરે હાં,
ત્યાં તો સાવ પાષણના બ્રહ્મા થઈ ગયા,
તેને લઈને શક્તિ નારાયણ પાસે ગયાં હાં,
નીરંરજનને કહે છે સત વાણી રે હાં,
આ તો પાષણ તણા બ્રહ્મા થયા.
કીયા કરી કહો સ્વામી અમારા,
હું કેણી પેર સૃષ્ટિ આદર હાં,
તેના થકી તમે સૃષ્ટિ કરો,
તે વારે સતીએ ભુંગર તપ આદર્યો,
તારે આકાશે વાણી એમ થઈ હાં,
અરાયા છાણા જેટલી પૃથ્વીરે હાં,
હાથ અડાડે કોડ પાત્રસ થઈ,
શક્તિ પુત્ર તણુ તમને આલીએ,
તેનાથી સૃષ્ટિ સંપુરણ ભયો હાં.
તારે દેવીએ વિચાર કયોરે હાં;

(૧૨૫)

મનમાં તે એવું આવીઉં,
દશ દીગપાળ પ્રગટ કીધા;
છેડા ગાહીને ઉભા રહ્યાં હાં,
પણ હથેલી ચોળી ત્રણ દેવ પ્રગટ કીધા.
બ્રહ્મા વિશ્વનુને મહેશ્વરા હાં,
પ્રથમ પાટનીરે ત્યાં થાપના કીધીરે હાં,
ને આદિ નારાયણને તેડાવ્યા,
એહં સોહં પુરૂષ ગાહીએ ખીરાળે,
ત્યાં તેદી નમ્રયા ધરમ લઈ થાપીયાં હાં.
અલેખન તેદી બ્રહ્માએ કીધારે હાં,
પછી નીબર તેદીરે સાધીયો;
કહે રૂપી મારકુંડ સાંભળો રામ ધર્મ,
માહારે ધર્મ તેદી થાએ હાં;
નીબર કેરી જે આશા કરેરે હાં.
વિશ્વનુને લક્ષ્મી ઇશ્વર ઉભા જેને ઉર ધરે;
ધન્ય ધન્ય ધર્મ નીબર છે હાં,
અઘોર છે લેર નીબર કેરીરે હાં,
પ્રગટ ગરચા તેના છે;
કહે રૂપી મારકુંડ સાંભળો રામ ધર્મ,
અનાદી ધર્મ તો આ એકજ છે હાં.

ભજન ૧૩ મું.

રાયજી પુછેરે સુધીષ્ટર પુછે છેરે,

નમે સાંભળોને રૂપીરાય સંભળો મોહ દેવ;
 માહા મોક્ષ મારગી કેને કહીએરે સા હાંરે—ટેક૦
 સંતને ભાળી રૂઢીયા કમળ હશેરે હાં,
 કુભાવ કહીએ નવ કરે;
 જેના મુખકમળમાં તેજ વરસે,
 તેા મહા મોક્ષ મારગી તેા તેને કહીએ હાં. ૧
 ધરમ કરતાં કરમ કે મન કરે હાં,
 ધરમ કરમના ધણી ના ભામે;
 ને શેઠપણું રે નાંખી દહએ,
 હાણુ વધીં લઈ મુરને સોંપીએ;
 તેા ધર્મ કરતાં કરમ ન નહે હાં;
 આરાધી પુરૂષ તેા તેને કહીએ હાં;
 આરાધી હોય તેને આરાધવા હાંરે હાં;
 બીજે દેવે શ્રદ્ધા નવ મળે;
 આરાધ વિના બીજું અર્થ ના આવે;
 તેા આરાધી પુરૂષ તેા તેને કહીએરે હાં. ૩
 યજ્ઞની નારી તેા કેને કહીએરે હાં,
 સરાધરા સુધી પ્રેમ રાખે પ્રભુમાં;
 કુભાવ કહીએ નવ કરે,
 હૃદય કમળમાં હેત ભરપુર રહે;
 તેા યજ્ઞની નારી તેા તેને કહીએ હાં. ૪
 પતિવ્રતા તેા કેને કહીએરે હાં,

પતિવ્રતા પીયુષના વચન માલેરે હાં,
 પતિને પુછીને પગલાં ભરે,
 પોતાના સતશુરના વચન ઉર ધરે તા.
 પતિવ્રતા તો તેને કહીયે હાં,

૫

અભીયાગતી તો તેને કહીયેરે હાં,
 હરખ સોખ મન સ્વાદ ન આણે;
 ને અમૃત વાણી ઓચરે,
 એના સુરતી કર્મા ફળ પાવે;
 અભીયાગતી પુરૂષ તેને કહીયે હા.

૬

સતી સ્ત્રી કેને કહીયેરે હાં,
 નામ સતીને કરીયા નવ ફળેરે હાં;
 સતી સતી એલું જોડું નામ ધરે;
 સાધુ સંગત પરહરે શુભ સંગાતે ઓચરે,
 કરી કમાણી પોતાની સરવે જોવે;
 નામરે સતીને નરકે એમ પડે હાં.

૭

નામ સાધુને આવરણ કેણું ન ટળે,
 સતશુર શાસ્ત્રનું કહું નમ્ર મનને;
 આપો મુને અભીમાન નવ ટલે,
 ઉકરતીનો અહાર ન સેલે;
 નામ સાધુને આવરણ ટલે હાં.
 મહા ભક્ત તો કેને કહીયેરે હાં,

૮

આપે તે પોતે અજાણી રહે;

ત્રેમ કરીને પરમારથ આદરે.

પોતાનું પુન્ય લઈને શુરૂજીને સોંપે;

મહારે ભક્ત તો તેને કહીયે હાં.

૯

મહારે સતી તો કેને કહીયેરે હાં,

સતીરે હોય તે તો સતજ બોલેરે હાં;

અસત મુખથી ન બોલેરે,

નખથી તે શીખ સુધી તન મન હરીને સોંપે;

મહારે સતી તો તેને કહીએ હાં.

૧૦

પતિને તારી પત્નિ પછેરે તરે,

પતિ કહે તો પત્નિ મરે—પતિ કહે તો જીવે;

સાત ગોત્રને ચોરાસી છોડાવીને,

પતિને તારીને પત્નિ તરે હાં.

૧૧

ના સાધુ ને માંહે એમ બળ બુદ્ધિ.

ઐહ લોકનું જ્ઞાન કથે,

પોતે પાળે ને ધર્મ એક રતિ;

નામ સાધુ ને માંહે એમ બળબુદ્ધિ.

૧૨

ધર્મ કરે ને કામ ન ઉગે હાં,

આંગણે મુનીવર આવે તારે અલખ આરાધે;

તેનાં ચરણામૃત લઈને શીર ધરે,

તે સંત મુનિ પોતાને મંદિર પધારે ત્યારે;

વાંસેથી અપકીરતી તેની આદરે હાં,

ભજન. ૧૪ મું.

પ્રુછે પ્રુછે ધાંચે ધાંડવે। સુણે। રૂપીરાય,
ધર્મ તણે। વિસ્તાર અમને કીજીએ હાં;
શીવ શક્તિ અંદ્રમા સુરજની શાળે;
દ્રોપદીનાં કાંઠણુ ભરીયાં—સઘાશિવને હાથે.
ધાયો। ધાંડવ આ ધર્મને,

કહિ રૂપી મારકુંડ તમે સંભળો રાજા ધર્મ.
 કરે પશુ કોમ ઉગે નહીં હાં,
 મરણવા પુરૂષ કેને કહીયે હાં;
 પોતે જીવતા ને જેની વાસનાઉ મરીરે હાં;
 કામ ક્રોધ અહંકાર જેનો નાશ પારયો,
 આનંદ-થકી ભજન કર્યા કરે.
 માંન અપમાન જેણે દુર કરી નાખ્યું
 સુખ થકી જેને ગુર તરે;
 બાવડે પકડી બહાર કાઢીએ તોય,
 સુખ કમળ તેનાં તેજ કરે હાં;
 જોવા પુરૂષને મરણવા કહીએ હાં.
 તેનાં પુન્ય ફળ નીપજે હાં,
 હે રૂપી મારકુંડ સુણો ધર્મ;
 મરણવા અભીયાગત તો તેને કહીએ હાં;
 સંત પુરૂષ તો તેને કહીએ હાં.

- આરે બારે મમ્મને ચોવીસ પહેર,
 અડતાળીશ અવતાર,
 અખંડ એકાદશી મર કરે કોઈમ કોડ,
 તોયે ન આવે બીજના ધર્મ સમાન ૧
 વાંચે વાંચે વેદને મર પઢેરે કુરઆન,
 નીવાજ ગુબરે ટંક પાંચ;
 મસીદે અહીને મરને મુલ્કાં પોકારે
 તોયે ન આવે બીજના ધર્મ સમાન
 જપે તપે જોગ મરને સાલે સરોહાલાં, ૨
 તમારાં તો સરલે અજ્ઞાનીમ;
 મારા હરીજન મહા વિવેકી
 તમને તુરુછ માત્ર તે તો નવ ગમે હાં. ૩
 આદી બુગાદીની હું હાસી તમારી રે હાં,
 માફ અજ્ઞાન તે તો કેમ નવ ટળે;
 પલ્લ જે શેરીયે હું ડગલાં ભર,
 તો સંત છોડાવી મને પાવન કરે હા. ૪
 અવિદ્યાનું અંગ તે તો સ્ત્રી તમારેરે,
 તમારી સેવા મારા સંતને નવ અડે;
 પલ્લ તુગદી નારી કહી ન આવે વડે,
 ગુરના વચન તમારાથી મહી પળે હાં. ૫
 આદી ને અનાદીની હું હાસી તમારી,

મારી સેવા સંભોને કેમ ચડે;
 સાંજ સંજ તમારીજોના કવતા પ્રભુલ.
 તે તો નારી નરકે કેમ પડે હાં. ૬
 આંદી આંદીની લું દાસી અમારીરે હાં,
 તમે સેવ્યા છે દેવ મોસરીને;
 પણ સતગુરને ચક્ષો ગ્રીયા વગર,
 તે તો નારી નરકે પડે હાં. ૭
 આંદી ઉમૈયા આંગ છે તમારે હાં,
 તેને પગે તમે જઇને પડો;
 સમાધી ચઢાવે અસામાન્ય,
 ઉંધે મસ્તક મરને ધુમ્ર તપ સાધે,
 તોય નાવે બીજના ધર્મ સમાન. ૮
 હજાર મુઝા મરને હુણ પાણી વાવરે,
 સુવર્ણ હુંટાવે મરને મેરે સમાનન,
 કાશી કુરુક્ષેત્રમાં મરને જોદાન દેવે,
 તોયે નાવે બીજના ધર્મ સમાન, ૯
 બુધવારી આઠમને અમાસ એક કરોડ,
 અવર વૃત તો કહે અનેક બાણુ;
 કહે રૂપી મારકુંદ મુણે પાંચે પાંડવો,
 બીજથી અવર ધર્મ શું વધાણું હાં. ૧૦

ભગવત ૧૫ સુ.

હરમીલ પુછે રે તમે સાંભળો ને કેમ મોસર;

વિનંતિ અમારી તમે રૂઢેધરો હાં હાં. ૮૬૦
 કંઈલાસમાં જઈને તમે ભક્તિ કરો છોરે હાં,
 અને અમ સાથે અંતર કેમ કરો;
 આદી જુગાદીની હું ઠાસી તમારી પ્રભુ.
 તે અમ સાથે અંતર કાં કરો હાં. ૧
 ભક્તિના ભાવમાં તો તમે નથી,
 અસંખ્ય જુગનાં તીમર તમારાં ટળશે;
 ને મારગ ભક્તિવશે તુમને ખરો હાં. ૨
 ત્યારે લક્ષ્મીજી ચોપે આલ્યા શંકરને મંદીરે આળ્યા,
 હાથ જોડીને ઉમૈયા પાસે ઉભાં રહ્યાં;
 પણ ઉમાજી કહે જાઓ લક્ષ્મી ઘેર તમારે,
 તુળરીતું મુખ અમે જોતાં નથી હાં. ૩
 તમે ઉભાં અમોને કુશલજ લાગેરે હાં
 તેરે ઘડીએ શંકર અમોને તજે;
 પણ આઘ હરીજનને ઘરે જાતાં,
 તમે સંજો હો તો અમોને આદર ન કરે હાં. ૪
 ત્યારે લક્ષ્મીજી આળ્યા હરીને દારેરે હાં
 ત્યારે હરીએ તો તાળી શીર ધરી;
 પણ અડતાલીશ દીવસે સમાધી ખુલી,
 જાઓરે લક્ષ્મીજી યોધ અમો નહીં કરીરે હાં, ૫
 ત્યારે લક્ષ્મીજીએ તપ આદરીયોરે હાં
 ને બાર વરસની લાગી જડી;

ત્યારે બાર વરસે સનકાદીક સંત મળ્યા,
 તમારું કહ્યું લક્ષ્મીજી અમે નહીં કરીયે હાં. ૬
 ત્યારે લક્ષ્મીજી અગ્નિમાં પેઠારે હાં,
 ત્યારે સતે ઉઠીને હાથ ગ્રહ્યો;
 કહે રૂપી મારકુંડ સાંભળો રાજા ધર્મ,
 આરે મારગ છે મરજવા તણો હાં, ૭

લજન ૧૬ મું.

હે સંતો ઉમીયાને આશ્રમે નારદજી પધાર્યા,
 ત્યારે સતીએ સનમાન દીધાં;
 રૂઢમાળાના પ્રશ્ન પુછ્યાજી,
 એવા ઉમાને ઉપદેશ દીધારે.
 હે સંતો સતી ઉમીયાજી શીવજીને પુછે,
 અમને લકિત ભેદ બતાવો;
 હે શીવજી અખંડાનંદ તમે કહેવાઓ છો,
 મારે જન્મ મરણ અવતારરે.
 હે શીવજી લકિત તણો અમને ભેદ બતાવોરે,
 મારે રૂઢીયે આવે ધતઆરરે;
 હે શીવજી બનવી ગંગા તમે જટામાં રાખોજી,
 અને ખાસ કેવાઓ છો પ્રહાર્યારી.
 હે શીવજી નીબરી નારીને તમે વશ થયાછોજી,
 તેનો પ્રેમરસ ભેયો આખી;
 હે દેવી તમે સ્ત્રી અંગ અસાનજીજી,

હું સતી બ્રહ્મા વિશ્વ મહિશ મળીનેછ,
 સતીનાં વચન સુણીને વિચાર્યો;
 હું શીવછ મહામંત્ર લઈ ઉમાને આપે। ૧૪૬ છ.
 આમને વણ્ય મોતે શીદ મારે।
 હું સંતે। હરીહર કૈભું ક્ષય જોડીનેછ;
 હું સતી ઉમાને આશ્રમે અભ્યસરે;
 હું સંતે। મહામંત્ર લઈ ઉમાને આપ્યોછ.
 તેના ૧૪૬ રાગ બજે જાવા।

(૧૨૩૪)

તમને અજર પચાહો કેમ જરૂરી.

હા કુળેર ભંડારી કરી યાત્રુલ,

તમને મહામંત્ર કહ્યે રૂપે આત્રુ :

હ દેવી તમારા પતંગુ મસ્તક ભેડેલ,

દક્ષ પ્રભાઈતે બેઠો કીધાર.

હ દેવી સતિરે ચીતારું રૂપ ધરીને,

તમે રામ રાગ કરી જાણ્યાલ;

હ દેવી ચક્રદોહનના કર્તા હતાંલ,

તેને પરિપ્રક્ષ તે નવ જાણ્યા.

હ શીવલ ભક્તિ આપો નીકર શૂઘની ઉપાત્રુ,

હ તે જુગમાં કદે ધ્રુવકારર;

હ શીવલ ચક્રદોહનને પ્રક્ષ કરેર,

રામને જાણે સરજનકાર.

(૧૩૫)

સીલદાસનાં જનન.

જનન ૧ બું.

જીરે સંતોશીવરા મંડપમાં મારો સદગુરૂ બેઠાજી,
તમે આવેને મુનિવર મળીએ હાં;
મન કર્મ વચને મ્હન તો મેલીનેજી,
આપણે ગત્ય તો ગંગામાં બહીએ હાં.
જીરે સંતો; કલંકીનામ તે આપે સતગુરૂજીનુંજી,
ધતો અગમ તણી ગત આપે હાં,
કૃપા કરો તો કરીને કોટી જનમનાજી.
એવા કર્મ બંધનને કાપે હાં.
જીરે સંતો શીવરા મંડપના ચરણમૃતનોજી,
એનો મહીમા માહેશ્વર બાણે હાં.
પ્રીતી કરીને પુછે પારવતીજી;
ધતો વારે વારે શીક્ષણ વખાણે હાં.
જીરે સંતો સાત મુકિતનો મારગ તે મેટા બાણેજી,
ધતો સતરે ધર્મના સુરા હાં,
જીરે સંતો એજળીમા તેતો અનલેપદ આપેજી;
ધતો પરમારથ પુરા હાં;
જીરે સંતો સાચ સાહેબને અહસક તીરથજી;
એક ધરમ બરાબર ન આવે હાં,
સતીરે ઉગાજી શીખણે પુછેજી,

એવું અચરજ અમોને આવે હાં,
 જીરે સંતો અન તો દાતાને અન તો ભુગતાજી
 એવા અવ તો અલખને આરાધે હાં,
 શીલદાસ કહે છે શીવરા મંડપનોજી,
 એવો લક્ષાં અલખનો લાધ્યો.

ભજન ૨ જી.

જીરે સંતો આજ મંડપ આનંદ વરત્યોજી,
 તમે જતીરે સતી મળી જાગો હાં,
 જીરે સંતો પ્રેમેરે ગુરૂજીના પાવ પખાજોજી,
 અને તમે મનગમતા ફળ માગો હાં.
 જીરે સંતો પ્રથમ પારવત.એ શીવજીને પુજ્યાજી
 ઇતો મુક્તિના ધરમને માટે હાં,
 જીરે સંતો ધન્ય ધન્ય બીજરે ધરમનું માતમજી,
 ઇતો સાટવ્યું શીર સાટે હાં;
 જીરે સંતો બ્રહ્માને બ્રહ્માણી ઇશ્વરને પારવતીજી.
 ઇતો પંચ રૂડાને વરવરીયાં હાં;
 હંસ ગીતાનો હાર હારદ લઇનેજી,
 ઇતો ધર્મ લાખેણી વરીયેહાં, ઇદ્ર ઇંદ્રાણીને માટેજી
 જેણે ઓળખ્યા આદ્ય સ્વામી હાં,
 જીરે સંતો અન તો દાન લઇને ઇંદ્રને કરાવ્યાજી,
 ત્યારે વીક્ષની વેદના વામી હાં.
 જીરે સંતો વીરોચના રાજ બ્રહ્માની પાસેથી,

ભજન ૧ છું.

-શબ્દો થાશે। તમે વચને માલો હાં, મુમના

તમે ખરી વસ્તીમાં ખેલો; ભાઈ ભણો ભાવનો મેળો. ટેકો
પ્રથમ જુગમાં પ્રહલાદ સીધા, જેણે હૃતધરમની કરી વાત;
રાણી રતનાવળે રાખીયો, ધન્ય ધન્ય ધર્મ નીજર. ભાઈ
માતંગદેવીને ઘેર પાટ માંડ્યો, અને રચીયો મહા જાગ;
નળયા કારણ નીસર્યા, સતી તારા ને હરીશ્વંર ભાઈ
રામ જુધીષ્ઠર સહદેવ નીકુળ, અર્જુન ને વળી ભીમ;
શ્રીકૃષ્ણને રાણી રૂક્ષમણીનો. નળયા ધરમના જમ ભાઈ
વામનરૂપે મારો ધણીરે પધાર્યા. બળી તણિરે દાર;
સુરે મુકાવ્યાર્ય આવીયા, હું સરવે વરતુમાં હાર. ભાઈ
છંદ્ર બ્રહ્મા દોષ શંકર. નારદ ને વિદુર વ્યાસ;

(૧૩૯)

રૂડા ધમ્મ રૂઢામાં ધાર્યો હાં,

પણ પાછુંરે વાળાને પુછી નવ લેયુંલ,

તારે હાથેરે કરી ભવ હારથો। હાં.

હુરે સંતો। ભકિત ને લોળાપણું લેયુ ન હાલેલ,

અને તમે ચતુરાધી ભકતી પોજા હાં,

સીલદાસ કહે છે આ છેલ્લો જનમ છેજ,

પણ જોગ મળે તે જો જો હાં.

૫

૬

શહદેવ જોશીના અજન.

(૧૩૮)

નવે નાથને સીધે ચોરાશી એને નજીયા ધરમની આશ. સાં
શીવ સનકાદી ભર ભરથરી ધસી, ગુરુ કતાએય રૂપભદ્રેવ;
નવ જોગેશ્વર જનકવીરહી, એને નજીયા ધરમની દેવ. સાં
આ તો ધરમે અનેક તસીયા; અસંખ્ય ને અપાર;
જે કોઈ એને ચરણે ગીયા, તે નર ઉતર્યા પાર. સાં
નજીયા ધર્માનો મહીમા મોટો, જીભાએ કહ્યો નવ જાય;
સંતને શબ્દે ગુરુને વચને, સહદેવજોસી એમ ગાય. સાં

લાખાના આરાધ

ભગવાન ૧ લું.

નાથ તમે તુળશીને પત્રં તોખાણા,
એવા ગુણ તો ગોવિંદના ધવાણા—ટેક૦
બોડાણે બહુ નામીને શ્રેવ્યા, ને બોલડીએરે બંધાણા,
કૃપા કરીને પ્રભુજી પધાર્યા ડાકેરમાં દરશાણા—નાથ
ગુગળી વાંસે એતવા ચાલ્યા, ને અધબીચરે અટકાણા;
વાવમાં વાલોજી આપ બીરાજે; તો સાન કરીછે સંતાણા—ના.
હેમ બરોબર મુલ્ક કરીને, વાલ સવામાં તેજાણા;
બ્રાહ્મણને લોંઠાપણુ આપ્યું સંતને વચને વેચાણા—નાથ.
મધ્યરે ગુજરાતમાં રચીરે દારીકા વેદ પુરાણે વંચાણા;
હરી ગુરુ વચને ગાયમળોન્દાખો, જગત જમીમાં જણાણા—ના.
જીરે જગો તમે જતી સતીહાં એરયુને વચાએ સાજો મોલીએ

(૪૩૯)

ઉજાણી રાખે હીલ મળ્યો,
 હાડોથી હરખો ને નેણથી નીરખો,
 નાણાની પારખે તમે પરખો . જાગો તમે
 એ જળે લેા બીખ બેસે કંથારમાં કાંરે પેસો,
 નીકળતાં ઘુંચવાસે જીરે,
 મુંવાળે તમે મુખી થાશે, કાંટામાં પાંખુ ચુમાશે,
 ઓ છાની સાથે જો આચરશે જીરે. જાગો તમે
 મેફથી તો મોટા રેણીરે કરણીના ખોટા,
 પડિત થઇને બેસે પાટેજી,
 પોતાનું તો ઘર રાખી પારકા માહુને ચાખી,
 અંતે તો કુડીયા કુટાશે જીરે. જાગો તમે
 આરે કાઢું બારે બાશે કાઢીને કઢારા ખાશે,
 ઘરની વસ્તુ નહી વેરાવેજી,
 પછી તારૂં પડયુ રહેશે હેતે કરી આવો હાથે,
 પછી તો પાછા પસ્તાશે જીરે. જાગો તમે
 ભૂમી તો સમોભી કાવો વાળીને દશકે વાળો,
 નમે નીત્યે ચડોને પીરવાણે જી સંતો;
 મોતીડાની પાકી ઘરા નીપજી છે સાતે સરા,
 આંચું છે ખળુંડુ ને લીચોને ભાવેજી. જાગો તમે
 વાણી તમે જો જો વાંચી ગયા છે માંઈ હીરા ટાંકી,
 જોજ કરીને જો જો ખેળીરે ભાઈ,
 મીતાંબર ચરણે જન લાગોરે બોલ્યા,

(૧૪૦)

એવા સાચને ચડે રંગ ચોળે જગો તમે જતી સતી હાં;
એવા જોત્યુંને ન વધારો સાચે મોતીએ હોજી. જગો

લખમા માળીનાં ભજન.

જેને દીઠે મારાં નેણાં ઠરે, બાઈઓ અમને એવું કોઈ સાધનમળે
ઉદરમાંથી પુંદ પડે ને, લગવત નામ ધરે,
નરક છોડીને ન્યારો રહેવે, અમર લોક વરે. બાઈઓ
ચાલતા નર ધરતી ન દુવે. જીવ થકી ડરે;
શબ્દ વિવેકી સુલક્ષણા, પુછીને પાવ ધરે. બાઈઓ
ત્રીશુભ પુત્રી શ્યામ સુનમાં, હો કર ઘાટ ધરે;
આરે સંસારમાં સંત સુહાગી, બેઠા ભજન કરે. બાઈઓ
કાયા વાડીને ભમરલો, સહેજે ઓડ ધરે;
શુદ્ધના શબ્દ એવા છે, બોલે તો ખબર પડે બાઈઓ
વર્ષાતુને હેમજ પોપટો, નીરમાં નીર ભરે;
લખમાના સ્વામીને સંગરે રમતાં, સ્વાતીના પુંદ ખરે. બા.

ભજન ૨ જી.

તારી અકલકળા નવ જાણી મેરે દાતા;
અકલકળા ન જોળખાણીરે જી. ટેકો
પ્રથમ તો પેદા કરીયાં, પવન જળ ને પાણી હે જી;
બહુ નામી તારી બીજી બીરાજે, અનમે રમતો આણી મેં
એક બાડો બીજો બોબડો, એક દેવ દુલો દાણી હોજી;

ભાગ ૩ ભૂં.

પીના લેક બાહીર મત ભટકે, બાહીર ભટકે નહીં. કાંઈ;
અરસડ તીરથ અહીં સમજા લે, કર કરશન કયામાંહી,
હેવા કરશન તારી હેલમાં હોજા

ટુકો

નિરથ નિરથ જાગત રહીકે નિરખે, હીરા મહારથ હે અંહી;
નિરેણીકે નીરજ ઉપર, જળકળ ભેર્યું જલે અંહી. પીના
પાંડ અંહી પુરેશોતમ પીરાજે, કાયકા કીરતાર. ધણી;
જાંગ જડા જગદીશ પીરાજે. કાયકા કીરતાર. ધણી; પીના
ચિત્તમાં ચતુર્ભુજ સોહાવત, સભર ભરે કાયા અંહી,
હથ સમજ હસાનાપુર નગરી, પાંડવ પાંચ વસે અંહી પીના
અંહી તાંદ મથુરા નગરી, કાન ગોપી ખેલે અંહી;
કરણ બન્યા કનકાવતી નગરી, રોમરોમ રાવણ અંહી, પીના
સુખ તો આન પુમકા મહીના, કપર બની તાપર ભાઈ;
દો કરજોડી ભાગમણ ખોદ્યા, આહી સીવકું દેખતેહીં. પીના

ભાગ ૪ શુ.

વરલી વસોકે બનસેં ચોખેખર, તરવ જોક પાયા તમ મોરેજ.

(૧૪૧)

ઔકને માથે અમર બીરાજે, કુળે ભરે ધર પાની. મેં
રાજતો રાણલુક દીજે, જરા મરણ નવ જાણીરે હોજ;
ધરી પળમાં લેંકા પરજળી, કહિવા ન રાખી કાણી, મેં
સુરતા રાખેતો ઔક શાઠ સુણાવું, વેઠની સુણાવું વાણી હોજ
દો કરજોડી લખમણ બોલ્યો, અનુભવે રમતો આણી. મેં

(૧૬૨)

તીરથ-જાય નર કરે તાપસ્યા, અમરુદ્ધિ-પુરે અગન પેદેશ;
 દુનિયામાં દેવળ બધું નિહાળે, અસલ દેવ નહીં જનમે.
 ભણતા ભુલ્યો લેને વેદ વખણે સખદીન લગવડું તન મેરે હોણ
 શબ્દ પીછાના વાકુ સખ સુખ મળીયા, અસલ દેવ એક ઉનમે.
 નિરુણુ સંત જાત બીન જોથી, રેના ઉનમુન બુન માંહીરેણ;
 અકળ ગુરૂકા અખંડ અખાડા, ભાવે બજો તમે ઉનમાં;
 આંતર તત્વમે અકળીત રેણુ વસ્તી૦
 મળી જાય પરીબ્રહ્માં હોણ, કહે માળી લખમો હું વારી;
 બલીહારી દરસ્યા દેવ ગગનમાં, વસ્તી૦
 ભજન ૫ મું.

આણે અમર પુરૂષ પધાર્યાં મેરે દાતા,
 જેણે અવર પુરૂષ પધરાવ્યા મેરે દતા, ખલકી ગુણ બનાયાણ
 બીજ વરખમાં વરખબીજમાં, થાણા ઠીક લગાયા;
 ખંડ નવાલે ખેડ નીપાયા, તો કુબુદ્ધિ કપાસીયા નીપાયામે૦
 સુખમણા નારી સુતર કાંતે, સુરતા તાર મીલાયા;
 તીન ગુણીકા નહીં ભરાયા, પાંચ તત્વ કે તાણા. મે૦
 બડા કબીરસાખ વણુવા બેઠા, હરદમ તાર મીલાયા;
 વણુતાં વણુતા નવ માસલાગ્યા તે પચરંગી રેજા નીપાયા મે૦
 સત સુધીકી શબ્દકા ધાગા, સીવણુવાળા કીસ્તારા;
 ટુકડે ટુકડે ભેધા કીધા, તો સાણુ ખુબ લગાયા. મે૦
 ગુરૂ હંમારા સતકા રાખી, બુના પીર જગાયા;
 કૌંચ કર જોડી લખમો બોલ્યો, તો અંતે રેજા લેખા, મે૦

ભાગ્ય ૬ મું.

સુન શીખરખર સતગુર, અનલે નોખત અધર જરે. ટેકે
 નાણી કમળમે નાથ નિરંજન, નુસ્ત મુરત અશમાન થડે;
 કેવળ નામરા કરો પીછાના, જરા કરમ તુને નહિ અડે. સુન
 તખત મેરા માન સરોવર, અગમ વસતા હૈન મિલે
 હશમે દ્રારકા દેખો તમાસા, જલજલ જયોત અખંડ જલે. સુન.
 ખોજ કરો દીલ લીતર ઘટમાં, જમી અસમાનજ એક ઘડે;
 પાંચ તત્વકા બન્યા પુતળા, મેરમ સતગુર માંહી મળે. સુન.
 બાળક હો બંદની કરી લે. સંત અરણ્યમાં સાન મીલે;
 અમર પુરુષકુ ચાલ કરી લે, જનમ મરણકા લેલ ટળે. સુન
 ગુર મુંખ કોઈ ગોતી લેના નર નુગરાને નહિજ જડે;
 હોય કર જોડી લખમે બેઠ્યો, ખોજ કરોતો અખર પડે. સુન

ભાગ્ય ૭ મું.

દીન ઉગે પગપેની નીરખ લે, હીરા પદાર્થ દિલ માહેછ. ટેકે
 નળાજડે નળરાય વીરાજે, ખટ દર્શન હૃદયા માંહી;
 હો પુજલ તમે સુણો દેવતાઈ. વાર વાર પુછો કાંઈ. દીન
 અડસક તીરથ અડે બટાઈ હૃઈ, દેવા દરશન હે દીલ માંહી;
 બાંગ હોડે જગનાથ ખીરાજે, કમર કાશી કેશવ માંહી. દીન
 નાણી કમલમે નકલંગી વાસા, બપ જપે અજંપા ત્યાંહી;
 છાતી બીચ શીશરખ ખીરાજે, અજ અજડે દેહી માંહી.
 ભુજાજડે ભુજરાજ ખીરાજે. પદ દરશન પોચા માંહી. દીન

લાલદાસનાં ભજન.

સોહી રામ રામ કોરે મારા આત્માના આધાર;
ભરમના ભાગોરે કાંઈ દર્શ કરો હેઠાર.

તુકન

સોહ માયા સુરખ મલકાવે, અંધા કરે એહકાર,
બુઝારા નર તે શબ્દ ન માને ધણી વણુ પાસે માર.
દેખાં તો લેશેરે કાંઈ પુની બહેબર.

સોહી૦

સેવા સમરણ કાલ કોલ જાણે કરે કુટુંબસે કામ.
ભકિત ન ભાવે સાધુ ન મેલે. કેમ મળે શ્રીરામ.
કુડ કાઢીને રામ નામ જગો જરા.

સોહી૦

ઠીધાં દાન અમરપર મળશે; સરશે કાજ અપાર;
હવ્વરમાંથી હુંડીજ મળશે કાંઈ ન લાગે વાર;
લાલદાસ સમજેરે સાધુ જે બહેબર.

સોહી૦

લીલામખાઈનાં ભજન.

કાચી રામ કોણુ ધડી તાસી કાચા.

(૧૪૪)

હાથ હથેલી હસનાપુર નગરી, મણિક ચોક રચીયો. માંહી;
પાંચ અંગગ્રીઓ પાંચ પાંડવ, રાજ કરે હરનીનાપુર માંહી. દીન
જીભા જપે જેમ જપે અજવાળા, જોત જલકે વરેહ મંડપમાંહી
મેંડું તારું છે મક્ષા મદીના, કબર બની અત દેહી માંહી. દીન
માથું તારું છે મથુરા નગરી, ચાર પદરથ દેહી માંહી.
કાન તારા કનકપુરી નગરી અલોક બોલે આપ માંહી. દીન

ઘટમાં ચાંદોને ઘટડામાં સુરજ, ઘટડામાં નવલખ તારા. કાઠ
 ઘટડામાં એરણુ ઘટડામાં ધમણ, ઘટડામાં ઘાટ ઘડાયો,
 ઘટડામાં આંખોને ઘટડામાં કેરી ઘટડામાં વેદ ન વારો કાઠ
 ઘટડામાં વાડીને ઘટડામાં ક્યારો, ઘટડામાં પવન ને પાણી,
 ઘટડામાં તાળુને ઘટડામાં કુંચી, ઘટડામાં ખોલવાવાળો કાઠ
 ઘટડામાં ગંગાને ઘટડામાં જમુના, ઘટડામાં તીરથ નાયા.
 સુરનેવચ્ચેને ખેલ્યા લીલમગ્રાધ, સાચા શબ્દ લાગ્યા પ્યારા કાઠ

હોથીનાં ભજન

ભજન ૧ હું.

વાલમ એવી વરેહનીરે નીશા તુને કયાંથી મળી,
 આ રંગ શેનોરે ખીજે ખીજી ભાત પડી. ટેક૦
 આતમ ચિન્હ વિના આતમા જુઠડું પ્રદ્ય જ્ઞાન,
 ભકિત તણો તુને લેહ ન લાગ્યો પચી મેલે હુસાની પ્રાણ.
 થકી થઈનેરે કાંઠે ઓલો કાઠે હડી. વાલમ૦
 નટવો થઈ નાચે ખેલે, ખેસે વાસે ચડી,
 આપેલ સુકયો આતમ પછે અધવચ રહ્યા છે અડી;
 ભેગ નવ સાધ્યોરે ખેલ આગ્યો ખરાખરી. વાલમ૦
 સંતને સુરા સનમુખ રહે છે જેને સાચી રામ સગાઈ,
 પુરવના નર પ્રગટ ખેલે નિત્ય નિત્ય અધિક સવાઈ.
 રણવટમાં ચડભેરે હાથે લઈ જ્ઞાન છડી વાલમ૦

(૧૪૬)

નિત્ય ઉઠીને મારે નાહવા જવું તરબેણી ટંકશ્યાળ;
ઢાસ હોથીને ગુરૂ મોરાર મળીયા, શામળે લીધી ભાળ;
કરૂણા વાલે કીધીરે કુળુદિને કીધી પરી. વાલમ૦

ભજન ૨ જી.

ગતિ મારી રામ ચરણમાં લાગીરે,
સુરતી મારી સાધુ ચરણમાં લાગીરે;
તેણે મારી ભવની ભાવટ ભાગીરે ટેક૦
સતગુરૂએ મને શબ્દ સુણાવ્યો, રહુંકાર રહ લાગી;
તખ્ત ત્રીવેણીના તીર ઉપર, મોહન મોરલી વાગીરે. તેણે૦
ઘણા દિવસ થયા મન મસ્તાનું ફરતું, દીલડે ન બેયું બાગી;
પુરૂષ મળીયા મુને અક્ષર અજ્ઞતાં,
જ્યારે સુરત સુનમાં લાગીરે.
હયા કરીને મન ડોલતું ગખ્યું, તૃણા મેલાવી ત્યાગી;
સતગુરૂ આગળ શીશ નમાવ્યું,
ત્યારે ભાવડી પકડી લીધી આધીરે. તેણે૦
સતગુરૂએ મુને કરૂણા કીધી, અતર પ્રેમ પ્રકાશી;
ઢાસ હોથીને ગુરૂ મોરાર મળીયા,
ત્યારે તુટી જમડા ફેરી ફાંસીરે.

શીવાનંદ--કાફી.

કાળા રાજા કોખ્યોરે, ચોંપે આવ્યો ચડી ચડી;

વિશ્વનાથનાં ભજન.

ભજન ૧ છું.

સોલી ગોઠણી સંતો ભાઈ પોપ દેના,

છીરદી ધર રથના દીકણી જમણાં હોણી દેના;

તમે ઘેર જાઓરે મુતમરા તમે ઘેર જાઓરે કળારા;

ગોઠણી અલખ તારા નામની.

૮૩૦

સંતો ભાઈરે ધર્મથી થવન પધારીયા પાંચમસે આસા પાંચીસે

(૧૪૭)

કાયા ગઠ ઉપરે, હો જુઓની અડી અડી.

૨૩૦

કાળ કેશ જેન સહુ કીધા તે તેા તંબુ અણે,
જોપદાર જે જરા જરાનર પુગ્યો આવી પ્રમાણ;
આવરદાના વધેરિ ઘટાડ તારાં ધડી ધડી.

કાળ૦

પ્રાવાગદને ધડધી પાડયો, જુજનો ભાગ્યો ભર્મ,
પેટલાંદણું છુટયું પરગણું ચુસી હાડને અર્મ;
કાન કેસરે પાયા ગયા ધડી.

કાળ૦

દંતલપુરી ડગવી નાળી બળભળાવું ખંભાત,
દેશ દેશમાં ખંડ મચાવું જુલમ કયો પ્રખાત.
જીવાળને ઘરેરે કે જમડે આવી નડી કડી.

કાળ૦

જમત કરીને જીવને જમડા લઈ ચાલ્યા ચડી ચોટ.
વીધાનંદ કહે સત સંગ ન કીધો તેણે આધી મોટી
નીચ તણી સંગતરે નીચે અંગે નડી નડી.

કાળ૦

(૧૪૮)

કયાંથી આવ્યું તે પાણીરે કહાંસે આઈ સુહાગણુ સુંદરી,
કહાંસે કાયા બંધાણીરે. મેલી૦

સંતો ભાઈ ઉતરસે પવન પધારીયા;

ધંદ્રસે આઈ સુહાગણુ સુંદરી તમસે કાયા બંધાણીરે મેલી૦

ઉંડા કુવારે મુખથી સાંકડા માંહે નવ નેન પાણી;

સુગરા હોએતો ભર ભર પીવે નુગરા જાયરે પીયાસા મેલી૦

ઉના ઉના આધણુ છણુછણે માંહી ઓરેલ મુંગા;

સુગરા હોયસો રીજી રહેને નુગરા રહેજ કઠોરી મેલી૦

તેલ કડાયામાં કડકડે માંહે દીસે છે ચંદા,

દીસે ષણુરે દાંઝે નહિ, જેને સંગરે ગોવિંદા. મેલી૦

દીલકી બની સંતો ગોદકી, માંહે પ્રેમકા ધાગા;

સંત પુરૂષ દરજી ભયે, કૃષ્ણ શીવણેકું લાગ્યા. મેલી૦

ખોલ્યા વિશ્વનાથ દરશણી. ખોલ્યા અમૃત વાણી;

આરે વાણી આગમ તણી, કોઈ નર વીરજે જાણી. મેલી૦

ભજન ૨ જી

કહાંસે આયે કહાં જાયગા, ખેજ કરો અગમ ધરકી;

મીલે સદચર સાન બતાવે, ખોલ દેવે અંતર ખડકી. ટેક.

તીલક છાપ ધરમાળા મુદ્રા, તીરથ વત ભરે મટકી,

અથ બળવે લોક રીતવે, ખબર નહી. અપને મટકી કહાં.

ખાહીર બગ ધ્યાની હો ખેડો, અંતર સુરત ચલ મટકી;

ઉપર લીલા બતર ગંદા, મન મેલો મજલી ગદકી કહાં,

કાણુ કુરાન કીતાબ બાખાને, જીવ જતો કરતા જલકી;

(૧૪૯)

હરદમકી હીકમત નહી બુઝે, પકડી, મુચ્છીકો પકડી. કહાં
હિંદુ તુરક દોતુ બુઝે, ખટપટ નહી તારી ખડકી;
ભેગી જ'ગમજતી સંન્યાસી, લાલચ માંહી રહ્યાલટકી કહાં,
તિના સમજ સબ જીતની નદોરે ચિંતનકી ન લહે ચટકી,
વિશ્વદાસ બેઢકે બાસી, આવરણે ન રહે ચટકી. કહાં;

રવી સાહેબનાં ભજન.

ભજન ૧ છંદ,

નેડલો કરીએ કોઈ, સાચાની સંગાથે;
વરીએ શામળીયા, વરની સાથે નાના—ટેકો
હંસલોને બગલો બેઠ જનમ સંગાથી બેઠ ચાલ્યા એકવાટે
હંસલોને ભેઠએ, મોતીડાનો ચારો (૨)
બગલો મોહયો તેની સાથે, નાના—નેડલો.
ચોરને સાહુકાર બેઠ જનમ સંગાથી, બેઠ ચાલ્યા એકવાટે
સાંજ પડી સાહુકાર સુઈ ગયો (૨)
ધનડા ચોરાણા મોડી રાતે, નાના—નેડલો.
સત્સંગ વિના સુષરે નહીને, તાળી ન પડે એક હાથે,
બોલ્યા રવીદાસ ગુરૂ ભાણુ પ્રતાપે (૨)
એ તો વેદ વચન પ્રમાણે, નાના—નેડલો.

ભજન ૨ છંદ.

તુને રવિયે રમતા બાબોરે, મરમછે જીવેરે જીવોહોજી, ટેક
આગળ છાયા તારી પાછળ છાયા, છાંચાછે તમારે રૂપ;

(૧૫૦)

એક છાયામાં છુપાઈ કરી બેઠો,
સતગુર સાંઈ છે ખારો અનુપ. મરમ છે૦

આપે ચલાવે ખાવો આપ ચલાવે, ઝીણા મહાલો ઝીણોરે
મન હંસલી કી કરી લે પરીક્ષા લાઈ,

તે તો નાદ બુઢસે ન્યારા. મરમ છે ૦

અવિનાશી છે અનેક છે રૂપે, બાળક થઈ બોલેરે;

એરે બાળક જ્યારે ઢાલીયે પોઢયા લાઈ,

સંજો તાળાં બોલ્યાંરે

સંસાર સાગર મહાજળ ભરીયો,

બેલતા રસ આબ્યો; ઘણો સારોરે

કહે રવિદાસ સંખા ભાણુ પ્રતાપે લાઈ,

ત્રણ ભુવનથી વેળવારોરે.

મરમ છે.

ભજન ૩ જુ.

હમ યોગી સો રહે એકલા,

સતગુર ભાણુ જ્ઞાનીકા ચેલા.

ટેક૦

સતગુર આગે કરી લીના,

સતગુર વિના મન રહે બહુ દીના

હમ યોગી૦

હરદે જ્ઞાન ગુર પ્રગટાના;

હમહી મીટે હમ રહે નિહાનાં.

હમ યોગી૦

હમ નહી થાવર જંગમ કરમાં,

હમ નહિ જાત વરણુ આસરમાં.

હથ યોગી૦

હમ નહિ પૃથ્વી પવન નીર નત્વા;

ભાગ્ય નં ૪ થું.

કે જાગાંદા કાલિ ચોતંદા સયનેકે પ્રુદિ સમજ. દેકો
 ચોક દીન જાગે દો દીન જાગે, કહી લાય રવમ થેન મહસાલી;
 જેસા તાંદા બીજકા મગાયા, ફેર અંધેરી રાતી. કાલિ
 ગાવે બજારે કરત કીચોલા, કહેજે ન ચડયા છિલા;
 જેસા પચ્ચર પાણીકે માંડી, કહેધી લીતર નવ લેલા; કાલિ
 મારગા વંકા કર હે ડંકા, નહિ કાયદકા કામા;
 સરપ ટાપક સતગુરુકા ગહીવ. દેખ તપાસી નામા. કાલિ
 સમજે નાક સકગુરુકી સાના, નિરખયા નહિ નીરાઈ;
 પ્રુખ કરી દીલ પોઆ નહિ, ઉઘડયા નહિ કપાલ. કાલિ
 રવીરામ કહે લાલ પ્રતાપે. સમજ સમજ મન સેરા;
 યુકયા ચોરાસી જાત દીરગા; આયેગા હેરા ફેરા. કાલિ

ભાગ્ય નં ૫ મું.

આલો મને પાયોરે, ગુરુએ અતી ગેમ કરી;

(੧੫੨)

હુમ નહિ કબੀ સੁਇ ન સਵਾ.

હુਮ યોગી॥

હુમ અવશ્યાકન વેઠ ન વાણી;

આરૂ દેહે નહિ પરમાણી.

હુમ યોગી॥

હુમ નહિ જ્ઞાન ક્યાન તપ કરણી;

શારદ શેષ શકે નહિ વરણી.

હુમ યોગી॥

હુમ નહિ મધ્યમ ઉચ સરેખા;

રવિ રાગ નહિ બાંધા છુપા.

હુમ યોગી॥

પરીબ્રજ ભાર્યારે, અદ્વત સક્ષળ ફળી. ટેક૦
 સતગુરુએ શ્રવણ રસ રેડીયો, ચોંટયો રૂઢીયા માંહી;
 સાંધે સાંધે સંચર્યો, ઉન મુની ગ્ધોઠેરાઈ.
 સુરતા સુનમારે, પાછી નો ઉતરે ફરી. ૫૫૦
 કથણી ને ભપ્ણી સરવે છુટી, કેના ગાવાં રહ્યાં ગીત;
 જોલણ હારે આપે જોવાણો, આપે આપ અદ્વૈત.
 પારે ગળી પાણીરે, હેતુ તેમ રહ્યું ઠરી. ૫૫૦
 લોભ લાલચ મમતા ને માયા, આવરણ થઈ ગયાં અસ્ત;
 નવ પંદર અંતઃ અભ્યાસે, મટી ગઈ પીડા સમસ્ત,
 નજરે ન આવેરે વિના એક દુઃખ હરી. ૫૫૦
 દુઃખ સાકર ગળીરે ગળામાં, સમજ સમજ મુસ્કાઈ;
 રવીરામ રસ કહે કુણસું, વસ્તુ વણજી જીવ્યાઈ.
 ઘટે ઘટ બોલેરે સ્વાંગ તો અનેક ધરી. ૫૫૦

ભજન ૭ મું.

દલ દરીયામાં અખંડ દીવો, દેખ્યા વિના મન મારે ડોલે;
 જાતિના બુદ્ધા ભરો ભવ બુદ્ધા,
 સતગુરુ વીના તાળાં કોણ જોલે. ટેક૦
 ગગન ગુફામાં ગુપ્ત ને યોગી, ભાર બાકન ઉપર બોલે;
 સુરતી ને સુરતી કોઈ સંત જોલે. ફલ૦
 આ કાયામાં રતન અમુલ્ય. વસ્તુ ભરેલ માંહે વણ તોલે;
 સોહંમ શબ્દકા કરી લે ગુબારા.
 મે રામ સતગુરુ માંહે બોલે, ફલ૦

(૧૫૩)

પ્રીત જેની હશે પુર્વજનમની, ભુવા ધરમ અનાથ બેલે.
 શેલી સંધ્યાના ચેતો મેરા ભાઈ,
 કૃણ આવ્યા જેમ વૃક્ષ વેલે. હલ૦
 જેણે લખાવ્યાં ધણી હંજુરમાં, અખતોરે જીવ હવે કેમ ખીવે.
 કેહો રવીરામ ગુરૂ ભાણુ પ્રતાપે,
 અજર પ્યાલો કેઈ સંત પીવે. હલ૦

ભજન ૭ મું.

હલ દરીયામાં હમેશ નાતાં, કાદવ કપડાં કયું ધોતાં;
 પતિવૃતા ધર નાર પદમણી, ગુણકાસે મન કયું મોહતા ટેક૦
 હંગા હોય તે હીરા યુગતહે, ઓર અહાર નહી ખાવે;
 મોતી વીના આંચ ન ખોલે મુનીવર,
 મરને જીવ નીકળી જાવે. હલ૦
 શ્રદ્ધા સરાવતાં કઈક જીગ વહી ગયા, મુવા ખાપકો કયું રોતા;
 આવ્યાને આદર નહી દેતા, મુવા પછી મુખ કયું ભોતા હલ.
 નદી કીનારે બગલા યુગત હે, અપરાધી મછલી મારે;
 કરમહીણુઓ કાંઉ ન બાણે, કહોને ગુરૂજી એને કેમ તારે. હલ૦
 ખાવે પીવે ને મારે ખાસડે, માલ મુરખા કયું ખોતા;
 ઉગે ત્યાં કળુ નથી વાવત, ઈંગારે બી કયું બોતા. હલ૦
 આંખ વૃક્ષકી છાંયા તણે, આઠ વૃક્ષ પર કયું સોતા;
 હંસ સભામાં કળુ ન ખેસતા. બગલા સાથે ખાવે ગોયા. હલ૦
 કરી લેને બંદગી સાચા સાહેબની, અમર રહવે તેરા નોતા;
 કેહો રવીરામ ગુરૂ પ્રતાપે, અવસર રહ્યા નહી હોતા. હલ૦

(૧૫૪)

ભજન ૮ મું.

એવા સતશુરે નોંધારાના આધાર,	
એવા એકલના બેલીરે ભાંગ્યાના ભેરૂ.	ટેક૦
શ્રી કશ્વ જેહી ગેડીદડે રમવા નીસર્યા,	.
તેહી ભુપત સઘળા એના ભેરૂરે;	
દડુલો દોડાવીને નાખ્યો જમનાજીમાં,	
તે દીનથી લેવાના લાગ.	એવા૦
હરીયે હરણ્યાકંસ હાથે રમાડયા,	
તેહી અંત પ્રહલાહ હતા એને ચોરરે;	
પ્રહલાહ કારણ થંભ ધગાંયો,	
તેહી થંભ તો દીધા હરીએ ઠારી	એવા૦
અતીરે દ્રોપદીજીનાં ચીર હરાણાં,	
તેહી દુઃખ્ય દુશાશન એનો હેરૂરે;	
નવસો નવજીવ વાલે ચીર તો પુર્યાં,	
તેહી એકને ઉતારી દુબ્ધ ઓઢ્યાં.	એવા૦
કોલવે ભકતે પગના કટકા કીધા,	
તેની ધ્યાન તો ધરવું એની રાતેરે;	
કોલવા ઉપર વહાલે કરૂણા કીધી,	
તેહી ઠરથન કારણ દેરી દેરી.	એવા૦
આરે વખતે એવા માનવી થઈ ગયા,	
તેહી લાલન રાખ્યો જખર મેરૂરે;	

(૧૫૫)

કહે રવી રામ સતો બાણ પ્રતાપે,
તેદી મગવત રહેજો મારા ભેરે.

એવઃ ૨

ભજન ૯ મું.

રામ ભજન વિનારે,

પાર ન પડીએ પ્રભુના સમરણ વિના;

આ કાયા ધુતારાના શહેર છે.

ટેક ૦

આવ્યો તો ત્યારે તું તો, શી બોલી બોલતોરે;

બોલી બોલીમાં ઘણો ફેરછેરે બાઈ ફેર છે;

મુખરે સંપતમાં તુંતો શું ફેરે લોભાણોરે,

રામના ભજનનું તારે વેર છે.

રામ ૦

સાધુ ભયા ત્યારે શુંરે થયું રે,

ખ્યાલા ખ્યાલામાં ઘણો ફેર છેરે બાઈ ફેર છે;

છીપમાં ઉપજે એવાં સાચાં મોતીડાં,

મોતીડે મોતીડે ઘણો ફેર છે.

રામ ૦

મોટપ તારી તે તો ઘડીએ ન છોડીરે,

તારી મોટપ તુંને વેડશેરે બાઈ વેડશે;

હુંડીયુ કમાયુ તારી ચોપડે ચડસેરે,

લેખાં લેવા હરી તોડશે.

રામ ૦

કહે રવીરામ તારા ભજન વિનારે,

દીધા વિના કયાંથી પામશો બાઈ પામશો;

સાચે હલે મારા પ્રભુજીને સમરો

એ ધણીની ધણી મેર છે.

રામ ૦

(૧૫૬)

ભંજન ૧૦ મું.

જાગોને મન થેતો આતમરાય,
દેખોને નજર પાછળ ફરી,
ઘડી ઘડીના ઘડીયાળા વાગે,
કાયાનો ગઢ તારો લેશે ઘેરી. જાગો।

માતને તાત તારાં કુટુંબ કળીલા.
બેની બાંધવ સુતની કચારી,
તેમાંથી તારી સંગ નહી આવે,
ન આવે તો ઘરની નારી. જાગો।

હસ દરવાજા તારા બંધ કરી લેશે,
ધમશાણ ચડસે રજારી;
આરે કાયામાં ધુધુકોર લાગી રહેશે,
જેમ આવે અસાડી ધન ભારી. જાગો।

એક દીન જમડા શહેરમાં ઉલટશે,
ચોકીદાર ઉભા ચોક ઘેરી;
પુન્ય વિનાના તારી પાસે ન આવે,
કોણ કરે વૃત્તી તારી. જાગો।

તનમાં તપાસો તમે જુઓ વિચારી,
મનખા જનમ નહિ આવે વારી,
કહે રવીરામ ગુરુ ભાણુ પ્રતાપે;
એકરે અલેક આશા તારી. જાગો।

(૧૫૭)

ભજન ૧૧ મું.

દેખાદેખી તમે મત કરો ભાઈઓ, સતગુરૂની ગતિ હે ન્યારી
નટડીના ખેલ રમો સે જાનમાં ઘેર ડગતા ભોંપર ડારી, ટેક.
સમજ્યા ખીના નર સખ મલી ખવે, સોઈ ખપરમા એક આરી
જાન નજણે ઇતો વીશે રસ માણે ઉદર ભર્યાના અધિકારી દે.
જનક રાજઅ આતમ સીધા, રાજ કયું દુઃખ જાતે ટાળી.
એક હાથ ત્રીયા તન ઉપર, દુજો હાથ અગ્નિ બળી. દે.
કોઈ કહો કૃષ્ણ બાળ પ્રહારી સોજસે ગોપી પ્રીય વરેહારી;
કહો રવીરામ સતો ભાણુ પ્રતાપે, એક ટેક મનમાં ધારી. દે.

ભજન. ૧૨ મું.

સંગત કીજીરે મોટા સંતનારે,
હારે ભાઈ જે છે મેલ રહીત;
કરે ઉપાસનારે પ્રભ સતગુરૂ તણીરે,
હારે ચોખાં જેના ચીત. સંગત૦
કામને ક્રોધ ને લોભને વરાયેરે,
સંતને બાણીએ શ્રી જીમદીય;
અંતર માંહીથીરે હું તું ટાળીયેરે,
સંતનેસોંપીએ નીજ મન શીશ. સંગત૦
હરીરસ માંહીરે રસ રૂપ થઈ રહોરે,
હારે સતગુરૂ સાચા રામ;
થાય પચીસ નેરે પ્રપંચ પદ્મરે,
હારે એવો અખંડનંદન ધામ. સંગત૦

(૧૫૮)

લેહેરને લગોરે આ તન વીધે,
હારે ત્યારે નારહ આવે હાથ;
આવરણુ સમાવીરે આહર કીણ્યેરે,
હારે ત્યારે નેહ જણાવે નાથ. સંગત૦
ભક્તિનો ધરમ છેરે નેહ કરમનોરે,
હારે કરશે તે વીરલા કોઇ;
શીશ ઉતારીરે સનમુખ થઈ વઢેરે,
એમ કહે પુરણુ પોકારી સોઈ. સંગત૦
દુગ્ધા રહિતરે માહાજન માલમીરે.
સત કરી કરીયે તેનો સંગ;
અભય તે કેવાય કરે અનુભવ ઉતારે,
સત સત સ્વીહાસ પુરૂષ પ્રસંગ. સંગત૦

ભજન ૧૩ મું.

સતશુર સાથેરે બાઈ મારે પ્રીતડીરે,
સમજાવી સાન પુણુ બ્રહ્મ લેહ. ટેક૦
કારજને કારણેરે બાઈ મારે સમ થયુરે,
કરમ ભરમના કયો બિચ્છેહ. સતશુર૦
તન મન સોંપ્યુરે સદશુરે ચરણમારે,
પ્રેમે પીયુષને કીધા હાથ;
બાહ્ય બીતરરે રસીકવર રમી રહ્યારે,
નજર આગળથીરે નવ બય નાથ, સતશુર૦
અબાણુ હતી તે અનંત આવરણુમારે,

ભગ્ન ૧૪ મું.

સતગુર બોલ્યા રે મરતક કર ધરી;
સેવક સારી માને હી સાંખ.

૧૬૦

પગડ રહ્યું છેરે તારા પેડમાંદે,
દીલડાની કુઝા કાઢી નાંખ.

સત૦

આનંદ આઘીરે અનુભવી ઝોત્યયોરે;
પાયો તમે પ્રેમીજન શું પ્રીત;
સોન વૈરાગ્યરે ભકતરસ ભેટીયેરે;
અંતર રાખો નીર્મળ રીત.

સત૦

શીલ ને સંતોષરે ક્ષમા બહુ રાખવીરે;
સાધુજન શું અધિનતા બહુ હિત.
બાળક સમભાવેરે રેલું તારે રેઘીયેરેઅ;
વશ રાખો. અલ ઇંદ્રી સચેત.
સોન બંભીરે રહીયે નીચમચીરે;

સત૦

(૧૫૬)

સતગુરુએ પહલ કીધા હરે;
અહિનીશ છતુરે પ્રેમ આનંદમાંરે;
જ્યાં જોઉ ત્યાં હરી ભરપુર.

સતગુરુ

આણું ભુલીરે વરહે વીઠ્ઠીમાંરે;
પ્રેમીરે પુરણ પ્રદા જે શાખ;
શુદ્ધ વિચારતાંરે જેનું તે રહ્યુંરે;
અભ્યુષતાં રવીદાસ નીરંતર ગાય.

સતગુરુ

કઠણુ વચનરે કથતો હરકત ધરીરે;
 મોંના મીઠા દીલના જુઠા જણ;
 હરીજન હંસારે તેથી અળગા રહિરે,
 અવગુણુ કોના ન ધરે કાન.

સત ૦

નરના દર્શનરે આગે બહુ થાયરે;
 તેનો કોઈ મળિ હયામાં દોષ;
 મન કર્મ વચને કોઈને કુલે નહિરે,
 તે તો નર જવતા પાપ્યા મોક્ષ.

સત ૦

હરીરૂપ થાઓરે હરી હંસ નીહાળતારે,
 જો હોય ગુણુ હરી પદ આશ;
 સંશય ન મટેરે વણુ સંત સંગતિરે;
 ભાણુ ચરણે ભણે રવીઠાસ.

સત ૦



(૧૬૦)

જે મન ગંભીર છે હરિયાવ;
ઉઠડી લહેરીરે ઘટમાં સંભાવીયેરે;
માન ગાળી ટાળવો હેઠ સવભાવ.

સતત

દીઠીને અણુદીઠીરે કહી કોઇ અનુભવીરે;
સમજીને સમાસ કરે કોઇ સંત;
ત્રિવેણીમાં જઇને આસન કરેરે;
અનહદ સાંભળે નાદ અખંડ.

સતત

રૂપીરાજનાં ભજન.

ભજન ૧ બું,

પામર પ્રભુરસ તે શું પીએ, પીએ હરીનારે જન—ટેક૦
હરીગુણ ગાવામાં હોંશીલા, જગમાં હરીનારે જન;
ખર શું બાણે ખીરને, મલકે ઉકરડે મન—પા૦
કાગ મોતીને શું કરે, મોતી ભરખે મરાણ;
પાન ખીડાં શા પાડાને, પાડો શોધે પરણ—પા૦
અંધા આગળ શી આરશી; સમજે છાણા સમાન;
બેહેરા આગળ શું બોલવું કેમ કરી ઉઘડશે કાન—પા૦
ભમરે ગીંગાને લોળવી; બધો દેખાડ્યો બાગ;
જેતાં વાડીનાં ઝાંડવાં, ભાળ્યો વિષ્ણુનો ભાગ—પા૦
શ્વાન ના સમજેરે સંપમાં, અગણિત દેતાં ઊપદેશ;
નજરે ન્યાતીલા; ન્યખીને, દીક્ષમાં દાખવશે દવેશ—પા૦
અન્નના ભોજન શા ઊંટને; રીઝે ઝાંખરાં ભેઈ;
ઇંટડી વળગી અડાણમાં, પીશે પય છાંડી લોહી—પા૦
પુરૂષાતન ઇચ્છે પાવેઓ, એકે ન મળે ઇંલાજ;
કાળી કામેળને કીર્તનનો; રંગ ન લાગે રૂપીરાજ—પા૦

ભજન ૨ બું.

પ્રભુરસ પ્રેમી જન પી શકે; હરીરસ હરીના જન. ટેક.
હરચો કંચનના થાળમાં ડુંગરી વાઘણનું દુધ;
ત્રાંબા પીતલમાં નહિ ટકે, સો વાર કરીએ શુદ્ધ-પ્રભુ.

(૧૬૨)

સોમવદ્દી સંસારમાં; પચવે બ્રાહ્મણનો પુત્ર;
 વામશે બીજી સહુ વહુ તે, શું થાય ધાર્યેથીસુત્ર-પ્રભુ
 આરા જળનીરે માછલી, મીઠા જળમાં મરી ભય;
 આશે કુતરૂં ખીર તો ઉકલ, ઓચિંતી થાય-પ્રભુ.
 અગ્રીણ કેરીરે ઇયળને મળશે ગોળેથી મ્હોત,
 જળરૂતુ પામીને જવાસા, સુકાય શાખા થડ સોત-પ્રભુ.
 આખા જગનીરે આંખ્યોને, સુરજ ઉગ્યે સુખ થાય;
 ઉલુક જગતમાં અભાગીયાં, દિવસે કાંઈ ન દેખાય-પ્રભુ.
 સેવે સાકરને શ્રીમંતો, કરવા સુંદર કાય;
 ખર જો કાંકરો ખાય તો, જીવનું જોખમ થાય-પ્રભુ.
 મોંઘા મખમલના મ્હોઢીયાં, મહતાં બગડે પખાજ;
 દંધને આટલા દાખલા, રચના કીધી રૂપીરાજ-પ્રભુ.

ભજન ૩ જી

વહ લીડા ચડજ્યો બહારેરે. બળવંતા બેલી;
 કપાસે બંધન કયારેરે; બળવંતા બેલી—ટેકો
 વાહાલાજી મારા નથી, આ વેળા કોઈ મારું;
 છે શઃણું એક તમારૂંરે બળવંતા બેલી—વહાલીડા.
 વાહાલાજી મારા વડાઈ, આપની વિચારે;
 અપરાધ ન જોશે મારોરે; બળવંતા બેલી—વહાલીડા.
 વાહાલાજી મારા સગપણ, તમારૂં એક સાચું;
 બીજી તો સરવે કાયુરે; બળવંતા બેલી—વહાલીડા.
 વહાલાજી મારા પિતા, તમે ને તમે માતા;

ભુદરજી મારા બ્રાતારે, બળવંતા બેઢી—વહાલીડા,
 વહાલાજી મારા તમે, છો દીન કેરા બંધુ;
 શામળીયા ગુણના સિંધુરે, બળવંતા બેઢી—વહાલીડા.
 વહાલાજી મારા નબળી, વખતના છો નાણું;
 જગ સરવે મિથ્યા બાણુંરે, બળવંતા બેઢી—વહાલીડા.
 શરણાંગત કેરી સંભાળ, સ્વામી છો લેનારા;
 રૂપિરાજ રહ્યે રહેનારાંરે, બળવંતા બેઢી—વહાલીડા.

ભજન ૪ મું.

શ્રીરામ કહેનેકી મઝા, જીસકી ઝખાપે આ ગયા;
 જીવન મુક્ત હો ગયા, ચારો પદારથ પા ગયા—દેકો
 હુંડી મઝા પ્રહલાદને, ઉસ નામકે પ્રતાપસે;
 નરસીંગ હો દર્શન દીયા, ત્રીલોકમેં જશ છ ગયા—શ્રી૦
 ઐસી લીલન સીવરી, કીસ પ્રેમસે સુમરન કીયા;
 પરમાત્મા ઘર આયકે, ઉસ હાથકે ફલ ખા લીયા—શ્રી૦
 વાલ્મીકે બડા અધમ, ઉસ નામકા સુમરન કીયા;
 સતકોટી રામાયન કરકે, પ્રભુ પદાર્થ પા ગયા—શ્રી૦
 સતકોટી કી તકસીમમેં, જબ શંભુમે પાયા ઉસે;
 બપે કૃપા ઉતકી ભધ, સદ્ગુરેસે દર્શા દીયા—શ્રી૦
 સખસેં બડા હરબ કીયા, ભકતોંકા ધંસ કલ્લીકાલમેં;
 નરસિંહકી હુંડી દારીકામેં, શામળા શકરા દીયા—શ્રી૦
 છા રંહી કીસ્ત બીમલ, રૂપરાજસી સંસારમેં;
 અબ્રકે માનીંદ તૃલસી, પ્રેમ રસ ખસા દીયા—શ્રી૦

(૧૬૪)

ભજન ૫ મું.

માયામાં મનડું મોહુંરે પામર પ્રાણી;
 પ્રભુ માંહે ચિત્ત ન ગ્રોયુંરે, પામર પ્રાણી—ટેક૦
 જીવલડા ઉંધે માથે, તું દશ મહિના ગુલ્યો;
 તે દહાડા હવે ભુલ્યોરે, પામર પ્રાણી—માયા૦
 જોને દના તું તો બળતો'તો જડરાની અળે;
 ઉગાર્યો દીન દયાળેરે, પામર પ્રાણી—માયા૦
 કરડતા તારી કાયાને, કમીઆ ને કીડા,
 પસ્તાતો પામી પીડારે, પામર પ્રાણી—માયા૦
 ખાટું ને ખરૂં તીથું, જનેતા તારી ખાતી;
 તે થકી બળતરા થાતીરે, પામર પ્રાણી—માયા૦
 મુંઝાતો મુખ આળા, તે ચામડાની માંહી;
 ત્રીકમજી બેલી ત્યાંહીરે, પામર પ્રાણી—માયા૦
 ગોઝારા તે તો મળને, સુતરમાં ખાધાં ગોથાં;
 પુછાવી જોને પોથારે, પામર પ્રાણી—માયા૦
 સંભાર્યા સાતે મહીને, રૂપિરાજ કહે છે સ્વામી;
 અલબેલો અંતરજામીરે, પામર પ્રાણી—માયા૦

ભજન ૬ ઠું.

રે જીવ શું કરવા આધડે. પ્રભુની ગમ શુરૂ વિના નહીં પડે ટેક૦
 જોજ કરી નહીં જેવડીયાની, નવ બેઠા નાવડે;
 તુંબડું લઈને હાથે તરતાં, અરણ્ય કેમ આવડે—પ્રભુની૦
 અહોતાળાંમાં તેજ બળે પશુ, દરશે દીવા વડે;

(૧૬૫)

આંખોનો આંધળો હોય પણ, અંધારે આખડે-પ્રભુની૦
 શિષ્ય થયો નહીં શીલાટનો તે, ચાર વિના થાયડે;
 ઔષદ દે ઉસ્તાદ વિનાનો, શરીર આખું સડે-પ્રભુની૦
 અખાડામાં અભ્યાસ કર્યા વિના, નહીં એ મદ્દ નીવડે;
 દાંવપેચમાં દીલ દીધા વિશુ, લાતમ લાતા લહે-પ્રભુની૦
 ગાન કળના ગુરૂ મળ્યા વિના, તાલ ચુકે તાકડે;
 રાગ તાલું ઘર છેટે રહેશે, ઉંટ રાગે આરડે-પ્રભુની૦
 વગર ભણે વાદીની વિદ્યા, રોપે પગ રાફડે;
 મણી ખોળતાં ફણી મળે તો, ઉછળીને આલડે-પ્રભુની૦
 રૂપીરાજ ભણતા રસનાયે, ચઉદે વિદ્યા ચડે;
 ગુરૂવિના ભણી સર્વ ગયો, પણ બાણ કુંચી નવ જડે-પ્ર૦

ભજન ૭ મું.

જમ દે નિત્ય ઝપાટારે, કોઈ ચેતણકાર ચેતો. ટેક
 ઠીઠીઠીઠી દાંત કાઢે શું, પળમાં બગડે પીઠી;
 દીઠી દીઠી ઘણાની બગડી, ચડપ આવી ગર્જ ચીઠી. જ૦
 માતા પીતા બાણે સુત મારો, થાયે દીન દીન મોટો;
 મોત નજીક આવેછે એકદીન, થાશે ખેલ ભાષ ખોટો. જ૦
 બંધુ બાણે બંધવ મારો, જીવે જુગોજુગ જોડી;
 કાળ અચાનક આવી પડડશે, તરત નાખશે તોડી. જ૦
 સોળ અંગ શણગાર સજીને, રોબડશા શું રીજ;
 એક દી લાલ વેરાગણ બનવું, વેષ બદલો બીજો. જ૦
 દર્પણ લઈ શં મખડં દેખો. સમજે જમની શેઠમાં!

(૧૬૬)

એક દી કરશે કાગ કુલાહલ, ચડપ સુવાડે ચેહમાં. જ૦
દારા પુત્ર પરીવાર તજીને, જાણું મીલકત મેલી;
રૂપીરાજ રઘુનાથ વીના નથી, કોઈ બરાબર બેલી. જ૦

ભજન ૮ મું.

જખરો કાળ અપાટોરે, માથે મરણ બીક છે મોટી. ટેક૦
જંતર જાણો મંતર જાણો, જાણો તંતર ટાળા;
કાળ મહાબળ વાત મહં જ્યાં, ધરજી પડે ધારાળા. જ૦
વેદ બોલાવો સૈદ બોલાવો. કરો ઉકાળા કુટી;
જુટી તે તો જરૂર જુટી, ટુટીની નહીં જુટી. જ૦
ભોંયદં ખોદો સીખો શરોદો, તત્વ વીચારો તાબં;
નાડી ભેદ દહાડી રમો પછુ, વળશે ઉંધાં વાજં, જ૦
જોશ જુઓ નિર્દોષ લક્ષ્મીને, કોશ શુકનના કાઢો;
જમ કીંકરનો અજબ અપાટો, ગજબ કરી દે ગાઢો જ૦
વેશ ઉતારો કેશ ઉતારો, દેશ ઉતારો હુજે;
પકડે આવી મોત પલકમાં, જીવડકો શું જુજે. જ૦
રોટી બદલો ઓટી બદલો, લોટી બદલો લાગો;
દહં મહંને ગદં કરી દે, મોત મહં આખો.
ધર્મ ધરો અધર્મને મેલી, ખાંનેથી લ્યો ખેલી;
રૂપીરાજ રઘુના વિના નથી. કોઈ બરાબર બેલી. જ૦

ભજન ૯ મું.

નિશ્ચયે રેવું નથીરે માથે મોત અપાટો મારે. ટેક૦
કાલ્યા કુલ્યા શુરે ફરો છો, જુઓ વિચારી જગમાં;

(૧૬૭)

વધુસતાં કાંઈ વાર ન લાગે, રોગ ભયો રમરમમાં. નિશ્ચે.
 હાટ ભરો ધનમાટ ભરો, ઘાટ કરો ભલે મોટા;
 ખાટ ઠાઠ સહુ ઘાટ આઠ પળ, પાણીતણા પરપોટા. નિશ્ચે.
 જગ જગ મેવાડી મોડીયા, જગમગ દીસે ડગલા;
 લાકડાની ચેહો લાગી, થયા ધુળના ઢગલા. નિશ્ચે.
 ડહાપણ ડાહ્યા કોમળ કાયા, ઉડયા પલકમાં એ તો;
 કેડામેરે વાર નથી કાંઈ, ચોંઈ કરીને ચેતો. નિશ્ચે.
 કાશી કાશી અતી ઉદાસી, જંગલ વાસી ભેગી;
 કાળ જપટમાં ચપટ થયા કંઈ, ભાતભાતના ભોગી. નિશ્ચે.
 મીઠી વાણી પુરા પુરાણી, બાણી વાતો ઝાઝી;
 કાળ કોળીયા કરી ગયો, કોણ કીતાબી કાણ. નિશ્ચે.
 સગાં સંખંધી રૂએ સ્વારથે, વનિતા રૂએ વરેલી;
 રૂપીરાજ રણનાથ વિના નથી, કોઈ બરાબર બેટી. નિશ્ચે.
 ભગ્ન ૧૦ મું.

પકડે કાળ પળમાંરે, ટાંઈ અજબ અપાટો આ તો. ટેક.
 જીવ વિચારે અભેદાન થઈ, મેદાન કરીને માલું;
 કાળ વિચારે ખેદાન કરવા, ભેગ મળે તો બાવું. પકડે.
 ગડગડ ગડગડ નોખત બાળે, જખંડે લશ્કર ઝાઝું;
 ખડખડ ખડખડ કાળ હસેછે, કોઈ ભાળુ માંડે ભાતું. પકડે.
 ઘોડો નાચે વરઘોડામાં, જગ જગ જળકે ઝુલ્યે;
 બેડે બેને જમડા નાચે; લાડકલાં શું કુલ્યો. પકડે
 નારી સારી ધરસુત્ર પુત્ર, બેઈ જીવડો સાર બાણે;

ભજન ૧૨ મું.

હાંરે દેખો સખી ડાલરીયો કાલંદ્રીને કાંઠે ઉભોર, ટેકા
 આણુજવન રૂડું પછેરીયું પીતાંબર હાંરે,
 મોર સુગટ મને હર ધરીયો,
 વાંસળી વગડેને મોહ પમાડે હાંરે;
 યુવો જાહુડાને ભરીયો.
 બીનેવાને પણ મલો ચોલે છે હાંરે;
 પેલે ગુજાને હાર કેઈએ કરીયો.
 વઢવારી નારીયો કેહ છે વઢવારો હાંરે;
 મને લાગે છે ડાપણુનો કરીયો.
 આંકડા લઇને કાલે આંખણુ માગવા;
 હાંરે ફળીયામાં ભરે ભરે કરીયો.
 કેઇક વાર આંખણુ નચાડું નાનકડો;
 હાંરે પેલો કન કુંવર કેસરીયો.

કાલીંદ્રીં

કાલંદ્રીં

કાલંદ્રીં

કાલંદ્રીં

કાલંદ્રીં

કાલંદ્રીં

(૧૬૮)

કાળ વીચાર કરાળ કરવા ગત પડાવું ઠણે ષકડે.
જમાદાર સરદાર તૈયાર ત્યાં, છડીદાર નિત્ય ત્યાં બોલે;
અમલદાર બળદાર કાળતો ગણે તણુંપલા તોલે. ષકડે.
રોબડ રીંગે નંગ રંગ જોઈ, અંગ બરાબર આપે;
અલક મલક કુરબાન કરી દે, કાળ પલક જે કોપે. ષકડે
દેહ આગળ પંચાળ કાળ ભય, શીખામણ આ છેલી;
કૃપીરાજ રઘુનાથ વિના નથી, કોઈ બરાબર બેલી. ષકડે.

(૧૬૯)

રંગીલો નાથ રૂપીરાજ કહો રૂપાળો;
હારે એતો આપણે કાળે અવતરીયો.

કાલંદ્રી૦

ભજન. ૧૨ મું.

બુઠું બુઠું જીવન ખરું જાણ્યમારે; બુઠું બુઠું ટેક૦
બુઠી જનની બુઠી જાયા બુઠી મોહ ભરેલી માયા;

કાચ કુપો છે કાચા, મમતા તાણ્યમારે. બુઠું ૦ ૧

સદાય તે છત કેની છાજ, તે દેખી શું થયે રાજ

આતશ બાજ આશા લાંબી આણ્યમારે બુઠું. ૨

ગગને જમ્યો વાદળ ઝોટો; પાણીમાં પ્રગટયો પરપોટો;

ખેલ બધો એમ ખેટો, મુરખા માણ્યમારે. બુઠું ૩

ધીરજ રાખી મનમાં ધારે, બ્રહ્મપણું છે તનમાં ભારે;

નરક ભયું નવ દારે વધુ વખાણ્યમારે બુઠું ૪

ફેલ કરીને ફાગટ ફટકયો; મેન્દરને ચરણે નવ અટકયો;

લેદ વિના તું ભટકયો, ચારે ખાણ્યમારે. બુઠું ૫

પરખી લેને પુરૂષ પુરાણી, જગમાંથી ગુણ જોને બાણી;

પૃથ્વીમાં જેમ પહાણી ઠરે નીચાણ્યમારે. બુઠું ૬

બાચો તો જગજીવન બાચો. નાચો તો હરી આગળ નાચો

રૂપીરાજ કહો રાચો; સંત સમાજમારે. બુઠું ૭

ભજન ૧૩ મું.

ગોવિંદ જાણ્યા વિના તેં વરસો ગાળીયરે.

ગોવીંદ૦

જળે ચાસ બાંધી જમ અહથે; કાપો કાપો મુખથી કહેથે

રંગ ભરેલા રહશે મંદિર માળીયારે.

ગોવીંદ૦

ભાગ૧. ૧૪ મું.

રંડવા રંડવા આઠ્યો છે તુંતો રામનેરે.

રંડવા૦ દેકર

બીજાનું સુખ એમને બળમાં, વેદ વગરની વાટે વળમાં;
શિવત વિશે તું અળમાં દેખી કામનેરે

રંડવા૦ ૧

પંચ વિષય લાગતા બારા, જતા રહ્યા દેાદી જનમારા;
તું સમજને કરી હે તારા કામનેરે.

રંડવા૦ ૨

કહિક જન્મ તેં ફેરં કરીયાં, દેખા તેથી દુઃખના કરીયા
ભાવમાં સુખ ભરીયા સેવે શામનેરે

રંડવા૦ ૩

આરે હવે નવ અબજ ઉધામે, ઝરણા રાખી ધરેખા ભરે,
ચુરણ આનંદ પામે વહકુંડ કામનેરે.

રંડવા૦ ૪

(૧૫૦)

સુરિ પ્રિયે સુરાયને કુંભકથા ગોઠે નવ કાને;
 જાજની જન જગતને અળ તે ખાળીયારે, ગોવીંદ૦
 હંધયામાં નવ ધર્માં હરીને છુડાઇ ંહારી ઝાઝ જરીને;
 દયા વિના તેં દાન કરીને ખાળીયારે. ગોવીંદ૦ ૩
 અડખંગાઈમાં ઉમર આખી, નરતન સ્ત્રીતામણુ પોઇ નાખી;
 ફેદયા મધ્યે રાખી તીખી પાળીયારે. ગોવીંદ૦ ૪
 ધર્મરાજની આગળ ધરશે, ત્યાંક તારા ગાન ધરધરશે;
 કોધી જમડા કરશે અરે હંદાળીયારે; ગોવીંદ૦ ૫
 મરણુ ધાત તેા નહીં મદવાની, ભેતાં વાર જવાની;
 સાથે ન આવે વાલ સવાની વાગીયારે. ગોવીંદ૦ ૬
 વસ આભુપણુ છુંડી હેશે, બહાર જઇને ખાળી દેશે;
 રૂપીરાજ કહે દાટયાં રેશે રાળીયારે. ગોવીંદ૦ ૭

ભજન ૧ છું.

હરે તેંતે મનખયા જન્મ ગુમાવ્યો, તેંતો ફાગટ ફરેા ખોયોહિ
નર નામ ન જાણ્યું તે રામનું

૮૩૦

સુધ સુધ સાદી રેન ગુમાવી, દીવસ ગુમાવ્યો ખોધ;
કીરણો સરખો જન્મ ગુમાવ્યો હીરેા ફાડીને બદલે જાગ નર
સુખીયા મરે સુખ લોગવી, દુઃખીયા મરે દુઃખ રોધ;
જન્મ રનેહીછે નેડો રામનેા, તંણે સુખ દુઃખ સહ્યાં સોધ નર
સુખ ફેળી મત રાગીયે, વીપત પડે મત રોધ;
સંપત વીપત ફોનું એક છે, કીરતાર કરે શો હિય નર
છાયો તે તો આપસે, કુલયા સો કરમાય;
ઘડે પડે ફાડેા નસે, લખ્યું ન મીધ્યા થાય. નર
માતા મન જેમ પાકણું, મીન તણું જળ માંધ;
ઘડી એક વીણે જો પડે, તો તલપ તલપ જીવ જાય. નર

(૧૭૧)

કાળ ગણે નહિ નહિ કરેડપતિને, ભેશી-ડાણી વૈદ જતીને,
 શંખણી અને સતીને હુકમી હજમનેદે. રટવાળ પ
 ચાર ધડી કેદે ચોધડીયું, નર તન વણુ સમજેથી નડીયું;
 પડશે કે તન પડયું જા પુછ ગામનેદે રટવાળ કે
 રૂપીરાજની વાણી કર વહાલી, ચોત ખદે જાવું છે ચાલી;
 પોષશમાં તું ખાલી આડે જામનેદે રટવાળ ૭

રોડીદાસનાં ભજન.

(૧૭૨)

અન ષંખીને તો ઘણો, ઉઠી આકાશે જાય;
ક્રુષ્ટ થકી કૃપા નીપજે, એનો સાર કહો ન જાય. નર૦
જેસો રંગ પતંગનો, વેસો હે સંસાર;
રામ નામ રંગ એક છે, રોહીઠાસનો પ્રાણ આધાર. નર૦

નાભા ભકતનાં ભજન.

ભજન ૧ લું.

કાયામાં અલક પધારશે, પધારશેહાં આતમરાજે આવશેરેજી.
ચાંદો સુરજ હોય નર ચાલશે, સામે નવલખ તારારે;
આપ નારાયણ આવશે, ખાંધો ખડગ ચોધારારે. કાયા૦
રામ સરખા હોનું ભાવલા, સાથે રૂપાંદે રાણી;
રાવત રણુમ્ની સુદ્ધ રામ દે, ચોથી હરીચંદ રાણી. કાયા૦
તેને પંથે ચાલે માતા પદમણી, પાથે નેપુર વાજે;
ઉલટ સુલટ ગુલતાનમાં, ચાલમ મેળે વીરાજે. કાયા૦
દેલડી નગર વાજાં વાગશે, ચીંગી નાદ બુરલા,
નાસો ભકત એમ ઓચર્યા, ઓદયા અગમના સુરલા. કાયા૦



ગંગેવનાં ભજન.

ભજન ૧ લું.

નુર દરગાપર વારી ખાવીદ નિત્ય નિત્ય ચડે અસ્વારી;
હુકમ કશોતો રહીએ હજુરમાં, નુરદરગાપર વારીજી ટેક.

ભજન રે ભૂં.

મહિવાહો પીર પાઠશાહ, ધુન ધણી મેં ધાર્યો
એવો મગટ પરહો ભાગ્યો, (૨)

મહુ વહાલા પીર પાઠશાહ.

ટુકો

આપ ન સુજે પથરા પુજે, આંખલડીયે આંધારું;
આંધર ભેલી અલગી મેલી. દાવડીયા મું બાળો.
ધોળામાંતો ધુળ લગાડી. બુબ ભલાંયો રાદો;

મહુ

અદાર વરણ એકજ પાલો, નુરીભન નજરે ભાગ્યો. મહુ
ગંજોવહાલી ચરણું ખાસી, નેનમાં નેન ચીલણો;
સેર કરીને મંદીર પધાયા, હિલે કમીચુન બાગો.

મહુ

(૧૭૩)

યાંય તરવકા બન્યા બંગાલા, દશ માંઢી સેલી બારીછ.

અવિનાશી તો આવે ને જાવે, સરભંગીના યારી. ગુર.

સાચાની સાથે સગપણ કીધું, તન વીંધાણું ગુર બારણે;

જવસાગરથી તારી લીધા, વાલ તારે વારણે. ગુર.

‘પરબે તો ખીર પોતે ધધાધો, નકલંગ નેજા ધારી;

લીલા ને ધીળા નિશાન ફેરફે, ફરગા ઉપર વારી. ગુર.

પીત વીના પરસોલીયે, તે ખાંડ લાંબે બારી;

હિત વિના હરિ હાથ ન આવે હિત તણી બલીહારી. ગુર.

અનામ ચીનો આરમા તેણે, લીલની ફગધા ટાળી;

ગંગોવદાસ માહુરને ચરણે, અલખ લીચો ઉગારી. ગુર.

નિર્મળદાસનાં ભજન.

ભજન ૧ બું.

જ્ઞાની તો તેને કહીયેરે, ગુરૂ સંગે મળી રહે;
 નીત ઉઠે જેની સુરતારે ખેંચીને ગુરૂ ચરણ રહે. ટેક૦
 જળસે શબ્દ કીયો ગુરૂ સમરણ, મિટ ગયે સકલ ખિકાર
 આઠ પ્રહર કીયો, ચોસઠ ઘડીયાં છુટે નહિ લગાર;
 સત્ય તો તેની વૃત્તિરે, નીશ દીન લાગી રહે. જ્ઞાની૦
 જો તન લાગી સો તન બાણે ગુરૂ શબ્દકી ખાત,
 રોમ રોમ રંગ હોઠ રહ્યોરે રણુકારકી સાથ;
 શબ્દમેં સુરતીરે મણી જ્યું નામેં મીલે. જ્ઞાની૦
 પોથી પઠ પઠ પંડિત ભુલે દેખે નહિ કછું સાર,
 ચાર વેદ હુંદે નહિ પાવે, ખટ દર્શન કે પાર;
 અપાર દેશ ન્યારોરે કોઈ સંત વીરલા લહે. જ્ઞાની૦
 આદિ અનાદિ નામ ગુરૂતું નીરખી લ્યો નીરધાર,
 નિરાલ બસ બહીસે ન્યારા ગુરૂ પદ હે સુખકાર;
 નિર્મળદાસ નિહાળેરે પ્રગટ ઘટ ઘટમાં રહે. જ્ઞાની૦

ભજન ૨ બું.

રામ નામ ખ્યાલોરે મિલાવે કોઇ ગુરૂ સહી;
 સચરાચર વ્યાપીરે દેખીતો કાંઈ ખાલી નહિ ટેક૦
 પિયા પીયાલા લયા મતવાલા રોમ રોમ પ્રકાશ,
 ઓહં સોહં દોઉ ધ્યાન ધરતહે, સંત ગુરૂકી પાસ;

(૧૭૫)

આનંદ લયો મનમાંરે, હૃમ્તી હર ગઈ. રામ૦
 જો કોઈ મીલે શબ્દ કે ભેદ, તો નીરખે નીરધાર;
 નિરાકારની શુભ અવિનાશી, ઝલકત જોત અપાર;
 અપાર દેશ ન્યારોરે, નામ બીન કહ્યું નહિ. રામ૦
 ચાર વેદ ખટ શાસ્ત્ર પઢ ગયે, પઢ ગયે સકલ પુરાણ.
 વાદ વિવાદ કરે સંતનસે, જ્યું મરઘા વનમાંય,
 વસ્તુ તો તેરી પાસેરે, જંગલ બીચ હુંદત ફીરછી. રામ૦
 ચાર વેદ બ્રહ્માસે નીપજ્યા, તીનહું ન પાયા પાર,
 ઉનથે જ્યાદા કેન પડેગા, નીકલ પડે જગ બહાર;
 અકલ ગતિ તેનીરે, નીર્મળદાસે કહી. રામ૦

ભજન ૩ જી.

સાધુ તો તને કહીએરે, જેને ઇચ્છા નહિ જરીયે;
 બ્રહ્મ ઇચ્છા માયારે, તેને તે બ્રહ્મ કેમ કહીએ. ટેક૦
 ઇચ્છા કરી સોહી માયાહો. બીન ઇચ્છા દર્શાય;
 જ્યું પ્રતિગળ પડ્યા પાણીમે, યું દરસે ઘટમાંય;
 અક્ષર અક્ષર બોલેરે, માયાસે બ્રહ્મ મીલે. સાધુ૦
 હું બ્રહ્મા કહી બ્રહ્મા બુદ્યા બ્રહ્મ દેખા ન કોઈ,
 જખ સુરતા ગઈ નાભી કમલ પર, ઉતરી ગઈ તે જોઈ;
 છત્રીસ જીમ વહી ગયારે અંતે કુછ મીલા નહી. સાધુ૦
 વ્યાકુળ બયે ખગર નહી તનકી આપહી દીયે ભુલાય,
 સાધુ પુરૂષકો શબ્દ-લયો હે ચાર વેદ સુખ માંય;
 નામને દર્શાવ્યોરે, સૃષ્ટિ સહુ વૃષ્ટિ થઈ. સાધુ૦

ભજન ૨. બું.

૮૩૦

વાડા વાળી ભેટાદે પોતાનો પંથ કરવાનો;
જળ કરી હિતરેદે પરાયા થન હરવાને;

રાધાનંદીને મહાનંદી, રવાળી સહજનંદી સમ નાથે;

કપીરપંથી તુંબાદે વાડાઓ, તેા જણી જણીને જીલાવે વાડા
અનનો વાડા ગાય ભેંસનો વાડા કાંઈ વાધનો વાડા દેખાડે
અપંથ નાથ કેમ બાંધ્યામાં આવે તેને કેમ કરી દેખાડે,
જીવે કરીને પૃથ્થર પુજાવે, પુજાવે થાવું પાડાણું;

વાડા

વસ્તર સંઘાથે કપાદ પુજાવે તેમાં કાણું કદે કલ્યાણું;

વીથં મલ હોળેદે અરૂણ ભેમ મરવાને;

વાડા

સિંહરાજથી હરે કુનિયાં પણું, સિંહ હરે નહી કાંઈ;

સોહંમ સોહંમ વીજલંદરવાળી, એમ અખીલ બક્ષને જોઈ

ભજન ૨. બું.

વાડા

કળીજીગ તેા આગ્યોદે કુનીયામાંથી ઘડી દયા;

સોદા સોદા માજનરે, જાઅપતે જોઈ શયા.

૮૩૦

(૧૭૬)

સરથાસુગ કાપર જોતુ યુગ આદે યુગ ભરપુર;
ના ફોઈ ગયા ના ફોઈ આગ્યા, અંડીત નાહી મર,
અંધે અગો અપરચીરે, નીર્મળ વિના સુઝત નહિ. સાધુ

ધીરા ભકતનાં ભજન.

અજન ૩ ભું.

ધીરાનો ધડુસલો મોત વિશે.

કઠણુ ચોટ છે કારમીરે મરણુ મોટરે માર;

કંઈક રાળને કમ્પક રાળયા,

હારે મેલી યાદયા સંસાર;—હીરે હરીરસ પીછએ;

સંસાર ધુમાડાના બાપકા રે, સાથે ન આવે ફીલ;

રંબ પતંબ તેા ઉડી જશે, હરી જેમ અંકડાનો ધોર. હીરે.

કેના છોર ને કેના વાછરે, કેના સાંજને બાપ,

અંતકાળે બહુ ઘોરણુ, હારે સાથે ધુનય ને ચાપ. હીરે.

(૧૭૭)

ધરતીમાંથી ધરમ ગયો. ને, પાપનું વધું પુર;
 પરજન તો પશું થઈ વરસે. સેદની થઈ ચક્રચુર;
 ધરણીએ રસ ચોરોરે માગ્યા કણ વણસી ગયા. કળીં
 સુરનું સુર ઝયું ને ગયું સતિનું સત,
 વેદી લેદી ખંડિત પુરાણી. સૌની મટી ગણ મત,
 કળીચુગનું એવું કારણેરે, લોભે જન લાગી રહ્યા. કળીં
 પુશ્પીમાં પાખંડ પુજાયે, વીધ કરે વેપાર;
 સંન્યાસી ધન સંચારવા લાગ્યા, પતિવૃતા નહિ નાર;
 સત્ય ના જડે શોકચુરે, અસત્યના એક થયા. કળીં
 જનપતિ તો વાંકા તુંકા, તે દુઃખ કૃને કહેવાય;
 કથા તો કુપાગની સુષ્પસે, પ્રશ્ન તો ગરડાને પુછાય,
 દાસ પીરો કહે છેરે, સાની તો માની થયા. કળીં

(૧૭૮)

માળી વીણે રૂડાં ફુલહારે, કળીઓ કરે છે વિચાર;
આજનો દીન રળીઆમણેરે, હારે કાલે આપણે શીર ઘાત હે.
જાયા તેતો સર્વે જશેરે, નથી કાયા રહેનાર,
મરનારાને તમે શું રૂઓ, હારે રાનાર નથી રહેનારે હેતે.
દાસ ધીરો રમે રંગમારે, રમે દિવસ ને રાત;
હું માફે મિથ્યા કરો, રમો પ્રભુ સંગાથરે, હેતે.

નુરનમાં ભજન.

ભજન ૧ તું.

રામ ભજો મેરે ભાઈ તો જનમ જનમ સુખપાઈ
નહી તો દુર સમુળા જાઈ. ટેક૦
આ જુગ તો સપનેમે ગયો, સપના નાળી હો જાઈ;
આજુગતો તુજે ધુતન આયો તુજે તુજકો બીડ જમાઈ રામ
ઘંટર વાળે મરગા લોભના પરાધી બાણ લગાઈ,
મોહકા બાંધ્યા કબી ન છોડે ધબક આધેરા થાઈ. રામ.
મીઠી કેલી લેકર ખીલાવે; સલી વાકુ કસાઈ;
સાલીકા પાલન છોડે; નિશા છુરી ચલાઈ. રામ.
ખાટા ખારા મીઠા લગતહે, લાલચ લોભ ન જાય;
ક્રીમા કર્મક્રી કહર ન જાણે, ખમેયાં રોગ ભરાઈ. રામ.
કહે નુરન મુનો ભાઈ સાધુ ક્રીમા હમકે કળ જાઈ;
અંતકાલ કેઈ સગા ન અપના; સ્વાર્થી જમલ સમાઈ રામ.

ਪ੍ਰੀਤ ਅਤੀਤਾਂ ਅਰਨ,

ਅਰਨ ੧ ਫਿ,

ਭੈਰਵਾ ਦਾਅ ਕਾਧਾ ਪਤੀ ਦੇਖੇ ਬਾਨ ਨਈ,

ਭੈਰਵਾ ਦੀ ਬਾਨ ਹੋਈ ਨੀਲਾ ਬਾਨ ਨਈ,

ਭੈਰਵਾ

ਅਤੇ ਕਾਧਾਮਾਂ ਉਤਰੇ ਉਤਰੇ

ਬਾਨੀ। ਭੈਰਵੇ ਦੇ ਪਾਥਾਂ ਦੇ ਪਾਥਾਂ

(૧૪૯)

પાલણ્ણિસિંહનાં ભાજન.

ભાજન ૧ છું.

ફૂડા રાખને મનાવો. ખરવા યશ્વિશને મનાવો;
અવો સાધર જલ ભથેલિહ.

ટુકાં

રાજા ફૂડાદે જેની મજા ફૂડીદે;

ફૂડા કળણુખના મેડુલીયા.

અવો ૧૦

નર છિ ફૂડા જેની નારીયું ફૂડીદે;

ફૂડા કળણુખના રે નેડા.

અવો ૧૦

કાળા પેતરમાં વસે થીજ મત વાવોદે;

વણુદે ભેતરીયાં ગાડાં વાળોદે.

અવો ૧૦

ખાર સસુદ્રમાં મીઠી ઝેક વીલડીદે;

ભાવદે સાગરમાં ફૂડા ચીરલાદે.

અવો ૧૦

કંઢિદે પાલણ્ણી વસે ગુગરા ન રેભેદે,

ઝમમીરસ થોળી થોળી ખીજે.

અવો ૧૦

(૧૮૦)

ચેતવણી તો કેની ન આલે,
કારી આલે ફીરતારની. હંસલા૦

ભવ સાગરમાં રમવાને નીસર્યા હાં,
રમત રમો નીરધારની નીરધારની;
સારા રમો તો સાહેબ નીબાળે,
જીતી બાજી રમે હારની. હંસલા૦

ધાધ ધુતી ધન બેશુ' કીધુ'રે હાં,
માયાનો કેઈ પાર નહી પાર નહી;
સશુ' કુટુંબ તારૂં વીંટીને બેઠું,
આડું ફેરે કોઈનો ભાર નહી. હંસલા૦

બુવો તેડાવી જોશ જોવરાવોરે હાં;
ઝોસડનો કાંઈ પાર નહી પાર નહી;
પીઠો ભગત કહે સરવે પાંપળા,
હરી વીના આધાર નહી. હંસલા૦

ભજન ૨ જી.

ક્રીયાં જઈ રેસો રાત મારા બાળપણનાં સાથી;
રે જીવ હંસલા આતમ જીવડા જઈ રેસો રાત. ટેક૦
ગાડું ભયું અંદન લોકડે, ચડવાને ઘોડા કાટ;
ચારજણા તુંને ઉપાડી આલ્યા, ખોખરી હાંડીમાં લીધીઆગરેજી
એની રૂવે બજારમાં, તારી માતા રૂવે ઘરબાર,
એક વીસામો ઘર આંગણે ને બીજો તો આંધા બાર, રેજીવ.
ત્રીજો વીસામો ગામને ગોંદરે, શમશાન વીસામો ચોથ,

દોય કર જોડી પીઠાજી ખાલ્યો, હરી વીણ એકન ઓથ.
રે જીવ હંસલા આતમ કયાં જઈ રેશે રાત.

ભવાનીદાસનાં ભજન.

ભજન ૧ છં.

કહોને શુરજ એનું કેમ થાયે, વરેહ જાણ કેદી ઓલાશે ટે.
વૃત્તિ માહરી રામસે લાગી, વરેહની જાણ દેહીમાં દાજી. ક
પેલે આણે મારી પ્રીત બંધાણી, આળ્યો અચંબો એકજી;
સોળે શણગાર સજી કરીને, ભાઈતાપર ચડાવ્યો રંગ વરે
નર ને નારી જેદી સ્નેહ બંધાણો તં કેમ તોડયો જાય;
એધ અસાડો જાણે ઉમટે તે, અવનીમાં નીર ન માય. વરે
કેણે ઉપદેશ આપીઓ કેણુ પોહ્યાંચાડે ધામજી;
સતશુર જતાવે છેડલો, આવી પોહ્યાંચાડે ઠામજી. વરેહ
સરગ જીવનથી ઉતર્યા ને બોલ્યા ભવાનીદાસ;
સતશુરનો મહીમા ઘણેરો સદા વૈકુંઠમાં વાસ. વરેહ

ભજન ૨ જી.

હરીના ભજન વીના ચાલી ગઈ જીવાનીરે; ટેક
તરવર દેખીને લીધો વીસામોરે, આત્મા થયો મારો રાજી,
હરકમ હંસો ચાલવાને લાગ્યો, પ્રાણી પરદેશી માંહીલોરે પંખી
જીવાની જાતાં મેતો જાણ્યું નહીરે ઘડપણુ આવ્યું છાનું છાનું
કાળા હતાતે ધોળા થયા, પ્રાણીયા આવી મોતની નીશાની

(૧૮૧)

માતા પીતાને કુટુંબ કમ્પીલો, સાથે નાવે ઘરનારી;
ખંધેવ ઉભા બારણેરે, કરતા 'કાઠવાળી તરત તૈયારી. હરી.
કંકુવરણી કાયા કામ ન લાગે કેસર વરણી નારી નાહની;
મુવા પછી સળગાવી દેશે ને ઉડી જશે તે વાનીરે. હરી.
કાળ આગ્યો જ્યારે કારમોને, થઇ આંસુડાની એલી;
જોધા પ્રતાપે બણે ભવાનીદાસ, રંગડો જશે તારો રક્ષીરે હરી

ભજન ૩ જી.

ખંડલા અજબ અન્યા હે મોરાર, તેનો નીરખે નાવે પાર. ટે
પાંચ પચીસ પુતળી તેમાં નાચે નાયક એક આધાર,
અધર આસન મારો સતગુરૂ બેઠો, તેનો ન કરે ફેદાર. ખં.
નવસેં નાડ ને બહોતેર કોસ બળરૂનો નહી પાર;
તેમાં સતગુરૂ રમતા હીસે, સુખ મનનો આધાર. ખં
નવલખ હરવાળની નવલખ બારીઓ, આવત જાવત અવાર
મન પવનની ધબક ફરેકે, ત્યાં નીરખો નીરાકાર ખં
નાભી કમલસે નાવ ચલતહે, બાજત અનહદ ઢોલ;
જોધાપ્રતાપે બેદયા ભવાનીદાસ, નાવેએ નામ કોઈ તોલ ખં

ભાણુદાસનાં ભજન.

ભજન. ૧ જી.

જાનો જગ સેપનેકા મેલા,
સજ સિંધ સમહી મન દેખા, જાગત મયા ત્રાકેલા. જાનો

ધર્મન ૧ હું.

ગણપતી ગાય હે સદા; સુખ પાત્ હે શુર મન્યા બલસાની
 વિધન વીઠારણ કાજ સુધારણ, કરોડ તેવીસ આગેવાની.

સતો। બાર્ મારા પીળો રસાણી,

જળ કેરી પેઢાશ બર્ સખ, જલ જુગતી રસાણી હોણ;
 સોહી સાહેબ કેમ છેડીએ બંદા; તન મન ધન ફરયાની

જુલો। બમરો ફરે બદકતો; કહો બમરની વાણી હોણ;

સતશુર મળે સાન સમજવે, ગાલમની ગોળખાણી. સં
 શુરેણએ હાથ ધર્યો શીર ઉપર, જલહલ નેત્ર દરસાણીણ

મીડયો। અપેશ બયો હોણારો; હીરફે નેત્ર જણાણી સં
 સુન રીમખરમલ જંગ હડાઈ; ફરીજન હરલે બાણી;

ઉપણ ધેમવાવને બકિત. કોરવ સોણ મણી હોણ. સં

(૧૮૩)

માત તાત નરનાર કપીલા, કદી અલલ નહીં લેળા;
જોકહીં આના જોકહીં બના, પાપ પુન્ય ધર થેલા. બનો.
કહાંસે આપા કહાં બંજોગો, કર વિચાર મન મેલા;
અટક રંખડે ચાર ધડીકા, તામે કંકા પરેલા. બનો।૦
રાત કદી ખખર ન પાઈ, ગયે ગુરે અરે જોલા;
જોકહીં નામ રામકા સંચા, બાણ કહે ધર પેલા.

ભેરવપરીનું અજ્ઞન.

ପ୍ରବର୍ତ୍ତନୀୟତା

ଅଥବା ୧. ପ୍ର.

ଅଥବା ପାପୀନର ଛାବେ'ର ଅଥବାକୁ ନର ଛାବେ'ର ଛାବିପ୍ରାପ୍ତି—ଅଥବା
ପ୍ରାପ୍ତି ପାପୀନର ଛାବେ'ର ଅଥବାକୁ ନର ଛାବେ'ର ଛାବିପ୍ରାପ୍ତି—ଅଥବା
ଅଥବା ପାପୀନର ଛାବେ'ର ଅଥବାକୁ ନର ଛାବେ'ର ଛାବିପ୍ରାପ୍ତି—ଅଥବା

મુકુંદનું ભજન.

ભજન ૧ બ્રુ.

દીપેડી કહે તલચેરે ભુખી ઉપર ભાર થશે;
અઠારસોભીરે; દળ અટવાઈ જશે.

૮૬૦

ભૂંમી તણ જઈ વ્યોસે વસીયે. પણ ભવિષ્ય ન ભૂલે,
કુંભે કરચું તે કાંઈથી ન મટે, શું હકાપણમાં કહે;
હજીર હુકમથીરે હિનાફે તે સહિજે હસે. દીપેડી ૦

૧

રામ મગદીને રાવણ રોળ્યો, જળમાં ધાંધી પાળ;
સોનાની લંકા ક્ષણમાં છુટાણી, વીળીપણ કર્યો ભુપાળ;
વીશે ભુજ વાઢયારે, છેલા મસ્તક દશે. દીપેડી ૦

૨

ગહલાદની ખતિજા પાળી હિરણ્યકશ્યપુ કહ્યો,
નરસિંહ રૂપ ધર્યું મારે નાથે, બ્રહ્માના વરને ગણ્યો.

૩

હારેથી સર્વ હેઠું; ઉગરે નહીં ઉપાય કશે દીપેડી ૦
ગજધંડ નાંખીને ધંડાં ઉગાર્યાં, પક્ષીની કરી પ્રતીપાળ,
નરસીંહ નર સર્વથી સમર્થ, રાજે કીર્ધી રખવાળ,
ભાણક માસી લીધીરે હરીજનમાં વસે, દીપેડી ૦ ૪

(૧૮૫)

ગલીયોંકે ખીચ શીરે ખાવરે; નાર પાપી તકતા ફીરે'ગે;
કલીયુગમે—અયસે.
ભુખે પ્યાસે સાધુ આવે ચપટી ચુન ન હંધ'ગે રામ ચપટી
ચુન ન હંધ'ગે.
જખ રાજકો હંડ પડેગો, રોકરૂંધે પાપી ગીનગીન દેધ'ગે.
કલીયુગમે—અયસે.
માતા બેનકુ કછુ ન ગીને'ગો, દીલ ખીચ પાપ ધરે'ગો રામ;
દીલ ખીચ પાપ ધરે'ગો.
સાલા સંકુવા નિત્ય જમાવે, ભાઈઓસે પાપી ભૈર લડે'ગે;
કલીયુગમે—અયસે.
લાલ ખંભ લોહકા ધગાયા ઉનસે ખાથ ભરે'ગો રામ, ઉનસે
ખાથ ભરે'ગો;
તુલસીદાસ ભભે ભગવાના પાપ ધરમ દોનું સંગમે ચલે'ગે,
કલીયુગમે—અયસે.

ભજન ૨ જી.

હરી શાઈ મંગવાઈ, હોત કલમ—ટેક.
હોત કલમ હરી શાઈ મંગવાઈ; પુરબ લખી બનાઈ રામ;
પુરબ લખી બનાઈ
પહેલે નામ લીખો હરિ અપનો,
પીછે લખી લક્ષ્મણકી લડાઈ—હોત.
મેઘનાદ રાવનકો બેટો, ઉભો ચાંપ ચડાઈ રામ, ઉભો ચાંપચડાઈ

(૧૪૬)

હય કોઈ અયસા દલમેં ચોદા મનસુખ હોકે મોંસે કરત.
લડાઈ—હોત.

શકિતકો ખાણુ છુટો લછમનકો, લગો ભુજમેં બઈ રામ;
લગો ભુજમેં બઈ;

ખુબ ઉરીસો ગઈ મંદિરમેં, ગીશ ઉડે જહાં બેઠે રૂઘુરાઈ—હો.
મંદિરસે બેઠ મદ ભરી નીકસી, નયન નીર ભર લાઇરામ
નયન નીર ભર લાઈ;

તુલસીદાસ બજો ભગવાના, મેઘનાદ ચોદા હારગયોલડાઈ—હો

ભજન ૩ જી.

ભજ મન રામ ચરન સુખદાઈ—ટેક૦

જીસી ચરનશે નીકસી સુરસરી, શંકર જટા શામાઈ;

જટા શંકરી નામ પયો હે(ર)ત્રિભુવન તારન આઈ ભજમન

જહી ચરનકી ચરન પાડુકા, ભરત રહેા લવલાઈ;

સોહીચરન કેવટ ધોય લીનો(ર)તબ હરી નાવચલાઈ—ભજ

સોહી ચરન સંતન જન સેવત, રહત સદા સુખાદાઈ;

સોહી ચરન ગૌતમ રૂપી નારી(ર)પરસ પરમપદ પાઈ—ભજ

દંડકવન પ્રણ પાવન કીનો રૂપીયન ત્રાસ ખીટાઈ;

સોઈ પ્રભુ ત્રિલોકકે સ્વામી,(ર) કનક મૃગા સંગપાઈ—ભજ.

કપિ સુગ્રીવ ખંધુ ભય વ્યાકુળ, તીન જય છત્ર શ્રીરાઈ;

રીપુકો અનુજ બિણીપણુ નિસીચર, પરસત લંકા પાઈ—ભજ

શિવ સનકાદિક, જ્યોત પ્રહાદિક, શેષ સહસ્ર મુખ ગાઈ;

તુલસીદાસ માફત મુલકીપ્રભુ, નીજ મુખ કરત અડાઈ—ભજ

(૧૬૭)

ભજન ૪ થું.

ભુજા મેરી દુટી, સુનો હનુમાન—ટેક૦

સુનો હનુમાન ભુજા મેરી દુટી તુમ મત જાનો જુઠી રામ.

તુમ મત જાનો જુઠી;

આઠ પહરે રામા હજમે' મેઠા;

કોન કુંવરને મેરી ખખર ન પુછી—સુ.

લંકામે એક વધઢજ રહેતો, પર્વતમે' એક ખુટી રામ;

પર્વતમે' એક ખુટી;

ભરત શતરૂધન રહે ગયે ધરક;

કોન લાવે ચરી સંજીવન ખુટી—સુ.

હનુમાનને કસણી જો કેશી, શીરખજરંગી ટોપી રામ,

શીર ખજરંગી ટોપી;

તુલસીદાસ બજો ભગવાન;

હીનુમે' લાવું તેરે સંજીવન ખુટી—સુ.

ભજન ૫ મું.

ચરન રજ મહિમાં મે' જાની—ટેક૦

જીન ચરનસે' પ્રગટી સુરસરી; ભગીરથ ભુપ આની—ચરન૦

જેહીપદ રજસે' અહલયા ઉદ્ધારી, ગૌતમ રૂપિકી સતી—ચ૦

જેહીપદ રાજસજા વિભીષણ, પાયો લંકાઠી રાજધાની—ચ૦

જેહીપદ સેવે વિપ્રસુદામા સયે કરિદ્ર ધર સંપત્તિ આની—ચ૦

તુલસીદાસ અબોહશરથ નાંદન, અરુનકમળ સિતમુખની—ચ૦

ભજન ૭ મું.

જનકરાજનો માંડવો.

સીતાજનો તાત એમ યોદ્ધાહોણ, જોદ્ધા રાજાંદે જનક.(૨)
ધનુષ્ય ચડાવે કૌર્ભ રાજ્યો હોણ; આપું કન્યા દાન. રાં
રાજાંદે જનકજીને માંડવેહોણ, મળીયા મોટા મોટા ભ્રુપ (૨)
સીતાજી ઉભાંદે મંદિર મળીયેહોણ, નીરખે રઘુવરના રૂપ રા.
હોંક મારીને રાવણ ઉઠયોહોણ દીધો ધનુષ્ય ઉપર હોધ,(૨)
હોંકથી હોધનવ નીસર્યાં હોણ, લાગ્યો લોકાપતિ રાધ. રાં

(૩૮૮)

ભાજન ૬ કુંઃ

એરે લાવો નૈયા તુમ કાચકુ ડરતહિ;
ગંગા કીનારે, લાદે તોસી નૈયાં—ટેક
ગંગા કીનારે રામ ધીરાભે;
પાર ઉતારો મેરા, કૈવટ ભાંધ્યા—એરે.
એક કહો લાભન, લાખ કહિંગે;
ચરન ધોયે ધીના, પાર ન લગાડ્યાં—એરે.
ઇન ચરનનસે, શાલ્યા ઉરાની;
કૈસે ખચેગી મોરી, કાષ્ટકી નહયા—એરે.
એતો ખચન શ્રીગૌતમજી,
કષ્ટકી જાયે તો દેહ સોનેકી નહયા—એરે.
તુલસીદાસ હંસનકી જોડી;
રાજ કરેંગે તુમ છુગમેં કનહયા—એરે.

(૪૮૮)

અજોધ્યા નગરીથી હરી આવીયાહોણ, તાણ્યા તરકશીનેતીર
 ધનુષ્યના કર્યા ત્રણ કટકાહોણ; ધનુષ્ય ચડાવ્યું આકાશ, રાઠ
 વીગતે પહોંચ્યારે વધામણારેણ; સતીયું સજ્જને શણગાર (૨)
 ફડકે ફરશુરામ જાગીયાહોણ; છળકથા શેષ પાતાળ. રાઠ
 ચારે તેજુગની ચોરી રચીહોણ; પરણે સીતાને શ્રીરામ. (૨)
 દાદાએ દાન પુન્ય બહુ કર્યા હોણ; કોડે જમાડયો કંસાર.
 તુલસીનો ઠાકોર રઘુરામ છેહોણ, વરત્યો જય જયકાર. (૨)
 સીતાણ આનંદ સુખ પામ્યાંહોણ; આવ્યા અજોધ્યા મોઝાર

ભજન ૮ મું.

હોલો હોલી કહે છેરે, પ્રભુ મારી વારે ચડે;
 અચ્યાં મારાં મારેરે; તળે આવી બીલ ખડો. ટેકઠ
 બાણ તાણીને ઉલો પારાધી; ઉપર આવ્યો ભોજ,
 દરમાંથી સરખ જો નીકળે તો, વણશે અમારાં કાજ;
 ગરૂડના ગામીરે આંટી રાખી રખે રહો. હોલો
 કહેતામાં પ્રભુ પરવરીયાં, તે સર્વ વિશે નીરવાણ;
 પારાધીને પગે ડંશીને; તતક્ષણ લીધા પ્રાણ;
 ત્યાંથી બાણ છુટયારે, બાજ આવી હોં પડ્યો. હોલો
 કંઠણ વેળામાં કાખજ આવે, ભજન કરે ભય ભય;
 એવા સમરથ સ્વામી મુકીને, કેના પુણ્ય પાય,
 ઝુનેગાર તારોરે, તુલસીદાસ ખરો. હોલો

ભજન ૯ મું.

ફિર ગઈ રામ દુહાઈ, લંકાગઢ શીર ગઈ સમ દુહાઈ. ટેક

(૧૬૭)

કહતે મહેલરી સુનિ પીયા રાવન, યહજુસિ કેન શીખ
કરત હાન મલિ ભાઈ તુઝારી, કૃપા ભથડે પરાઈ. અબઝ
અબળા બલિ બુદ્ધિકી ઝોઝી ઉનહુકી કરત બડાઈ
કટકે સહિત હમ બાંધીલે હોં, તપસી દોઢ ભાઈ. અબઝ
હનુમાનસે પાયકે ઉનકે, લક્ષ્મણસે બલિ ભાઈ;
જરત અગ્નિમેંદુકી પસ્ત હે; કોઠી ગીને નહિ ખાઈ અબઝ
બીસ બુબ દશ મસ્તકે મોરે; સો ચેજલ ચક્રવાલ,
સવાલાખ પરિવાર હમારો કુંભકરન બલિ ભાઈ. અબઝ
કંચન કોટીહે રવમિત બુલો; સાત સમુદ્ર એસી ખાઈ;
અંબનીપુત્ર મહાબલી આયે, સોનેકી લંકે જલાઈ અબઝ
કટકે જોરીકે પાર ઉતરી આયે, પટ સિંહાસન બાંધે;
તુલસીદાસ રઘુવીરજીકે ચરણે; લંકા બિલાવણ પાઈ અબઝ
ભજન ૧૦ મું.

ભકિત સદા હે સાર પ્રભુનકી ભકિત ટેકઝ
શ્રવણ ભકિત પરિશ્વરને કિની, સમદિવસ બહુ પ્યાર પ્ર૦
કીર્તનહે ભકિત જો દુહા; સદુપદેશ વિચાર. પ્રભુ૦
સો કીની શુભદેવ સામવત, વ્યાખ્યા બહુ વિસ્તાર પ્ર૦
જો પ્રભુ પુરણ ઘટપટ સમરથ, સતચિત આનંદધાર પ્ર૦
અમુર સુઠ પ્રદહાદ સમરણ કરી, કીનો નિજ ઉદ્ધાર પ્ર૦
લક્ષ્મીને પ્રભુ પકડી સેવન, આકુર વંદન પ્યાર પ્ર૦
પુબ પ્રભુકી પૃથુને કીની નિતનિત વિવિધ પ્રકાર. પ્ર૦
દાસ ભકિતે હનુમાન કરી શુભ તનમનરહિત વિહાર. પ્ર૦

ધ્રુવ અને મહાસાગરું ભજન.

ભજન ૧ છું.

હવડાણું જતન કરીરે હવડાણું જતન કરીરે;
 તારારે હવડાણે નેખમ-સાચશે. હું મન લોભીછ.
 જાણું તારે કુવારકાને પેદ્ય જાણું તારે કુવારકાને પેદ્ય;
 વચન કાળા તને હું ટશે. હું મન લોભીછ.
 જાણું લેજોરે સંગાત, જાણું લેજોરે સંગાત;
 સરગામાં નથી કાટ વાણીયો. હું મન લોભીછ.
 લોભીયા લેજોરે સંગમત, લોભીયા લેજોરે સંગાત;
 જોવા લોભીયા તે લોભ પતાવશે. હું મન લોભીછ.
 ગાદા નહીં ખીલે બાર, ગાદા નહીં ખીલે બાર;
 જાણું કશે તે બાર હવશે. હું મન લોભીછ.
 સમકે નહીં આવે કામ સંગદે નહીં આવે કામ;
 જાણું પીએરે વીગતે વાણીય. હું મન લોભીછ.
 લોભા-ધ્રુવને મહાસાગરે પોદયા-ધ્રુવને મહાસાગર;
 જોવો હરી ભજન જોક હીરશે. હું મન લોભીછ.

(૧૬૬)

સામાજિકત અર્થુનાંકી, અમિતશય, મલુ, શ્રીમ નોંધાકાર. મ
સરવ સમરપણ બલીને કીનો, બુધન રહેલાગાર. મ
સધન જન મલુકી, પહેલાની, હાથગી સુકતાકાર. મ
સરવ કુળકીતે જયકુળ સોનકી, સાધન સુકિત મકાર. મ

(૧૯૧૧)

ગોપીચંદનાં ભજન.

ભજન ૧ હું.

ચેલાપેલા ભવમાં હું હતી ચોપટડીને તમે હતા ચોપટરાયરે,
દનડા સંભારે આપણા પુર્વ જનમના સંસ્કારજી. દેક૦
ઘોત્રા ખંડમાં જ્યારે આંખલો મોર્યોને;
ચુડલે મારેલી અમને આંચ રાણી પીંગલા. દનડા૦
તેહુના આપણે વીજેગ પડયાને,
જાંચડા આપણા પ્રાણ રાણી પીંગલા. દનડા૦
બીજા જુગમાં રાણી હું હતી મૃગલીને,
તમે હતા મરઘા રાય રાણી પીંગલા. દનડા૦
વન વીથે જ્યારે ચારે ચરતાને,
પારધીયે સાધ્યે બાણ રાણી પીંગલા. દનડા૦
તેહુના આપણે વીજેગ પડયા,
તરત છોડયા આપણા પ્રાણ રાણી પીંગલા. દનડા૦
ત્રીજા જુગમાં હું હતી પ્રાદ્યક્ષીને,
તમે હતા પંડિતરાય રાણી પીંગલા. દનડા૦
શીવને કારણ કુલડાં વીણતાંને,
ડસીયલ કાલુડા નાગ રાણી પીંગલા. દનડા૦
ચોથા જુગમાં હું થયો ગોપીચંદને,
તું પીંગલા માય રાણી પીંગલા. દનડા૦
જલદી ભીક્ષા દઈ દે માય;

ભજન ૨ જી.

ભલો ભલોરે રાજ ચંદરે ગોપીચંદને,
 પીયુ પરદેશ મત જાનારજી;
 આરે સેજડીએ અમને નીંદ્રા ન આવેને,
 મારે મન રાજન ભાવેજી. ભલો ૦

કીયારે કારણીયે રાજ મુંડ મુંડાવીને,
 કીયા કારણીયે પેરી કંથાજી;
 કીયારે કારણ રાજ ખપર જડાંયુંને,
 કીયા કારણ હાથે ડંડાજી. ભલો ૦

મુકિત કારણીયે રાણી મુંડ મુંડાવીને,
 જોગ કારણીયે પેરી કંથાજી;
 ભીક્ષા કારણીયે રાણી ખપર જડાંયુંને,
 કાલ મારણ હાથે ડંડાજી. ભલો ૦

કોણુરે રાજ તારે સંગે ચલેગીને,
 કોણુ કરેગી હો હો બાતાજી;
 કોણુરે રાજ તારા ચરણ પખાળને,
 કોણુ લાવે દુધ ભાતાજી. ભલો ૦

ધુણી પાણીરે સજી સંગ ચલેગીને,
 રેન કરેગી હો હો બાતાજી;
 જંગા જમના મારા ચરણ પખાળને,
 દુનિયા લાવે દુધ ભાતાજી. ભલો ૦

અગર ચંદનની રાજ મહુડી બનાવુંને,

રહસિહિનું ભજન.

હરે મન ભજનનો વેપાર, ભજનનો વેપાર;
ધણી તારા નામનો આધાર.

પ્રથમ સમયે શારદા, ગણપત લાગુ પાડ્ય;
દેવના ગુરૂ દેવ સમયે, મને શાન પાતાય.

(૧૯૪)

સોનેરી પલંગ દળાવુંછ;
સાવરે સોનાવું તારે અપર જડાવુંને,
હું'રે લાવું કુષ લાગાછ.

ભક્તિ૦

ઓહુ ઓહુ'રે તારી મહદીનેરે,
સોનેરી પલંગ લંગાછુંછ;
સાવરે સોનાવું તારે અપર લંગાવુંને,
મારે ભેંધીએ ટાઠા ટુકડાછ.

ભક્તિ૦

સાતસે પરણ્યો રાજા નવસે કુંવારીને,
તેના નીસાસા તમને લાગાશેછ;
જેરે જોગીડ તારી સુંડ સુંડી હરીને,
સોય જોગટો હવે મરશેછ.

ભક્તિ૦

એ હુંરે બોલ્યાં રાણી બાવડીનેરે,
ગુરુછક ગાલ મત દેનાછ;
મજંદર પ્રતાપે રાજા ગોપીચંદ બોલ્યાને,
આમથી અનિશ જઈને કરતાછ.

ભક્તિ૦

લીલાવતીનાં ભજન.

એ ભલો ભલો મેવાડનો રાજ રાણી કુંજોભ;	૨૬૦
કુંજાને સ્વીખારે હરીજન અમને હિતે મળોદેભ.	
મોળા ખંડમાંથી ચારણુ આંવ્યોદે હં;	
અને આંવ્યો આંવ્યો કુંજા તારા મોહરે.	એ૦
રૂપ માગો તે યહવી સોલું આપુરે હં;	
અને આહુભાણ મરથ ને ભંડારરે.	એ૦
સોલું રૂપ મારે અંત ધણેક રેહં;	
હું માણું કુંજા તારી રાણીને.	એ૦
અક્ષત યોહું તે મારે સત હાકરે હં;	
અને સુના સુના મોહ તમારારે.	એ૦
સાંજ પછી સતીયે દીવડીયા રવાવ્યારે હં;	

(૧૯૫)

જેની દશાએ મારો છવ નહિ, તે માન મળતું નય;

અમૃત પ્યાલા સંભર ભરીયા, દેખતાં વીળ ખાય. કર૦

કાળ વાણી છિડ માંહિલા, હંસની ચાલે ચાલ;

પંજરામાં પળી બોલે તેમ, રામચંદ્રે હે દહાવ. કર૦

મામલામાં ભાવ રાખો, હિત રાખો ધાર;

નુગરા નરચું હર રેના, જોઇ એનો તાર. કર૦

પાંચ સાત નવ, ખાર કરોડ, તેજીસ તું આવતાર;

રાવત રજૂચીં બોલ્યા મારો, શરે ખેડલો તાર. કર૦

ભગવાનદાસનું ભજન.

ભજનં ૧ બ્રુ.

રામને ભજ્યા વિના, મહુને ભજ્યા વિના;

જાલી રહી જુવાની તારી.

૩૬૦

સરોવર દેખી હંશે લીધો, વિસામો ભાષંદે;

આતમ થયો મારો રાજ.

રામ

હરીજન હંસલો. જાણે હાલવા લાગ્યો;

યાર પરદેશી માયલો પાળી.

રામ

જુવાની જાતારે તને કાંઈ નવ સુજ્યુંદે;

ઘડપણ આંધું છાનુમાનુદે.

રામ

કાળા મટીને ધોળા આવ્યારે ભાષં;

(૧૯૬)

અને મોલે અઃ ગઠવી ચારણુરે.

ત્યે૦

હરતાં ફરતાં ગઠવી વેણુલાં વાયારે હાં;

ત્યે૦

અને જધારે જુવે ત્યાં કુલો રણીરે.

સવાર પડીને ચોરે ચારણુ આંબોરે હાં;

ત્યે૦ .

અને સુતો માલને જગાડયો રે.

કર જોડી ગઠવી પાથ લાગ્યોરે હાં;

ત્યે૦

અને સાચું સચું ધરમ તમારૂં રે.

માલદેની કુંવરી સતી લીલાવતી બોલ્યારે હાં;

ત્યે૦

અને મારા હરીજનો અમરાગુરમાં વાસરે.

રામદાસનું ભજન.

ભજન ૧ છું.

જ્યાહો પાયો અમનેદે, ગુરુઓ મારે પ્રેમે કરી;
આ દેહીમાં દશોધારે હરીહર આપે હરી.

૩૬૦

પેહો જ્યાહો લખી રામને, જીવતે પાયો જોઈ;
કળા ભતાવી આ દેહની; કુચી ભતાવી કોઈ;

ત્રિચુટી કેરાં તાળાં ઉઘાડ્યાં, સુનમાં દશોણ્ણ સોઈ;

જ્યાઠ

એમ નગર બધું ન્યાકે, જોયું મેતો જરા જરી.

ધીજે જ્યાહો યુદ્ધિ વાપરી, આવી સતોની સ્નાન;

વૈરાટ સ્વરૂપી વીનયું જોતાં જની અસમાન;

આ દેહમાં દશોણ્ણ, સાચા સતગુરુ રયામ,

(૧૮૭)

અપાવી મોતની નીશાનીરે.

રા.મ૦

કંકુ વરણી કાયા કામ નહી આરે;

રા.મ૦

કેશર વણી તારા ગુર.

સુધા પછી તુંને સળગાવી દેશે;

રા.મ૦

ત્યારે ઉડી જાય છે તારી વાણી.

જરા પોચાંને તુંને જમરાએ ઘેરો લાક;

અને વંદો અંસુહાની હિલી.

જોધા પ્રતાપે ભણે ભગવાનદાસ;

રંગ અનંદમાં રેલીરે.

રા.મ૦

રૂખડનાં ભજન.

ભજન ૧ લું.

ચાહી ધુનમે દેના જોગેશ્વર, દિલકા લેહ ન દેના,
લીન બુદમે રમે જોગેશ્વર, બાલક હોકર દેનાહિણી. ૮૩૦
નોન સેન સમજાયું પ્રીયા તોદે, પરધર શબ્દ નહી કરના;

જોની લગની મને લાગીરે, ભેડા હુતો ઘ્યાન ધરી. ઘ્યાન
 ત્રીજે ખ્યાલે તણુ ગુણુ પ્રગટયા, યાંચ તત્ત્વ પ્રકાશ;
 સુન મંડળમાં રચામ બીરાળે, અલક પુરૂષ અવીનાશ,
 નવ ખંડ ઉપર નાથણ, રવી ઉગ્યાની આશ;
 જોવી અગમની ગણદરે, ગુરૂજો મારે લીધી ખરી. ઘ્યાન
 જોથે ખ્યાલો સ્થાન કરીને, ઘડયો હરીજો હાથ;
 જોકવીસ પ્રહાંડ ઉપરે, મારે વાલો ખતાવી વાટ;
 જો વાટની નીશા થઈને, નિશ્ચય મળીયા નાથ;
 જોવી અગમ ઉપરેરે, કેશવરાયે કરૂણા કરી. ઘ્યાન
 પંચમેા ખ્યાલો ગુરૂણુ થયો, લેટયા ભુદરરાય,
 અખંડ અદ્ભુત ધારા વરશે, ગેબી ગર્જના થાય;
 જોવા દવાંતીના સરવડારે ઝરમર ઝરમર નુર ઝરે. ઘ્યાન
 છઠે ખ્યાલે સતગુરૂ મળીયા, નિશ્ચય થયા લગીરામ;
 ઘણા દિવસ થયા હોલતાંરે, મારે ગુરૂજો ખતાવયા સોન;
 જોવા અરણ્યમાં ચિત્ત રાખોરે, ફોગટ ફેરા ઘણા કરી ઘ્યાન

(૧૯૯)

એહી યુદ્ધસે હીરલા નીચજે, સોપરધેર મત દેનાહોજી. ચડી
ચારી તો મરહુસે ચારી, કયા તરીયાસે ચારી;
પલમાંદે રેવે પલમાંદે હસે, પલમાં કરે ખુવારી હોજી ચડી
પરનારીકો છોડ પ્રસંગા, મત લગાવો અંગા;

દશ મસ્તક રાવણના છેદા, પરનારીના સંગાહોજી. ચડી.
ગગન મંડળમે ઉર્ધ્વ મુખ હુવા, તીહાં નીર કેરા વાસા,
સુગરા હોયસો ભરભર પીયે, નુગરા જાય પીયાસાહોજી. ચડી.
રૂદે કમળમે સુર ચડયા, અંગડે રંગ લગાયા;
તોલાપરી રૂખડીઓ યોદ્યા, મેં અભીયાગત તેરા હોજી ચ

ભજન ર જી.

ધન ગુરૂ દાતાને ધન ગુરૂ દેવા;

મારે સતગુરૂએ નામ સુણાયાજી;

ગુરૂનો મેમા પલ પલ વખાણું,

તો પ્રાશ્નીત સઘળાં જાયજી,

ટેક૦

દેશ દેખાડયો ગુરૂએ સુતો જગાડી;

મુને અલખ પુરૂષ ઓળખાયોજી;

પ્રુડતાં મારા ગુરૂજીએ તાર્યા;

અમને જમડાને હાથેથી છોડયાજી.

ધન૦

ખાલ પડાવું મારા શરીર તણીરે.

ઉપર સોનેરી રંગ ચડાવુરે;

જોડા શીવડાવી વીરા ગુરૂને પેરાવુ;

તોય ગણુ ઓશીગણુ કેમ થાવુજી.

ધન૦

ભજન ૧ છું.

જગી શકે। તો નર જાગે હોછ એકાંત ધરો આરાધ,
ગરવે આલં ગતને બેસણેરે હોછ;

એછ વીરા ગીરનારમાંથી ગેબી જગશે ગઠ ઢેલડીએ મેલાણ,
હનુમે। જલી વાયક ફેરવે, અંજનીનો, પુત્ર આગેવાન જગી.

એછ વીરા પાંચ કરોડે મહલાઠ આવશે હોછ,

અને સાત કરોડે હરસમરાધ,

જગી.

નવ કરોડે જેસલ જનમંથિ। ખાર કરોડે યળરાધ

એછ લીહુડે થોડે સાધબે। આવસે ઉપર સોનેરી પલાણ.

માતા કુંતાને સલી દ્રોપદી બેઠાં દેવના દ્વાર. જગી.

એછ અગ્રીસ હથા નર તો જગશો હાંછ આંડું હાથ અઠાર

(૨૦૦)

અહિદાન દીયે મરને લોમીદાન દીએ;
કાયા કંચનના મોલ હું ટાવેજ;
કાશી ખેતરમાં કન્યાદાન દીએ,
પણ નાવે મારા ગુરૂજને તોલેજ.
સતગુરૂ મદીઆ મારે ફેરા ટલીયા,
તો લખરે ચોરાશી છોડાયજ;
વાધનાથ ચરણે યોલ્યો રૂખડીયો,
વેલો તો સુકિતનો મળ' યતાયોજ;

ધન૦

ધન૦

શરવણુના ભજન.

(૨૦૧)

ખાર મણુની કમાન ચડાવશે, તેર મણુના તીર. જાગી.

એજ હાથણી મહીડાં વલોવશે, બેડાં ભરાશે ખાર,
શેરડીએ કણુ લાગશે, તેની ખીર રંધાય. જાગી.

એજ જુનાણે જાગીડા વાગશે, વાગે ત્રાંખાણુ નીશાન;

સાઈબ પરણે મુંદરી, પરણે રવી ઉગમતે ભાણુ. જાગી.

એજ વીંવા વીતશે મોડ થાંભલે, વર્તીશે જ્ય જ્યકાર;

ગુરૂને પ્રતાપેશરવણુ બોલીયાં; બોલ્યાં આગમના એ'ધાણુ જા.

ભજન ૨ જી.

હેરી પોતાના સત ધરમને કાજ,

અસલ નરને તમે ઓળખોહોજી;

પુરૂષ ક્યાંના એ'ધાણુ,

જેસણ કાળને મારીયાહોજી;

દોહો

નળરાજ સતી હમય'તીરે હોજી;

ચાલ્યાં વનડા મોઝાર,

અનને કારણે રાણી રડવડીયા હોજી;

પોતાના સત ધર્મને કાજ.

અનને૦

હરસન રાજ ને સતી તારા રાણી હોજી;

કેડે કુંવર રોહીઢાસ;

ખડનો પુજો જેણે શીશ પર ધરીયો હોજી,

પોતાના સત ધર્મને કાજ.

અનને૦

ગોપીચંદરાજ ને ભરથરી હોજી;

છોડયા કાંઈ સીંહાસનનાં રાજ;

(૨૦૨)

ઘેર ઘેર બીક્ષા આહરીરે હોજ;
પોતાના સત ધર્મને કાજ. અનને૦
સગાળશા શેઠ ને ચંગાવતી હોજ;
નીમાધારી નર ને નાર;
ચેલઈયો ખાંઠણીએ ખાંડયો રેજ;
નેણાંમાં નાવેલાં કાંઈ નીર.
આવા અલીયાગંતને ઓળખો હોજ,
એ તો ચંગાવતીનાં કામ. અનને૦
સત ચાલો ને ધર્મ આહરો હોજ,
માં કરો પારકી આશ;
ગુરુ શ્રવણ સ્વામી બોલીયા હોજ,
એ તો ગત ગંગાનો દાસ. અનને૦

ભજન ૩ જી.

તરકસ નીર ને તાણ્યો, ઘોડલે ચડીયા કીરતાર,
વીરા મારા થરર કંપે મેદની, તેદી ધરા ન જીલે ભાર.
વીરા મારા આચ્યા છે હુકડા, તમે ચેતોને ચેતનહાર;
જોઈ વિચારી તમે ચાલજો, વીરા૦ ૧
તેર તેર મણુના તે દી તીર હોસે, મણુ ત્રીસની કમાન.
વીરા મારા એવા એવા મહા જોધા આવશે,
મારા સાચાના દલમાંય.
ઓતર થકી દળ આવશે, ગઢ ઠેલડી મેલાણુ;
વીરા મારા જીનેગઢ નગારાં વાગશે,

હળકે ત્રાંબાનું નીશાન.

વીરાં ૦

કાળી કોયલ જેદી ઘોળી હોસે, તેદી ઉજળા હોશે કાગ,

વીરાં મારા નાગરવેલે કળ લાગસે,

તેદી નીર વીખ હોશે નાખ.

વીરાં ૪

નાનેરે ભાઈ મોઠેરાને નહીં નમે, નહીં રાખેમાવતરની લાજ

વીરાં મારા નરના કહ્યા નારી નહીં કરે,

એવા કલીયુગના એંધાણુ.

વીરાં ૫

બગલા જેવડો બળદીયો, તેદી હોલા જેવી ગાય,

વીરાં મારા છછો મહીનાનાં બાળક બોલશે,

એની બોલી ન સમજે કોઈ.

વીરાં ૬

સાંઠણી દુધે દુઝશે તેને દુધ હોશે બેડા પાર.

વીરાં મારા શેરડીયે કણુ જામશે,

તેની ખીર દળમાં રંધાય.

વીરાં ૭

બગલા ગોખે તેદી બેસશે, રાણીયું કરશે રાજ,

વીરાં મારા પંડિત જાશે મુખને પુછવા;

એવા આગમના એંધારણુ.

વીરાં ૮

મારો સાયબો જ્યારે માંડશે ને બેલશે ચોકમેદાન

વીરાં મારા નર નુગરા ને જડું મારશે;

મારે મોઘરીયુંના માર.

વીરાં ૯

મારો સાયબો જ્યારે ઘાંધી માંડશે, ફેરવે લોહ કેરી સાંઠ

વીરાં મારા નર નુગરાને પીલશે,

એનાં રમત દીવામાં સીંચાય.

વીરાં ૧૦

સાવળ ૧ લી.

છડે બાપછ ભજન વિના મારી ભ્રમ ન ભાંગે હિાછ,
 રમરણ વિના મારી તલપ ન જાય,
 અવર દેવને હું નાહી જાણુરે હિાછ,
 કૃપાકરોને રામદે દયાળ, અજમલ ધરે અવતાર ધરોહિાછ કે
 છડે બાપછ આદે જીવના અમર કેળ આસહિાછ,
 ભવતારણ રામો દીનકયાળ, હંચ દારીદ્ર દાળી મુખ દેજોરેહિાછ
 સેવક તણા રામો સદા રખવાળ,
 અજમલ ઘેર અવતાર ધરો હિાછ,
 છડે કાપછ મેં કુઝાને મેરા સતચુર સાચા હિાછ,
 જનમો જનમના કાપે જળ, બનીકની ગુરે વાટેને ઘાટેરેહિાછ
 અજમલ ઘેર અવતાર ધરો હિાછ.
 છડે બાપછ યાંચ વિના પંખી કેમ ઉડશેછ,
 જળ વિના માછીયાના કૃણુ હિવાલ;
 રાજ વિનાની કૃણુ ગલી મેરી હિાછ,
 ભ્રમપતિ રામો સદા રખવળ,
 અજમલ ઘેર અવતાર ધરો હિાછ.

૧

૨

૩

(૨૦૪)

તણ તણ જુગ આગે વહી ગયા, ન ઘોશી સરજનહાર,
એમ યોદ્યા યુદ્ધે શ્રવણ કાપડી,
આગમનારે એંધાણ.

વીરો ૧૧

ભાડી હરજની રામદેવપીરની સાવળ

(૨૦૫)

જીરે બાપજી મેં ગોરીને મારાજી મળીયા હોજી.
મળીયારે માલાની જરી હરીચરણે ભાડી હરજી બોલ્યાહોજી
રામદે પીર મને પડછો દેખાડ,
અજમલ ઘેર અવતાર ધર્યો હોજી. ૪

સાવળ ૨ જી.

ચડો ચડો અજમલરા રામા, એકવાર ઘોડલે જીન ધરો.
પીરજી દારકા રોકાઈ રહ્યા, રામો દારકાં રોકાઈ રહ્યા;
તારે મારવાડ દેશમાં વખો પડ્યો હોજી. ટેક૦
ગઢ દીંદીથી ચડ્યો બાદશાહ, ગામ રણુજી ઘેર લીઓ. ચ૦
કોણ કુંવારી લોમ ભણીને, કોણ કુંવારી આજી કરે. ચ૦
અજમલજીની લોમ ભણીને, રામા કુંવરના આજી કરે. ચ૦
લીલુડા નેજા તોડ દીયો, ગળીયેલ નેજા રોપ દીયા. ચ૦
ગામ રણુજીમાં ગાય વેધીયું, લાલ દેવરા રંગ ચડે. ચ૦
માતા મીલણુદે રૂઢન કરેછે, તારા મોઢીખાના ખંધ હુવા. ચ૦
કોરો કાગળ લખે ભાડી હરજી, વધ્યા પંડિતની સાહી પડે.
દારકાથી પીર રામદે ચડીયા, અંપો કુપો એની વારે ચડે. ચ૦
ગઢગીરનારથી ગોરખ ચડીયા, ચોરાશી સીધ એની વારે ચડીયા.
મેવાડમેથી મલીનાથ ચડીયા, બાવન વીર એની વારે ચડીયા.
આબુગઢથી કુંભોરાણો ચડીયા, ચોસઠએગણી એની વારે ચડીયા
એખ ગેખરી માલે જેજીલુ, બાદશાહના તંબુડા તોડ દીયા. ચ૦
હઠ બાદશાહ ઉઘર ઢોલીયો, તે પર હંસલો રમણુ કરે. ચ૦
ઉભી ઉભી હુરા અરજ કરેછે, હિંદવા બાદશાહને છાડી દ્યો.

દીલ્લી શહેરમાં દેવળ ચણાવું, ઘેરઘેર રામના જાપ જપે ચૅ
સવા લાખની દેગ ચડાવું, સવા લાખનું છતર ચડે. ચૅ
આદ્યજીગરો સેવક તમારો, દુબ ધણી મેં નવ કીયા. ચૅ
હરીચરણે ભાડી હરજી યોલ્યા, સદાય ધણી ભારી સંગે રમ્યા.

સાવળ ૩ જી.

આવો મારા નકલંગી શ્યામ નીજરીરે હોજી;
સમરૂં શ્યામ સંતુરો તારણ, ભક્ત ઓધ.રણ ભારી;
તમે આવો મારા રામદેજી નીજરીરે હોજી,
અન્નમલ ઘેર અવતારી રે હોજી. તમેૅ
ચડીયા સરૂસાદ સલુણા પર તડીયા તપ કારારીરે હોજી;
હોય નરસિંહ રાખો વાણ ઉજ્જતા ઉતારી,
તમે આવો મારા રામદેજી નીજરીરે હોજી. તમેૅ
મસરી શેલુણુ લુણુરી મસરી, કરડારો ગીરધારીરે હોજી;
ફડે રમતાં તો દયત વીદારો, જડ લોમી વરસારૂં. તમેૅ
હુડતા વાણ વાણીયો સમરે, ઉસી રામ પોકારીરે હોજી;
ચોપાટે રમતા લુજ પ્રસારી રામા, ખેંચ લીયો કર ઝાલી;
તમે આવો મારા નકલંગી નેજધારીરે હોજી. તમેૅ
સ્વારથીઓ સાથરે સુતો રામા, રૂદન કરે નરનારીરે હોજી;
કરીહોલા હાજર કરીલીહો રામા, રમવા હુવો તૈયાર. તમેૅ

સાવળ ૪ થી.

ગુણ વખાણું અતિ ભારી અલકરા ગુણ વખાણું અતિ ભારીરે;
સંકટ કાપો સહાય માગુ, નકલંગી નામજ ધારી. ટેક,

(૨૦૭)

પહેલો પરચો રામે હુધનો પુરો, ઉઠળતી દેગ ઠારીરે હોજ
 દીનોનાય જ્યારે લુવન પધાર્યા પછી મંદિર પધાર્યા મોરારી.
 રામદે પીઠ જ્યારે પીગલે પોઢીયા,લેળા વીરમદે ભાઈરેહોજ
 માતપિતાના મન હંરખાણાં, ઘેરઘેર વાધી વધાઇ. અલકં
 મુવેલો વાછડો જવાડયો રામદે,વોળદ ગાઇ દોવરાવીરે હોજ
 બેની સરજનાના સંકટ કાપ્યા, દાળદે લીધા ઉગારી. અલકં
 પળેપળે પીર સાલદેને સમરૂં, ઇચ્છે અલક અવતારીરેહોજ
 ગુરૂ પ્રતાપે બોલ્યા ભાઠી હરજ ધણી ધાર્યો નેજધારી. અલકં

સાવળ ૫ મી.

જલા જાટકી બની જવને હુશીયારદે,
 ચારી ઓપટીએ અજમલના રામા આવજોરે હોજ;
 વમે હાકો લીલાને ંહેલા આવજોરે હોજ.
 પશ્ચિમ ધરામાં રામે પીર પ્રગટયા હોજ,
 પરચો દીધો રણુંની મોજરદે-મારા હાકમ લીલાને.
 મધરે દરિયામાં બેડી લાગી ખુડવારેજ,
 આથો આવો કાંઇ વાણીયાની વારેરે-મારીં
 પારસનાથને પોકારે પેલો વાણીયોરેજ,
 પારસ નાવે તેની પાસરે-મારીં
 રામદે ને વીરદે રમતા સોગઠરેજ,
 જાવું જાવું કાંઇ વાણીયાની બહારદે-મારીં
 લીલુડાં પલાંજુ રામદેએ માડીયાંને હોજ,
 ખુડતા તાર્યા ઓલા વાણીયાના વહાણુરે-મારીં

સાવળ ૬ થી.

વાળે ભડકા ભારી ભજનારા, વાળે ભડકા ભારીરે હિાજ,
આર ધીજના ધણીને સમરે, નકલંગી મેળ ધારી. ભજ
કેવરાજને અમર સ્થાપ્યો, મહલાદ ઉઝાયો પડકારીરેહિાજ
સંધ્યાકાળે ફેર્ય સંહાયો, હરીજી તોર વધારી, ભજ
તારાદેવું સઠ રાખવા માળી ધયાછે મોરારીરે હિાજ,
ઝાલે રૂયાના હેરણુ હિયાં આરાધે મોજડીયું ઉતારી. ભજ

(૨૦૮)

ઝેરના કટોરા રાણાજી મોકલેરે હિાજ,
 દેએ દેએ મીરાંબાઈને હાથરે—તમે
 એવા અમૃત કરી મીરાંબાઈ પી ગયાં હિાજ,
 આંખા છે કાંઈ અમીના ઓડકારરે—
 નરસંજયાનાની નિંદા માંડી નાગરે હિાજ,
 હાર તો આંખો સલાની મોળારરે—
 લાખા ગૂંઝમાં પૂંચાં પાંડવોરે હિાજ,
 હાથાં હાથાં હરતીનાગુરના રાજરે—
 પત્રીકા લખીને રામાપીરને મોકલીરે હિાજ,
 વાંચી વાંચી આવો વારો વારરે—
 હવારકામાં ખગડા ભાંચ્યા કોલવેરે હિાજ,
 રોવળ ફેરવી દીધા દેઘારરે—
 ગુરને મતાપે હરજી ભાડી બેલીયારે હિાજ,
 દેએ દેએ સાધુ ચરણમાં વાસરે—

મારીં

મારીં

મારીં

મારીં

મારીં

મારીં

તોળીએ ત્રણ પુરુષ તાર્યા, જેસલ ઘરડાની નારીરે હોણ;
 સુધન્વાના નામ પ્રતાપે, ઉકળતી કડા ઠારીરે. ભજ
 પળેપળે પીરરામદેને સમરો, ઇચ્છે અલક અવતારીરે હેણ
 હરી ચરણે ભાડી હરણ બોલ્યા, ધણી ધાર્યો નેનધારી. ભજ

સાવળ ૭ મી.

તારો ભરોસો મને ભારી અજમલરા તારો ભરોસો મને
 ભારીરેણ.

ભાગ્ય ખડો જેને ભગવંતા મળીયા, રામકુંવર નેનધારી અં
 મંજારીના અચ્ચા ઉગાર્યાં, બળતી અગ્નિ માંધરેણ;
 ભકત પ્રહલાદની પ્રતમ પાળી, માર્યો હીરણ્યકંશ રાય. અં
 કારવો પાંડવનું ભારથ રચીયું, આવ્યા તે મરંભારીરેણ;
 ટીટોડીના વ્હાલે ઇંડાં ઉગાર્યાં, પ્રગટ પરચો ભારી. અજ
 ગીરધારીએ ગામ ગોકુળ વસાંચું, ગોપ બની ગયો ચારીરેણ;
 પેસી પાતાળ કાળીનાગ નાચ્યો, પ્રગટ પરચો આપી. અં
 ગીરિ ગોવર્ધન કરમાં ધાર્યો ઇંદ્રનો મહ ઉતાર્યોરેણ,
 વસુદેવ દેવકીનું દુઃખજ ટાળવા, મામા કંશને માર્યો અં
 ગજરાજ જ્યારે હુવા ખ્યાસા, આલ્યા સરોવર માંચરેણ,
 જળમાં જઈ વહાલે ઝુંડને માર્યો, ઉગાર્યો અજરાય અજ
 સેના ભગતના સંશય ટાળ્યા, અપિ બન્યા હરી નાંધરેણ,
 દોઈકર જોડી ભાડી હરણ બોલ્યા બોલ્યા. અશીરસવાણી ભજ

(૨૧૦)

રામદેવ પીરના વીવાહ (ભાઠીહરણ)

વીરા મારારે વિવાઝે આવ્યાણ,
મને વડી મુરતે તેડાઈ અજમલરા;
ચર ઉપકારી પરજના પાળણ હેણ;
દ્વારકા નગરીથી ધણી પધાર્યાણ
પોડયા પોડણ માંહીરે બાવા.

વીરા૦

અજમલ ગરે હુઈ વધાઈણ
તો પીંગલ ગઠ પરણાઈરે બાવા
રાત મુતીમે સ્વપ્ન લાધ્યુંણ,
અને લાધ્યું તે સમરથ નાઈરે બાવા;
વીરાણનો વિવા રચીયોણ,
વીર મુને ખબર મુરત તેડવાઈરે બાવા.
હું ઉઠી અને આણું આવ્યાણ,
અને આવ્યા તે સમરથ સાંઈરે બાવા.

વીરા. ૨

ઉછરંગમાં મને ઉમંગ ઘણેરોણ,
તો હરખી વાત મુણાઈરે બાવા.

વીરા૦ ૩

સામુરે વારે સાસરો વારેણ,
વારે ભોઠક લોકાઈરે બાવા,
કહે સાસરો તમે સાંભળ વહુ વર રાણીઅ,
તુમ એવે મુકન મત જાઓરે બાવા
કાદો રણસિંહ પીતા અજેસિંહણ,

વીરા૦ ૪

(૨૧૧)

એની પરીયું પીરાઇરે બાવા,
કુળમાં જન્મ્યા રામદે કરણી ધરણ,
તો સ્ત્રીધ રામદે સરખા બાઇરે બાવા. વીરાં ૫
પાટણમાં પઢીઆર વસેલાણ,
ને ઠાકર ઠીમર ઠાઇરે બાવા,
ભયાં જાઓને ઠાલા આવોણ,
તો ફેર ઠોર નહી પાઇરે બાવા. વીરાં ૬
ડાબા જમણા તીતર બેલેણ,
અને બેલે બેલે બીલાઇરે બાવા;
હરીયા બાગમાં કોયલ બેલેણ,
તોયરે શુકન થયાં સવાઇરે બાવા. વીરાં ૭
પાટણથી પરવરી ચાલીયાણ,
અને દીધાં તે રથ બેાઇરે બાવા,
એક પલકમાં પોકણ પોતાણ,
તો દીયો મારે વીરને વધાઇરે બાવા. વીરાં ૮
કુલ મળુસનાં કાઢયા વાંધાણ,
અને આરતીયું ઉતરાઇરે બાવા,
પીઠ પાયક રામદે બેાલીયાણ,
તો મારી સુગણા બેન લલે આઇરે બાવા. વીરાં ૯
પોકણથી પરવારી ચાલીયાણ,
અને દીધાં તે રથ બેાડાઇરે બાવા,
એક પલકમાં પીંગલ પોતાણ.

- તો મીલાયાં વીર વધાઈરે બાવા. વીરાં ૧૦
 માધલડો મે' નહયો નોતોજ,
 તો મોત કઠેથી આઈરે બાવા,
 તુટયું સાંગે ગયુંજ વારેજ,
 તે સમરે નહી ધર બાઈરે બાવા. વીરાં ૧૧.
 ચોથો આંટો ચોરીયે પ્રીરતાંજ,
 અને બેનીએ રાગ સંભળાઈરે બાવા;
 પી'ટ પાએક પીર રામદે બોલીયાંજ;
 તો મારે ઘોડલે જીન કરાઈરે બાવા. વીરાં ૧૨
 સોઠા ઉભા અરજ દાખવેજ,
 પીરનો ગુનો અમારા કાંઈરે બાવા;
 પી'ઠ પાએક પીર રામદે બોલ્યાજ,
 તો મારે ઘેર છેક સુરાઈરે બાવા. વીરાં ૧૩
 પી'ગળથી પરવરી ચાલીયાંજ,
 અને દીઘો તે રથ ખેખાઈરે બાવા,
 એક પલકમાં પોકાણ પોતાજ,
 અને દીઘો મારી બેનને વધાઈરે બાવા. વીરાં ૧૪
 વીરા તણા વોરતીયા આવ્યાજ,
 અને આંચા તે સમરથ સાંઈરે બાવા;
 કંકુ કેશરના તીલક ખીરાજેજ,
 અને ચોખલીયા ચોડાઈરે બાવા. વીરાં ૧૫
 લાહુ આવઇ લક્ષ્મી આવેજ;

(૨૧૩)

અને આવે લોક લોકાઈરે બાવા,
પીંઠ પાએક પીર રામદે બોલ્યાજી.
તો મારા સગુણા બેન કે મન આઈરે બાવા વીરા૦૧૬
છનછન નોખત વાળેજી,
અને સાહેલીઓ મંગળ ગાઈરે બાવા;
પીંઠ પાએક પીર રામદે બોલ્યાજી;
તો મારી સગુણા બેન ભલે આઈરે બાવા વીરા૦૧૭
સ્વપ્નનામાં મેં હીરલો લીધોજી,
અને માણેક મેહું થાયરે બાવા,
ખોટો હીરો મને ખરે કરી લીધોજી,
તો મારા રામદે સરખા ભાઈરે બાવા. વીરા૦ ૧૮
અને તેના બાઈ સ્થાપગ સાચાજી;
એ સ્વપ્નને સર્વ ગત જાયરે બાવા,
એ સ્વપ્નનો તે જુઠો લાધોજી,
આ કેમ સાચો હોઈ જાયરે બાવા. વીરા૦ ૧૯
મેરે રામને કેડે બાઈજી;
અને આયા મંદિર માંયરે બાવા,
મામા મામા કરી મળ્યાં ભાણેજી,
તો મામા કંઠે ગઈ મેરી માઈરે બાવા. વીરા૦ ૨૦
અમર પાઘડી વીરો તમારીજી,
અને અવિચળ રાજ કરાઈરે બાવા,
રાએ આંગણે રમે બાળકોજી,

અમરજ સાંભળે। રહુંજના રાધ,
હુંકમ કરો તે। પીર જાતરાઉં થાય;
મારી અમરજ સાંભળોજી.

દેહદં

પુજરાતી વાણીયો જાત્રાએ જાય,
માલ દેખીને ચોર વાંસે થાય.

મારીં

જાડી જાડી ઝાડીયું વસમી વાટ,
એ જણા વાણીયાને ત્રીજે થયો સાથ
ઉંચા ઉંચા હુંગરા વત્થમાં ઝોળ,

મારીં

મારી નાંખયો વાંણીયો ને માલ લઈ ગયા ચોર માં
હિભી હિભી અપળા કરે પોકાર,
સોગડે રમતા પીરને ગયો છે અવાજ,
લીહડા ઘાડા હાથમા તીર,
વાણીયાની વારે અભાગ્ય રામદે પીર.
ઊઠ ઊઠ વાણીયણુ ધડ અણું જોડ,

મારીં

(૨૧૪)

તો એત ખાર બોલવાયે બાવા.

વીરાન રૂ

પિંગળ ઉછરંગ પોકલ ઉછરંગજ,

અને ઉછરંગ પાટણ માંડીરે બાવા,

હરી ચરણે ભાડી હરજ બોલયાજ,

તો દીધા આશીષ મીરાંબાઈરે બાવા. વીરાન રૂ



દલા વાણીયાની રામદેવ પીરની સાળા

(૨૧૫)

ત્રણ ભુવનમાંથી શોધી લાવું ચોર. મારી૦
કહું છું ચોર તમે કેટલેક જાઓ.
વાણીયાનો માલ તમે કેટલા દહાડા ખાવ મારી૦
આંખે કંઈ આંધળો દીલે કાઢું કોઠ,
હુનીયા જાણે આતો રામા પીરનો ચોર. મારી૦
ગાય હજુ વાણીયો ને ભઠ્ઠી રાખે ટેક,
રણુંજ શહેરમાં વાણીયે પેરી લીધો ભેખ. મારી૦

મેરું જાન.

મેં તો જોયું તખતપર જાગીરે, જાલરી ગજણુણ વાગી. ટેક૦
ગુરૂએ લીધા ઉરમાં, બહુનામીએ સાંધ્યાં બાણ;
નિચાર કંઈ તો વેદના ભારી, ભીતર પ્રગટયા રવી ભાણ. જા૦
હરી ઘોડાને ચડે ચોકડું, શેષ નાગ પલાણ;
ચાંદાસુરજ એના પાંગડાને, તેપર ચડનારી ચતુરસુબાણ જા૦
ગગન મંડળના ગોલોક માંહે, ધતરરે સુતો નીરધાર;
ત્રણ લોક તેની સેવા કરે, કાય કળીર રણકાર. જા૦
પ્રેમ નામના પટા લખાણા, સુરતા કરે એની સેવ;
મુજ પ્રતાપે મેરૂ બોલીયા, એને મળ્યા નિરંજન દેવ. જા૦

ગીરધરનો ચાખખો.

જ્યાં લગી આત્મા અંગમાં છે, ત્યાં લગી હરી હરી તું કે.
હાલતાં હરીને ચાલતાં હરી ઉઠતાં હરી કે;

(૨૧૬)

સુતા લગી તું સમરીલે (૨) તો તેની બોલાશે જે. જ્યાં
 દ્રષ્ટિ પહાચે સરવે બોલુંને, આત્મા તો અંખડ છે;
 કીડી પંતગને બ્રહ્મા લગણુ (૨) એને કાળચક્રનો લેછે. જ્યાં
 લીધા સરખું નામ હરીનું; લઈ શકે તો લે,
 દીધા સરખું દાન અન્નનું; (૨) દઈ શકે તો દે જ્યાં
 જીવાનીમાં તમે જાણતા નથીને સાચા દેવના બે;
 એક છે અન્ન બીજું હરિનું ભજન (૨)
 તારી સાનમાં સમજી લે. જ્યાં
 એક દહારો એવો આવશે, દીવા વિના નગારા વાગશે;
 એક દીન પ્રાણી એવો પણ આવશે (૨)
 તારી સમશાન ધમશે ચેહ. જ્યાં
 સંસારીયા પ્રપંચ મેલીને, સતગુરૂને ચરણે રે;
 ગીરધરદાસ કહે હરીપ્રતાપે, (૨) એક સતગુરૂ સાચો છે. જ્યાં

ભાણા લુવાણાનું ભજન.

ભજન ૧ લું.

એ અભ્યાગતની વ્હાર નથી કરતા,
 ભણે લુહણો ભણે રેણ;
 ચીતોડગડમાં મીરાંને મળીયાં, એ ટાણાના હરી આવોરેણ;
 જેરના ખ્યાલા અમૃત કરીયાં, શું બેઠું તારે નાણું—એ.
 દ્રારીકામાં કૈલવાને મળીયાં, એ ટાણાના હરિ આવોરેણ;

દેવળ ફેરવીને દર્શન દીધાં, શું બેઠું તારે નાણું—એ.
 જીનાગઢમાં નરસિંહને મળીયા, એ ટાણુના હરી આવોરેજ;
 કુંવર બાઇનાં મામેરાં પુર્યાં, શું બેઠું તારે નાણું—એ,
 પ્રહલાદ કારણ થંભ ધગાવ્યો, એ ટાણુના હરી આવોરેજ
 થંભ ફાડીને દર્શન દીધાં, શું બેઠું તારે નાણું—એ,
 ઉંડા જળમાં ગળને ગ્રહાયો, એ ટાણુના હરી આવોરેજ;
 ઝુંડ કાપીને કટકા કીધાં, શું બેઠું તારે નાણું—એ.
 વાળામાં ભક્ત ધનને મળીયાં, એ ટાણુના હરી આવોરેજ;
 વેળમાંથી રતન નીપાવ્યા, શું બેઠું તારે નાણું—એ.
 પાળીયાદમાં પીર વિમાસણને મળીયાં
 એ ટાણુના હરી આવોરેજ;

પરચો પુરીને ધ્વજ બંધાવી, શું બેઠું તારે નાણું—એ.
 પડોદરામાં ભાણુને મળીયાં એ ટાણુના હરી આવોરેજ;
 બેડી તોડીને દર્શન દીધાં, શું બેઠું તારે નાણું—એ.

ભજન ૨ જી.

મન તું રામ ભજલે રાણુ તારે ગુણુ ગોવીંદના ગાવા હોજ;
 ખોટી માયા ખબર ન પડી, પછી કળા વિના કુટાણોજ;
 જીઠી માયાસે જગડો માંડયો, બળે કરી બંધાણોજ મન.
 કુઠી માયા તારે કામ નહી આવે. નહિ આવે ભેળાં નાણુંજ
 હરમની માયા તારી હાલી જાયે, પછી દામ રેશે છુટાણુરેમ. .
 કુંજુપ વિનાના નર કુડા હીસે, ભીંતર નહિ ભેઠાણુજ;
 સુર વિનાના હળવા હીંડે, નર ફરે નીમાણુ. મન૦

સૌ વરસ સિધુમાં રહ્યા પણ, બીંતર નહી બીંભણાળ.
 જળનું તો કંઈ જોર ન ચાલ્યું, પલળ્યા નહીએ પાણા. મન
 તારા રાણી તુંહી તુંહી જપીયાં, રોઈદાસ રૂંધાણાળ,
 દીક્ષા લઈને દાતાર ચાલ્યા, હરીશ્ચંદ્ર હાથ વેચાણા. મન
 રાવણ સરખા રહ્યા નહી, ને ઈંદ્ર જેવા અટવાણાળ;
 જરાસીંઘ સરખા રહ્યા નહીને, પછે કૌરવ તો કુટાણા,મન
 સઘળી માયા લેળી કરીને, નીચે ભરીયાં નાણાં;
 મુવા પછી મણુજર થઈ બેઠા, તાપર રાક્ષ રૂંધાણાં. મન
 વળ ફરી વૃત્તિ નવ ફરી, તાર બોલ નવ બદલાણાળ;
 છબી ફરી પણ ચલાણ ન ફરી તારી બ્રાંતન ગઈ ભરમાણા મન
 અવતાર તો અનેક ધર્યાંને, ભવોભવ ભટકાણાળ;
 જરા મન જીત્યો નહી જીવણ તારો લોભ ન ગયો,લુવાણા મન

લીલમખાઈનાં સ્વપ્નાં.

સ્વપ્નું ૧ લું.

તમે સાંમળજે રેહાં રેહાં હે મારી ખાઈ;
 મારા સપનાનોરે વિચાર;
 હરે હર્યેને અસવારે ઉભો મારે આંગણે હાં;
 એને પેરણીએ હાંરે હાં. હે મારી ખાઈ.
 બાણે લીલુડારે નેત્રમાં હરૌહર દેશરે પછમ કેરો રાજ્યોરેહાં
 દેશ પછમ કેરો રાજ્યો ને મારે તે મંદીર આવીયો,
 હરીને હીરા માણેક પુરીને મોતીડે અલખ વધાવીઓ. ૧

(૨૧૬)

નકલંગીનો અવતાર દીઠારેહાં તે અલખ બાણીને આરાધીઓ
હરીને પાથે પદમને હાથે પુસ્તક મોરમુગટ શીર ખીરાજીયો ૨
લીલુડે રેવત મારો શામચડીયારેહાં અલખ પુરૂષ મેરા ધણી;
મને ખાંત લાગીતે ખાંત ભાગીને નુરરે કળા વસ્તી ધણી. ૩
પંડિત બેઠારે વેદ વાંચેરેહાં, કોલીઆ લે ગ્રાસતી,
પોર પેત્રે મુને સપનું લાધ્યું તે સાંભળજે બેની મહાસતી. ૪

સ્વપ્નું ૨ જી.

તમે સાંભળજેરે હાંરે હાં હે મારી બાઈ;
મારા સપનાનો રે વિચાર;
હરહર મારેને ગુરખ મહા જગન માંડીયો, માંડોરે હાંરેહાં
મારા મંદીરીયા રે મોજર હરોહરને,
બારરે જોજનમા ધણીનો માંડવો;
ત્રીયાં નોતરીયારે વરણ અઢાર હાં. ૧
મન ઇચ્છિત મુનીવર આવશેરે હાં,
ત્યાં હુવા મસાદાને મંડપ રચીયા,
થંભે થંભે દીવા હુવા તરીયારે તોરણ ભેર ભુંજળારેહાં. ૨
અને સુરર વાગે બહુ, મારા નાથજીનો જગન ભેવાને
બાપ પુરૂષ મળીયા સઉ, પખાજ વાગેને પાત્ર ઓડેરેહાં ૩
પુન્યતણીરે કોલી ફરે, પકવાનરૂપી રહેશેને સ્વસ્ત દીસેને,
વરતુ વીચારી સંતો ઓચરે, સોનમે રૂડી ભેત્ય જળકેરેહાં
રત્ન જડીત દાન દીએ, પોરે ખીજે મને સપનું લાધ્યું;
મારે ગુરૂએ મહા જગન માંડીયો.

(૨૨૦)

સ્વપ્નું ૩ જુ.

તમે સાંભળોરે હાંરે હાં મારી બાઈ
મારા ત્રીજા સપનાનોરે વિચાર.
હરહર મારેને ગુરૂએ મહા જગન થાપીયો,
અને થાપેલોરે હાંરે હાં. હે મારી બાઈ૦
મારા મંદીરીયા મોભર હરોહર,
ઉપરને જોત્યે કળા ધરી તીહાં ઇશ્વર,
મહાદેવ મહાદેવ રેહાં, બાણું આવીયારે. દરબાર. ૧
હરોહર ગત્યને ગંગારે પાવળ પુરશે,
અને ઇંદ્ર ઉતારે હરીની આરતી;
હનમાન હાથે કોળી દીએને, સધકા દીએ માતા સરસ્વતી.
સહસ્ર અઠયાસી ઋષી તીહાં મળીયારે હાં,
પવિત્ર કીધું રે મારે આંગણું,
તેત્રીસ કેડ દેવતા મેલીને કોકણ બાઈનું ત્યાં ભરૂં, ૩
સોનેમે રૂડારે મોરો મદીસેરેહાં, ગોખ રતન મેમા ઘણા
પોહરૂ ત્રીજેરે મને સપનું લાધ્યું તેમાં દીકારે સોનાતણા ૪

સ્વપ્નું ૪ શુ.

તમે સાંભળો મારી બાઈ, મારા ચોથા સુપનાનો વિચાર
ગત્યને ગંગારે ઉભા મારે આંગણે,
અને તમે રેલો રેલો રૂડા ધર્મને ધ્યાન. હરો૦
જ્ઞાન ને અજ્ઞાન કળ રૂડા પામલો,

(૨૨૧)

કાળ મેલીને રંગે ખેલો રે હાં;
 ને ભાયડા શું રે ભાવે મળો,
 સાચા સાધુ સાથે સગપણ રાખો. ૧
 શુભની સંગતીયું તમે પરહરો,
 કરોને મેળો ફડા સાધુ તેડારેહાં નરને નારી તો તરો. ૨
 પંથ લાધ્યો મુને ગરવા દેવનેને અખુટ રોજી તો મળો
 પાંચે પાપના સેવો સ્વત્રાસે, જે કોઈ સપનું સાંભળે. ૩
 અમતસુ આઢો શીલ સંતોડી, નીજ્યાધરમ લેધને આઢરે;
 આજ સપનું રે શીલ સજની, પુરણ ભાગ્યે પાઇયે. ૪
 વાસુકી લોખડીયેને બેઢ્યોરે લીલમભાઈ,
 ગરવીરે ગંગાના શુભ ગાઇએ. ૫

ગણેશપુરીનું ભજન.

વૃક્ષ ખીજમાં ખીજ વૃક્ષમાં, થાણા ઠીક લગાચારે;
 કંઈકે રાખે તજ બોયાને, કુડા કપાસીયાજ કાઢયા;
 અખ તો ખલકા ખુબ ખનાયા.
 પવન પુરુષ પધાર્યો ઉસમે, પવન પુરુષ પધાર્યો. ખલક૦
 સુકરણ નાચીકા તન લાગી, સુક્ષમ તોર મીલાયા;
 તીન તાગડે તડી ખનાઈ, પાંચ તંત્રકા તાણા. ખલક૦
 મહા કવેશ્વર વજ્રવા બેઠા, હરહમ તાર મીલાયા;
 વજ્રવાંવજ્રતાં નવ માસ લાગ્યા, સ્થાં પચ્ચરંગી રેભા લાયા. ખ૦
 સતકી સોમ ધર્મકા ધાગા, સતસુખે શિવજી લાગા;

(૨૨૨)

ટુકડા ભે લેગા કીના, સાંધા ઠીક લગાયા. ખાલક૦
કેવળ કરીને શુર પુરા મળીયા, બુના દેશ બતાયા;
ભવસાગરમાં તારી લીધા, ગણેશપુરીયે શુભ ગાયા. ખાલક૦

છોટમનાં ભજન.

ભજન ૧ બું.

અલખ નામ ધુન લાગી ગગનમેં, મગન લયા મન મેરાળ. ટેક.
આસન મારી સુરત દ્રઢ ધારી, દીયો અગમ ઘરડેરાળ. અ.
ધંગલા પીગલા દોનું છોડી, સુખીમણ ચિત્ત દ્રઢ ધારાળ;
ત્રીવેણીમાં તાર પીલાવો, અજંપા આદિ ઉચાર્યા હોળ. અ.
જહા તાંત્ર અનહદ બાળે અહોનીશ, હોત નાદ બલકારાળ;
ધન બીન અદ્ભુત હોત ગર્જના, બરસે અમૃતધારા હોળ. અ.
કોટી કોટી રવી શશીકી શોભા, જગમગ ભેતી ઉભરાળ;
જન છોટમ સતશુર પ્રતાપે, દરશા અલખ દેહારાળ. અ૦

ભજન ૨ બું.

તેરી નેનું બાગે નામ નીરખ, મેરમ ધણી છે મોટા. ટેક.
મુરખડે તો મહેલ બનાયા, ઉંચા કરીયા ઓટા;
ધ સરવે ધંદરકી બાળ, ચણીયા મંદીર ખોટા. તેરી૦
હસ્તી ઘોડા માલ ખખના, રાખ હોત મન મોટા;
જે નર ફરે અભીમાના, પાણીકા પરપોટા. તેરી૦
ત્રીકુટી માંહે તાર ખીલાવે, અણી અગપર હોતા;

પ્રેમ પુતળી જેણે નીરખી, તે પુરૂષ પાર જઈ પોતા તે
 સાત સમુદ્ર ખીચ મહોલ બનાયા, ત્રેવલે હંઠ કોઠા;
 પવન વીરકી ચોટ ચલતલે, જઈ લંકાગઢ હુટયા. તેરી
 જનમ જનમકા કામી તેરા, કરીયા હીણા ખોટા;
 'સતગુરુ સાહેબ સનમુખ ઉભા, ત્રીકમ ચરણે છોટા. તેરી

ભોજનનાં ભજન.

કાચખા કાચખીનાં ભજન.

કાચખો કાચખી જળમાં રહેતાં, હતાં હરીનાં દાસ; હતાં
 દર્શન કારણુ બારણુ આવ્યાં (૨) રાખીને વિશ્વાસ.
 પારધીએ નજરે ભાળ્યાં (૨) અલીને બાંધી માર્યાં;
 કળકળમાં કાચખી કુડી (૨) રામૈયાની રીતછે રૂડી. ટેક
 કાચખો કહેછે કાચખીને, તું રાખને ધારણુ ધીર; રાખને
 આપણને ઉગારશે (૨) વહાલો 'ભુગતે બદવ વીર.
 ચીંતા મેલી ચરણે આવો (૨) મરવા તું નહીંદે માવો. કળ.
 વારતીતી તે વખતે માફ, કંથે ન માન્યું કહેણુ; કંથ ન
 કાળ આવ્યો કોણુ રાખશે (૨) ત્યારે નીચા શુ' ઢાળો નેણુ.
 પ્રભુ તારો ન આવ્યો પ્રાણી (૨) માથે આવી મોત નીશાની. કળ.
 અખળાને ઇતબાર ન આવે કરીએ કોટી ઉપાય, કરીએ
 કહ્યું ન માને કોઈનું (૨) એ તો ગાયું પોતાનું ગાય;
 એવી વિશ્વાસ વિનાની, (૨) પ્રથમ પહેલી મત છે પાની. કળ.

(૨૨૪)

કાચખી કહેછે કયાં ગયો, તારો રાખણુકારો રામ. રાખણુ
પ્રાણુ ગયા પછી પોંચશે (૨) આવી શું કરશે તારા શ્યામ;
મરવાટાણે મતી મુંઝાણી (૨) ત્રુટયા પછી ઝાલવું તાણીજી. ક.
ત્રીકમજી ત્રણ લોકમાં મારે, તમારો ઇતબાર, તમારો
અટક પડી હરી આવજો (૨) મારા આતમના આધાર;
છોગાળા બહાર છે છેલ્લી(૨) થાજે બળતાના બેલીજી. કળ
કાચખી કહે હવે કોણુ ઉગારે, જાતો રહ્યો જગદીશ. જાતો
ચારે દીશાએથી સળગી ગયું (૨) ઓરીયાં વીચો વીચ;
આમાંથી જો ઉગરીયે (૨) પાણી બહાર પગ ન ભરીયેજી. ક.
બળતી હોયતો બેસને મારી પીઠ પર રાખું પ્રાણુ, પીઠ
નીંદા કર મારા નાથની (૨) ઘેલી મારે છે મુજને બાણુ,
બહાલો મારો આવસે બહાર (૨) આમાંથી ઉગારવા સારુંજી. ક.
કાચખી કહે કીરતાર ન આવ્યો, આપણો આવ્યો અંત. આ.
હરી નથી કોઈના હાથમાં (૨) તેનો તમે શું બાંધ્યો તંત,
જેનો વિશ્વાસ છે તારે (૨) પ્રભુ તારી પતીત બશેજી. ક.
વીઠલ મારી વારે ચડજો, શામળા લેજો સાર; શામળા
લાજ લોપાશે લોકમાં (૨) પછી કોની બહાર;
હરી મારી હાંસી થાશે (૨) પ્રભુ તારી પતીત બશેજી. ક.
કેશવજીએ કડણુ કીધી મોકલ્યા મેઘ મલ્હાર, મોકલ્યા
આંધણુથી ઉગાર્યા (૨) આવી કાચખાને કીરતાર;
લોજો કહે ભરૈસો જેને (૨) ત્રીકમજી તારશે તેનેજી—કળ



ચેલઈયા પુરાણ તથા હાલરડું.

હરી ગુરૂ સંતને સમરીએરે, ચેવો ગણપતી દેવરે;
 સમયો લખ લાલ દીએ, જેની પ્રથમ પેલી સેવરે.
 ગુણ ગાયેરે હરી ભક્તિના જેને સતે સ્થંભાય આસમાન ભાઈ;
 સત વિના સાયબ ન રીજેને, વાંચે ચેદ પુરાણ ભાઈ.
 સગાળશા શેઠને સંગાવતી રાણી, એવા નીમધારી નરને નારરે;
 સાધુને જમાટીને પછે જમતાં જેનો અહોનીશ ધર્મ અપારરે.
 એક સમે એને અટક પડીને, મેઘ મંડાણા મુશળધારરે.
 પરજન ઉડયો દને આઠમેતો, એ સત નવ છોડે શાહુકારરે.
 વરસી રહ્યા ત્યારે વકીલ તેડાવ્યેને, દશેદરા ઘોડા બંધ ભાઈ;
 અભ્યાગત વીના મારે અનહા ન ખપેરે, એનો કરોને કાંઈ ઉપાયરે
 વાચોતર આદ્યા એને ગોતવાનેરે, જોયાં નગર હરદવાર ભાઈ;
 તળાવની પાળે એક તપસી બેઠાને, શેઠ કીધા સમાચાર ભાઈ.
 શેઠે કાને સાંભળીનેરે, અણુવાણુ પગે ઘોડયા બાઈ ભાઈ;
 પ્રણામ કરીને પગે લાગ્યાતો. હઈડામાં હરખ ન માય ભાઈ.
 સગાળશા શેઠનું સત છોડાવાને, કોઢીયા થયા કીરતાર ભાઈ;
 આવી દેવળમાં ઉતાર્યાનેરે, દેહી કીધી છે બેહાલરે.
 દુર્ગંધ આવીને ભુત ભાગેરે, માખા મળીયા છે અનેકરે;
 તોય ડગે ન મન શેઠનુંરે, એવી મોટાઓની ટેક ભાઈ.
 શેઠે સાયબને બ્યારે ઓળખ્યાનેરે, તેના માનવી મુણુએ મર્મરે;
 લોજલના સ્વામી મારે લોવન પધારોને, રાખવા લાજશરમરે.

(૨૨૬)

કડવું ૧ છું.

ચરણ ઘોઘને ચરણામૃત લીધાને, સીધ્યાં તે સઘળાં કામરે;
કરજોડીને પછી કહેવા લાગ્યાને, મંદીર પધારો મારા નાથ.
અતિથિ વાણી આચર્યાંનેરે, સાંભળો સતી મોરી વાત રે,
મારી કાયા મારે હાથ નહીંને મને પીડા કરેછે ઉત્પાતરે,
રથ રેવતી જોતરૂંનેરે, ગાદી ન'ખાવું ગોપાળ રે;
તોડી બેસાડું તમને ત્રીકમાને, તપે મેહરૂં કરોને મહારાજરે.
વળતાં અભીયાગત બોલીયાને મારે રથ ઘોડાવું નથી કામરે.
અમે અવીનાશી રહીએ એકલાને, માં ભ્રુશો માંડે નામરે.
પ્રભુ મંગાવું પાલખીને, માંહી ઝાઝી કરાવું જતનરે.
પવન ન લાગે એવા પઠઠા બંધાવુંને; જેમ રાંક રાખે રતનરે.
મનગમતી રસોઈ અમે માગી લેશું, ત્યારે જશે તમારો ભર્મરે;
સરભંગીસાધુ એવડો સોચ નહીં મારે, કઠણ હમારાં ખટકમરે.
વળતાં અભીયાગત બોલીયાનેરે, જો હું આવું નગર મોજારરે;
તારી નારી જો આવે તેડવાનેરે, નીકર બેસી રેશું ખારટે.
હરખેથી હરીજન ચાલીયાનેરે, આવ્યા પોતાને દુવારરે;
પત્નીને લાગ્યા પુછવાનેરે, હવે શો કરવો ઉપાયરે,
સતી કહેછે સ્વામી હમારારે, દીલ ન કરશે લગારરે,
આ ઘડી જઈએ એને તેડવાનેરે, એ માનવી નહીં પણ મોરારરે;
સામેયા લઈનેરે સાબઠા થીઆંને ગયા પુરવના પાપરે;
લોજલના સ્વામીને ભેટતાંનેરે, ટળી ગયા ત્રીવીધી તાપરે.

(૨૨૭)

કડવું ૨ નું.

કનક ઇંદોળીને કંડીઓનેરે, મહીબુગતે બેસાડયા જહુવીરરે;
સંગાવતીયે શીરપર લીધાને, લીંબણા સતી કેરાં ચીરરે;
નગરના લોકજ ટોળે મળ્યાને, જોવાને વરણુ અઢાર ભાઈ,
અનેક વાણી ઓચર્યાનેરે, હાંસી કરે છે હજારરે.
ઉના જળ મેલીને સ્નાન કરાવ્યાંને પોઠાડયા પલંગવીશાળરે
ભાવે કરીને ભોજન નીપળવ્યાંને, મીઠા મેવાને પકવાનરે.
ચંદન ચરશેનેરે ચરણુ આરશેને, વીંજણે ઢાળે વાયરે;
હાથ જોડીને હરીજન ઉમાને, આરોગો શ્રી ભગવાનરે.
અનુસં દેહ સુને અગ્નિ કરેછેને, મારે છે માટીનો આરરે;
ઓતમ વરણુ તમે કેમ કરશેને હેયે કરોને વિચારરે
કસાઈ વાડેથી તુરત મંગાવીને, મેત્રી છે લોકની લાજરે;
ભાગ્ય વડો દીનાનાથ પધાર્યાંને, ધન્ય ઘડી મારે આજરે.
નવાનવા રૂપજ અમે ધરીયેને. રહીએ છીએ વન નોજારરે;
અધોરપથી મારે આહાર માણસોનો, પરમાટીનો નથી પ્યારરે
નરને નારી એકઠા મળીઆને, હવે શો કરવો ઉપાયરે;
પ્રભુ જોવાને આવ્યા પારખ્યુંનેરે જો નાં પાડીએતો સતજાયરે
પુત્રને ચાહ્યાં પુછવાનેરે. નિશાળે શેઠ શગાળરે;
સુતને કેછરે સાધુ આવ્યાને, તમારો કરવાનોછે કાળરે.
ચેલધયો કે છે સત નવ છોડીએને, મરને જડામૂળથી જાયરે
ભાવે કરીને ભોજલ બેઠ્યાને, ઘણી અટક પડે ઓળખાયરે.

(૨૨૮)

આતે મારી કાયા અંતે પડવાનીને, એમ યોદ્યો છે બુધીવંતખારે
 સાધુને હાથે માંદે મોત સુધરશેને, ટળશે જનમના જંબળરે.
 આગેમોરવજે અંગ વેરાવ્યાને કરણે કીધાં કાયાનાં દાનરે;
 શીખીરાબની માટી સાળે જોખાણીને તારેરીજ્યા હતાભગવાનરે
 હંરસનરાજ માથેહેલ પાણીનીને, દેવે નાખ્યો તો માથે હંડરે;
 તોય સતવાહી સત નવ છોડેને, મરને ભાંગી પડે બ્રહ્માંડરે
 દધીરૂપીને જ્યારે દેવતા બચ્યાને જેના વાંસાના કરાવ્યાવજરે.
 કુંવાડે અંગ માંડયાં કાપલાતોયે યોદે નહી બુધિનો સાગરરે
 શીર મળે પણુ સમોન મળેરે, મારે ઘેર મોહન થયાછે મેમાનરે
 આવ્યો અવસર પાછોપગકેમ ભરીયેને, તનમનધન કુરખાનભાઈ
 હાર ન પામો તમે હિંમત રાખોને, જો જો મોટાઓના મરમરે
 પરમારથકારણ પરને પ્રાણુ હોમાયતો, નહી છોડીએ સતધરમ,
 એટલો પડકારો જ્યારે પીતાને દીધોને, તારેહરીજન થયાહુશીયારરે
 સુતના વચન સાંભળીને છાતીમાં પડી ગયા સારરે.
 આકપરથીજેમ પીંડો ઉતારેને, એમચેલઈયે ઉતાયું એનું શીવરે
 અર્પણુ કરીને આગળ ઉભા ત્યારે જોઈ રહ્યા જુગદીશરે.
 બહુનામી કહે છે હવે બ્રાધને. સતી સજોને સોળે શણગારરે.
 હંસતાંને રમતાં એને તમો સુધારોને, રોતાં નહીરે લગારરે
 કળપેલ દાન અમે લેતા નથીને, એવી આહુનીરે મારેછે ટેવરે,
 ભાવે કરીને લોજલ યોદ્યારે, તૈયાર આલાને તતખેવરે

(૨૨૯)

કડવું '૪' થું.

નવાનવા આલુણ પેરીનેરે ચેલઈયાને સુધાર્યો તેણી વારરે
ભાવે કરીનેરે લોજન નીપાવેરે, આરોગો નંદના કુમારરે;
શીશ હતું તેતો શીકે ચડાવ્યુંને, કાયા આણી કામરે;
ભુખે માર્યાની ભાળી ભકિત નમારી, મને મેલી ખાવો
મારે ઠામરે.

ખાંડણીયામાં શીશ કચરાવુંરે, ક્રીધા કંઠણ વચન ભાઈ;
ઇંદ્રતાપ તેનો છુરવી ન શક્યોને, છોડી ભાગ્યો ઇંદ્રાસનરે
જમવા ટાણે ભોગીશ્વર બોલ્યાનેરે, સાંભળોને મારી વાતભાઈ
વાઝીયાના અનની વરત નહી મારેને, શુરતે કેમ સમાતરે;
સંગાવતી કેછે તુંને રમત દેખાડુંને, તું માટી થાજેમહોરખાનરે.
તું આવ્યો માફે સત છોડાવતો, હું ઝલાવું તારો કાનરે.
પાંચ માસતું વીરજછે મારેને, વાંઝીયાં નથી દીનાનાથરે;
સતીએ ઓઢર માંડયું ચીરવાને, ત્યારે હરીએ ઝાલ્યાતેનાહાથ
ધન્ય ધન્ય સતી ધરમ તમારોને, મેં જોયું મરજવાતું મનરે
પુત્રને વેધી માફે સનમાન કીધુંનેરે, એમ મુખથી બોલ્યાવચન
માગ્ય માગ્ય સતી માગ્યતે આપું એમ કે છે કંઠણા નીધાનભાઈ
આવી કસોટી (મ) દેળે કોઈને, સ્વામીએ માથું વરદાનરે;
પરીબ્રહ્મ પોતે પ્રગટ બુવેને, દીન પાંચમે પારરે.
ચેલૈયાને સજીવન કીધોને, તારે વરત્યો જેજેકારરે.
ચેલૈયા આખ્યાન જે સાંભળે, તેને વેકુંડ હોળે વાસરે;
શુર પ્રતાપે ભોજલ બોલ્યાને, ધન્ય ધન્ય મારા નાથરે.

(૨૩૦)

ચેલઈયાનું હાલરડું.

હેરી તારે હાલરડે હડતાળ બાળા ચેલૈયા જીવો લાઈ.

ચેલૈયા ખમા ખમા. ટેક૦

હેરી મારા નોધારાના આધારે,

બાળા ચેલૈયા જીવો લાઈ.

હેરી મારા ચાંખડીયાના છડીદારે;

બાળા ચેલૈયા જીવો લાઈ. ચેલૈયા૦

હેરી મારે કણુ તો ખુટયા કોઠારે,

બાળા ચેલૈયા જીવો લાઈ. ચેલૈયા૦

એજી મારે હાલરડે હળતાળ.

કુંવર ચેલઈયા ખમા ખમા લાઈ. ચેલઈયા૦

એજી તારા મહેતાજી જીવે તારી વાટરે;

કુંવર ચેલઈયા ખમા ખમા લાઈ, ચેલઈયા૦

સાખી.

અમે જાણ્યું ચેલઈયાને પરણાવશું, જાડી જોડશું જાન;

પણ એાચીંતા મરણ આવીયા, સ્વર્ગમાંથી ઉતર્યાવેમાન. બા૦

લીલી હોજે લીંમડી, એની શીતળ હોજે જાંચ,

અંધવ રહેજે અખોડણો; તોય પોતાની જાંચ.

કુવા ઢાંકણ પાવડું જગની ઢાંકણ જાર;

આપનું ઢાંકણ ખેટડો; એમ ધરનું ઢાંકણ નાર. બાળા૦

ફળ વિના જીરે પીપળી એમ અંધવ વિનાની જીરે ખેન;

ભોજનદાનું ગોંપીચંદનું ભજન.

ખંડ ૧ લો.

હરી યુર સંતને સમરીને ત્રાધા ગણુપતિ દેવા,
જેને સમરે દુલ પામીએને વધ તણા ઉપદેવા,
ત્રોતરા ખંડના રાજ્યાને ગોડળંગાળા ગામ,
તલકચંદ રાજ રાજ કરને ઘેર પતિવ્રતા નાર,
સામે ગામથી ત્રાર આવ્યાને આવ્યા વન મોઝાર,
વનમાં વસે એક જોગીએનો પરકમા કરી લાંબા પાયલ,

(૨૩૨)

પ્રતિવિના ઝુરે માવડી; જોજી તારે પીંગળે પડીએલપોટ બાળ
હિ ધર નમ્યું તેા ભણે નમ્યું, વળી તુંનમ્યો ધરનેા મોભ
જેના ધરમાંથી કંધોતર ઉઠયાં તેને જન્મોજન્મનોશોક બાળ
હિ મેલામાં મેલો દુભડો, તેથી મેલો લોભ,
તેથી મેલો શગાળશા વાણીઓ, જોતો સુરે નપામ્યો મોક્ષ બાળ
હાથે પોંચી હિમની, વળી ગળે જોકાવળ હાર; બાળ
જેને આંગણે નહી કીકરો હિરી તેના મંદીરીયાં સુનકાર બાળ
જળ વહોઈ મ.છલી, ટોળા વહોઈ ગાય; બાળાં
હરણ વહોઈ મૃગલી; જ્યેમ પુત્ર વહોાય માઈ
ભાઈ મરે ભવ હારીયો, બેની મરે દશ જાય; બાળાં
બાળપણમાં જેનાં માવતર મરે, તેને ચોદશના વા વાય બાળ
ચોલધ્યાને સજ્જવન કીધો લાગ્યા પ્રભુને પાય; બાળ
જોજલના રતારીને લેડતાં પંડનાં પ્રાયશ્ચિત જાય.

(૨૩૨)

ચારે ચોર એમ બોલ્યાને જાઈ ખંજાળા માંહી,
સુખે ચોરી કરી આવીએ તો દેશું બાવાને ચોથ ભાગ,
ત્યાંથી ચોર ચાલીયાને આવ્યા ખંજાળા પાસ,
મસાણની રાખ લઈને ગયા શહેર મોઝર;
ત્રીજુરીમાં ખાતર દીધાં ગાંઠડી બાંધી ચાર,
કુંચી કમાડને ખોલતા ભાજ્યો મીણાવંતીનો હાર.
ચોરે મન વીચારીયુંને સાંભળો લાઈ એક વાત.
હાર નાંખશું બાવાની ડોકમાં પાડશું ચોથ ભાગ.
ત્યાંથી ચોર ચાલીયાને આવ્યાં વન મોઝર,
હાર નાંખ્યો બાવાની ડોકમાં પુગતો કરજો ચોથ ભાગ.
પ્રભાત થયુંને હોર થયો ચોપદાર જાગ્યા તેની વાર;
આપણી તેજુરીમાં ખાતર દીધાં ધન ચોરાણું અપરંપાર.
મોલમાં જગી મીણાવંતી ન ભાજ્યો રત્નહાર.
ત્યાંથી દાસી દોડી આવી રાજ આગળ ફરીયાદ.

ખંડ ૨ જો.

કોપ કરી રાજ બોલીયો જાવ ચોપદાર આંણીવાર;
ચોર લાવો સજ કરીને ગોતી લાવો હાર ને માલ.
ત્યાંથી સીપાઇ ચાલીયાને આવીયા વન ખંડી મોઝર;
હાર ભાજ્યો બાવાજીની ડોકમાં સરવે થયા હુશીયાર.
હાર લઈ સડીકો ચાલીયોછે આવ્યો રાજની પાસ;
રાતની કરે બાવો ચોરીયોને દીવસનો માગે લોટ.
પ્રેમ કરીને રોજ બોલીયાને જાઓ સાડીકા ન્યાય;

(૨૩૩)

એ બાવાને મારી કરીને વેહેલા આવો આંધ.
ત્યાંથી સાડીકો ચાલીયોને આવ્યો ચોપદાર પાસ;
રાજાએ હુકમ આપીએ બાવાને મારો ઠાર.
તલવાર બંદુકથી આવો ન મરે શું કરશું તેનો ઉપાય;
રાજા કને આપણે જઈએ ને એનો કરીયે ઉપાય,
ત્યાંથી બાવાને લઈને ચાલ્યા આવ્યા વાડી મોતર;
તોપને ગોળે બાવાને મારોને શું કરોછો વીચાર;
ત્યારે સાડીકો બોલીયો સાંભળો રાજા વાત;
એ બાવાને નાંખો વાવમાં ઉપર પુરો પથ્થરને લાદ;
ત્યારે બાવાની ગાંસડી બાંધી નાંખ્યો વાવ મોતર.
ત્યારે જોગીરાજ જાગીયા સાંભળ રાજા વાત-
અમારાં ભજન ચુકાવીયાં સમાધી ખોલાવી આ વાઝ.
એક માસમાં મૃત્યું તાંડે થશે લાગીયા જોગીના શ્રાપ.
હાથ જોડી રાજા બોલીયાને સાંભળો જોગી મહારાજ.
તમે કીધું તે કબુલ છે પણ રાજ નીરવંશ ભય-
ત્યારે જોગીને હયા આવીને સાંભળ રાજા વાત.
એક પુત્ર તારે થશે ગોપીચંદ એનું નામ;
નથી સુંદરો નથી સાંભળ્યો નહીં કવી એને ગાય,
ગુરૂને પ્રતાપે લોજલ બોલ્યાને ખંડ બીજો પુરો થાય.

ખંડ ૩ જો.

જિંયાં મંદીર માળીયાં ને નીચા ગોપીચંદ નાથ.
હાથ પગ ચોળે એની શ્રીઈ મોહુમાં રૂએ એની માંચ;

રાજા ગોપીચંદ જનમીયા વાગી રૂડી વધાઈ,
 ભેશી તેડાયા શહેરના રૂડા ભેશ ભેવરાઈ,
 કયા નક્ષત્રમાં રાજા જનમીયા કેવાં કરશે રાજ.
 સાથે મોતીયે વધાવીયાં બોલો પંડિત રાય;
 ગોડખંંગાલાના રાજ્યા ને ગોપીચંદ એનું નામ;
 માતાજી મનમાં હરખીયાંને ઘણાં દીધાં છે દાન.
 ધન માલ સુકતાફળ આખ્યાં સાધુ બ્રાહ્મણ અનુસાર;
 બાર વરસે રાજા પરણીયાને પરણ્યા છે પીંગલા નાર;
 બીજી નારી ત્રણસેં સાઠ પરણ્યા રૂડાં ચલાવે રાજ,
 ત્યારે માતાજી બોલીયાં સાંભળ ગોપીચંદ રાજ,
 તારી દેયુ તારા બાપના જેવી મસાણે પરજલે થાય.
 એક સમે નવા બેઠા નીરખ્યુ રાજાનું રૂપ;
 ત્યારે માતાએ મનમાં વિચાર કર્યો રૌવા લાગ્યાં તેણીવાર;
 નહી વાંદળ નહી વીજળી ઠંડા પડ્યાં અમને નીર;
 આપણાં શહેરમાં નહી કોઈ દુખીયું માતા,
 તું કેમ રોઈ મોરી માય.
 ગોપીચંદ રાજા એમ બોલીયા કેમ કરછ ઉતપાત
 તારે મીણાવંતી બોલીયાં સાંભળ રાજકુંવર વાત;
 એવો બતાવું ભોગ તુંને અમર રાખે તારી દેઈ;
 અડદનાં લાવ્ય તું પુતળાં જા ભોગીની પાસ,
 આપણી ઘોડારમાં લોંચકે ત્યાં નવસેં નાથુનો નાથ.
 ત્યાંથી ગોપીચંદ આલીયા આવ્યા રૂની પાસ,

(૨૩૫)

પહેલું પુતળું મેલીયું ને ગુરૂને કયો નમસ્કાર;
પહેલું પુતળું ઉડી ગયું ળીળું કયું તમયાર,
ળીળને જલાવીયું ને ત્રીળું મેલ્યું તેણી વાર,
ત્રીળને જલાવીયું ને ચોથું ગોપીચંદ રાયે;
ભુંડું થાશે માતા તાહરું અલ્યા બતાવું ઉપદેશ,
ત્યારે ગોપીચંદ બેલીયા હવે આવો કંકો કાન,
તારે જીનો જોગી બેલીયા.
ગોપીચંદને ધીરજ આવી જલંધર બાવાને લાગ્યા પાય,
ગર ગર મારા દેવજી અમને આલોને ઉપદેશ,
બાર બેડાનો લાલીયો ગોપીચંદ પાણીએ જાય.
નાની એટલી મોરી બેનડી મોટી એટલી મોરી માય,
ઘડો ચડાયો બેની અમને;
ઘડુલીયો લાવતાં ગુરૂજી લાગી વાર.
ત્યાંથી ગોપીચંદ ચાલીયા આવ્યા ગુરૂજીની પાસ,
આવાં જલ નુગરાં કયાંથી લાવ્યો બહુના અડયાં હાથ.
એમ કરી ગુરૂજી ઉડીયા ઘોડા માર્યા બે ને ચાર,
નથી ગયો ને નથી સાંભળ્યો નહી કવીંચેરે જોડાય,
ગુરૂ પ્રતાપે લોજલ બેલીયા ખંડ ત્રીજો પુરો થાય.

ખંડ ૪ થો.

કયા મુલકનો તું રાજીયો, કયાં તમારાં ગામ,
કોણ રાજનો બેટો? ને શું છે તારું નામ,
ઉત્તર ખંડનો રાજીયો, ગોડ બંગાલા નામ,

(૨૩૬)

તલકચંદ્ર રાજનો બેટડોને; ગોપીચંદ્ર માફ નામ,
વસ્ત્ર ઉતારી અલગ મેલ્યાં આઠ બાંધીઆ એની પાસ.
ઝોળી ઝંડા પાતર પાવડી, અલેક અલેક કરતાં બાપ.
હાટે હડતાળ તો પાડીને, ચોરે પડ્યાં પોકાર,
ગોઠ બંગલાનો રાજ્યો, ભેગી થયા તતકાલ,
રાણી રૂએ રંગમોહોલમા, દાસી રૂવે દરબાર,
સેજ પલંગ રાજ છોડી, ભેગ પડેયો શાને કાજ;
આવી અલેક જગાવીઓ, માતા મીણાવંતીને મહેલ;
ભીક્ષા દીયોને મોરી માવડી, ગુરૂ જો ત્યાં લાગે વાર,
દેશ બળે પરદેશ બળે, જઈશ નહીં બેનીને મહેલ;
માતા રૂવે રૂદન કરે, ને લલો લળવ્યો લેખ;
ત્યાંથી ગોપીચંદ્ર ચાલીયા, આવીયા પીંગલાને મહેલ;
ભીક્ષા આપોને મોરી માવડી, ગુરૂ જોતાં લાગે વાર,
ગાંડો થીઓ રાજ મફત ખાધી, ગાંડો બંગલાનો રાજ
મારા રાજને કારણ કીધાં, કારણ કઢાવું આની વાર;
ગાંજો નથી પીધો માતા, મફત નથી ખાધી,
ગાંડો નથી બંગલાનો રાજ;
ભીક્ષા લઈ રાજ ચાલીયા, ગયા ગુરૂની પાસ;
પરીક્રમા કરી પાપે લાગ્યા, ગુરૂએ દીધો ઉપદેશ;
ત્યાંથી ગુરૂ ચેલા ચાલીયા, આવ્યા કાશી મોળર,
ગંગા નાયા ગોમતી નાયા, નાયા નીમલ નીર,
તીરથ કરી આવીયાંને ગયા બેનીને દેશ,

ભજન ૧ છું.

મળ્યો મનુષ્ય જનમ અવતાર; માંડ કરીને;
તમે ભજ્યા નહી ભગવાન હિત ધરીને,
તેથી ખાશો જમના માર,

તો તામ નામ સંભાર.

૫૬૦

ગાંધી પાછી ફેર નહી આવી, સુરખ મુંઢ ગેમાર,
ભવસાગરની બુદ્ધિમાં, વીત ગયો જુગ ચાર,
ફેરા કરીને.

મળ્યો

જડરા અગ્નિમાં જુગતે રાખ્યો, નવ માસ નીરધાર,
રત્નવી કીધી અલખેલાની, ધાર ધર્યો અવતાર.
આપામાં મોહીને.

મળ્યો

કળજુગ કુડે રંગ રૂડે, કેતાં ન આવે પાર;
જપ તપ તીરથ કષ્ટ ન કરીયાં, યોક નાંખ આધાર,
શ્રીકૃષ્ણ કહીને.

મળ્યો

(૨૩૭)

સારી હીતે શુદ્ધને પુછયા, ગોપીચંદના ઉત્તરાવધા લેખ
ત્યાંથી અરવારી મોકલી, આપ્યા ખંગાળા મોઝાર,
બાર વરસ રાજ રાજકર્માને, જનમના જોગી,
ગાય શીખે સુણે સાંભળે વૈકુંઠ હોળે વાસ,
શુદ્ધને પ્રતાપે લોજલરામ બોલીયા, ખંડ ચોથો પુરો થાય.

ગંગાદાસના ભજન.

(૨૩૮)

શુર ગમ પાચો મનમેં સાચો, જુગતી કરી જહુરાય;
ગંગાદાસકું જ્ઞાન બતાચો, રામદાસ મહારાજ;
હયા કરીને. મળ્યો૦

ભજન ૨ જી.

મન કરી લેને વિચાર જીવન થોડા;
તારી હરી કથાની માંય કાન છે ખોડા,
અંતે જાશે જમપુરી માંય જડશે જોડા,
તેથી રામ નામ સંભાર. ટેક૦

મોર મુગટ ધર્યો શીર ઉપર, દરપણુ કર મોજાર;
વેઠ વીંટીયું હાર ગળામાં, ખુબ ધર્યો શણગાર.
પગમાં તોડા. મન૦

હસ્તી ઉપર કનક અંખાડી, ખમા કહે છડીદાર;
રથ મીયાના ઉંટ પાલખી, કેતાં ન આવે પાર.
ચડવા ઘોડા. મન૦

લોભ ન ચુકે કામ ન મુકે, ઘર ધંધાની માંય;
મુરખ મન તું કહ્યું ન બુજે, તીરથ ગમનની માંય.
પાવ છે ખોડા. મન૦

સંસાર સાગર મહા જળ ભરીઓ, રામનામકો ઝાંજ,
ગંગાદાસકું જ્ઞાન બતાચો, રામદાસ મહારાજ.
ખરાની વેળા. મન૦

પિંગાલશી કવિના અજન.

અજન ૧. છું.

કહિયું શું હવે તમને કાના, નંદકુંવર નથી નહાનારે-ટેક
પ્રથમ હમણું ખીત કરીને, હરી ગયા હો મનડું હરીને;
વહાણો બેઠો કુળ વરીને, ફેરો ન આપ્યા કરીનેરે—ટેક
જો જાણ્યા હોત તમ આવા, જીવનને દેવ કહી નહીં જાવા;
ખોટા ખોટા સોગાન ખાવા, તમને ઘટે નહીં માવારે-ક
હું અહાં દીઓછો મહીના ફણી, હાંસીને વળી ધડાં છી હાણી;

(૨૩૬)

મેધાણું બજન.

બજન ૧ છું.

ઘડીઆળાં વાગે સુતા હરીજન જાગેરે.

આવી ભરાણા ઉજડ સાથમાંરે, માથે ઘડીઆળાં વાગે. ૨૬૦

જીવાની દીવાની તારી કાઢે વહી જ્યોતેરે;

પંડડું ભરાણું તાઢે પાપમાંરે.

માથે

સળાં સંખંધી વીંટીને બેઠાંનેરે.

કેાઈ ના આલે તારી સાથમાંરે;

જમડા આગળ તારૂં જોર નહીં આલેનેરે,

કેઈ જાહેરે માજમ રાંતમાંરે,

હરી ગુરૂ વચને બાલ્યા મેળ બીજેનેરે.

સતગુરૂ ચરણમાં અમને રાખજોરે.

માથે

(૨૪૦)

અલબેટ્ટી રાધા અકળાણી, તણ દીધાં અન્નપાણીરે—ક૦
 પીંગલ કહે નાથ પધારો, સેવા બાળપણની સંભારો;
 ત્રીકમ ભવસાગરથી તારો, ખેડો પાર ઉતારો રે—ક૦

ભજન ૨ જી.

ગોકળીઉં નાનું ગામડીઉં શામાટે આવો શ્યામ;
 શામાટે આવો શ્યામ, શામાટે આવો શ્યામ—ટેક૦
 પ્રથમ વિસારી ઘેનું હતી પ્યારી,
 હવે તો ભુલ્યા બાવા નંદજીનું ધામ—ગોકળીઉં
 મથુરાની અંદર મણીયર મંદીર,
 આ માટીથી બનેલા તમને ક્યાંથી ગમે ધામ—ગોકળીઉં
 કુબળા નારી કંસ તણી દાસી,
 તમા જઈ લોભાણું, ભુલ્લી ગયા છે તમામ—ગોકળીઉં.
 કહે કવી પીંગળ મુરતી છે મંગળ.
 મારે હૃદયે વસતો, મારે શું છે બીજું કામ—ગોકળીઉં

ભજન ૩ જી.

સુને ઘડી નથી વીસરતા રામ, હરીવર સંકટ હરતા—ટેક૦
 વાલીડા મારા ગિરીવર કરપર ધાર્યો;
 એવો પ્રજનો દેશ ઉગાર્યો રામ—હરી૦
 વાલીલા મારા કાલીનાથે કંડ કીધો;
 લટકાળા નાથી લીધો રામ—હરી૦
 વાલીલા મારા કંસ હતો દુઃખકારી;

મોહનજી નાંખ્યો મારી રામ—હરી૦
 વાલીડા મારા લવરે સીધુના છે તારા,
 પીંગલ કહે પ્રાણ પ્યારા રામ—હરી૦

ભજન ૪ મું.

બહુ સાથી થયા છે બળીયા રામ,
 છેટા રહો શામળીયા—ટેક.
 વાલીડા મારા ગોકુળ ગામની છું વાસી;
 હું નથી તમારી દાસી રામ—છેટા.
 વાલીડા મારા, જોર કરી કૌણ આવે.
 આંહી હુકમ કંસનો હોવે રામ—છેટા૦
 વાલીડા મારા, હું રે નથી પરનારી;
 કાનુડા બાળ કુંવારી રામ—છેટા૦
 વાલીડા મારા, પીંગલ કહે વાત પ્યારી
 મુને મારગ દીધોને મોરારી રામ—છેટા૦

ભજન ૫ મું.

આ રહે બની અલબેલી રામ, ખુબ જમતમાં ખેલી—ટેક
 ગુરજી મારા; તોપમાં નાંહી તટેલી.
 એ તો શીતળ છાંય વસેલી રામ—ખુબ૦
 ગુરજી મારા, કષ્ટમાં નહી કસેલી;
 એ તો રસબસ રંગમાં રહેલી રામ—ખુબ૦
 ગુરજી મારા, નહરે પુરાણી થયેલી.
 એ તો નિત નિત નવી નવેલી રામ—ખુબ૦

(૨૪૨)

શુરૂં ભારા; પીંગલ કહે વાત છેલ્લી;
એને જલત. ભેષ અકેલી રામ—પ્રબં

ભજન ૬ ઠું.

તમે ચિત્તની વૃત્તિ સુધારો રામ, મોહ કાળને મારો—ટેક.
સાથીડા મારા, નિત્ય રહો નિરાશીમાની;
આ જુડી દેહ જીવાની રામ—મોહ.
સાથીડા મારા, વઢ્ઢે તમે સત્ય વાણી,
આખર છે નામ નીશાણી રામ—મોહ.
સાથીડા મારા, કાયમ સત્સંગ કરજો;
દીલ મધે પાપથી ડરજો રામ—મોહ.
સાથીડા મારા; પીંગલ કહે વાત ખ્યારી;
શુભવંત ભજો ગીરધારી રામ—મોહ.

ભજન ૭ મું.

શામળીયા છોડી દેશો હવે કુળજનો સગ.
મથુરાવાસી કંસની દાસીરે, રસીયાજી તેની સાથે;
કેવી રીતે લાગ્યો રંગ. શાં
નહી મરમાણુ નહી લટકાણુ, અણુઘાટાણુ ને કાણુ,
એવું શું રૂપાણુ અંગ. શાં
અવશુષ્કવાણી અતિ ઈરશાળીરે,
તેની સાથે વાતું કરતાં કેમ આવેછે ઉમંગ. શાં
શ્રી હરી શાણા થઇને લોભાણુરે
પીંગળસી કહે, પુર્વ જનમનો લાગે છે પ્રસંગ. શાં

(૨૪૩)

લાધાનું ભજન.

શુરૂ પધાયાં જોત્યું ભગીયું મોટા મુનીવર મળીયારે,
અડસઠ તીરથ ઘરને આંગણે, પ્રવાહ ગંગાજના વાળીયારે
નાચાતે નર નીરણે થયા કુડીયા કીનારે યેસી રહ્યા હેજી.
મનના માન્યા મુનીવરજો મળે આપું સરવસ સોંપીરે;
હીરલો આલ્યો શુરૂજો હાથમાં રાખું તનના તાસીરે;
જો વસાણું વોરત, શુરૂજો લાળીયા હોજી,
લઈને ન આપે તે' દીવાળીયા હોજી,
સંત સરોવર સેવતાં રૂડું રતન લાલ્યુંરે,
રતન જતન કરી રાખીજો આધ બોલે બાધુંરે;
અભણ્યાને નવ દીજીજો સંતો સમજીને લીજીજો હેજી;
ઉંચા જોયા નર ઉજળા રાણી કરણીના હીણારે,
પારકે મંદીર જઈ પાખંડ કરે ઘેર આળ્યા શામળીયારે,
એકલને બીજો નહી ગમે તેનર ભકિતથી ભુલ્યા ભમેહેજી
આપ ઓડીને અજરાજે જરે રાખે મનને વારીરે
પીતાંબર ચરણે લીધો ભણે સંત જીવોને વીચારીરે,
અમીરસ એણીપેર પીજીજો તન મન શુરૂજોને દીજીજોહેજી

લાલદાસનું ભજન.

સોય રામ સમરો મારા આતમાના આધાર,
ભરમના ભાંગો તો દરશન કરો દેહાર,

(૨૪૪)

મોહ માયા મુરખ મલકાવે અંધા કરે અહંકાર,
નુગરો સંકટ શબ્દ ન માને ધણી વીના આશે માર;
લેખાં લેશે ખુની ખરે. સોયરામ૦

સંત ધરમમાં સમજ્યો નહીને બાંધે કરમ પરીવાર,
ભક્તિ ન ભાવે સંતને સેવે તો કેમ મળશે કીરતાર,
કુંડળ કાઢો તમે સાચું નામ સંભાર.. સોયરામ૦

રવી શુર ખોલ્યા પડઠા ખોલ્યા પ્રગટ કરે પોકાર;
સુરગમ હોય તો! ગોતી લેજો તરવેણી ટંકશાળ;
ગગન ગુફામાં સુણી જીણો જેણુકાર, સોયરામ૦

સાધુ શુરો તે! સનતુખ લડશે કાયર બળે ગમાર;
શીરને સાટે સાહેબ સેવો તો સફળ જનમ નરનાર
મરજીવાને મોજ મળે દરબાર. સોયરામ૦

હયા દાન અમરાપર મળશે કારજ સફળ સધાર,
હુંડી પામ્યો હજુરમાં તો કખૂવ કરે કીરતાર,
ચરણમાં રાખે! જન આપણે કરી ધાર, સોયરામ૦

સીજ સંતોડી નીર્મળ જીણા સોહી પોચા પરીધાર,
અધર સીંહસન આપ બીરાજે આઘ મુરખ નીરધાર,
સોય મુરતને લાલદાસ જાય પ્રલહાર. સોયરામ૦

(૨૪૫)

રૂપાદે માલાજનું ભજન,

ભજન ૧ છંદ.

વાયઠ આવ્યા ગુરૂવા દેશનાંરેજ;	
રૂપારાણી જમલે પધારેજ.	૧
કેમ આવું ગુરૂ મારા એકલોજરે,	
સુતો માલદે બગેરેજ.	૨
નીદ્રા મંગાવું સારા શહેરનીરે;	
ઉપર અમર ઝાંછાડી રહોજ.	૩
સોડમાં સુવારૂ વાસુકી નાગનેરે,	
ખુણે ખાટ ઢળવુરે હોજ.	૪
વાળે વાળે મોતી પરોવીઆંજરે,	
ટીલડી ચોડી લલાટરે હોજ.	૫
થાળ ભર્યો સંગ મોતીડેજરે,	
રમઝમ કરતાં ચાલ્યાં હોજ.	૬
ત્યાંથી રૂપાદે રાંણી ચાલીયાં જરે,	
આવ્યાં હોઢીને ઢરવાળે હોજ.	૭
ભાર્ય પોળીયા વીરા વીનવું જરે,	
તું તો સુતો છો કે બગ હોજ.	૮
કાંક સુતો કાંક બગીઓજરે,	
રાણી તમે કઠોડે પધારેજ.	૯
વૃત રહીયાં એકાદશીનાંજરે,	

(૨૪૬)

ઈધર પુજવાને જાણું હોજી.	૧૦
તાંબા જડાવી જેસળ શેરનાંજીરે,	
કુંચી માલા દરબાર હોજી.	૧૧
ઉભી રહી અલખ આરાધીયો જીરે,	
ખડગ મારીને ખોલી ખારીરે.	૧૨
ત્યાંથી રૂપાંદે રાણી ચાલીયાં જીરે,	
આવ્યાં ધણીને દરબાર હોજી.	૧૩
અલખ વધાવ્યો સાચે મોતીડે જીરે,	
સોની આપતી પધરાવ્યા હોજી.	૧૪
સદગતને હરે હરી મારેજીરે,	
શુરને પ્રણામ હોજી.	૧૫
આવયાં રૂપાંદે રાણીજીરે,	
જલહલ નેતું દરશાણી હોજી.	૧૬
ચંદ્રાવળ ચાલ્યા ગાંડીયાજીરે,	
સુતો માલાને જગાડ્યો હોજી.	૧૭
ઉઠો રાણા ઉઠો રાજઆ જીરે.	
રાણીએ રાજ અલડાવ્યાં હોજી.	૧૮
ઝડપ દઈ માલાજી જગીયા જીરે,	
સોડમાં વાસુકી ધુધવ્યો હોજી.	૧૯
કરડયો જતાં ઉગ્યારેજી,	
ચંદ્રાવળી લાગ હોજી.	૨૦-
ખડક ખાંડ લીધં હાથમાં જીરે.	

(૨૪૭)

માલદે કરાધજ કયોં હોજી.	૨૧
જેયાં મંદીર જેયાં માળીયાં જરે, ઘોડાની ઘોડાફ હોજી.	૨૨
ત્યાંથી રાવળ માલો ચાલીયા જરે આવ્યા દોદીને દરવાજે હોજી.	૨૩
ભાઈ પોળીયા વીનવું જરે. રાણીને જોતાં તેં જાણીરે હોજી.	૨૪
કાંક સુતો કાંક જાગીઓ જરે. સુજને ખખર નથીરેજી.	૨૫
કોપ કરી ખાંડુ ફેરવ્યું જરે, પોળીએ પોણુ ઉઘાડીરે હોજી.	૨૬
ત્યાંથી રાવળ માલો ચાલીયા જરે; આવ્યા રૂખીને દવારરે હોજી.	૨૭
પાછલી પછીતે ચઢીયો જરે, નજરે ભાળીરે હોજી.	૨૮
સુર મારા દેવંચી જરે; જોત્યું જાંખી વરતાણીરે હોજી.	૨૯
આપણા શહીરમાં કોઈ નહીં તુમરો જરે; માલદે પધાર્યો હોજી.	૩૦
ખરસીફલ મોજડીકું ઉપાડી જરે. માલદે ત્યાંથી આવ્યારે હોજી.	૩૧
અઠગતો ને હસે હરી જરે.	

મારા શુરને પ્રજ્ઞામ હોજ.	૩૨
શુર શુર મારા દેવ'ંચી જીરે.	
પગની મોજડી દે રાણીરે હોજ.	૩૩
સઉમતો અલખ અરાધીયો જીરે,	
સ્વર્ગ'ંથી મોજડી ઉતારીરે હોજ.	૩૪
લો રૂપાંદે પેરે મોજડી જીરે.	
કંઈ કેલુ કેવસબ્યાં જીરે.	૩૫
ત્યાંથી રાવળ માલો ચાલીયા જીરે;	
એ તો પોળીયાને માયોં હોજ.	૩૬
શીખુ' માગી રૂપાંદે ચાલ્યાં જીરે;	
આવીયાં દોઢીને ઢરવાજે હોજ.	૩૭
ઉભાં રહી અલખ બોલીયાં જીરે,	
પોળીયાંને સજવન કીધો હોજ.	૩૮
સાંકડી શેરીમાં સામે મળ્યોરેજ,	
સતીનો છેડલો ગાલ્યો હોજ.	૩૯
રાત અંધારી આંખો લુંખેલુંખેજ,	
રાણી તમે કઠડે પધાર્યાં હોજ.	૪૦
વૃત એકાદશીનાં જીરે,	
ઇન્ધર પુજવા ગયાં હતાં હોજ,	૪૧
આપણા શહેરમાં નહીં કેલવાડીયું જીરે,	
ઢાલક ઢમકે પાણી હોજ.	૪૨

(૨૪૯)

પેલી વાડી સાથુ શહેરમાંજીરે	
બીજી ગઢ ગીરનાર હંજી,	૪૩
ત્રીજી ધણીના ચોકમાંજીરે	
ચોથી થાળીમાં ઠંગણ હોજી,	૪૪
ઝડપ લેઈ છેડલો તાણીઓરેજી;	
કુલડે છાત્રુ ભરાણી હોજી.	૪૫
જે મારગડે તમે ગયા હતા જીરે,	
તે પંથ અમને બતાવો હોજી.	૪૬
એ પંથ માવા દોઈલા જીરે,	
ખેલુ ખાંડાની ધાર હોજી.	૪૭
પેલો માર મોલી દીકરોજીરે,	
બીજો હંસલો ઘોડો હોજી	૪૮
ત્રીજો માર કવલીનો વાછડોરેજી,	
ચોથી ચંપ્રાવળી રાણી હોજી.	૪૯
ચાર મરતક લઈ આવજોજીરે,	
રાજપંથ બતાવું હોજી.	૫૦
ત્યાં રાવળ માલો ચાલીયાજીરે,	
આબ્યા પોતાને મહેલ હોજી.	૫૧
આજ્યાં મરતક વાલીમાં જીરે,	
આબ્યા રૂપાંદેની યાસ હોજી.	૫૨
ત્યાંથી રૂપાંદે માલો ચાલીયા જીરે,	
આબ્યા ધણીને દાર હોજી.	૫૩

દામોદરનું ભજન હરોશ્ચંદ્ર પુરાણનું

અંક ૧ લો.

સરસ્વતી માતા પું દીન દયાળુને ચરણે નમાવું શીઘરે,
કીરતી ક્ષણે રાખા હરસન તણીને વાણી આપીને જીમદીશ.

(૨૫૦)

ગુરૂંદે ગુરૂં ભારા દેવંચીછરે, મોટા ભ્રુપ નેખાંચો હોછ.	૫૪
સર્વ ગતને હરેા હરીછરે.	
માલાનાં કાંકણુ ભર્યાં હોછ.	૫૫
પેહો છવાડયો મોભી ફીકરોછરે, બીજે હંસણે ઘોડો હોછ.	૫૬
ગીજે છવાડયો કવલીનો વાછડોછરે, એની માતાને ધારે હોછ.	૫૭
ચોથી છવાડી ચંદ્રાવળી છરે, એ તો હરીની આરતી ઉતારે હોછ.	૫૮
ભણે મળયો મેઘ ધારેવા છરે, સુવા સંભવન કીધાં હોછ.	૫૯
ગાય રીંબે સુણે સાંભળે છરે ‘વર્ષકુંઠ એનો વાસ હોછ.	૬૦
મેઘવાહે એમ યોલીયા છરે, સંતનો વર્ષકુંઠ વાસ હોછ.	૬૧

અકળગતી છેજ તમારીને અરજ સુણો નાથ અમારીરે. ૧
 અયોધ્યાપુરીમાં અતિ ગણેશ રાજ, હરસન દેતો રૂઝાંઢાનરે;
 ઇંદ્રતાપ તેનો જીરવી ન શક્યો તે છોડી ચાલ્યો ઇંદ્રાસનરે,
 આલીને વૈકુંઠમાં જઇને અરજ સુણોને કમળા નાથરે. ૨
 ઈંદ્રાસન તમે સાચવોને સ્વામી અમથી રહ્યું નવ જાયરે;
 હું લીધો રાજ હરસનેરે, ઇંદ્રાસન તો લેવાયરે;
 તેની વારસ તમે કરો, રાયની શી દશા થાયરે. ૩
 સરવે મળીને જ્યારે પરીઆંજી કીધાંને, છજવાનેહરસન રાયરે,
 વિશ્વામિત્ર મુખ વાણી આચરીયાં, હું વેગે અયોધ્યામાં જાઉં;
 છવ્યાં વિનાએને જો પાછો આવું તો સાત જનમ શ્રવાન યાઉરે ૪
 મોટા વચન નવ બોલીએ મુની એમ કહે છે વઈકુંઠરાયરે,
 ભવન છોડે પણ ભક્તિ ન છોડે એતો સતવાદી કેવાયરે;
 હરખ ઘણો જ્યારે તમને થાય પણ છજવાય નહીં હરસનરાયરે, ૫
 ત્યાંથી વિશ્વામિત્ર ચાલીયાને, આવ્યા અજોધાની માંયરે;
 ચરણ પખાળીને ચરણ મૃત લીધાંને આહર ઘણેરા દેવાયરે;
 સારલેવા તમે આવ્યા અમારીને, જે રૂપી બોલ્યા વચન વીચારીરે
 તુંલશીની માળા તારે કંઠ બીરાજેને લ્યોછો રામનાં નામરે,
 રાજ રીતું તમે છોડી કરીને આ કરો છો સાધુનાં કામરે;
 પાછું વારી તમે જોતા નથી ને રાજ જશે નિશ્ચે હારીરે. ૭
 રાજ કહે છે તમે સાંભળો રૂપી મારે રામ રૂઝાંઢાની માંયરે;
 રાજ છોડું પણ રામ ન છોડું મરને ઉથલ પાથલ હવે થાયરે
 હીણી બુદ્ધિ શું લીયોછો અમને આવું ઘટે નહીં રૂપીતમનેરે

તરત ત્યાંથી જ્યારે ઉઠ્યા રૂપી નીસર્યા નગરની બારે,
 વારાહ રૂપે જઈને વાડીમાં પેઠા વનસ્પતિ લાંગીરે અદારે;
 છુમ તેની હવે શહેરમાં આવીરે ત્યારે ચડ્યો રાજાને કોષરે. ૮
 અશ્વ રાજાનો જ્યારે ત્યાં હવે તેડ્યોને આપે થયા અસ્વારે,
 સાથે સેના જ્યારે પોતે લીધીને આપે થયા અસ્વારે,
 મુખથી હવે એમ કહેછે રાય તમે સાંભળો સઘળી સેનાયરે. ૧૦
 જેની પાસેથી વારાહ નીસરેને તે તેની વાંસે બયરે;
 વાત સાંભળીને વારાહ તવ છુટ્યો હું જાઉં જ્યાં હરશનરાયરે;
 રેવંત તો રાજાનો ચમકાવીને પોતે ગયા વન સધાવીરે. ૧૧
 કરોષ કરીને રાજા હરસન ચાડ્યા વારાહની વાંસે બયરે;
 અંધારવનમાં જઈ અલ્પ થયા ત્યાં મળ્યા છે વીપ્રરાયરે,
 કહો હે વીપ્ર તમે શુરે સુણાવોને હે પ્રભુ તમે કયાં જાવોરે
 રૂપી કહેછે તમે સાંભળોને રાજા તમથી કારજ નવ થાયરે
 કુંવારા બાળક છે વીપ્રના તેને કન્યાદાન તો દેવાયરે;
 ગાંઠે દરબ્ય ભે નથી અમારે તે માટે અચેધ્યામાં જાઉંરે ૧૩
 સતવાદી સુરો રાજા હરસદર કહીએ જે મહાદાની કહેવાયરે,
 જે માણું તે મુજને આણી આપેને સારે સઘળાં મારાં કાજરે
 ખીજે કાંઈ એવો જગતમાં ન થાયેને એમ કહે છે મહારાજરે
 રાજા કહે છે તમે સાંભળો રૂપીનેરે હરસન માફ નામરે,
 જે માગો તે તમને આણીજ આપુને સારે સઘળાં તમારા કાજરે;
 વીપ્રને પરણાવો તમે હરખ ધરીને કન્યાદાન તમે આપોરે ૧૫
 આજી લીજી જ્યારે વાંસ વઢાવ્યાને એરી જાંઘાવી વનસાયરે,

(૨૫૩)

વીંધ બેઠા જ્યારે વેદ જોયરેને જોરીના આટા ફેરવયરે;
 કન્યાદાન દો હવે રાયજી તમોને ત્યારે કારજ સંપુર્ણ થાયરે. ૧૬
 કન્યાદાન રાજા હરસને દીધાને આપુ ફેરા ફેરવીયા વનમાંયરે,
 અંધ ભંડારને ભોમકા સર્વે ગજ રથ તોરગ હવે માંયરે;
 અન્નેધા લઇને અર્પણ કીધી ત્યારે રૂશીએ સ્વસ્તી કીધીરે. ૧૭
 રૂશી કહે છે સાંભળો રાજા હું દક્ષણા માણુ આ વારરે,
 સવાભાર સોનું તમે કયાંથી કાઢશેને ગાંઠે નથીરે જરાયરે;
 વીંધાસણ તમે શું કરો રાજા હવે સુખથી પાડો હવે નાયરે. ૧૮
 રાજા કેછે તમે સાંભળો રૂશી મારા અંગ ઉપર હવે હોયરે,
 અન્નેધામાં મારી અર્ધાંગના બીરાજેને હાર અનુપમ હોયરે;
 આલોને વીંધ હું તમને આપુને તમારાં દરિદર કાપુરે. ૧૯
 અંધ રાજાનો આંચકી લીધેને આપે થયા અસવારરે,
 રાજા હરસન પાળા પધાર્યોને ચાલી અન્નેધામાં જાયરે;
 જાણુતો નગરીમાંહે કરાવીને તારારાણી વેલેરા આવોરે ૨૦
 સ્નાન કરીને સતી તારાદે ઉઠ્યાંને હરી હરી જોયરે ઘરમયાંરે
 સતી પધાર્યો હવે સ્વામી પાસે ત્યાં પુછેછે હરસન રાયરે;
 સવાભાર જ્યારે સોનું ન થાય તો સત આપણું હવે જાયરે. ૨૧
 રાણી કહેછે તમે સાંભળો રાજા ધારણુ રાખો હવે ધીરરે,
 રૂશીને જ્યારે દાન દીધા વિના ન પીવું આપણું નીરરે;
 તણુ જણાં લઈ પરધર વેચાઈ સત બાવા કેમ દઈએરે. ૨૨
 સત કારણુ જ્યારે સર્વે તણુઆ જે સુખ સંસારનો સારરે,
 કહે દામો કેની લાલચ ન કરીએને નામતણા છે આધારરે;

(૨૫૪)

વિશ્વાસે જ્યારે વળગી ન રહીએને સત જાવા ન હઈયેરે. ૨૩

ખંડ ૨ જે

રાજ મેલ્યાં મંદીર મેલીયાં ને મેલી હીંડોળા ખાટરે,
સતને કારણે જ્યારે ત્રણે સંચરીયાને લોધી કાશી કેરીવાટલાઈ
રાજ રોહીદાસને તારાદે રાણીને મુળ જપે સારંગપાણી ભાઈ
વાટે ચાલીને વિશ્વામિત્ર કોખ્યા તમે લેળાં ચાલોને ભાઈ
ગાઉગાઉના વેરે તમે જુજવા ચાલોનેજો પુન તમારું હોયલાઈ
એવી વાત જ્યારે તમથી ન થાયે તો મુખથી પાટો નાયરે ૨
ગાઉગાઉના વેરે જુજવા ચાલ્યાને આગળ હરસનરાય ભાઈ
તેની વાંસે સતી તારાદે રાણીને વાંસે કુંવર રોહીદાસરે
કઠણ પળ જ્યારે આવી છે ત્યારે એવા કપટ રૂપીએ કીધારે
અનેક અશ્વની જ્યારે અસ્વારી કરતાંરે હાથી અંબાડીએરાયરે.
અન્નેધા નગરીના રાજ્યોનેરે પગથી પાળેા ચાલ્યો જાયરે;
એમ કહે છે સતી તારાદે રાણા ભલું કીધું તે સારંગપાણીરેક
પથે સઉએ જ્યારે રૂપી પધાર્યાંને આકાશે ઉડાયા હવે જાયરે
સોળકળાનેા જ્યારે સુરજ તપ્યોને ધરા ધાણીવાણી થાય ભાઈ
પગનાં જ્યારે પગરખાં ઉતરાવ્યાંને અડવાણે પાયે તો ચાલેભાઈ
વાટે વિશ્વામિત્રે પરળ બધાવ્યાંને અન પાણીના તે ઠામરે.
શેઠ થઇને જ્યારે સદાવ્રત આપેને પગનાં પગરખાં પેરાવે ભાઈ
પથી જ્યારે એરેસાં આવોને લોજન જમતા તમે જાઓરે ૬
પગે બળે જ્યારે પથી તમારાને પગરખાં પેરોને પગમાંય ભાઈ

ખાઓપીઓને તમે આસન કરોને તમે સુખીશરીર થાઓ ભાઈ
 વિશ્રામ કરો તમે અબઘડી આવો પછે તમે પંથે સીધાવો ૭
 રાજા કહેછે તમે સાંભળો શેઠીઆને અમથી જમ્યું નવ જાયરે
 મારે રૂપીને દાન દીધા પછી અન પાણી તો લેવાય ભાઈ,
 અનપાણી તો અમે કેમ લઈએને સત જવાને કેમ દઈએરે, ૮
 એટલો ઉત્તર દઈ ચાલી નીસરીયાંને ત્યાંથી તે હરસનરાય ભાઈ
 તેની વાંસે સતી તારાદે આવ્યાંને પુછે પરખીઓ હવે ત્યાંયરે.
 પંથી તમે હવે ઓરાંરે આવોને ભોજનીયાં તમે જમતાં જાઓરે
 આગળ એક હવે ચાહ્યો જાયરે બાપુ હમણાં જમીને જાયરે
 સાચું કહોને તમે સુંદરી બાઈ તમારો શું સગો થાયરે
 સુંદરી કહેછે એ સ્વામી છે મારોને બુઠો બોલ તમારો ભાઈ
 એ જમ્યા હોયતો ભલે જમ્યાને મારે રૂપીને દાન તો દેવાયરે
 એટલો ઉત્તર દઈને ચાહ્યાં જાયછેને ત્યાંથી તારાદે રાણીરે.
 ભોજનીયાં હવે જમતા જાવને આગળ બે જણાં વયાં જાયરે ૧૧
 બાપુ તારાં માતને તાન ઇતો જમ્યા ભોજનીયાંને પીધાં પાણી
 અમ આગળ કહી વાત એટલી અમારો કુંવર વાંસે આવે,
 તેને પગમાં પગરખાં પહેરાવજેરે ૧૨
 વાટે વિશ્વામિત્રે કપટ કર્યોને કપટ કીધાં ઘણાં મન માંયરે
 તેની મહેનત માથે પડીને ચાહ્યા ગયા હરસનરાયરે
 એમ કરતાં સર્વે કાશી ગયાંને ચોકમાં જઈ ઉભાં રહ્યાંરે ૧૩
 ખડનો પુજો જેણે શીરપર ધર્યોને ત્રણે ઉભાં રહ્યાં ત્યાંયરે,
 સવાભાર હવે સોનાને માટેને ત્રણે જણા તો વેચાયરે;

એલ વિશ્વામિત્ર એવા એલતા સતવાદી સત ન મેલેરે ૧૪
 કુંવર કહે છે માતાજી મોરીરે મુજને રાખો તમારી પાસરે
 મુજથી એકલું રેવાય નહીંને એમ રૂઢન કરે રોહીઢાસરે
 વાત વિશ્વામિત્રે એવી સાંમળીને રૂપીજ બોલ્યા વચન ૧૫
 ત્રણે જણને નોખાં લઇ લઇશુંને અકકી કોર અકેકું બાવ બાઈ
 બીજી ગલીને બીજે ઠેકાણે કોઇ કોઇ નવ લેણુ થાય બાઈ.
 વાત એવી જ્યારે ચડે ભરાણીને રૂઢન કરે તારાદે રાણી ૧૬
 કાશી નગરને ગોઢરેરે પોકારે હરસનરાયરે
 સવાભાર સોનાને માટે વેચાણુ તારા દે રાણીરે,
 સવાભાર એનું સોનું લીધુંને ઢાન વિપ્રને હવે દેશું બાઈ.
 સોનું લઇને રાજા સુધ રહ્યાને તરુકર આવ્યા ઠામ બાઈ,
 અરધી રાતના ઉપાડી ગયાને કોનું લેવું નામરે;
 નીરાશ્યા ચઇને નીશાશા નાખીમે સત પ્રભુ અમારૂં રાખે બાઈ ૧૮
 વેશ્યા ઘેર સતી તારાદે વેચ્યાને રૂપી ઘેર વેચાણુ રાયરે
 વાંસી કુંવર હવે એકલા રહ્યા તે વીપ્રને ઘેર બાવ બાઈ;
 વાંસે વિશ્વામિત્ર પડ્યા તને મેર મારાજને ન આવે બાઈ ૧૯
 તાસની ટેક હવે ત્રીકમે રાખીને તાપ દેખાડયો તન માંધરે;
 વેશ્યાયા રાજને રાણી આઢી પોતે ત્યાં બાવ બાઈ
 કંઠણુ કામ વિશ્વામિત્રે કીધુંને પણુ સત્ય બવા ન કીધુંરે ૨૦
 સતને કારણે હવે ત્રણે વેચાણુને રાણી હરશન રોહીઢાસરે
 કહે કાંમો એને દુઃખ ધણું પડયાં ત્રણે જણાં વેચાણાં બાઈ
 ગોવિંદની મતી નવ બાવ બાણીને રૂપી ઘેર ભરે રાજા પાણીરે. ૨૧

ખંડ ૩ બે.

દીવસની કરવી ચોકીને સતના ભરવા નીર ભાઈ.
 એમ કરતાં કેટલા દીન વીત્યાને; સુકાઈ ગયાં છે શરીરે
 આણુ ઘણે રાજા મનમાં રાખેને તેમ દુઃખ ઘણેરા પ્રભુનાથેરે
 એક દિવસના સમે બાણે રાખને હરસન ચાલ્યા બાયરે,
 ખાર ખેડાનું માથે માટણું લઈને જળ ભરવાનેતે બાચભાઈ;
 અકૃતવિશ્વામિત્રે કીધાંનેરે, ત્યારેસ્વરૂપ દેડકાના હવે લીધાંરે;
 દેડકાં થઈને હવે માટલામાં પેઠાને, બાપુ ભાર થયો તેનીમાંથરે
 જળભરી રાજા ઘડો ચડાવે, પણ રતી ઉંચો નવ થાયરે;
 વિમાસણુ હવે બહુ કરે રાય, પણ તેની શી વલે થાયભાઈ
 જળ ભરાતાં હવે જરા પોચીયુંને ટાલ પડી શીર માંથરે
 નીશાળીઆનીસાથે કુંવર પોતાનો આવતાં દીઠો હરસનરાયરે
 દેખીનેકુંવર ઘણેસોઝ પામેને, પણદુઃખનાદહાડા નવ વામેરે
 નીશાળીઆસરવે આરેરા આવેને વાત કહું તમને આંહીરે
 ઉંડા જળમાં તમે આઘેરા ચાલોને, તો ભાર હળવોહવેથાયરે
 સાંભળી રાજા સમજીને રહ્યાને; ઉંડા જળમાં આઘા બાયરે.
 તસ્ત રૂપી હવે બહાર નીકળ્યાને, ઠેક ભારીને જળ બહારને,
 જળ ભરીને રાજા ચાલી નીકળ્યાને, ગયા પોતાને દુવારે
 કોપ્યા વિશ્વામિત્ર ભાળીને. કુંવરને નાંખુ હવે ભારીરે;
 ત્યાંથી સરવે ચાલી નીસર્યાને, તેની સાથે કુંવર બાયરે;
 કુલડાં વીણતાં તરત ફટકાવ્યેને, પ્રાણુ છાંડ્યા તેનીસરે
 વક્રમ વિશ્વામિત્રે ધણું કીધાંને, સ્વરૂપ ખેતીંગનાં હવે લીધાંરે

નીશાળીઆ સરવે ચાલી ગયાને, જ્યાં હતી તેની માતરે;
 કુલડાં વીણુતાં અને ફટકાવ્યોને, તારો કુંવર પડ્યોવનમાંયરે
 એમ કહેછે સતી તારારાણીને, બહુ કીધુંતે સારીગયાણીરે,
 દીઠો કુંવરને દોટજ મુકીને, ઉપાડી લીધો ઉરમાંયરે;
 રંગીલો કુંવર રોહીદાસ મારોને, ખાંતીલો ખાંપણવિના બયરે .
 મનના મનોરથ થાવા ન દીધાને લાવો એક નવ લીધોરે.
 હાથે કડાં હેમનારે, શરીરપર નવસરો હારે.
 સરવે શણગાર તારા શા સંભાડેને, મને અંગમાં બિહેછેબાળરે
 કુંવરતે તારી બાજ સંકેલીને, મને અભાગણીને એકલીમેલીરે
 માતાએ કુંવરને કાંધ ચડાવ્યાને સ્મશાનમાં લઈ બયરે;
 મસાણમાં રાખ હરસન ઉભાને, લોંચનું ભાડું માગે ત્યારે,
 સોના મહોરબો આપો અમને, તે દેનદેવા તમને દહયેરે,
 માતાએ સેજ કુંવરની ખડકીને, આગન મુકી હવે ત્યાંયરે,
 પંખી સ્વરૂપે હવે રૂંધી પધાર્યાં, ને જ્યાં બેઠા ઇંદ્રાયરે,
 વાંસે ઝડી હવે મેઘની કીધીને, અગ્નિ આલાવી ત્યારે દીધીરે
 અડધ બળ્યું એનું મડદું રહ્યુંને. હવે જળમાં તણાતું બયરે;
 બચી લેતી એની માતા મુંઝાણીને. તરત તેમાંથી ઉપાડીલીધુંરે
 મડાગાંઠતો જ્યારે વળી ગધેને, તેની બબર નથી હવે તેનેરે,
 ડાકણ તારા શહેરમાં આવીને, મડાં મશાણમાં ખાયરે;
 વારસ તેની તે ટાણે કરોને, નહીતો શહેર સમુળું બયરે,
 હીણી બુદ્ધિ જઈ એને બતાવેને યજ્ઞ મેર મારાજને નાવેરે. ૧૪
 સ્વારથી શહેર સઘળું ને સાથે કાશીનો રાયરે,

(૨૫૬)

નર ને નારી સરવે ઘર મુકીને ડાંકણુ જોવા જાયરે;
 મોર આવ્યા વિશ્વામીત્ર ચાલીનેરે જઘ તારાને ચોટલે ઝાલીરે
 શીજ ઉઘાડેને ભરી ખબરે શહેરના મધ્ય માંયરે,
 નરને નારીયું લેલી થઈ હવે ડાંકણુ જોવાને જાયરે;

- ઉગમણે ઉભી રાખીને અંપે એને તેડયો ત્યાં ખીમલો મશાણીરે
 સતીએ મોહું જ્યારે સ્વામીનું દીહું ને ત્યારે શુદ્ધ વળી છે
 શરીર માંયરે

પતિને હાથે મારા પ્રાણુ જો જશેતો ત્યાં ધારણુ થઈ હવે ધીરે
 એમ કહે છે સતી તારાદે રાણીને ભકું કીધું તેં સારંગપાણીરે
 ભકિતને કારણે ભુવન છોડ્યાંને તનમન સોંપ્યાં છે શીશરે;
 કહેવામાં એને દુઃખ પડ્યાં ઘણાંનેરે ન આવ્યા જુગદીશ ભાઈ
 નાથ મારા જાણે નમેરા થયાને પ્રભુ શું મારો અપરાધરે. ૧૮

ખંડ ૪ થો.

કાશીપુરમાં અચરત દીહું ને; અનરથ થયો અપારરે
 ખવિત્ર પુરી શીવશંકર કરીને, કોપ્યા ઉમયાના નાથરે;
 અગ્નિ ઝરે છે નેત્રમાં ભારીને પ્રહ્લાંડ નાંખું હું તોડીરે. ૧
 હરી પોઢ્યા વધકુંઠમાં ને, કમળાણુ ઢાળે વાયરે,
 ઉફડકીને પ્રભુજી જાગીઆને, તરત કાશીએ જાયરે;
 કોપ દેખ્યો શંકરને ભારીને. ગરૂડને મેલ્યા વીસારીરે ૨
 સ્નાન કરી સતી તારાદે આવ્યાંને, તુળશીપત્ર ભુખ માંયરે
 હાથ જોડીને હાજર થયાંને, હરસનરાય વાળે છે થાયરે
 હાથ એના ઝાલ્યા શ્રીહરીનેને, રાજા ખોલ્યો મુખ વચનરે ૩

સતવાદી રાજા હરસન કહીએને ટેક મેલે નહી હવે ક્યાંયરે,
 રાજ ગયુંને રોહીદાસ મરાણોને, એવા થયા છે બેહાલરે;
 પાછું જ્યારે નથી જોતા વાળીને; વાંસે ઉભા દેવભારારીરે ૪
 ક્રોધ કરીને રાજા હરસન બોલ્યાનેહાથ મેલી દીયોને મારાજરે
 આટલા દિવસ તમે ઉંઘી રહ્યાને, ખબર પડી તમને આજરે
 બળવંતા તમે થાશે બેલીને, વાર કીધી તમે વેલીરે. ૫
 રોહીદાસ મુવાને હું રાણીને માફને, પછે હું કાઢું મારાપ્રાણરે
 ટાઢકે તમને થાય ઘણેરીને; સઉ કરશેરે તમારા વખાણરે;
 ભકિતનો મહીમા વધારીને, વારસ વેલી કીધી મારીરે ૬
 હસી બોલ્યાને કમળાપતીરે, ધન્ય ધન્ય સતવાદી રાયરે
 માગમાગ જે જોઈએ તે તારે, તુંને આપું હું તો આંહીરે.
 સંકટ તારા સરવે કાપુંને જે જોઈએ તે તમને આપુંરે ૭
 વાત સુણી વિશ્વામીત્ર ભાગ્યાને. તાપ લાગ્યો તન માંયરે,
 કંપણ કહે એલા ક્યાંબળ્યો કપટીને શીક્ષા આપું તમને આંહીરે
 ચોદાવતારો શ્વાનના આપ્યાને, સતવાદી બેઉ સંતાપ્યાંરે ૮
 વિશ્વામીત્ર તો થરથર ધડ્ડેને, મુખમાંથી બોલે નહી કાંઈરે,
 હાથ જોડી રાજા હરસને માગ્યુંને, સાંભળો વર્ધકુંઠ રાયરે,
 વિશ્વામીત્ર તો અમારો ઝાઝોને અવતાર એકેનવ થાયરે ૯
 હોતે હરી મુખ ચોચચાં વાણી, વચન તમારા સત થાયરે,
 પુત્ર રોહીદાસને સજીવન કર્યોને ત્રણે ઉભા છે હવે ત્યાંયરે;
 રાજા રોહીદાસને તારાદે રાણીને, દર્શન દીધાં સાર'બપાણીરે
 શંખ ચક્ર ગદા પદ્મ ધરીને; દર્શન દીધાં છે ત્યાંયરે

હાથ જોડી રાજા હરસને માગ્યુંને, સાંભળો વર્ધકુંઠરાયરે;
 ભવોભવ સ્વામી ભકિત તમારીને, અમને દેજો દેવમોરારીરે. ૧૧
 મુખે માગ્યું તે રાજા હરસનને આપ્યુંને ત્રુઠ્યા ત્રીભુવનરાયરે,
 સત શ્રીહરીએ એતું રાખ્યુંને કાશી નગરની માંયરે;
 સંકટ એનાં સર્વે કાપીને અવિચળ ભકિત એને આપીરે. ૧૨
 ગંગા સ્નાન રાજા હરસને કીધુંને ત્રુઠ્યા તે શ્રી ભગવાનરે,
 કાશીપુરીમાં કીરતી વધારીને પછી અન્નેધ્યાએ બાયરે;
 નવે ખંડ તેની નામના રાખીને પુરે એની શાસ્ત્ર શાખરે. ૧૩
 કહ્યાણુ રાજા હરસનના કીધાને સુખ દીધાં સવાઇરે,
 અન્નેધ્યાપુરીમાં આનંદ વરતાણીને જુગમાં જશ ગવાયરે;
 હેતે કરીને હરીને લડવાને વાલો તેની વારસે આવેરે. ૧૪
 એક અવધખંડ બીજો વાટખંડ ત્રીજો કાશીખંડ કહેવાયરે,
 એથો ખંડ પુરા પ્રાપ્ત પ્રભુનીરે જુગત એવી તો જણાયરે;
 ચાર ખંડને ચરણ અઠવાસીને ભકિત વર્ધકુંઠમાં વ સીરે. ૧૫
 સોરઠખંડે ગીરનારની છાંયા તે શહેર કુટીઆણાની માયરે,
 કીરતી રાજા હરસન તાણીને દાસ દામોદર એમ ગાયરે;
 પોતાના ગુરૂને પ્રણામ કરીને કહ્યું કહેવરાવ્યું છે હરીરે. ૧૬

પાંડવનો આંખો. (કલાભક્ત)

દુરવાસા રૂપીયે ગોઠવી કીધી, માંચ મેલી છે ગાળ;
 પકવી આંખો પાંડવો મારે, કશું છે દ્રાણ;

પાંડવો ઘેર આંખલો ઉગ્યો આજ;
 આંખલો ઉગ્યો આજ, રાખો તમે લક્ષ્મીના વર લાજ. પાંડ
 ઘઉં કણકની ગોઠલી, ત્રીજી શેકી શાળ;
 પકવી આપો પાંડવો મારે કરવું છે ફરાળ. પાંડવો
 ત્રણ પહોરમાં તઈયાર કરોને, બ્રાહ્મણ માગે ભાગ;
 ચાકરીમાં જો ચુકશે તો સાંભળશે શાપ. પાંડવો
 ધર્મે આંખો રોપીએને ધયાં હરીનાં ધ્યાન;
 સતને વિશે સમરીયાને, એને આંખલો રાતાં પાન. પાં
 અર્જુનને તો આધીન છે, નિત્ય ભજે નારાયણ;
 સ્મરણ કીધું શામળાનું, એને આંખલો આંગ્યો મોર. પાં
 ભીમસેનને ભાવ ઘણોને, ઘેર પધાર્યા ગોર;
 નવ તેરી ત્યાં નોતરી. એની ખાખડયે ખડધાન. પાંડવો
 દ્રોપદીજી તો મહા સતીને, લાંબી કાઢે લાજ,
 કરજોડી ઉભા રહ્યા, ત્યાં ફળ પડ્યાં હજાર. પાંડવો
 થાળ ભરી આંખો વેડીયો, કરો રૂપી ફરાળ;
 હાથને વેડેલ આંખલો, ફળ ન આવે મારે કામ પાંડવો
 કુંતાજી તો મહા સતીને, બલૌકિક અવતાર;
 પાય લાગ્યા એને પાંડવો, ત્યારે ફળ પડ્યાં હજાર, પાંડ
 રૂશી જમાડી રાજી થયાને, બીડલે વેચ્યાં પાન;
 કલાના સ્વામી શામળા, એના સત્ય રાખ્યા ભગવાન. પાંડ



पीपा अक्षतुं अजरन

मेढी हे मनथी आइं ताइंहे, भानवी

प्रभु विना होष नथी ताइं.

८६०

रमशान सुधी तासं सभां संअथी वाला;

(૨૬૩)

ગંગારામનું અપરાધ.

હરીજન હીમત રાખીએ ભગતી ભાવથી કીણ્યો,
શીરને સાટે સતગુરૂ મળે, ખાછી પીઠ ન દીણ્યો ટેકન
આપદે કસી પરને પોળીએ કુઃખ સહી સુખડાં દીણ્યો (૨)
રાજદે હરીશ્વર મોહિલવળ જેવા જુગમેં અમર હાંણ્યો હં
ગજદે ગુણકા યશુ ખાસાધી, તેણે શું સુકૃત કીધારિ; (૨)
નખતે નાથ નવાણયા, તેને અચળ પદ દીધારિ; હરીં
નામા પીપા રોઈઠાસને, સમયાં સાઢજ દીધારિ; (૨)
કોઠે કામ નરસહ તણું ભઠી ભાતેથી કીધારિ. હરીજનન
ધરણે ઘોરણુ વચે ધાવ સહે, મોંધાં મુલાં કેવાયરિ; (૨)
સો હરીજન હીરા ખરા જાણુમાંરિ લેખાયરિ. હરીજનન
પરમાર્થે, પંડ કોહીયાં વળગી રહીયે વીશ્વાસરિ; (૨)
બધી પટે પણ ખસે નહી, સતગુરૂ સદા ઘેની પાસરે હં
જેને આશરો ઘેના નામનેા હરી કેમ સેલે હાથરિ. (૨)
ગંગારામ સદા સંગ રહે સમર્થ રવી ગુરૂ સાથેરિ. હરીં

ભજન ૧ છું.

ઘોષાણે વાતું કેને આ કહીએ,

મારે બિનહું ચોરાયલરે, મારું મનહું હિરાયલ.

કોડીલા માવા કહાંનસે'રે વારી જાઉરે—ટેક.

મીલું છે પુરવની, ઘેવી નવીયું નહિં થાય નાથજરે,

વારી જાઉં રે;

છુપાવી તેા નહીં રહે જાની, મરમર જાય શરીર-ઘોષાજ.

દીવસ જાયછે દોહલા, મજા જાણીએ જુગ ભેવડારે, વારીજાઉંરે,

રૂદનને કરતાં એ રજની પછા જાય—ઘોષાજરે.

ધીયું' કયાં લગી ધરીએ, એ વાલીડા વેહ કેમ વીશમેરે,

વારી જાઉંરે;

(૨૬૪)

આવીને બાળે તન પ્યાહેં દે, માનવી.

પ્રભુ

આવ્યા અકેલા ને જાવું અકેલા વાલા;

ભાડુંવી ઘરને કહે છે મારું દે, માનવી.

પ્રભુ

લક્ષ ચોરાશીમાં ફરવું ન હોય જો વાલા;

સાચું ને જીકું કરે। પ્યાહેં દે, માનવી.

લકત પીપાજીના પ્રભુને ભજતાં વાલા;

પામશે અંતે કળ આંદે દે, માનવી.

પ્રભુ

મોરાર દવામીનાં ભજન

બાજન રે જી.

ગુરૂજી આગ્યો છ જીરૂદારે જમાનો કઠણ કળીયુગ વારોરે;
 તેમાં કેમ લીધો કીરતાર, અવતાર અમારોરે. ટેકા
 ગુરૂજી વરણુ ધર મનહી વેદ આશ્રમ ભેદ ભાંગ્યોરે;
 એવો જતીએ સેવ્યો જપ જોગ લોભે મન લાગ્યોરે. ગુરૂં
 ગુરૂજી નરપતિ નીતીના હીણુ, પ્રભ બહુ પાપીરે;
 એવી કન્યારે વેચી કણુ ખાચ, અધીરતા ંખાપીરે. ગુરૂં
 ગુરૂજી હરી ગુરૂની મરબદ, સેવક નહી પાળેરે;
 એવા મનના થાયે મહામૂઢ, પાખંડને પ્રસારેરે. ગુરૂં
 ગુરૂજી પાપે કીધોરે પેસાર, પૃથ્વીને બહુ પીડારે;
 એવો સત્ય ગયો સુખ નાહી, દુઃખના દહાડા આગ્યારે. ગું
 ગુરૂજી સહુએ સેવ્યો સંતોષ, ધૂંણામાં તણાણારે;
 જેને કરસે આવી પડયો કાળ, આવા નમજે દાણારે. ગુરૂં
 છુરૂજી સાંભળો રવી ગુરૂ ભાણુ, કળીયુગની કહાણીરે;
 હાસ મોસારને ઉગારો મહારાજ, આતુ બદ જાણીરે. ગુરૂં

(૨૬૫)

તેની ઢાઝે તરો એ માંહિલા શરીર—એધાજરે.

પ્રેમને ધાંજરીએ એ વાલીડા વિલંબ ન કીજીએરે, વાંરીજાઉંરે
નમેશ કાં થયા એ નંદીના લાલ—એધાજરે.

ચોરાસના સ્વામી ગુરૂ સ્વીને ચરણે વીનવેરે, વાંરી જાઉંરે;

દર્શન દેજે એ દીન દયાળ—એધાજરે.

ભગવાનલાલ શર્માનું ભજન.

- ઘડપણમાં ગોવીંદગાથું - ગુરૂરાજ, અમે ઘડપણમાં ગોવીંદગાથું,
અમને હમણા નથી નવરાથું, ગુરૂ ૧
- ગુરૂરાજ અમે સાંભળ્યું તમારું, મુક્તપુરીનું ખતાવોછો ખારું;
પણ અમારે કંઈ ચોંટ્યું કારભારું. ગુરૂ ૨
- અમે મોટા કહેવાઈએ વેપારી, રાતદીવસ કરવી મગજમારી;
કથા કયાં સાંભળીએ તમારી. ગુરૂ ૩
- અમારે ઘેર ઝાણું ફૂઝાણું, નિત્ય સાચવવું સગાઓનું ભાણું;
પ્રભુ રસની વાતો કયાંથી જાણું. ગુરૂ ૪
- હજી આંધવી છે ખારસો માળા, હજી થાવું હજાર મીલવાળા;
કયાંથી ફેરવીએ તમારી માળા. ગુરૂ ૫
- સાઠલાખની પુંજમાં શું કરીએ, કોડઅળજ તીજોરીમાં ભરીએ
પછી નાતમાં મોટેરા થઈ ફરીએ. ગુરૂ ૬
- પાંચ દીકરા વીલાયત ગયા છે, વહુ દીકરીને કળયા થયા છે
એવા ઘરમાં ધમરોળ રહ્યા છે. ગુરૂ ૭
- રોડો કરમે નીકળી કળ્યારી, વળી ગામમાં સાળા સાળી;
નીત્ય મનાવવું પડે ભમરાળી. ગુરૂ ૮
- સાઠ વરસનીઉમર થઈ અમારી, તેશું આંખમાં આવેછે તમારી
હજી પરણવી છે નવલ્લી નારી. ગુરૂ ૯
- સર નાઈટના ખીતાબો લઇશું, વાઈસરોયને આવકારો દઇશું
બીજી વાતો પછીથી કરશું. ગુરૂ ૧૦

અરજણુનુ ભજન.

શુર મારે નજરે મોતી આયા હોજી (૨)

મેં તો લેલ ભરમકા પાયા—

શુર મારે

‘હોડ’ વચનકા જપ અજપા, ત્રીકુટ તકીયા ઠેરાયા,

ભાઈ ત્રીકુટ તકીયા—હોજી

સુરના સમાગમ કીધો ત્યારે (૨)

સુખમય સેજ ખીછાયા, ભાઈ સુખમય—શુર મારે

મોતી મણીમેં મણી મોતીમેં, જ્યોતમેં જ્યોત મીલાયા,

ભાઈ જ્યોતમેં—હોજી

એસા હય કોઈ ખેલ અગમકા (૨) દિલ ખોજે દરશાયા,

ભાઈ દીલ ખોજે—

શુર મારે

અધર નખતથી મોતી ઉતર્યા, સુન્ય ઘર આય ઠરાયા,

ભાઈ સુન્ય ઘર—હોજી

વાકા લેલ કોઈ વીરલા જાણે (૨) શુર ગમસે ખતલાયા.

ભાઈ શુર ગમસે—

શુર મારે

ઉંચ નીચ અંતર નહીં ઉતક, હરખ નીરખ શુન ગાયા,

ભાઈ હરખ નીરખ—હોજી

દાસ અરજણુ જીવનકે ચરણે (૨) નીરાધાર દરસાયા,

ભાઈ નીરાધાર—

શુર મારે



(૨૬૮)

અનંતપ્રસાદજીનાં પદ.

પદ ૧ ગરબી.

પ્રભુ આપ વિના કોઈ અમારું નથી જો,
માત તાત ખાત છે ખરા પતિ જો. પ્રભુ ૧
જનો આઘ્યાં છે જીદાને જીદાં જસે જો,
ખરે સંગી તું વિના કોઈ નહી થશે જો. પ્રભુ ૨
જીવે માત્ર હુંખ સાધુ શું કરી શકે જો,
હરી સાદ્ય માત્ર આપની ખરી ટકે જો. પ્રભુ ૩
જીવેનો પ્રયત્ન ખાત્રી ઉતપાત છે જો;
ખરી દોરી તો સદા તારે હાથ છે જો. પ્રભુ ૪
સુખે સંગી તો સરવ કોઈ થાય છે જો,
ખરેખરા દુઃખે સરવ ખમી જાય છે જો. પ્રભુ ૫
ખરી અડચણમાં સરવે નકામા છે જો;
અનુપતિ માત્ર આપનીજ હામ છે જો. પ્રભુ ૬

પદ ૨ ગરબી.

કૃતિ સ્હામું કદી ન જીઓ શ્રી હરી જો;
ક્ષમા આપો માશું જીજ્ઞાસ કરગરી જો. કૃતિ ૧
પડી ટેવો અમારાથી ટળતી નથી જો;
હરી વાસનાઓ કેમે ખળતી નથી જો. કૃતિ ૨
માત્ર કરખરતી સ્હામું સદા જોઈને જો;
કરો અમને પવિત્ર પાપ ધોઈને જો. કૃતિ ૩

(૧૬૬)

મતિ સારિ એ આપજ રખાવજો;

કુડું કરતાં આપજ અટકાવજો.

કૃતિ૦ ૪

બધી અમારી તો અવળી કમાઈ છે જો,

પ્રભુ તારો તો તમારી વડાઈ છે જો.

કૃતિ૦ ૫

ઘણો અમને તો કર્મ તણો ત્રાસ છે જો.

અનુયતિ માત્ર આપનીજ આશ છે જો.

કૃતિ૦ ૬

પદ ૩ ગરબી

“ ચાલો ડાકેરમાં જઈ વસીએ ” એ રાગની.

પ્રભુ રહું માત્ર તુજ આશે, વય કાઢું તારે વિશ્વાસેરે. ટેક૦

જગને લીધું મેં જાણી, ખાલી વલોવણું પાણી;

ભકિતમાં સહુ સુખ ભાસેરે. પ્રભુ રહું માત્ર તુજ આશે.

જે કરીશ તેજ શુભ મ્હારે, મારો ચાહે ઉગારો.

કદી અશુભ ન તુજથી થાશેરે.

પ્રભુ૦ ૨

જગ સુખ હુઃખ દાતા તું છે. તેનું શરણું પકડયું છે;

તુજથી ભવ ભાવટ જાશેરે.

પ્રભુ૦ ૩

અતુનો સહુ દોષ નીવારો, ઉર દીન દીન પ્રેમ વધારો;

અંતે યોજાવજો પાસેરે.

પ્રભુ૦ ૪

પદ ૪ ગરબી.

નથી હું તો સમજતો કાંઈ, પ્રભુ નમુ માત્ર પદમાંહીરે. ટેક૦

નથી શાસ્ત્ર ભણ્યો કંઈ જાતે, નથી માહીત કોઈપણ વાતે;

નર પશુજ પ્રગટયો આંહીરે.

નથી૦ ૧

ટોણી.

બનદો ચરણ સદોજ ગુરૂ, મુદમંગલ આગાર;
જેહી સેવત નર હિત હિ, ભવસાગરકે પાર ॥૧॥

ભજન ૧ છં.

છરે લાખા પ્રથમ સતગુરના પાપ પુછનેછ,
તમે મન વાંચીત રૂળ મોગે હાં;
છરે લાખા હાથને લાલ તમે નાંખી દીયોનેછ;
તમે ચોહ નિંદ્રાથી જાગો હાં.
છરે લાખા માન સેદી ગુરને ચરણે નખીયેછ;
તમે તો મન ગુરને અરપો હાં;

(૨૭૦)

નવ સ્વધર્મ પશુ હું જાણું, આચારનું તો ને કે કાણું;
 શી વાત ભક્તિની ત્યાંહીરે. નથી ૦ ૨
 તન ધનથી ને ધને સેવા, મન મુખે ને સમરે દેવા;
 પછી રહું ક્યાન તો ક્યાંહીરે નથી ૦ ૩
 હું છું જગમાં દેવા, આગ્યો છું અનુ તો કહિવા;
 કરો દુગા એહો જડ પાંહીરે. નથી ૦ ૪

શ્રી.

લોચણ અને લાખા ફૂલ જાગૃત

ભજન રે ભૂં.

છરે લાખા સદગુરના પદનો પાર ન પામેછ;

જેને શીવ ઉમેયાછ વખણિ હાં.

છરે લાખા મોટા મોટા મુની જેની આશા કરેહિછ,

તે પદ અનુભવી ઊરમાં આણિ હાં

૮૩૦

'છરે લાખા બ્રહ્માના ગુર સનકાદિક જેવાછ,

એણે હંસને ગુર કીધો હાં;

છરે લાખા હંસના મુખનો ઉપદેશ લઇમેછ;

એણે મુઝિનો માર્ગ લીધો હાં.

છરે લાખા શુરવીર થઇ જે હુકમે વાલેછ;

તે તેા સદગુરના ખઠીયા બાણે હાં;

(૨૭૨)

જીરે લાખા કરીને જાણ્યાનો ખોને મારગ છેજી;
ઘોનું છે તે ખોને લખને સોંપો। હાં ૨

જીરે લાખા અનલે બકિતની ઇચ્છા કરો તોજી;
તો સદશુરને શીશ નમાવો। હાં;

જીરે લાખા માંડ કરીને મનુષ્યા દેહ મળ્યો છેજી,
કરી અવસર નહી આપે આપો। હાં. ૩

જીરે લાખા મન કમં વચને કરો। સતશુરની સેવાજી;
તો બકિત અનલે લેવા હાં; ૪

જીરે લાખા શેવળીની ચેલો સતી લોપણ બોલ્યાંજી;
તમે ધારો સદશુર પુરા હાં. ૪

ભાગ્યનં ૩ ભ્યં.

છરે લાખા સઢચુરનાં પઢનો કાપ લીચે નીવેડાલ,
જે અપાદી અનાદીનાં અધીકારી હાં;

છરે લાખા આપ પાણું અંતરમાંથી ત્યાગીલ,
એ વા આ તુંબા બેઠા હારી હાં.

છરે લાખા સુળ વચનનો મહિમા જે જાણીલ,
એને સઢચુરનું ખાતું જોળખાણું હાં;

છરે લાખા હાણુ ને લાલ સંકટમાં નાવેલ;
તેણે અનુભવનું સુખ માણ્યું હાં;

છરે લાખા કરે સંતસંગ મળે મન યમતાલ;
કેટલા પ્રસવેલા ગુરૂ પોગી હાં;

છરે લાખા આલોક પ્રલોકની ભાવઠ ભાંગેલ,
એ તો પ્રલસ રસનાં જોગી હાં.

છરે લાખા એવા વૃત્તિ જેને કોઇલી ચળે નહીલ,
જેને અંતરનો રંગ લાગ્યો હાં

(२७२)

छुरे दाभा भान व्यंतरभांशी मेदी करीनेछ;

पछी थाप वयन प्रभाषि छं;

छुरे दाभा जोवा व्यभिकारीने आवरषि नवेछ;

जो तो रोज्यो करष्यो छुरे। छं;

छुरे दाभा शेवपीनी बोदी सति दोपषि पोदयांछ;

जोने झंछ सदछुरना छुरा छं;

છરે લાખા શેલપીની ચેલી સતિ સોયણ બોલ્યાંછ,
સતે શીયાળીયો ભાગ્યો હાં.

ભજન ૪ થું.

છરે લાખા મુળરે વચનનો મહિમા બહુ મોટોછ,
એને સંતજ વીરલા બાણે હાં;
છરે લાખા વચન થકી જે કોઈ અધુરાછ,
તે તો પ્રેમ રસને થું માણે હાં. ટેક૦
છરે લાખા વચન થકી પ્રદત્તએ સૃષ્ટિ રચાવીછ,
વચનેથી પૃથ્વી ઠેરાણી હાં;
છરે લાખા ચૌદ લોકમાં તો વચન રમે છેછ,
તેને બાણે પુરૂષ પુરાણી હાં. ૨
છરે લાખા એવારે વચનની જેને પ્રતીત આવેછ,
એ તો કદી ચોરાસી ના બાવેછ હાં;
છરે લાખા વચનનાં કબજામાં જે કોઈ વસ્તેછ,
એની સુરતા સુન્યમાં સમાવે હાં ૩
છરે લાખા એરે વચન શીરને ચાટેછ,
એ જોછા માણસને ના કહેવું હાં;
છરે લાખા સદશુર આગળ શીષ નમાવીછ,
એના હુકમમાં હમેશાં રહેવું હાં. ૪
છરે લાખા આદિ મે એનાહિમાં વચન છે મોટુંછ,
એને બાણે વિવેકી પુરા હાં;
છરે લાખા શેલપીની ચેલી સતિ સોયણ બોલ્યાંછ;
એને નેણે વરસે પુરા હાં. ૫

(૨૭૪)

ભજન ૫ મું.

જીરે લાખા પ્રહમા ભગણું હોય તા હેત વધારેજી;
તમે મનના પ્રપંચ મેલા હાં,
જીરે લાખા નુરત સુન્દરી કરી લ્યો મેળાજી;
તો તમે ફળ કંઈ નવ માગો હાં ટેક૦ .
જીરે લાખા તૃપ્ત બરાબર જગતની માયાજી;
એનં બાણજો મનથી જુડી હાં;
જીરે લાખા કાળ અડપ લાઈને અડપી જશેજી.
ત્યારે જીવ જશે જોને ઉડી હાં. ૨
જીરે લાખા જગીને જશે તો તમને ઇશ્વર મળશેજી,
ત્યારે મન પાછું પડશે હાં;
જીરે લાખા સંકલ્પ વિકલ્પની ગાંઠું અંધાણીજી,
એ તો ગુરૂ વચનથી મળશે હાં. ૩
જીરે લાખા હાર ન પામો તમે હીંમત રાખોજી,
એવો ગુરૂ વચન રસ ચાખો હાં;
જીરે લાખા શેલધીની ચેલી સતિ લોચણ બોલ્યાંજી,
તમે મુખથી અસત્ય નવ લાખો હાં. ૪

ભજન ૬ હું.

જીરે લાખા હરી ગુરૂને તમે એક રૂપ જાણોજી,
એમાં જુદાપણું ઉરમાં ન આણો હાં;
જીરે લાખા ગુરૂમાં હરી ને હરીમાં ગુરૂ છેજી,
એમ એક જાણે રસ માણો હાં. ટેક૦

(૨૬૫)

જીરે લાખા ગુરૂના વિષે કોઈદી અભાવ ન લાવોજી,
એ છે સમજણ મોટી હાં;

જીરે લાખા જ્યાં લગી ગુરૂમાં વરણુ લેદ ભાળોજી,
ત્યાં લગી વાતું છે ખોટી હાં. ૨

જીરે લાખા ગુરૂ ને ગોર્વીદ નથી ક'ંઈ જુદાજી,
એવો ભરૂંસો ઉરમાં આવે હાં;

જીરે લાખા મુળરે વચનનાં એ છે અધીકારીજી,
એને નકી ભજન દીલ લાવે હાં. ૩

જીરે લાખા એવા ગુરૂ ચરણુંના જે વીસવાસીજી,
તે તો રેણીકરણીના ખાષાં હાં;

જીરે લાખા શેલણીની ચેલી સતી લોયણુ મોહ્યાંજી,
એ કોઈદી પડે નઈ પાછા હાં. ૪

ભજન ૭ મું.

જીરે લાખા હરી ભજવા હોય તો મીઠ્યાપણું મેલોજી,
આ અવસર આવ્યો છે છેલ્લો હાં;

જીરે લાખા ભવસાગર તરવાનું આ છે ટાણુંજી,
તમે હું ને મારું કેલો હાં. ૫૬૦

જીરે લાખા નામ રૂપ નિશ્ચે બાણુ ખોટાંજી,
તમે એથી રહેજો અળગા હાં;

જીરે લાખા ત્રીશુણી માયાથી જગત બંધાણુંજી,
તમે એરે માયાને શીદ વળગ્યા. ૨

જીરે લાખા ત્રિવીધી તાપથી બળે છેજી,

(૨૭૬)

તેનેા ડાઘ તમને નઈ લાગે હાં;
જરે લાખા સદગુરના હુકમે તમે ચાલોજ,
તેથી મોહ માયાનું બળ લાંગે હાં. ૩
જરે લાખા અનલે થવું હોયતો એ પદ પાળોજ,
તો બ્રાહ્મ ભીતર બ્રહ્મા લાળો હાં;
જરે લાખા શેલપીની ચેલી સતી લોચણ બોલ્યાંજ,
તમે ગુર વચને આપું ગાળો હાં. ૪

ભજન ૮ મું.

જરે લાખા માન મુકીને તમે આવો મેદાનમાંજ,
તમે ગુર ચરણે શીશ નમાવો હાં;
જરે લાખા શેઠપણું તમે કેરે કરીનેજ,
તમે સંકલ્પ વિકલ્પને સમાવો હાં. ટેક૦
જરે લાખા સદગુરના વચનથી કરો ઓળખાણુંજ,
તે વિના પાર નહીં આવે હાં;
જરે લાખા ભવરે સાગરમાં મત બહુ બાજાજ,
ઈ મતની બુદ્ધિને સમાવો હાં. ૨
જરે લાખા સદગુરના આપણે વેચ્યા વેચાયેજ,
આપણે મનનું ડાપણુ પરહરીયે હાં;
જરે લાખા ગુરને પુછીને પ્રથવી પગ ધરીયેજ,
તો સદગુર કહે તેમ કરીયે હાં. ૩
જરે લાખા એનું મન છે તે એના આગળ ધરીયેજ,
એના વચનમાં આપણુ રહીયે હાં,

(૨૭૭)

જીરે લાખા સદગુરના ધરની અગમ છે રમતજ;
એ તો અધુરીયાને નવ કહીએ હાં. ૪

જીરે લાખા વિવેકવૃત્તિમાં આપણે હરહમ રેવુંજ;
ગુર હુકમ કરે તે કરવું હાં;
જીરે લાખા શેલર્ષીની ચેલી સતિ લોચણ બોલ્યાજ,
આપણે ગુર ચરણે ચીત ધરવું. ૫

ભજન ૯ મું.

જીરે લાખા મન શુદ્ધ કરી તમે વચને ચાલોજ.
તમે પામેને સાચી રેણી હાં;
જીરે લાખા વાદ વિવાદ નહી એ ધરમાંજ,
તમે કેવા ન શીખો નકરી કેણી હાં. ટેકો
જીરે લાખા એક યોગ તેની ખાર છે કરીયાજ,
તમે એક ચિતે સાંભળજે હાં.

જીરે લાખા આરે વાણી કયાંઈ નથી કહ્યા જેવીજ,
તમે જ્ઞાન હીમાળે ગાળજે હાં. ૨

જીરે લાખા પેલી કીયા ગુર વચન છેજ,
એવી ખીજ કીયા તેને બહો હાં;
જીરે લાખા ત્રીજ કીયા પ્રહાર્ય પાળોજ,
ચોથી કીયા અમીરસ ચાળે હાં. ૩

જીરે લાખા પાંચમી કીયા તમે ઇંદ્રીયોને જતોજ,
છઠ્ઠી કીયા પવન સ્થંભારો હાં;
જીરે લાખા સાતમી કીયા તમે મનને જતોજ,

(૨૭૮)

આઠમી વાણી નિયમમાં લાવો હાં.

૪

છરે લાખા નવમી ક્રીયા તમે સુરતાને સાધોજ,
દશમી ક્રીયા મુળને બાધો હાં,

છરે લાખા અગીઆરમી ચંદ્ર સુરજને જાણોજ,
બારમીએ પ્રેમને જગાડો હાં.

૫

છરે લાખા એવી ક્રીયા જ્યારે શુદ્ધ બતાવેજ,
ત્યારે ફરી ચોરાશીમાં નાવે હાં.

છરે લાખા શેલર્ષીની ચેલી સતી લોચણ બાધ્યાજ,
ત્યારે ભવનો ફેરે ફાવે રાં

૬

ભજન ૧૦ મું

છરે લાખા ધરમ કરો તો તમે ઘણીપતુ મેલોજ,

તમે શુદ્ધ ચરણે ચીત્ત ધારો હાં;

છરે લાખા વચનના બોલ તમે બુદ્ધિમાં લ્યોનેજ,

તમે છતી બાજ કાં હારો હાં.

ટેક૦

છરે લાખા પુન્યને પાપનો લેશ નહી લાગેજ,

જો મનની પ્રાંતિ ભાંગા હાં;

છરે લાખા ત્યારે તમારા સંશય ટળશેજ,

પછે સુતા નિંદ્રામાથી જાગે હાં,

છરે લાખા નાહ પુહનાં જ્યાં નેઠા ન મળેજ,

જો દેશમાં તમે આવો હાં;

છરે લાખા કુડ કપટ તમે કોરે મુકીનેજ,

તમે મનન એકાગ્રહ લાવો હાં.

અગ્રમં ૧૧ મું

છરે લાખા છર દશાને હર કરોનેછ,
 તેા અમુભવતું સુખ થાશે હાં;
 છરે લાખા દેહની ઉપાધીમાં જ્યાં લગી રહેશેછ,
 તેા અવીધા, કેમ કરી જશે હાં. ૨૬૦
 છરે લાખા થાતુ મીઝ નહી પદાપદ્મછ,
 એવી જાણીએ યોગીની સુજિત હાં,
 છરે લાખા સુરતા નીરંતર રહે તખતપરછ;
 તેા છવતાં થાશે સુજિત હાં. ૨
 છરે લાખા ધ્યાન ધરવાથી આજસ નવ કરશેછ,
 તમે સંહરૂરે વચને ચાલો હાં.
 છરે લાખા તુરત સુરતમાં બેલ બેલોનેછ,
 તેા નીરગુણ પદમાં મેહલો હાં. ૩
 છરે લાખા યોગના પદની રમત છે જુદીછ.
 તમે સંહરૂરે સાને જાણો હાં;
 છરે લાખા દોલખીની ચેલી સતી જોયણ બોલયાછ,
 તમે સમજને મહા સુખ માણો હાં, ૪

(२७५)

जुहे दाभा ओवी नीते तसे वयनभां वरतो॥
तो इंदी जनम नडुं आवे छं;
जुहे दाभा शेवणींनी ओझा सती दोवणु भोव्या॥
तसे तेजभां तेज समावा छं. ४

(૨૮૦)

ભજન ૧૨ મું.

છરે લાખા રૂશીરે વેશ પાય મારકુંડને પુછેછ,
નીચયા ધરમ એવું શું છે હાં.
છરે લાખા આદિ અનાદિનો ધર્મ છે જુનાછ,
માર્ગ સુકિતનો એ છે હાં. ૧૬૦
છરે લાખા શીવ શકિત મળીને ધર્મ ચલાવેછ,
પછી નેભૂથી સૃષ્ટિ રચાવી હાં;
છરે લાખા એરે ધર્મને કોઇ જાણે વીવેકીછ,
જેને ભકિત રૂઢ્યમાં ભાવી હાં; ૨
છરે લાખા શ્વાશશ્વાસના જાપ જેને જડીયાછ,
તે તો નીંદ્રા કેણી પેરે કરસે હાં;
છરે લાખા પાંચ તત્ત્વને કોરે સુકીનેછ,
એ તો જઈ અવીનાશીમાં ભળશે હાં. ૩
હરે લાખા શ્વાસ જોને શીવ ઉશ્વાસ જોને શકિતછ,
એની જુકિત કોઇ વીરલા જાણે હાં;
છરે લાખા નુરત સુરતમાં કોઇ જપેરે અજંપાછ
એ તે બ્રહ્મના સુખને માણે હાં. ૪
છરે તેનો ધર્મ તેને શીવજી વખાણેછ,
જે સમજે તે મત ના તાણે હાં;
છરે લાખા શેલપીની ચેત્રી સતી લોચણ જોલ્યાછ,
તે ચાલે ગુરના વચન પ્રમાણે હાં. ૫

ભજન ૧૩ મું.

છરે લાખા નવધા ભકિતને જે કોઇ સાધેછ,

એ અલક્ષ પુરૂષને આરાધે હાં;
 શરે લાખા દોટે છે મન તેને કળજે ડરીનેશ,
 નીજ નામને ખેઠા સાથે હાં.
 શરે લાખા ખાંડાની ધારે મરનારી ખેલેછેશ,
 તે દુરીજનની બીક નવ રાખે હાં;
 શરે લાખા ગુરૂ વચને સત વસ્તુને જાણીશ,
 એ તો ગુપ્ત રસને આખે હાં. ૨
 શરે લાખા પુરેપુરા જ્યારે થાય અધીકારશ,
 એને લક્ષાર્થા ઉરમાં આવે હાં;
 શરે લાખા નાભી કમળથી ઘવન ઉલટાવીશ,
 ત્યારે સુરતા શીખરપર જાવે હાં. ૬
 શરે લાખા એવીરે સુરતા જ્યારે તમારી પ્રગટશેશ,
 ત્યારે સકલ્લય વિકલ્લય મડી જાશે હાં;
 શરે લાખા શેલપીની એત્રી સતી લોચણ ખોલ્યાંશ,
 તારી સુરતા એકાગ્રહ થાશે હાં. ૪
 શરે લાખા શ્રીમદ્ ભાગવતમાં એમ લખ્યું છેશ,
 ભક્તિ વિના સંશય નહી ભાગે હાં;
 શરે લાખા દશમી ભક્તિમાં પ્રેમ જગાડેશ,
 ત્યારે શુન્યમાં સુરતા લાગે હાં.
 શરે લાખા દેવચાહુતીને કપીલમુનિએ અભ્યાસ કરાવ્યોશ
 ત્યારે જ્ઞાન હીમાળે સન ગળીયું હાં;
 શરે લાખા પાન અપાનની ગતિ જ્યારે જાણીશ,

મન બ્રહ્મ પદમાં ભળીયું હાં
જીરે લાખા ગુરૂ વીના સાધન એકે આવે નહીંજી,
ભલે ભણી ભણીને ભટકે હાં; ૨

જીરે લાખા યોગ સુક્તિ ગુરૂ વીના કોઈ ન જાણેજી,
વૃથા વાંચી વાંચી જન્મ ગુમાવ્યો હાં. ૩
જીરે લાખા મેત્રી દર્શાય વીતરને યોગ ખતાવ્યોજી,
એકાંતમાં અભ્યાસ કીધો હાં;

જીરે લાખા શ્વાસ ખેંચીને સમાધી ચડાવીજી,
એને લક્ષ અલક્ષનો લીધો હાં. ૪

જીરે લાખા સુખદેવને જનક ગુરૂ ભેટયાજી,
પરીપુર્ણ બોધ એને દીધો હાં;
જીરે લાખા શેલર્ષાની ચેલી સતી લોચણ બાદ્યાંજી,
ગુરૂએ પોતાના જેવો કીધો હાં. ૫

ભજન ૧૫ મું.

જીરે લાખા ધ્યાનમાં બેસીને તમે ધણીને આરાધોજી,
તમે મન પવનને ખાંધો હાં;
જીરે લાખા નુરતે નીરખો ને સુરતે પરખોજી,
તમે સુરતા સુન્યમાં સાધો હાં. ૬

જીરે લાખા નાદ બુંદની તમે ગાંઠ ખાંધોનેજી,
મૂળ વચને પલન સ્થાપ્યો હાં;
જીરે લાખા ઉલટા પવન એને સુલટમાં લાવોજી,
એવી રીતે એક ઘરમાં આવો હાં. ૭

છરે લાખા ઇગલા પીંગલા સુષમણ સાધેજ,
ચંદ્ર સુર્ય એક ઘર લાવે હાં;

છરે લાખા ત્રીવેણી મેલમાં દેખો તપાશીજ,
પછી જોતમાં જોત મીલાવે હાં.

૩

છરે લાખા અનલે પદને ઓળખવાને માટેજ,
તમે જોત ઓળાંડી આઘા ચાલો હાં;

છરે લાખા શેલવીની ચેલી સતી લોચનુ બોલ્યાંજ
તો અકરતાના ઘરમાં આવે હાં.

૪

ભજન ૧૬ મું,

છરે લાખા સાધુ કહીયે જેનો શુદ્ધ યોગ સાધ્યોજ,
જે મન વૃત્તિને બાંધે હાં;

છરે લાખા વિષય વાસનાનો રોગ જેને ટળ્યોજ
તે તો સુન્ય મુકામ લઈ સાધે હાં.

ટેક૦

રે લાખા રથીર થઈ કોઈદી અરથીર ન થાયેજ,
બ્રહ્માદીકનું કેવું ન માને હાં;

છરે લાખા મેણુંમાં જેને નિશાન ગડગડેજ,
એ તો બેઠો પછે ખરે બાને હાં.

૨

છરે લાખા વીપતી વેરાગનો ખોટો રંગ ન મળેજ,
એ તો તીવ્ર વૈરાગ જોને પાકો હાં;

છરે લાખા આ લોક પરલોક વૈભવ ના ઇચ્છેજ,
એ તો ભવસિન્ધુ ભમીને થાક્યો હાં.

૩

છરે લાખા ઇન્ધરનું જેણે મુકામ જોયું છેજ,
તેને હું તો નીકટ નહીં આવે હાં,

જરે લાખા શેલધીની ચેલી સતી લોયણ બોલ્યાજી,
એ તો અખંડ ઘરે તાળી લાવે હાં.

૪

ભજન ૧૭ મું.

જરે લાખા સાંભળવું ત્યાગી તમે ભજન કરોનેજી,
એકાંતે બેસી આસન સાધો હાં;

જરે લાખા ત્રકટ મુદ્રામાં તમે ચિત લગાવોજી,
તમે સંકલ્પ વીકલ્પને બાંધો હાં.

ટેક૦

જરે લાખા ષટમાસ કેઈની સંગે નવ બોલોજી,
તમે પદાર્થ પાઠ પડતો મેલો હાં;

જરે લાખા હું'રે રાજને આ છે મારી રાણીજી,
સાધન કરવું હોય તો અહંભાવ ઠેલો હાં.

૨

જરે લાખા નીશંક થઈ તમે રહોને એકાંતજી,
તો સારાપાતું ઉરમાં આવે હાં,

જરે લાખા તુરત સુરતે ત્રાટકને સાધતાજી,
તારે ચક્ષુ બદલાઈ જાવે હાં.

૩

જરે લાખા યવન ઉલટાવીને દુવારજી બોલોજી,
એ તો યોગ મુદ્રા ઘટ પાવે હાં,

જરે લાખા જ્યોત સુખ સુખોપતી તુરીયાજી,
તારે તુરીયામાં તાર મીલાવે હાં.

જરે લાખા આઠે પહોર રહો અખંડ ઘરમાંજી,
પછી માયા નીકટ નહી આવે હાં,

જરે લાખા શેલધીની ચેલી સતી લોયણ બોલ્યાજી,

તો કાળ કહી નહીં આવે હાં.

૫

ભજન ૧૮ મું.

છરે લાખા બેરે પ્રકારની સમાધી કહી છે,

એની બુકિત બણે કોઈ ચોગી હાં;

છરે લાખા લોગ ત્યાગ કરીને હું તમને સંભળાવું,

તો થાવ બ્રહ્મ રસ લોગી. ટેક૦

છરે લાખા અજંપા સમાધી પવન નાભીમાં સમાવે,

સુરતા જોત લાગી જાવે હાં,

છરે લાખા મેલ મેલીને થાયે તે નીરમળ,

નુર નીરંતર નજરે આવે હાં,

છરે લાખા બીજાએ સમાધી પંચમ પડદો ખોલે,

બંદનાળે પવન ચડાવે હાં

છરે લાખા પટચક્ર ઝીતી દ્વાદશ પરજાવે,

એતો સુન્ય સમાધી કહાવે હાં.

૩

છરે લાખા સુન્ય સમાધીમાં શુર કુચી ખતાવે,

તો જન્મ મરણ મટી જાવે હાં;

છરે લાખા જોત જાગે તો વ્યાપે જેને માયા

તેને જન્મ ફરીને આવે હાં.

૪

છરે લાખા સુન્યરે સમાધીમાં તમે સુરતા લગાવો,

તેઓ ઘરમાં તમે આવો હાં;

છરે લાખા શેલપીની ચેલી સતી લોચણ ખોલ્યા,

તો ફરી ચોરાશીમાં નાવો હાં,

(૨૮૬)

નરસીંહ મહેતાની હુંડી.

મારી હુંડી સ્વીકારે મહારાજરે, શામળા ગીરધારી;
પ્રભુ એક તમારો આધારરે, શામળા ગીરધારી. ૧

સાખી

પ્રહેલાદની પત રાખવા, ધ્યુ' નરસીંહ રૂપ;
થંભથકીવહાલો પ્રગટીયારે વહાલે માર્યો હીરણ્યકંસ ભુપરે ૨

સાખી

નીલાડામાંથી બળતા ઉગાર્યા, બીલાડી કેરા બાળ,
ટીટોડીના વહાલે મુંડા ઉગાર્યા, હરી હેતે થયા રખવાળરે. શાં ૩

સાખી

વાણીઆને વીમાસણ કરી. ને કર્યો માટીનો આર,
ખાંડણીયામાંમેંભીખાંડીયો, તમારીમરણપ્રમાણે માહારાજરે. શાં ૪

સાખી

રાણેજીએ કાળ વધારીયો. મીરાં કારણ મહારાજ;
ઝેર ઘોળી મોકલ્યાં, તમે ઝેરના છો જાણુ હારરે. શાં ૫

સાખી

ગંજેલ કેરે કારણે છકર ધરીયું હાથ,
સુધન્વાને કારણે તમે તેલમાં થયા તતકાળરે. શાં ૬

સાખી

શીખી રાજની માટી સામે તોલાણી, ખાલી કર્યા શરીર,
ધર્મ કેરે કારણે, તમે કેલવા કારણુ મહારાજરે. શાં ૭

(૨૮૭)

સાખી

સાડાત્રણમે ખોરડા નાગરના બુનાબઠ મોઝાર,
તેમાં નથી મારું મોતરું, મને નાતે દીધો તીરસ્કારરે. શા૦ ૮

સાખી

આ ઝુંપડી તારા સેવકની, જતવા નથી બાર,
બેઠી બેઠો તો વળાવીયા, હવે વળાવી ઘરની નારરે. શા૦ ૯

સાખી

અંધ તો ગોખીચંદનું, તુલસી હેમનો હાર,
સાચું ઘરેણું મારોશામળો, મારેદોલતછે અંજને પખાજ; શા૦ ૧૦

સાખી

હું નથી મોટો લખપતી, હું નથી શેઠ શાહુકાર.
નરસીંહમહેતાની વીનતી, હુંતો નગરમાં છું કંગાલરે. શા૦ ૧૧

સાખી

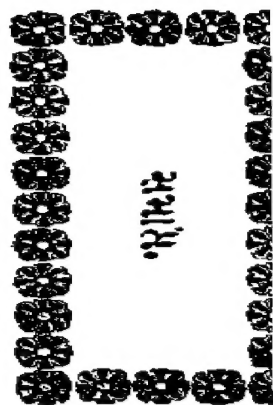
શેઠ તો હુવારીકાપુરી, શામળશા જેતું નામ,
હુંડી લેજે હાથમાં, મોહન કરજે પછી બીજું કામરે. શા૦ ૧૨

સાખી

તીરથવાસી ગામમાં ફરે પુછે નામને ઠામ,
ગલીએગલીએ ફરીવળ્યા, અહીં નથી શામળશાનું નામરે. શા૦ ૧૩

સાખી

ધુતારે ધુત વીધા કરી, અમને કહેતું હતું 'મધુ' ગામ,
ઠગારે કરી ઠેકડી, અમારે પુર્વ જનમનાં પાપરે. શા૦ ૧૪



(૨૮૮)

સાખી

તીરથવાસી ગામમાં ફરી, નીકળ્યા અંધા ખાર,
ત્યારેરૂં વીધું વાણે વળીકરું વાણે ત્યારે થયા તત્કાળરે.શાન૧૫
સાખી

કાને કુંડળ જળકળે, કોના લેજનો નહીં ખાર,
અંજો બાણુખંધ બેરબા, હરિને હૈયે છે હિમના હારે.શાન૧૬
સાખી

હુંડી લાવો મારા હાથમાં, શામળશા માફે નામ,
હજેશાં લખજો હુંડીરું, કેજો વાણિતર સરણું કામરે.શાન ૧૭
સાખી

હુંડી હાથોહાથ આપી, વાણે યુરી હંઠયાની હામ,
નરસીંહ મહિતાનોરવાળી શામળા, વાણે નવખંડમાં રાખ્યુ નામરે
મારી હુંડી સ્વીકારો મહારાજરે શામળા ગીરધારી
માણે ધણી ધાણે કીરતારરે શામળા ગીરધારી
મને કાંઈની નથી ખરવારરે શામળા ગીરધારી.
આરે શામળીયા જેવો સરહારરે શામળા ગીરધારી
તમે શામળીયા હોજો સારરે શામળા ગીરધારી.

ज्ञान-भंगलहास जेईताराम
 स्तकावयमां वेयातां पुस्तकां
 सुचीपत्र.



तत्ताम ज्ञानां पुस्तकां क्रीडायाम् आवे वेयातार
 पुनरैज्ञान-भंगलहास जेईताराम
 गीर्वाण-लहास

